



VOLDA KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Formannskapet
Møtestad: Sal 1. etg., Volda samfunnshus
Dato: 22.01.2019
Tid: 12:00

Forfall skal snarast meldast til servicekontoret/utvalsekretær på telefon 70 05 87 00 eller postmottak@volda.kommune.no, som kallar inn vara. Varamedlemer møter difor berre etter eiga innkalling.

Folkevalde, både medlemer og varamedlemer, plikter å møte jf. kommunelova § 40 nr. 1, med mindre det ligg føre gyldig forfall.

Den som ønskjer å stille spørsmål om sin habilitet i ei sak, jf. forvaltningslova § 6 og kommunelova § 40 nr. 3, skal melde dette til utvalsekretær i god tid før møtet. Dette også grunna eventuell innkalling av varamedlem, jf. forvaltningslova § 8, 3. ledd.

Møtet er ope for publikum, men kan verte lukka ved handsaming av saker som inneheld informasjon som er unnateke offentlegheit.

Saksdokumenta er lagt ut til offentleg ettersyn på Volda kommune si heimeside <https://innsyn.ssikt.no/volda/dmb> og på servicekontoret.

Jørgen Amdam
ordfører



SAKLISTE

Saksnr.	Sak
PS 1/19	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 2/19	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte
OS 1/19	Orientering frå Volda næringsforum og drøfting av framtidig samarbeid mellom Volda næringsforum og Volda kommune
OS 2/19	Asko Holding AS - orientering om planar BKB3 Myrane
PS 3/19	PlanID 2018004. Detaljreguleringsplan for BKB3 innanfor plan for E39 - Volda - Furene. Spørsmål om oppstart av planarbeid
PS 4/19	Rettleiar for leike- og aktivitetsområde
PS 5/19	Høyring til Volda kommune - Samanslåing av Volda og Hornindal kommuner og regulering av bispedømegrense mellom Møre og Bjørgvin
PS 6/19	Slutført prosjekt med sluttrapport, "Utbetring Botnavegen"
PS 7/19	Brøyting av Aldalen januar - mars 2019
PS 8/19	Volda rideklubb - Kommunal garanti og økonomisk støtte
PS 9/19	Orienteringssaker
OS 3/19	Prosjekt nærmiljø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse
OS 4/19	Kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø. Plan for nye Volda kommune
OS 5/19	Orientering om arbeidet med etablering av utstyrssentral i Volda
OS 6/19	Sunnmøre kulturnæringshage - Mandat - kartlegging av interessentar - forprosjekt Volda kunnskapspark
OS 7/19	Sunnmøre Regionråd - Protokoll frå representantskapsmøte nr. 4-2018 - Strategi 2019 Sunnmøre Regionråd



VOLDA KOMMUNE

- OS 8/19 **Ørsta kommune - Melding om vedtak - Samferdselspakke Volda og Ørsta**
- OS 9/19 **Vanylven kommune - uttale til E39, Voldatunnelen – Finansiering**
- OS 10/19 **Oppfølging av lovnadar om endra takstsone - Ferjesambandet Volda-Lauvstad**
- OS 11/19 **Gbr 15/3 Ørstavegen 75 - Sanitetshuset – Notat**
- OS 12/19 **Søknad om støtte for nytt osteoporoseapparat ved Volda sjukehus**
- OS 13/19 **Oversendingsframlegg - Årsbudsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 - frå kommunestyret 13.12.2018 til administrasjonen - Synergifordelar samla utbygging Volda Campus Arena og nytt symjeanlegg**
- OS 14/19 **Sande kommune - Melding om politisk vedtak - Søre Sunnmøre Tingrett - domstolgrenser**

PS 1/19 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 2/19 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

OS 1/19 Orientering frå Volda næringsforum og drøfting av framtidig samarbeid mellom Volda næringsforum og Volda kommune

OS 2/19 Asko Holding AS - orientering om planar BKB3 Myrane



SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Berit Sandvik Skeide	Arkivsak nr.:	2018/2068
		Arkivkode:	2018004

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
3/19	Formannskapet	22.01.2019

PLANID 2018004. DETALJREGULERINGSPLAN FOR BKB3 INNANFOR PLAN FOR E39 - VOLDA - FURENE. SPØRSMÅL OM OPPSTART AV PLANARBEID

Administrasjonen si tilråding:

Formannskapet gir i medhald av plan- og bygningslova, § 12-8, godkjenner at det vert varsla oppstart av privat reguleringsplanarbeid for BKB3 innanfor områdeplan for E39 Volda Furene.

Vedlegg, prenta:

1. Revidert planinitiativ frå Rambøll AS, datert 8.1.2019.
2. Planinitiativ frå Rambøll AS, datert 30.10.2018.
3. Referat frå oppstartsmøte, datert 15.11.2018.

Vedlegg, ikkje prenta:

1. E-post frå Hans Jakob Solheim, datert 7.12.2018.
2. Brev frå advokatfirma DLA Piper Norway DA, datert 28.11.2018.
3. Brev frå Hans Jakob Solheim, datert 14.11.2018.

Saksopplysningar/fakta:

Oppstartsmøte

Rambøll AS har på vegne av Arne Johan Rebbestad teke initiativ til oppstart av reguleringsplanarbeid for område BKB3 innanfor områdeplan for E39 Volda Furene.

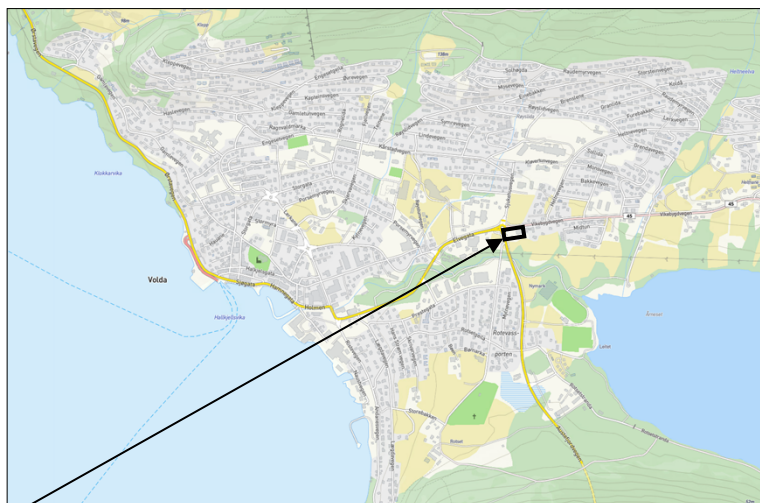
Det vart halde oppstartsmøte 14.11.2018 på Volda rådhus. I møtet vart saka presentert og skjema for oppstartsmøte vart gått gjennom.

I møtet konkluderte ein med at spørsmål om oppstart av planarbeid skal leggst fram for formannskapet for godkjenning. Kommunen stilte seg positive til prosjektet, men gav samstundes klart uttrykk for at ein ikkje kan ta stilling til ein del moment før komplett planforslag ligg føre. Mellom anna påpeika kommunen at skissert bygg verkar noko massivt, og oppmoda tiltakshavar å bryte opp fasadane og vurdere inntrekte etasjar.

Rambøll AS har utarbeidd nye skisser og levert revidert planinitiativ. Planinitiativet datert 8.1.2019 vert lagt til grunn for denne saka.

Lokalisering

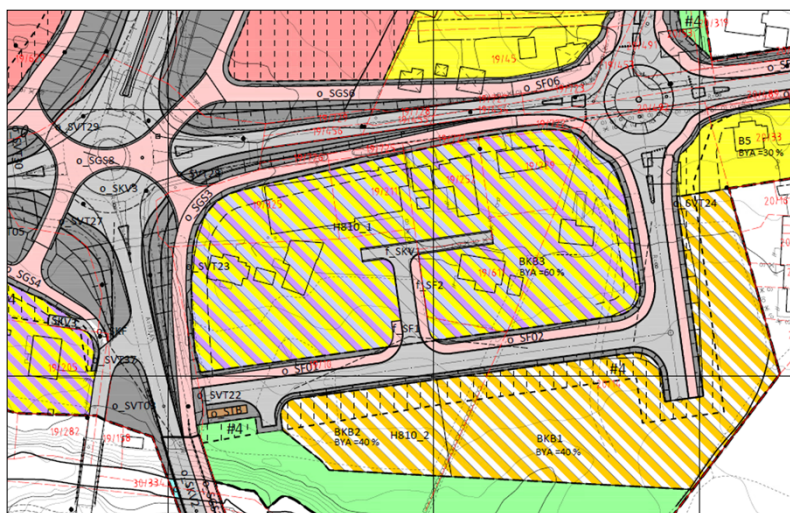
Planområdet ligg på Myrane ved E39, søraust for rundkøyringa mellom Vikebygdvegen, Austefjordvegen, Elvegata og Sjukehusvegen.



Lokalisering av planområdet

Planstatus

Arealet er i områdeplan for E39 Volda Furene lagt ut til bustad/forretning/kontor (BKB3). Det er også ein del trafikkareal (køyreveg, gang- og sykkelveg, fortau) innanfor områdeplanen.



Utsnitt frå områdeplan for E39 Volda Furene

Utnyttingsgrad, sitat frå føresegnene:

«Området kan ha ei utnyttingsgrad på BYA 60 %. Bygningar på området kan ha byggehøgde på inntil 3 etg. Krav om utarbeiding av detaljplan. Ved detaljregulering skal det avsettast minste uteopphaldsareal slik føresett i teknisk forskrift, TEK17, og kommuneplanen sin arealdel/kommunen sine retningslinjer for leik og uteopphaldsareal.»

Detaljhandel, sitat frå føresegnene:

«Innanfor område BKB3 er det ikkje tillate å etablere nye handelsverksemdar som kvar for seg eller samla utgjer eit bruksareal til detaljhandel med større areal enn det som er angitt i gjeldande kommuneplan/eller fylkesdelplan for senterstruktur, utan samtykke frå Fylkesmannen.

Dette gjeld også utviding av eksisterande handelsverksemdar som fører til at samla bruksareal til detaljhandel blir auka ut over dette.»

Føresegnene har rekkjefølgjekrav i høve til områda rundt.

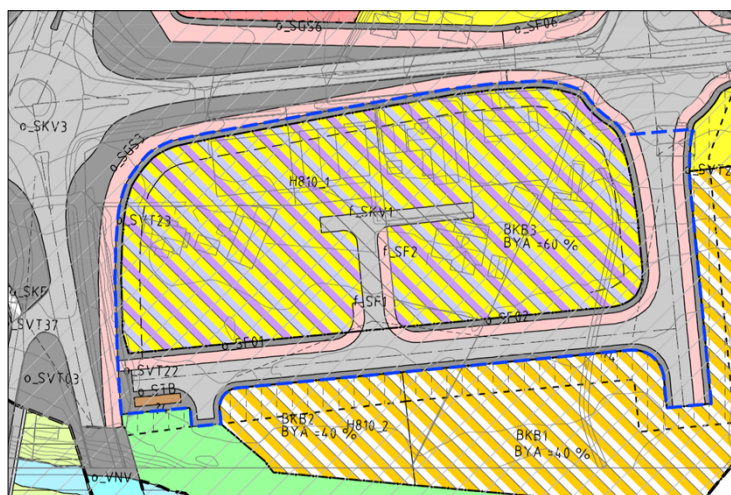
Mål for planarbeidet

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for næringsverksemd i kombinasjon med bustader. Det skal etablerast daglegvarebutikk og annan detalj- og utvalshandel samt lokale for tenesteytande verksemdar som frisør, kafe osv. Kontor kan også vere aktuelt. For bustaddelen tenker ein seg ei blanding av studentbustader og vanlege 2-3 roms husvære.

Avgrensing av planområdet

Som nemnt ovanfor, ligg det ein del føringar for planarbeidet i områdeplan for E39 Volda Furene. Det er ikkje fastlagt når Voldatunnelen med tilhøyrande veganlegg blir realisert. Det vil såleis vere ein del utfordringar knytt til framdrift og gjennomføring av planane innanfor BKB3. Konsulent har sett nærare på problemstillinga, og meiner ein skal få til gode løysingar.

Ein har etter drøfting kome fram til slik avgrensing av planområdet:



Forslag til avgrensing av planområdet - markert med blå stipla linje

Førebels skisseprosjekt

Førebelse skisser for området viser ei utbygging med utnyttingsgrad på om lag 60 %. Tiltakshavar vurderer å bygge i inntil 5 etasjar.

Tiltakshavar ønskjer å leggje til rette for etablering av daglegvarebutikk, annan forretning, lokale til ulike former for tenesteyting (t.d. apotek, frisør, kafe), kontor, studentbustader og 2-3 roms bustader og parkering. Næringsdelen i første og andre etasje utgjir i følge førebelse skisser ca. 7000 m². Bustaddelen utgjir inntil 9600 m².



Prosjektet legg opp til fleire avkøyrslar.

Parkering knytt til bustadane vert i parkeringskjellar, som får tilkomst til frå sør.

Tilkomst til framsida av bygget vert frå aust.

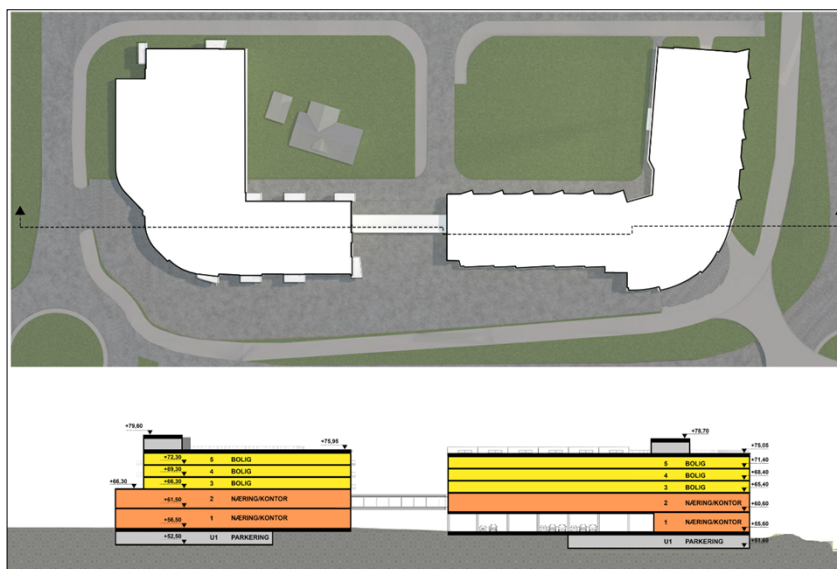
Konsulent viser til at plassering av avkøyrslene er drøfta med Statens vegvesen, som ikkje har innvendingar.

Førebels situasjonsplan (Rambøll AS). Tilkomst til parkeringskjellar

Rambøll AS informerer om at det blir sett av 150 parkeringsplassar på bakkenivå for næringsdelen.



Førebelse illustrasjonar (Rambøll AS)



Førebels snitt (Rambøll AS)

Bustadhuset på gnr. 19, bnr. 611 (Vikebygdvegen 2B) skal takast vare på, og blir regulert slik det ligg i dag.

Innspel/kommentarar før oppstart av planarbeidet

E-post frå Hans Jakob Solheim, datert 14.11.2018. Solheim har på vegne av arvingane av Solheim-eigedommen (gnr. 19, bnr. 10) og eigarane av forretningsbygget i Vikebygdvegen, kome med kommentar til planarbeidet (e-post datert 14.11.2018).

Solheim viser til innleiingsvis til oppslag i lokalavisa Møre 10.11.2018, og gir uttrykk for at han meiner det er kritikkverdig at det vert lagt fram planar for eigedommen, utan at grunneigarane er varsla.

Brev frå advokatfirma DLA Piper Norway DA, datert 28.11.2018.

Advokatfirmaet viser innleiingsvis til e-post frå Solheim, datert 14.11.2018, og bekreftar at det pågår ein rettsleg tvist mellom Asko Holding AS og Arne Johan Rebbestad og Solheim og dei han representerer. Advokaten meiner det ikkje er grunnlag for å avvente regulering av eigedommen til etter at eigedomstilhøva er avklara.

E-post frå Hans Jakob Solheim, datert 7.12. 2018. Solheim bekreftar at det pågår ein rettsleg tvist i området. Hans Jakob Solheim ber om at løyve til igangsetjing av planarbeid vert utsett til den rettslege tvisten er avklara.

Kommentar:

Ein har ovanfor kort referert kommentarane frå Solheim og advokat. Kommunen meiner problemstillingane knytt til eigedomstilhøva i området er av privatrettsleg karakter og vert såleis ikkje nærare kommentert i saka. Ein finn ikkje grunnlag for å avvente igangsetjing av reguleringsplanarbeid.

Vurdering:

Veg, tilkomst og parkering

Det er svært viktig i det vidare planarbeidet å ha fokus på gode trafikkløysingar for området. Det må setjast av tilstrekkeleg areal til parkering for bustadane og næringsverksemdene, og til snølagring.

Realisering av Voldatunnelen med tilhøyrande anlegg er ikkje fastlagt enda. Ei eventuell utbygging før realisering av vegprosjektet, vil medføre ein del utfordringar i høve til framdrift og gjennomføring av planane innanfor BKB3. Statens vegvesen vil vere ein sentral samarbeidspartnar i det vidare arbeidet.

Vatn og avløp

Det vil vere behov for omlegging av vass- og avløpsnett i området i samband med prosjektet. Dette må skje i nært samarbeid med Statens vegvesen. Prosjektet må dokumentere korleis avrenning og avrenningsfart vert endra og ivareteke.

Tilstrekkeleg sløkkevasskapasitet skal avklarast med brannvesenet og gjerast nærare greie for. Kommunen krev at det vert utarbeidd VA-rammeplan for prosjektet.

Utnyttingsgrad og detaljhandel

Områdeplanen for BKB3 viser ei utnyttingsgrad på 60 % BYA. Tiltakshavar vurderer om byggehøgden enkelte stader kan gå opp til 5 etasjar (mot 3 i gjeldande plan).

Kommunen stiller seg positive til prosjektet, men vil ikkje ta endeleg stilling til byggjehøgde og volum elles før komplett planforslag ligg føre. Bygget verkar noko massivt. Kommunen oppfordrar tiltakshavar til å bryte fasadane opp. Det skal leverast volummodell av bygg basert på utnytting vist i planen. Dette skal vere ein enkel modell som kommunen kan sette inn i eigen terrengmodell. Det skal også leverast volummodell av bygg der det er lagt vekt på arkitektur og utforming.

Dei store parkeringsareala på framsida av bygget, bør brytast opp. Kommunen krev at det vert lagt fram utomhusplan.

Maksimum storleik på detaljhandel i gjeldande planar er fastsett til 3000 m². I arbeidet med kommuneplanen sin arealdel, opnar ein for totalt 6000 m² BRA til detaljhandel i midte sentrumssone, jf. dokument «*Senterstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling i Volda*», godkjent av formannskapet 12.12.2017.

Sitat frå dokumentet:

«Detaljhandel og utvalshandel totalt samla areal inntil 6000 m² BRA, plasskrevjande varer. Utvalshandel og plasskrevjande varer med min. 1000 m² BRA. Ikkje sko, klede, blomsterbutikk og anna småhandel som naturleg høyrer heime i sentrum».

Barn og unge

Det må sikrast areal til leik og uteopphaldsareal i samsvar med kommunen sin «retteleiar for leike- og aktivitetsområde», som har vore på høyring.

Planprogram og KU

Tiltaket er vurdert etter «Forskrift om konsekvensutgreiing» etter plan- og bygningslova. Ein har konkludert med at planlagde tiltak ikkje utløyser krav om planprogram eller konsekvensutgreiing jf. § 4 i forskrifta.

Samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

Som del av planarbeidet skal det utarbeidast ROS-analyse. Fylkesmannen sitt ROS-skjema kan nyttast som utgangspunkt. Gjeldande retningsline for handsaming av støy i arealplanlegging, T-1442/2016, skal leggjast til grunn.

Konklusjon:

Rådmannen rår til at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid for BKB3 innanfor områdeplan for E39 Volda Furene.

Rune Sjurgard
Rådmann

Jørgen Vestgarden
utviklingssjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Rambøll AS, Folke Bernadottes vei 50, Postboks 3705, Fyllingsdalen, 5845 Bergen,
bente.karlsen@ramboll.no

Arne Johan Rebbestad, Mostuna 2, 6154 Ørsta, franchise.kiwi.orsta@kiwi.no

REFERAT FRÅ OPPSTARTSMØTE – PRIVAT REGULERINGSPLAN

1. Innleiing

Møtestad: Volda kommune, rådhuset	Dato og klokkeslett: 14.11.2018, kl.13.00-14.30
Deltakarar:	
<u>Frå kommunen:</u>	<u>Plankonsulent:</u>
Berit Sandvik Skeide	Bente Karlsen, Rambøll AS
Heidi Istad	Lillian Lotsberg, Rambøll AS
Per Heltne	
	Forslagsstillar:
	Arne Johan Rebbestad

2. Generelle opplysningar

Namn/arbeidstitel (adresse/stadsnamn): PlanID 2018004. Detaljreguleringsplan for felt BKB3	
Plantype:	
☐ Områdereguleringsplan	
☒ Detaljreguleringsplan	
☐ Reguleringsendring	
Eigedom (gnr./bnr.): Gnr. 19/bnr. 211, 229, 252, 325, 611 del av bnr. 10 og del av gnr. 20/bnr. 14.	
Plankonsulent: Rambøll AS	
Adresse: Folke Bernadottes vei 50, pb.3705 Fyllingsdalen, 5845 Bergen	
Fakturaadresse:	
E-post: bente.karlsen@ramboll.no	
Tlf.: 55 17 58 00	
Forslagsstillar: Arne Johan Rebbestad, franchise.kiwi.orsta@kiwi.no	
Nasjonal planID: 2018004	
Sakshandsamar i kommunen: Berit Sandvik Skeide	
E-post: berit.sandvik.skeide@volda.kommune.no	
Tlf.: 47 66 93 70	

3. Føremål med planarbeidet

Formålet med planen er å etablere næringsverksemd i kombinasjon med bustader. Det skal etablerast daglegvarebutikk og lokale for utleige til andre verksemdar som apotek, frisør, kafé osv. Kontor kan også være aktuelt. For bustaddelen tenker ein seg ei blanding av studentbustader og vanlege 2-3 roms husvære.

4. Planstatus

Plan	Merknad/kommentar:
<u>Kommuneplanen sin areal del</u>	Er under revisjon.
<u>Kommuneplanen sin samfunnsdel</u>	Det er eit mål at fleire skal bu og opphalde seg i Volda sentrum.

<u>Områdereguleringsplan for E39 Volda - Furene</u>	Området er i gjeldande områdeplan lagt ut til bustad/forretning/kotor. Også trafikkareal (køyreveg, gang-og sykkelveg, fortau). Sitat frå føresegnene: <i>«Området kan ha ei utnyttingsgrad på BYA 60 %. Bygningar på området kan ha byggehøgde på inntil 3 etg.</i> <i>Krav om utarbeiding av detaljplan. Ved detaljregulering skal det avsettast minste uteopphaldsareal slik føresett i teknisk forskrift, TEK17, og kommuneplanen sin arealdel/ kommunen sine retningslinjer for leik og uteopphaldsareal.»</i> <i>Innanfor område BKB1-3 er det ikkje tillate å etablere nye handelsverksemdar som kvar for seg eller samla utgjer eit bruksareal til detaljhandel med større areal enn det som er angitt i gjeldande kommuneplan/eller fylkesdelplan for senterstruktur, utan samtykke frå Fylkesmannen.</i> <i>Dette gjeld også utviding av eksisterande handelsverksemdar som fører til at samla bruksareal til detaljhandel blir auka ut over dette.»</i> Tak på detaljhandel jf. gjeldande planar: 3000 m². Arealdelen som er under utarbeiding opnar for totalt 6000 m² BRA til detaljhandel i midtre sentrumssone , jf. dokument «Senterstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling i Volda», godkjent av formannskapet 12.12.2017. Sitat frå dokumentet: <i>«Detaljhandel og utvalshandel totalt samla areal inntil 6000 m² BRA, plasskrevjande varer. Utvalshandel og plasskrevjande varer med min. 1000 m²BRA. Ikkje sko, klede, blomsterbutikk og anna småhandel som naturleg høyrer heime i sentrum».</i> Rekkefølgekrav i høve til områda rundt. Tiltakshavar vurderer om byggehøgden enkelte stader kan gå opp til 5 etasjar (mot 3 i gjeldande plan), då særleg med omsyn til eventuelle verknader for omgjevnadene.
--	--

	Ein utfordring i forholdet til områdeplanen er framdrift og gjennomføring. Dersom det tar lang tid før E39 blir gjennomført, korleis kan ein løyse tilkomst til området før nytt veganlegg er bygd ut? Konsulent må gå i dialog med Statens vegvesen. Aktuell kontaktperson: Astrid Eide Stavseng.
--	--

5. Avklaring av planprogram

Utløyser planen krav om planprogram, jf. § 4-1 i PBL? Har planen vesentlege verknader for miljø og samfunn?	Merknad/kommentar:
☐ Ja ☒ Nei	

6. Avklaring av konsekvensutgreiing (KU)

Utløyser planen krav om KU, jf. § 4-2 i PBL?	Merknad/kommentar:
☐ Tiltaket krev KU ☐ Plankonsulent må gjere ei vurdering av om prosjektet utløyser krav om KU ☒ Tiltaket krev ikkje KU	

7. Felles handsaming av plan- og byggesak

Er det aktuelt med felles handsaming av plan- og byggesak?	Merknad/kommentar:
	Ikkje avklara.

8. Viktige planfaglege tema for arbeidet - førebels vurdering

Følgjande tema må omtalast nærare av konsulent:	Merknad/kommentar:
<i>Barn og unge sine interesser i planområdet</i>	Må vere tema i planomtalen. Det må sikrast areal til leik og uteopphaldsareal i samsvar med kommunen sin «retteleiar for leike- og aktivitets-område», som har vore på høyring. Rettleiaren er sendt til plankonsulent. Kommunen krev at det vert utarbeidd eigen illustrasjon som viser leikeareal og andre uteopphaldsareal (innhald, utforming og materialbruk). Det er viktig med trafiksikre løysingar for dei som skal bu i området.
<i>Teknisk infrastruktur og trafikktilhøve</i>	Kommunen krev at det vert utarbeidd VA-rammeplan for prosjektet. Det vil vere behov for omlegging av vass- og avløpsnett i området i samband med prosjektet. Samarbeid med Statens vegvesen.

	Prosjektet må dokumentere korleis avrenning og avrenningsfart vert endra og ivareteke. Byggteknisk forskrift skal leggjast til grunn for handtering av overflatevatn. Kontaktperson VA: lars.fjervold@volda.kommune.no Tilstrekkeleg sløkkevass- kapasitet skal avklarast med brannvesenet og gjerast greie for i planomtalen. Kontaktperson brann: roy.inge.heltne@volda.kommune.no Ved etablering av næringsverksemd skal det leggjast til rette for trafiksikker og effektiv varelevering. Planframlegget skal gjere greie for korleis parkeringsbehovet er løyst for området.
<i>Sosial infrastruktur</i>	Det er god tilgang til sosial infrastruktur. Det er relativt kort ved til skular og idrettsanlegg.
<i>Miljøfaglege tilhøve (luft, støy, radon, geoteknikk)</i>	Støy skal vere tema i planomtalen. Gjeldande retningsline for handsaming av støy i arealplanlegging, T-1442/2016, skal leggjast til grunn.
<i>Universell utforming</i>	Planframlegget skal legge til grunn krav til universell utforming jf. teknisk forskrift. Bustadane bør i størst mogleg grad legge til rette for tilgjengelege bueiningar, sjølv også for mindre bueiningar.
<i>Natur og ressursgrunnlag (landskap, naturmangfald)</i>	Ikkje aktuelt.
<i>Estetikk/typologi/byggeskikk</i>	Estetikk, typologi/byggeskikk er sentrale tema som det må leggjast stor vekt på i planarbeidet. I planomtalen må det gjerast ei vurdering av tiltaket , både i forhold til seg sjølv, og til omgjevnadene (nær- og fjernverknad). Gode illustrasjonar er viktig. Det må utarbeidast sol/skuggeanalyse. Stadanalyse. Kommunen stiller seg positive til prosjektet, men vil ikkje ta endeleg stilling til byggjehøgda for komplett planforslag er

	innsendt. Bygget verkar noko massivt, som ei borg. Bør bryte opp fasadene. Vurdere inntrekte etasjer. Dei store parkeringsareala på framsida av bygget, bør brytast opp. Utomhusplan. Det skal leverast volummodell av bygg basert utnytting vist i planen. Dette skal vere ein enkel modell som kommunen kan sette inn i eigen terrengmodell. Det kan i tillegg leverast volummodell av bygg der det er lagt vekt på arkitektur og utforming.
<i>Verneinteresser (biologisk mangfald, fornminne)</i>	Ikkje aktuelt.
<i>Risiko og sårbarheit (ROS) (flaum, rasfare)</i>	Fylkesmannen i Møre og Romsdal si sjekkliste kan nyttast som utgangspunkt for ROS-vurdering. https://www.fylkesmannen.no/nm/More-og-Romsdal/Samfunnstryggleik-og-beredskap/Arealplanlegging/Sjekkliste/
<i>Levekår og folkehelse</i>	Planprosjektet sine verknader for levekår og folkehelse skal inngå i planomtalen.
<i>Medverknad</i>	Planområdet ligg sentralt i Volda, og vil vere av interesse for mange. Kommunen rår til at det vert lagt til rette for ope informasjonsmøte i samband med oppstart av planarbeidet. Også brei medverknad seinare i planprosessen.
<i>Konsekvensar for miljø og samfunn</i>	Skal vurderast og vere tema i planomtalen.

9. Avgrensing av planområdet

Plankonsulent må ta kontakt med Statens vegvesen for å avklare nærare problemstillingar knytt til veg. Det er viktig at det vert teke med tilstrekkeleg areal ved avgrensing av planområdet. Frisiktsoner må vere med.

10. Moment det usemje om

Moment	Merknad/kommentar:
Ingen moment.	

11. Gjennomføring

Aktuelle rekkefølgekrav:	Merknad/kommentar:
☒ Tiltaket forutset utbygging/utbetring av kommunal-teknisk anlegg	

☒ Tiltaket forutset utbygging/utbetring av annan infra-	
---	--

12. Oppstart av planarbeidet

☒ Kommunen rår til oppstart av reguleringsplanarbeid	Merknad/kommentar:
☐ Kommunen rår ikkje til oppstart av reguleringsplanarbeid	
☐ Tiltakshavar kan be om at oppstart av reguleringsplanarbeid vert lagt fram for politisk handsaming	
Planavgrensinga skal godkj. av kommunen før planarbeidet vert kunngjort.	
Annonsetekst, varslingsbrev, varslingsliste og ev. planprogram skal avklarast med kommunen før utsending	

13. Komplette planforslag - innhald og materiell

Materiell:	Merknad/kommentar:
Plankart i målestokk 1:1000	X
Reguleringsføresegner i PDF og Word-format	X
Planomtale med ev. KU i PDF og Word-format	Ikkje krav om KU
ROS-analyse	X
Planprogram i PDF og Word	X
Illustrasjonar og modellar	X
Kopi av annonse planoppstart med påført dato	X
Kopi av varslingsbrev	X
Varslingsliste	X
Dokumentasjon av samråds- og medverknadsprosess	X
Merknader med konsulent sine kommentarar	X
Kopi av utgreiingar, møtereferat, innspel etc.	X
Plankart i gjeldande SOSI-format, jf. til ei kvar tid gjeldande Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister	X

14. Gebyr

Kommunen har orientert om kommunen sitt gebyrregulativ. Ved innsending av planforslag, skal konsulent oppgjø fakturamottakar.

15. Stadfesting

Informasjonen frå kommunen er gitt så langt det er mogleg på grunnlag av tilgjengeleg informasjon under oppstartsmøtet. Verken oppstartsmøtet eller referatet gir rettar i den seinare sakshandsaminga. Protestar frå naboar og andre, krav frå offentlege mynde og andre vil kunne føre til krav om endring av prosjektet.

Kommunen føreset at eventuelle endringar i planen etter offentlig ettersyn, vert gjort av konsulent.

Volda, 15.11.2018

Berit Sandvik Skeide

NOTAT

Oppdragsnavn **Detaljregulering Kiwi Volda**
 Prosjekt nr. **1350027766**
 Kunde **Arne Johan Rebbestad**

Til **Volda kommune**

Utført av **Bente Karlsen**
 Kontrollert av **Lillian Lotsberg**
 Godkjent av **Arne Johan Rebbestad**

PLANINITIATIV FOR OPPSTART AV DETALJREGULERINGSPLAN FOR FELT BK3 (E39 VOLDA – FURENE)

Dato 30.10 2018

Reguleringsplanen for felt BK3 omfattar Vikebygdvegen 2, 4, 6, 8, 10. Gnr. 19/bnr. 211, 229, 252, 325, 611 del av bnr. 10 og del av gnr. 20/bnr. 14.

- a) Formålet med planen er å etablere næringsverksemd i kombinasjon med bustader. Det skal etablerast daglegvarebutikk og lokale for utleige til andre verksemdar som apotek, frisør, kafe osv. Kontor kan også være aktuelt. For bustaddelen tenker ein seg ei blanding av studentbustader og vanlege 2-3 roms husvære.
- b) Planområdet ligg på Myrane ved E39, søraust for rundkøyringa mellom Vikebygdvegen, Austefjordvegen, Elvegata og Sjukehusvegen. Det er vedtatt ny områdereguleringsplan for E39 med nedsenka rundkøyring og gangbruer over.

Rambøll
 Folke Bernadottes vei 50
 PB 3705 Fyllingsdalen
 5845 Bergen

T +47 55 17 58 00
 F +47 55 17 58 10
www.ramboll.no

Nordvest for rundkøyringa ligg høgskulen i Volda, og i nord og nordaust ein del studentbustader. Aust for planområdet ligg det eit nytt bustadfelt med rekkjehus og nokre eldre einebustader. Vest og sørvest for rundkøyringa ligg det eit område med næring og offentleg tenesteyting.

Sør for planområdet skråar terrenget ned mot eit grøntdrag langs elva som kjem frå Rotevatnet. Her ligg også eit idrettsanlegg. I søraust er det restar av jordbruksareal.

Nærområdet er elles i hovudsak utbygd med bustader/småhus.

Plantiltaket legg til rette for utbygging med funksjonar som forretning og bustader. Dette gir eit tilbod med nye funksjonar samt nye typar husvære til området. Desse kan eigna seg til eldre og andre som ynskjer seg lettstelte husvære. Dette er eit viktig supplement i ein relativ homogen bustadmarknad.

Utover dette vil plantiltaket ikkje få vesentlege verknader utanfor planområdet.

- c) Området skal byggast ut med ein utnyttingsgrad på rundt 60 % BYA. Ein vurderer å bygge i 3-5 etasjar.

Det skal etablerast:

- Daglegvarebutikk
- Bilforretning
- Mindre lokale for utleige til verksemder som t d. apotek, frisør, kafe
- Kontor
- Studentbustader
- 2-3 roms bustader
- Parkering

Dette er førebels og kan bli endra i prosessen fram mot planforslag og ferdig plan. Bustadhuset på gnr. 19, bnr. 611 (Vikebygdsvegen 2B) blir regulert slik det ligg i dag.

- d) Vedlagde skisser syner førebels forslag til utbyggingsvolum og byggehøgder. I områdeplanen er maks byggehøgd satt til 3 etasjar. Vi meiner det er mogeleg å auke byggehøgden utan at det gir negative konsekvensar for omgjevnadene, og vil gjerne drøfte dette i møte med kommunen.

Vidare syner skissa at vi vil legg opp til fleire avkøyringar enn områdeplanen legg opp til. Det er også noko som vi vil drøfte med kommunen.

- e) Miljøkvalitetar: Området er i dag utbygd med forretning og einbustader. Ein kjenner ikkje til at det er noko form for forureining i grunnen. Området ligg ved et trafikkert kryss. Støy og luftforureining frå vegtrafikken er handtert i områdeplanen. Det ser ikkje ut til at dette vil legge vesentlege bindingar på planområdet. Dette vil likevel vere tema som ein må ha meg seg i det vidare arbeid.

Funksjonelle kvalitetar: Ein vurderer det som ein funksjonell kvalitet å etablere daglegvareforretning nær hovudveg. Området ligg rett ved trafikkårar der mange passerer dagleg. Her kan ein stoppe å handle utan å måtte ta omvegar eller belaste småvegar med trafikk. Det er også gangavstand frå høgskulen, og gang/sykkelavstand frå mange bustader. Det er viktig for vidare forretningsdrifta at det er god tilkomst med bil til området. Det er ønskeleg å sjå på andre løysingar for avkøyring enn det som ligg i områdeplanen.

Vidare ser vi kombinasjon mellom bustader for eldre og butikk/tenesteyting som viktig for at eldre skal kunne bu heime lengre.

- f) Sjå vedlagt stadanalyse.
- g) Kommuneplanen er under rullering. Detaljreguleringsplanen held seg i all hovudsak til formål og føresegner fastsett i områdeplan for E39 Volda – Furene. Men ein vil i planarbeidet vurdere om byggehøgden enkelte stader kan gå opp til 5 etasjar (mot 3 i gjeldande plan), då særleg med omsyn til eventuelle verknader for omgjevnadene.

Ein utfordring i forholdet til områdeplanen er framdrift og gjennomføring. Dersom det tar langt tid før E39 blir gjennomført, korleis kan ein løyse tilkomst til området før nytt veganlegg er bygd ut?

- h) Arealbruken i området er avklart i vedtatt områdeplan. Vi kan ikkje sjå at det er vesentlege interesser som blir negativt råka av planarbeidet.
- i) Det vil bli utarbeid ROS-analyse i samband med planarbeidet.
- j) Sentrale instansar som skal varslast:
 - Fylkesmannen
 - Fylkeskommune (planavdeling og fylkeskonservator)
 - Statens vegvesen
 - NVE
 - Kommunale/interkommunale etatar med ansvar for offentleg infrastruktur
 - Andre kommunale etatar /verksemder eller organisasjonar kommunen meiner bør varslast
 - Grunneigarar og grannar

Dette kan avklarast nærare i oppstartsmøte.

- k) Prosessar for medverknad
 - Varsel om oppstart med kunngjeringsannonse og brev – høve til å kome med innspel
 - Høyring/offentleg ettersyn – høve til å komme med merknader. I høyringsperioden vert det «open kontordag» på butikken der interesserte kan stille spørsmål til planforslaget.

Det kan bli aktuelt å ha møter med offentlege instansar som t.d. Statens vegvesen eller kommunale etatar i løpet av planarbeidet. Dette vert avtalt etter kvart.

- l) Vi vurderer det slik at tiltaket ikkje krev konsekvensutgreiing. Planlagt utbygging av næringsformål ligger under arealgrensa i vedlegg 1, nr. 24. Vi kan heller ikkje sjå at plantiltaket/planområdet vert råka av kriteri i § 10.

Tiltakshavar er Arne Johan Rebbestad

Dato 30.10 2018
 Rev. 08.01 2019

Rambøll
 Folke Bernadottes vei 50
 PB 3705 Fyllingsdalen
 5845 Bergen

T +47 55 17 58 00
 F +47 55 17 58 10
 www.ramboll.no

NOTAT

Oppdragsnavn **Detaljregulering Kiwi Volda**
 Prosjekt nr. **1350027766**
 Kunde **Arne Johan Rebbestad**

Til **Volda kommune**

Utført av **Bente Karlsen**
 Kontrollert av **Lillian Lotsberg**
 Godkjent av **Arne Johan Rebbestad**

PLANINITIATIV FOR OPPSTART AV DETALJREGULERINGPLAN FOR FELT BK3 (E39 VOLDA – FURENE)

Reguleringsplanen for felt BK3 omfattar Vikebygdvegen 2, 4, 6, 8, 10. Gnr. 19/bnr. 211, 229, 252, 325, 611 del av bnr. 10 og del av gnr. 20/bnr. 14.

- a) Formålet med planen er å etablere næringsverksemd i kombinasjon med bustader. Det skal etablerast daglegvarebutikk og annan detalj- og utvalshandel samt lokale for tenesteytande verksemdar som frisør, kafe osv. Kontor kan også være aktuelt.

For bustaddelen tenker ein seg ei blanding av studentbustader og vanlege 2-3 roms husvære.

- b) Planområdet ligg på Myrane ved E39, søraust for rundkøyringa mellom Vikebygdvegen, Austefjordvegen, Elvegata og Sjukehusvegen. Det er vedtatt ny områdereguleringplan for E39 med nedsenka rundkøyring og gangbruer over.

Nordvest for rundkøyringa ligg høgskulen i Volda, og i nord og nordaust ein del studentbustader. Aust for planområdet ligg det eit nytt bustad-felt med rekkjehus og nokre eldre einestader. Vest og sørvest for rundkøyringa ligg det eit område med næring og offentleg tenesteyting.

Sør for planområdet skråar terrenget ned mot eit grøntdrag langs elva som kjem frå Rotevatnet. Her ligg også eit idrettsanlegg. I søraust er det restar av jordbruksareal.

Nærområdet er elles i hovudsak utbygd med bustader/småhus.

Plantiltaket vil legge til rette for utbygging med funksjonar som forretning, tenesteyting, kontor og bustader.

Dette gir eit tilbod med nye funksjonar og nye typar husvære til området. Desse kan eigna seg til eldre og andre som ynskjer seg lettstelte husvære. Dette er eit viktig supplement i ein relativ homogen bustadmarknad.

Plantiltaket vil slik vi ser det, ikkje få vesentlege negative verknader utanfor planområdet.

- c) Området skal byggast ut med ein utnyttingsgrad på rundt 60 % BYA. Ein vurderer å bygge i inntil 5 etasjar.

Det skal etablerast:

- Daglegvarebutikk
- Anna forretning
- Lokale til ulike former for tenesteyting som t d. apotek, frisør, kafe
- Kontor
- Studentbustader
- 2-3 roms bustader
- Parkering

Næringsdelen i første og andre etasje utgjer ca. 7000 m². Bustaddelen utgjer inntil 9600 m². Dette er førebels og kan bli endra i prosessen fram mot planforslag og ferdig plan.

Bustadhuset på gnr. 19, bnr. 611 (Vikebygdvegen 2B) blir regulert slik det ligg i dag.

- d) Vedlagde skisser syner **førebels** forslag til utbyggingsvolum og byggehøgder. I områdeplanen er maks byggehøgd satt til 3 etasjar. Vi meiner det er mogeleg å auke byggehøgden utan at det gir negative konsekvensar for omgjevnadene. Vi viser mellom anna til at avstand til næraste bustadhus er 50-60 m.

Vidare syner skissa at vi vil legg opp til fleire avkøyringar enn områdeplanen legg opp til. Dette er drøfta med Statens vegvesen, som ikkje hadde innvendingar.

- e) Miljøkvalitetar: Området er i dag utbygd med daglegvarebutikk og ein bustader. Ein kjenner ikkje til at det er noko form for forureining i grunnen. Området ligg ved et trafikkert kryss. Støy og luftforureining frå vegtrafikken er handtert i områdeplanen. Det ser ikkje ut til at dette vil legge vesentlege bindingar på planområdet. Dette vil likevel vere tema som ein må ha meg seg i det vidare arbeid.

Funksjonelle kvalitetar: Ein vurderer det som ein funksjonell kvalitet å etablere daglegvareforretning nær hovudveg. Området ligg rett ved trafikkårar der mange passerer dagleg. Her kan ein stoppe å handle utan å måtte ta omvegar eller belaste småvegar med trafikk. Det er også gangavstand frå høgskulen, og gang/sykkelavstand frå mange bustader.

Det er viktig for vidare forretningsdrift at det er god tilkomst med bil til området. Det er ønskeleg å sjå på andre løysingar for avkøyring enn det som ligg i områdeplanen. Det blir sett

av 150 parkeringsplassar på bakkeplan for næringsdelen. Parkering til bustadene vert løyst med parkeringsanlegg i kjellar.

Vidare ser vi kombinasjon mellom lettstelte bustader for eldre og butikk/tenesteyting som viktig for at eldre skal kunne bu heime lengre.

- f) Sjå vedlagt stadanalyse.
- g) Kommuneplanen er under rullering. Detaljreguleringsplanen held seg i all hovudsak til formål og føresegner fastsett i områdeplan for E39 Volda – Furene. Men ein vil i planarbeidet vurdere om byggehøgden kan gå opp til 5 etasjar (mot 3 i gjeldande plan). Med over 50 m avstand til næraste hus, meiner vi at omsyn til omgjevnadene blir ivaretatt.

Ein utfordring i forholdet til områdeplanen er framdrift og gjennomføring. Dersom det tar langt tid før E39 blir gjennomført, korleis kan ein løyse tilkomst til området før nytt veganlegg er bygd ut? Dette har vi sett nærmare på, og også presentert for Statens vegvesen. Det er mogeleg å få til.

- h) Arealbruken i området er avklart i vedtatt områdeplan. Vi kan ikkje sjå at det er vesentlege interesser som blir negativt råka av planarbeidet.
- i) Det vil bli utarbeid ROS-analyse i samband med planarbeidet.
- j) Sentrale instansar som skal varslast:
Fylkesmannen
Fylkeskommune (planavdeling og fylkeskonservator)
Statens vegvesen
NVE
Kommunale/interkommunale etatar med ansvar for offentleg infrastruktur
Andre kommunale etatar /verksemder eller organisasjonar kommunen meiner bør varslast
Grunneigarar og grannar

Dette kan avklarast nærare i oppstartsmøte.

- k) Prosessar for medverknad
Varsel om oppstart med kunngjeringsannonse og brev – høve til å kome med innspel
Høyring/offentleg ettersyn – høve til å komme med merknader. I høyringsperioden vert det «open kontordag» på butikken der interesserte kan stille spørsmål til planforslaget.

Det kan bli aktuelt å ha møter med offentlege instansar som t.d. Statens vegvesen eller kommunale etatar i løpet av planarbeidet. Dette vert avtalt etter kvart.

- l) Vi vurderer det slik at tiltaket ikkje krev konsekvensutgreiing. Planlagt utbygging av næringsformål ligger under arealgrensa i vedlegg 1, nr. 24. Vi kan heller ikkje sjå at plantiltaket/planområdet vert råka av kriteria i § 10.

Tiltakshavar er Arne Johan Rebbestad





SITUASJONSPLAN MED NYE AVKJØRSLER





SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Regine Solberg Aklestad	Arkivsak nr.:	2018/1063
		Arkivkode:	L02

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
4/19	Formannskapet	22.01.2019
	Kommunestyret	14.02.2019

RETTLEIAR FOR LEIKE- OG AKTIVITETSOMRÅDE

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret tek dokumentet «Rettleiar for leike- og aktivitetsområde» til vitende, og ber om at dokumentet vert lagt til grunn for arbeidet med Kommuneplanen sin arealdel og framtidige reguleringsplanar.

Vedleggsliste:

- Vedlegg 1: Rettleiar for leike- og aktivitetsområde
- Vedlegg 2: Innspel til Rettleiar for leike- og aktivitetsområde
- Vedlegg 3: [Fylkesmannen i Møre og Romsdal: Leikeplassar – lokalisering og utforming](#)
- Vedlegg 4: [Kartlegging av kvartalsleikeplassar i Volda](#)

Uprenta saksvedlegg:

Ingen uprenta saksvedlegg.

Samandrag av saka:

I samband med all utbygging er det krav om areal til leik og aktivitet for barn og unge, og kommunen har sakna gode retningslinjer for lokalisering og utforming av desse. I planprogrammet for kommuneplanen sin arealdel står det at ein skal utarbeide leikeplassnorm med funksjons- og utformingskrav til leike- og uteoppholdsareal. Dokumentet «Rettleiar for leike- og aktivitetsområde» inneheld krav og retningslinjer til leike- og aktivitetsområde, og ein meir utfyllande omtale av viktige tema. Rådmannen ynskjer at kommunestyret tek dokumentet «Rettleiar for leike- og aktivitetsområde» til vitande, og ber om at dokumentet vert lagt til grunn for arbeidet med Kommuneplanen sin arealdel og framtidige reguleringsplanar.

Saksopplysningar/fakta:

Arbeidet med rettleiar for leike- og aktivitetsområde har vore utarbeidd av sektor for Utvikling, i samarbeid med folkehelsekoordinator og barne- og ungdomsrepresentant. Teknisk sektor og sektor for Opplæring og oppvekst har også vore involvert i arbeidet.

Høyringsrunde

05.06.2018 gjorde formannskapet vedtak om å sende dokumentet «Rettleiar for leike- og aktivitetsområde» på høyring. Høyringsdokumentet vart lagt ut på kommunen sine heimesider. Høyringsbrev vart sendt til m.a. Fylkesmannen, fylkeskommunen, alle skular og barnehagar i Volda, planforum Søre Sunnmøre og internt i administrasjonen. Dokumentet vart også sendt til eldrerådet, forvaltningsutvalet, FUNK og ungdomsrådet for uttale. Innkomne innspel med kommentarar frå administrasjonen ligg som vedlegg 2.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har publisert eit dokument «Leikeplassar – lokalisering og utforming. Fylkesmannen sine råd i plansaker». Vidare seier dei i sitt høyringsinnspel at dei «rår til at Volda kommune stillar same krava til avstand og storleik på leikeplassar som går fram av fylkesmannen sine leikeplassråd» og at dei «vil fremje motsegn mot ein kommuneplan og reguleringsplanar med føresegnar som er i tråd med denne rettleiaren».

Varsla motsegn gjeld krav til storleik og avstand.

- Volda kommune seier i rettleiaren at minimum storleik på ein nærleikeplass skal vere 200 m², men at ein i indre sentrumssone kan vurdere å redusere storleiken til 120 m². Fylkesmannen vil at minimum storleik skal vere 200 m² også i indre sentrumssone.
- Volda kommune seier i rettleiaren at maksimal avstand frå bustad til nærleikeplass skal vere 100 m, medan den ved konsentrert småhusbusetnad i sentrumskjernen og blokkbusetnad skal vere 50 m. Fylkesmannen meiner det skal vere maksimalt 50 meter alle stader.
- Volda kommune seier i rettleiaren at maksimal avstand frå bustad til kvartalsleikeplass skal vere 300 m. Fylkesmannen meiner maksimal avstand til kvartalsleikeplass skal vere 150 meter.

Sjå også tabell i vedlegg 1 side 21, og vedlegg 3 side 14.

Administrasjonen ynskjer ikkje å ta Fylkesmannen sine innspel til følgje, da ein meiner Fylkesmannen sine stotleiks- og avstandskrav er særst vanskelege å oppfylle i praksis.

I Fylkesmannen sin rettleiar står det at «Minimum storleik på nærleikeplassen er 200 m². I sentrum av våre tre største byar kan det vere rom for å redusere storleiken på nærleikeplassane, noko som gir skjerpa krav til kvalitet ved utforming». Administrasjonen i Volda meiner det må vere rom for å redusere storleiken i indre sentrumskjerne i Volda, dersom det er tillate i dei tre største byane i fylket. I område med frittliggande småhus vil krav om 50 meters avstand til næraste nærleikeplass i praksis bety nærleikeplass for annan kvar – eller tredje kvar tomt. Kvartalsleikeplass (1500 m²) med maksimal avstand frå bustad 150 m er også vanskeleg å få til i praksis ute i terrenget. Mange utbyggings- og fortettingsområde ligg i allereie utbygde områder, og store deler av bustadområda ligg i bratte og utfordrande terreng. Leikeplassar av god kvalitet med avstand maks. 150 meter frå bustad er difor vanskeleg å få til i praksis.

Da Fylkesmannen sendte sin rettleiar «Leikeplassar – lokalisering og utforming» på høyring hausten 2017, sendte Volda kommune, saman med Hareid, Herøy, Sande, Ulstein, Vanylven og Ørsta kommunar, eit felles administrativt høyringsinnspel. I innspelet frå kommunane fokuserte ein på at Fylkesmannen sine krav ikkje er tilpassa lokale forhold i kommunane, og at dei i praksis vert vanskelege å følgje opp.

For at ein leikeplass skal verte nytta, har nærleik til området stor verdi. Akseptabel gangavstand til eit leike- og aktivitetsområde må vere ei avstand som tek mellom fem og ti minutt å gå. Vanleg gangfart reknast ofte som 4–5 km/t. Med denne farta kjem ein seg 600–800 meter på ti min. Farta vart påverka av m.a. terrengvariasjonar og trafikktilhøve. Små barn og eldre menneske held også ofte eit saktare tempo. Likevel reknar ein at dei fleste vil kunne nå ein kvartalsleikeplass 300 meter unna bustaden på under ti minutt.

I tillegg til avstands- og storleikeskrav har administrasjonen i Volda i arbeidet med rettleiaren hatt fokus på korleis ein kan opparbeide leike- og aktivitetsområde med kvalitet. Kommunen har tidlegare

kartlagt kvartalsleikeplassane i tettstaden Volda (vedlegg 4). Kartlegginga vil vere eit viktig kunnskapsgrunnlag i vidare utvikling av leike- og aktivitetsområda i kommunen. Dokumentet synleggjer status på eksisterande kvartalsleikeplassar, og inneheld ei analyse av kvar det kan vere behov for eventuelle nye areal til kvartalsleikeplassar.

Fylkesmannen har signalisert at dei vil kome med motsegn til ein kommuneplan eller reguleringsplan som er i strid med deira råd. Dokumentet «Leikeplassar – lokalisering og utforming. Fylkesmannen sine råd i plansaker» er ikkje utarbeidd som eit plandokument med forankring i plan- og bygningslova, og det er ikkje politisk handsama. I rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging står det m.a. i punkt 4c at «Detaljerte retningslinjer om fysiske forhold må utformes av den enkelte kommune, slik at de kan tilpasses lokale forhold». Volda kommune stiller spørsmål ved om Fylkesmannen har moglegheit til å kome med motsegn til avstands- og storleikskrav, med grunnlag i dokumentet «Leikeplassar – lokalisering og utforming. Fylkesmannen sine råd i plansaker».

Administrasjonen i Volda ynskjer å ha fokus på kvalitet på leikeplassane, og føreseger som er moglege å gjennomføre i praksis. Innspel til avstands- og storleikskrav frå Møre og Romsdal fylkeskommune vert difor ikkje teke til fylgje.

Kopling til kommuneplanen sin samfunnsdel

Rettleiaren er direkte kopla til fleire mål og strategiar i kommuneplanen sin samfunnsdel. Eit av måla i samfunnsdelen er at barn og unge skal ha eit oppvekstmiljø som motverkar psykiske vanskar og andre livsstilssjukdommar. To av strategiane for å få til dette er:

- Tilby sunne og inkluderande oppvekstmiljø som gir barn og unge høve til å oppleve meistring, og utvikle sine egne evner, interesser og sjølvbilete.
- Legge til rette for meir fysisk aktivitet i barnehage, skule og buområda.

Eit anna mål i samfunnsdelen er at Volda skal ha eit inkluderande samfunn og motverke sosiale helseforskjellar. Ein strategi for å få til dette er å:

- Sikre gode leike- og aktivitetsområde i buområda, og legge til rette for møteplassar i Volda sentrum.

Eit tredje mål i samfunnsdelen er at Volda kommune skal tilby nok og varierte byggeklare tomter og bustadar, og attraktive bumiljø. Ein strategi for å få til dette er å:

- Heve standarden på leike- og aktivitetsområda.

Mål for arbeidet

Ein har definert fylgjande mål for arbeidet:

- Medverke til tydelegare retningslinjer for leike- og aktivitetsområde i kommunen.
- Medverke til å auke kvaliteten på leike- og aktivitetsområda i kommunen.
- Inspirere og gi gode døme til innhald og utforming av leike- og aktivitetsområde

Dokumentet skal ligge til grunn for kommuneplanen sin arealdel og framtidige reguleringsplanar. Dokumentet skal også gje føringar for handsaming av enkeltsaker. Målgruppe for rettleiaren er planleggarar, sakshandsamarar, private utbyggarar, grendelag og andre som har ansvar for å planlegge, bygge eller ruste opp leike- og aktivitetsområde.

Det er lagt vekt på å arbeide med layout og illustrasjonar, og det er ynskjeleg å trykke dokumentet etter godkjenning, slik at det kan delast ut til utbyggarar, publikum og andre.

Innhald

Dokumentet inneheld fylgjande hovudkapittel:

1. Innhald
2. Innleiing
3. Føringar
4. Leike- og aktivitetsområde med kvalitet
5. Krav og retningslinjer
6. Tilskot

7. Kjelder

Kapittel 5 inneheld krav og retningsliner som ein ynskjer å ta inn i kommuneplanen sin arealdel. Kapittel 4 kan sjåast på som ein meir utfyllande omtale av krav og retningsliner.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen ynskjer at kommunestyret tek dokumentet «Rettleiar for leike- og aktivitetsområde» til vitende, og ber om at dokumentet vert lagt til grunn for arbeidet med Kommuneplanen sin arealdel og framtidige reguleringsplanar.

Helse og miljøkonsekvensar:

Rettleiaren er direkte kopla til fleire mål og strategiar knytt til folkehelse, sjå tekst «kopling til kommuneplanen sin samfunnsdel» over.

Økonomiske konsekvensar:

Etter slutthandsaming kan det vere aktuelt å trykke opp dokumentet, slik at det kan delast ut til utbygarar, publikum og andre.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen kjente konsekvensar.

Rune Sjurgard
Rådmann

Jørgen Vestgarden
utviklingssjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Klageinstans:



RETTLEIAR FOR LEIKE- OG AKTIVITETSOMRÅDE

Volda kommune

Vedteke av kommunestyret i Volda xx.xx.xxxx



1 INNHALD

1	INNHALD	s. 2
2	INNLEIING	s. 3
2.1	Bakgrunn	s. 3
2.2	Mål for arbeidet	s. 3
2.3	Kva er eit leike- og aktivitetsområde?	s. 3
2.4	Kvifor utvikle gode leike- og aktivitetsområde?	s. 3
2.5	Metode	s. 5
3	FØRINGAR	s. 7
3.1	Føringar i kommuneplanen	s. 7
3.2	Aktuelle lover og rikspolitiske retningslinjer	s. 7
3.3	Forskrifter og standardar	s. 8
3.4	Fylkesmannen sine råd i plansaker	s. 8
3.5	Andre føringar og kunnskapsgrunnlag	s. 8
4	LEIKE- OG AKTIVITETSOMRÅDE MED KVALITET	s. 9
4.1	Medverknad	s. 9
4.2	Val av tomt	s. 10
4.3	Arealutforming	s. 10
4.4	Terreng	s. 11
4.5	Vegetasjon	s. 12
4.6	Klatretre	s. 13
4.7	Gjenstandar og materialar	s. 14
4.8	Leikeapparat og installasjonar	s. 15
4.9	Om uteopphaldsareal i byggteknisk forskrift	s. 18
4.10	Tryggleik	s. 20
5	KRAV OG RETNINGSLINER	s. 21
5.1	Hierarki	s. 21
5.2	Minste uteopphaldsareal (MUA)	s. 22
5.3	Felles krav til nær- og kvartalsleikeplassar	s. 24
5.4	Krav til nærleikeplass	s. 25
5.5	Krav til kvartalsleikeplass	s. 26
5.6	Større aktivitetsområde	s. 27
6	TILSKOT	s. 30
7	KJELDER	s. 31



Sandvolleyball på Årneset. Foto: Torgeir Dimmen.

2 INNLEIING

2.1 Bakgrunn

Dei seinare åra har det vore stor etterspurnad etter bustadtomter i Volda, og nye bustadfelt har kome til. I samband med all utbygging er det krav om areal til leik og aktivitet for barn og unge, og kommunen har sakna gode retningslinjer for lokalisering og utforming av desse.

Volda kommune er i gang med rullering av kommuneplanen sin arealdel. I planprogrammet for arealdelen står det at krav til kvalitet og utforming av leike- og aktivitetsområda skal takast med i arealdelen. Denne rettleiaren inneheld krav og retningslinjer, inkludert ein meir utfyllande omtale av viktige tema.

2.2 Mål for arbeidet

Ein har definert fylgjande mål for arbeidet:

- Medverke til tydelegare retningslinjer for leike- og aktivitetsområde i kommunen.
- Medverke til å auke kvaliteten på leike- og aktivitetsområda i kommunen.
- Inspirere og gi gode døme til innhald og utforming av leike- og aktivitetsområde.

Dokumentet skal ligge til grunn for kommuneplanen sin arealdel og framtidige reguleringsplanar. Dokumentet skal også gje føringar for handsaming av enkeltsaker.

Målgruppe for rettleiaren er planleggarar, sakshandsamarar, private utbyggarar, grendalag og andre som har ansvar for å planlegge, bygge eller ruste opp leike- og aktivitetsområde.

2.3 Kva er eit leike- og aktivitetsområde?

Leike- og aktivitetsområde er område som vert nytta til leik eller ei eller anna form for aktivitet. Både leikeplassar i bustadområda, uteområde tilknytt barnehagar og skular, nærmiljøanlegg, badeplassar, skianlegg og andre idrettsanlegg vert rekna som leike- og aktivitetsområde, uavhengig reguleringsformål. Ved å nytte omgrepet "aktivitetsområde" ynskjer ein å synleggjere at ein ikkje berre snakkar om område tilrettelagt for barn, men om område som også kan vere tilrettelagt for andre aldersgrupper.

I denne rettleiaren vert det stilt krav til uteopphaldsareal, nærleikeplassar og kvartalsleikeplassar. Desse områda skal vere regulert til uteopphaldsareal eller grønnstruktur i kommuneplanen sin arealdel eller i reguleringsplanar (med til dømes underformål leikeplass, friområde eller park). Rettleiaren inneheld også retningslinjer for uteområde knytt til barnehagar og skular.

2.4 Kvifor utvikle gode leike- og aktivitetsområde?

Ein av samfunnet sine største oppgåver er å legge til rette for at barn og unge har tilgang til gode oppvekst- og nærmiljø. Moglegheit til å leike, være i fysisk aktivitet og få stimulert sanseapparatet heng nøye saman med barn si utvikling. Barn treng vaksenpersonar rundt seg som tek i vare desse grunnleggande behova.

Varierende kvalitet

I Volda har det lenge vore vanleg praksis å sette av areal til leike- og aktivitetsområde i bustadområda. Eit registreringsarbeid utført sommaren 2014 viser at kvaliteten på desse områda varierer. Etter kvart som bumønster vert endra og generasjonar av barn og unge "veks ut" av tidlegare etablerte bustadfelt, vert nokre leikeplassar liggande brakk. I buområda i Volda kan ein sjå mange døme på areal sett av til leikeplassar, som ikkje er heldt ved like eller har den funksjonen som var tiltenkt. Nokre av areala sett av til leikeplassar er også "restareal", som er vanskeleg å nytte til leik fordi dei til dømes er for bratte eller ligg tett inntil trafikkerte hovudårer.

Sjølv om nokre av leikeplassane i dag er dårleg halde ved like, må dei likevel sjåast på som ein ressurs for framtida. Nokre stader i Volda er det døme på "generasjonsskifte" i bumiljøa, der fleire barnefamiliar kjem flyttande og ynskjer å gjere noko med dei gamle, nedslitne leikeplassane. Ein ser også fleire stader at leike- og aktivitetsområda har viktige funksjonar i buområda, der naboar møtast og barn leikar og utfaldar seg i lag med andre.

Attraktive buområde

Gode leike- og aktivitetsområde er med på å gjere buområda meir attraktive. Leike- og aktivitetsområde i buområda er uformelle møteplassar der folk kan møtest på tvers av generasjonar, kultur, nasjonalitet, interesser eller meistringsnivå. Barn vert kjent med

andre barn, barn vert kjent med foreldra til andre barn, nyttilflyttarar vert kjent med andre i nabolaget eller pensjonistar kan sjå nabobarna leike. Den sosiale funksjonen til eit leike- og aktivitetsområde er verdifull for alle aldersgrupper, sjølv om det er vanskeleg å måle den i pengar.

Alle aldrar

Volda kommune ynskjer å ha fokus på at uteområde er viktig for alle aldersgrupper, ikkje berre for barn. Ei slakk-line, eit volleyballnett eller ein buldrevegg kan til dømes vere attraktive "leikeapparat" for ungdommar eller studentar. Dei seinare åra har det i Noreg vakse fram fleire døme på aktivitetsparkar og utandørs trimapparat tilpassa vaksne og eldre.

Einsemd er eit aukande problem i befolkninga, mellom andre blandt eldre og studentar. Det å vere ute, få frisk luft, ha moglegheit til å sitte på ein benk og prate i lag med andre, eller få vere i fysisk aktivitet i nærområda er viktig for både barn, ungdommar, studentar, vaksne og eldre. Ulike aldersgrupper har forskjellige behov og interesser. Uteområda bør vere tilpassa ulike grupper, og ein bør sikre kvalitet både på leikeplassar og uteopphaldsareal. I denne rettleiaren er det forsøkt å ha fokus på fleire aldersgrupper når ein snakkar om leike- og aktivitetsområde, ikkje berre barn og unge.

Fysisk aktivitet

Mennesket sin kropp er konstruert for rørsle, og allereie frå spedbarnsalderen er læring av ulike rørsler ein viktig del av barn sin utvikling. Utvikling av dei grunnleggjande rørsleane som å krabbe, gå, løpe, hoppe og hinke kjem ikkje av seg sjølv, dei må lærast. Fysisk aktivitet er naudsynt for normal vekt og utvikling hos barn og unge. Det er dei vaksne sitt ansvar å legge til rette for arenaer der barn får høve til dette.

Fysisk aktivitet er kjelde til helse og livskvalitet også hos vaksne. Regelmessig fysisk aktivitet har positive helseeffektar både fysisk, psykisk og sosialt. Lite fysisk aktivitet og stillesitting er samtidig ein risikofaktor for å utvikle ei rekke helseplagar, som til dømes diabetes type-2, overvekt og fedme, hjarte- og karsjukdommar og fleire kreftformer. Fysisk aktivitet er ei "ferskvare" som må haldast ved like ved dagleg bruk. Grunnlaget for aktivitetsvanar vert lagt i barne- og ungdomsåra.

Statistikk viser at aktivitetsnivået i befolkninga er lågt, sosialt skeivfordelt og har ei negativ utvikling. Folkehelsestatistikken for Volda viser at dette også er ein trend lokalt. Kommunar og fylkeskommunar har etter folkehelselova ansvar for å legge til rette for innbyggjarane sitt behov for fysisk aktivitet. Det inkluderer mellom anna å planlegge for omgjevningar



Alle sansane våre er verktøy for å erfare, lære og innhente ny kunnskap. Foto: Regine S. Aklestad

som inviterer til leik og fysisk aktivitet i nærmiljøa, i barnehagar og på skular. Ein veit at kvalitetar i nærmiljøa har stor innverknad på grad av fysisk aktivitet.

Sansestimuli

Menneske har fem sansar; syn, hørsel, lukt, smak og følesans. Desse sansane nyttar vi for å utforske verda rundt oss. Sansane er verktøy for å erfare, lære og innhente ny kunnskap. Alle sansane våre stimulerer til vekst og modning via oppretting av nye forbindelsar (synapsar) i hjernen. Difor er det viktig at barn stimulerer alle sansane for å skape modning og utvikling. Barn nyttar sansane for å bygge sjølvkjensle og kunnskap om seg sjølv. Kroppen og sansane er eit utgangspunkt for å leve, leike, lære og skape. Leike- og aktivitetsområde er viktige arenaer der barn kan verte kjent med sansane sine, utandørs. Dei kan sjå haustfargane på trea og høyre vinden som raslar i blada. Dei kan lukte på markblomar, smake på villbringebær og kjenne forskjell på vått og tørt, kaldt og varmt, ruglete og glatt. Sansestimuli har også ein førebyggjande og restituerande effekt på vaksne.

Kontakt med natur

Barn har gjerne ei eiga evne til å sjå detaljar, og maur, meitemark og marihøner vert ofte lagt merke til. I vegetasjonen lever det mange slags insekt og småkryp som er spennande å oppdage, og viktige for å vekke barn si interesse for natur. Opplevingar i naturen utviklar sansane og gir næring til språket. Kontakt med natur og vegetasjon har stor innverknad på menneske (både vaksne og barn) si mentale og psykiske helse.

Natur, miljø og ferdselsårar

Areal avsett til leike- og aktivitetsområde har ein viktig funksjon knytt til natur og miljø i tettbygde strom. Dei kan til dømes vere viktige i samband med handtering av overflatevatn, eller bidra til ein samanhengande grøntstruktur og oppretthalde viktige økologiske samanhengar. Dei kan også fungere som snarvegar og viktige ferdselsårar for mjuke trafikantar.

Investering for framtida

Å legge til rette for gode leike- og aktivitetsområde er mellom anna viktig for å skape gode bumiljø, vere ein sosial arena, stimulere til meir fysisk aktivitet og gi innbyggjarar moglegheit for dagleg kontakt med natur og gode sanseopplevingar. Vi har eit ansvar for å gi barn og unge gode oppvekstvilkår i eit moderne samfunn. Det er ei investering for framtida.

2.5 Metode

Folkehelsekoordinator Berit Koen starta på arbeidet med rettleiaren. Arbeidet er vidareført av planleggar Regine Solberg Aklestad, m.a. i samarbeid med kommunen sin barne- og ungerepresentant Nina Hovden Eidheim og Steinar Ose Velle, og folkehelsekoordinator Ulrik Vik Nakken. Ein har undervegs i arbeidet hatt fleire møte med arbeidsgruppa for kommuneplanarbeidet, andre planleggarar og representantar for teknisk sektor (både prosjektleiarar og ansvarlege for drift og vedlikehald ved skular og barnehagar). I tillegg har ein hatt dialog med Ørsta kommune og andre grannekommunar i dette arbeidet.

Dokumentet vart sendt på høyring 05.06.2018 og vedteke av kommunestyret xx.xx.xxxx

Kartlegging av leike- og aktivitetsområde

Sommaren 2014 gjennomførte kommunen ei kartlegging og registrering av alle leike- og aktivitetsområda i kommunen. Sommarstudenten som utførte arbeidet kartla alle områda i kommunen sin kartdatabase. Arbeidet inkluderte feltarbeid med fotodokumentasjon og registrering av innhald, bruk og status på dei ulike områda. I tillegg vart det gjennomført eit medverknadsprosjekt der ein henta innspel frå barn og unge. Dette registreringsarbeidet viser at ein har mange areal avsett til leikeareal i kommunen, men kvaliteten på områda varierar. Kartleggingsarbeidet har vore eit viktig bidrag og bakgrunnsdokument for denne rettleiaren, og vil vere viktig også i framtida ved vidare utvikling av leike- og aktivitetsområde.

Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse

Volda kommune er med i prosjektet "Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse", eit treårig prosjekt i regi av Helsedirektoratet. Volda kommune har i dette prosjektet valt å fokusere på tema "barn og unge" og "medverknad". Høgskulen i Volda har vore ein tett samarbeidspartnar.

Hausten 2017 og våren 2018 gjennomførte kommunen barnetrakk på Bratteberg skule, Øyra skule, Vikebygda skule og Volda ungdomsskule. Til saman 134 skuleelevar registrerte viktige ferdsels- og aktivitetsområde. Registreringsarbeidet vart digitalisert i samarbeid med studentar frå høgskulen.

Hausten 2017 arrangerte Volda kommune konferansen Barn og medverknad saman med Høgskulen i Volda. I etterkant av konferansen hadde studentar frå høgskulen feltarbeid ved skular og barnehagar i Volda. Studentane fekk i oppgåve å undersøke uteområda ved Øyra skule, Bratteberg

skule, Mork barnehage, Oppigarden barnehage, Sollia barnehage og Fotballfritidsordninga (FFO). I feltarbeidet skulle studentane registrere fysisk innhald og utforming av uteområda. Feltarbeidet inkluderte også medverknad med barn knytt til barnehagane og skulane. Studentane nytta ulike medverknadsmetodar; nokre intervjuar barnehage- eller skulebarna, andre ba barna ta dei med på ei omvisning i uteområdet, og nokre nytta teikning som metode.

Kunnskap frå desse medverknadsprosjekta har vore nytta i arbeidet med å utforme denne rettleiaren.



På FFO i Volda har skulebarna snekra hytte sjølv.

Utdrag frå ein av studentrapportane:

"Når ungane skulle vise oss kva dei likte, var det den store haugen som var mest populær. Her viste dei oss ei hytte som dei hadde fått vore med å bygge. Dei hadde også satt opp ein heimesneakra balansebane, som var i to ulike høgder. Her blir ein utfordra med høgdeforskjell, klatring og mestringskjensle. Det som gjekk igjen med desse barna var alle gøyemeplassane dei viste oss. Mange av barna likte seg i skogområder, der dei var litt for seg sjølv. Barna viste oss også ei kommentatorbu med stol og bord inni. Her vart det rollespel.

Ei jente viste oss ei mark som ho likte å plukke blomster, der var også ei sandkasse med eit leikekjøkken. Her likte dei å leike seg, der var ikkje sand nedi, men det var heller ikkje eit sakn. Det var leikekjøkkenet som var kjekt, og det var bra at dei kunne stå nedi, det var lecakuler i sandkassa som dei brukte til "mat".

Andre ting jentene likte var kanonball, hockey og at dei vaksne var med å leike. Det var gøy! Det dei sakna eller ønska seg var ei lang sklie, dyrepark, badebasseng, boblebad, større tre og fleire tre."



Teikning av ein draumeleikeplass. Teikninga vart laga i samband med medverknadsprosjekt gjennomført sommaren 2014.

3 FØRINGAR

3.1 Føringar i kommuneplanen

I [kommuneplanen sin samfunnsdel](#) har Volda kommune fleire mål og strategiar som handlar om leike- og aktivitetsområde. Eit av måla er at “barn og unge skal ha eit oppvekstmiljø som motverkar psykiske vanskar og andre livstilssjukdommar”. To av strategiane for å få til dette er:

- Tilby sunne og inkluderande oppvekstmiljø som gir barn og unge høve til å oppleve meistring, og utvikle sine eigne evner, interesser og sjølvbilete.
- Legge til rette for meir fysisk aktivitet i barnehage, skule og buområda.

Eit anna mål i samfunnsdelen er at “Volda skal ha eit inkluderande samfunn og motverke sosiale helseforskjellar. Ein strategi for å få til dette er å:

- Sikre gode leike- og aktivitetsområde i buområda, og legge til rette for møteplassar i Volda sentrum.

Eit tredje mål i samfunnsdelen er at Volda kommune skal tilby nok og varierte byggeklare tomter og bustadar, og attraktive bumiljø. Ein strategi for å få til dette er å :

- Heve standarden på leike- og aktivitetsområda.

Volda kommune held på med rullering av kommuneplanen sin arealdel. I planprogrammet for arealdelen står det at det er behov for å “utarbeide leikeplassnorm med funksjons- og utformingskrav til leike- og uteopphaldsareal”.

3.2 Aktuelle lover og rikspolitiske retningslinjer

Plan- og bygningslova

I formålsparagrafen til [plan- og bygningslova](#) står det at «Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.» Med grunnlag i plan- og bygningslova kan kommunen regulere areal til leike- og aktivitetsområde. Uteopphaldsareal, nærleikeplassar og kvartalsleikeplassar skal til dømes vere regulert til uteopphaldsareal eller grønnstruktur i kommuneplanen sin arealdel eller i reguleringsplanar (med til dømes underformål leikeplass, friområde eller park). Kommunen kan også regulere område til badeplass, idrettsanlegg, nærmiljøanlegg eller andre formål for å legge til rette for at områda vert

nytta til leik og aktivitet. I tillegg kan kommunen stille funksjons- og rekkefølgekrav til leike-, ute- og opphaldsplassar.

Rikspolitiske retningslinjer om barn og planlegging

Nasjonale mål for barn og unge sine oppvekstmiljø er mellom andre nedfelt i [Rikspolitiske retningslinjer om barn og planlegging](#). Retningslinjene inneheld mellom anna krav til kommunale planleggingsprosessar, og krav til fysisk utforming av areal til barn og unge.

Utdrag frå Rikspolitiske retningslinjer om barn og planlegging:

- Kommunen skal organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer fram og at ulike grupper barn og unge selv gis anledning til å delta.
- Arealer og anlegg som skal brukes av barn og unge skal være sikret mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare.
- I nærmiljøet skal det finnes arealer hvor barn kan utfolde seg og skape sitt eget lekemiljø. Dette forutsetter blant annet at arealene:
 - er store nok og egner seg for lek og opphold
 - gir muligheter for ulike typer lek på ulike årstider
 - kan brukes av ulike aldersgrupper, og gir muligheter for samhandling mellom barn, unge og voksne.
- Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde som er i bruk eller er egnet for lek, skal det skaffes fullverdig erstatning. Erstatning skal også skaffes ved utbygging eller omdisponering av uregulert areal som barn bruker som lekeareal.

Andre aktuelle lover og rikspolitiske retningslinjer:

- [Barnehageloven](#).
- [FN sin barnekonvensjon](#).
- [Kongeriket Noregs grunnlov](#).
- [Opplæringslova](#).

3.3 Forskrifter og standardar

Byggteknisk forskrift (TEK17)

Forskrift om tekniske krav til byggverk skal sikre at tiltak vert planlagt, prosjektert og utført med omsyn til god visuell kvalitet, universell utforming og slik at tiltaket oppfyller tekniske krav til tryggleik, helse og energi.

Kapittel 8 Opparbeidet uteareal i TEK 17 er særleg aktuelt for leike- og aktivitetsområde. Kapittelet inneheld krav til utforming av uteareal, mellom anna knytt til sol- og lystilhøve, universell utforming og tilkomst.

Andre aktuelle forskrifter og standardar:

- Veiledning om tekniske krav til byggverk.
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.
- Forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr
- Norsk Standard: Lekeplassutstyr og underlag (NS-EN 1176).
- Norsk Standard: Støtdempende lekeplassunderlag (NS-EN 1177).
- Norsk Standard: Universell utforming av opparbeidete uteområder - Krav og anbefalinger.

3.4 Fylkesmannen sine råd i plansaker

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har utarbeidd eit dokument "Leikeplassar – lokalisering og utforming". Dokumentet gir ei kort oppsummering av rammer og føringar for å ta i vare barn og unge sine interesser i kommunale plansaker etter plan- og bygningslova. Dokumentet gir rettleiing og faglege råd til kommunane i samband med planlegging av leikeplassar og uteområde.

3.5 Andre føringar og kunnskapsgrunnlag

Det finst ei rekke rettleiarar, artiklar og forskning som er knytt til leike- og aktivitetsområde. Her er ei oversikt over nokre av dokumenta som har vore nytta i dette arbeidet:

- Gjøvik kommune: "Veileder for leke- og aktivitetsområder."
- Helsedirektoratet: "Barn og fysisk aktivitet - med hovedvekt på aldersgruppa 0–16 år."
- Helsedirektoratet: "Miljø og helse i skolen. Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler."
- Klima og miljødepartementet: "Naturopplevelse, friluftsliv og vår psykiske helse".
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet: "Grad av utnytting. Beregnings- og måleregler".
- Kunnskapsdepartementet: "Veileder for utforming av barnehagens utearealer".
- Kunnskapsdepartementet: "Temahefte om natur og miljø".
- Sosial- og helsedirektoratet: "Skolens utearealer".
- Tidsskrift for Nordisk BarnehageForskning: "Hvilken innvirkning har barnehagens fysiske utemiljø på barns lek og de ansattes pedagogiske praksis i uterommet".



Fylkesmannen sine råd i plansaker.

4 LEIKE- OG AKTIVITETSOMRÅDE MED KVALITET

Dette kapittelet tek for seg viktige tema knytt til planlegging, prosjektering og utforming av leike- og aktivitetsområde. Konkrete krav og retningslinjer vert presentert samla i kapittel 6.

4.1 Medverknad

I Noregs grunnlov står det i § 104: "Barn har krav på respekt for menneskeverdet sitt. Dei har rett til å bli høyrde i spørsmål som gjeld dei sjølve, og det skal leggjast vekt på meininga deira i samsvar med alderen og utviklingssteget." Plan- og bygningslova stiller krav om aktiv medverknad frå grupper som krev spesiell tilrettelegging, som til dømes barn og unge. I FN sin barnekonvensjonen artikkel 12 står det at "Barnet har rett til å seie meininga si i alt som kjem det ved, og barnet sine meiningar skal det leggjast vekt på". FN sin barnekonvensjon er særskild relevant for kommunal sektor fordi kommunale avgjerder ofte får direkte konsekvensar for barn og unge.

Ved utvikling av leike- og aktivitetsområde er det ein fordel å snakke med både barn, unge og vaksne undervegs i prosessen. Leike- og aktivitetsområde i buområda er ofte avhengige av lokale krefter og dugnadsarbeid, og det er ein fordel om dei som skal nytte området kan vere med i både planleggings- og utformingsprosessen. I utvikling av nye barnehage- eller skuleområde har brukarane mykje å bidra med.

Volda kommune har gjennomført barnetrakk-registreringar ved fleire skular i kommunen. Desse skal ligge til grunn for vidare planlegging. Ved utbygging av nye område kan det vere aktuelt å setje krav om ny barnetrakkregistrering.

Barn og unge skal inviterast til å medverke i saker som angår dei. I planar som gjeld barn og unge bør kommunen sin barne- og ungdomsrepresentant inviterast inn tidleg i prosessen, til dømes i samband med oppstartsmøtet. Barne- og ungdomsrepresentanten skal ha ein aktiv rolle i planprosessen. Ungdomsrådet skal vere eit talerøyr for ungdomen i kommunen og er eit høyringsorgan i kommunale saker som vedkjem ungdom.

Eldrerådet og kommunen sitt råd for likestilling av menneske med nedsett funksjonsevne kan nyttast som viktige ressursar i planleggingsfasen.

Aktuelle aktørar som kan medverke i plansaker:

- Kommunen sin barne- og ungdomsrepresentant.
- Ungdomsrådet i Volda, eldrerådet, råd for likestilling av menneske med nedsett funksjonsevne.
- Skular og barnehagar.
- Lokale lag og organisasjonar som til dømes idrettslag, friluftsföreiningar og barneturlag.



FN sin barnekonvensjon vernar rettigheter som til dømes retten til å kunne si sin mening (Unicef, 2018).



Ungdomsrådet i Volda er mellom anna høyringsorgan i kommunale saker som vedkjem ungdom. Foto: Regine S. Aklestad.

4.2 Val av tomt

Areal til leike- og aktivitetsområde skal lokaliserast på eigna stad. Dersom ein planlegg leikeareal før bustader og anna infrastruktur, kan ein lettare innfri andre kvalitetskrav.

Arealet bør ligge sentralt i bustadområdet, inntil stadar der vaksne ferdast og gi brukarane tryggleik og oversikt. Barna i området må kunne nå leikeplassen via gangvegar og helst utan å krysse trafikkerte vegar, private hagar eller gjerder. Kontakt med naturområde i nærmiljøet betyr mykje for barn, og samlokalisering med friområde kan vere ein fordel.

Vind, kulde og nedbør kan ofte avgrense moglegheitene for aktivitetar ute. Lokalklimaet på uteområdet betyr svært mykje. Leike- og aktivitetsområde bør ha gode soltilhøve midt på dagen og ligge skjerma mot vind og kaldluft. Ein sol- og skuggeanalyse av leike- og aktivitetsområda bør utarbeidast i samband med reguleringsplanar eller oppføring av bygningar som kan påverke lystilhøva ved leikeareal. Minst halvparten av leikearealet skal vere solbelyst kl. 15.00 ved vårjamndøgn. Stillesitt 'ande aktivitetar bør plasserast der det er gode soltilhøve.

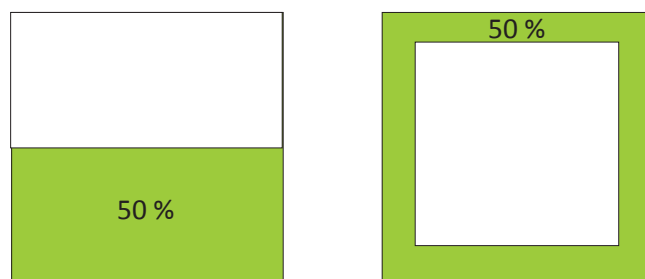
Tomta bør ikkje ligge i nærleiken av areal som representerer fare for barn. Det gjeld til dømes ope vatn, grustak, skråningar som kan rase ut, høge fjell- eller murkantar eller andre usikra område.

Leike- og uteopphaldsareal bør i hovudsak leggjast på bakkeplan. Uterom på terrengnivå ligg i utgangspunktet betre til rette for varierte aktivitetar og moglegheit for større variasjonar i terrengformar og beplantning.

På tomter i sentrumsområdet der det er avgrensa plass og ynskje om fortetting, kan ein vurdere å ha felles uteopphaldsareal på tak. Dersom takterrasse vert rekna med som del av det formelle kravet til felles uteopphaldsareal vert det sett krav til konstruksjonen slik at terrassen tåler jordmasse og kan plantast til. For å oppnå skjerming på terrasse eller takterrasse kan ein til dømes montere pergola med klatreplanter langs veggane som vil gi oppleving av grønne, levande rom. Nærleikeplassar øvst oppå opne tak vert vurdert som lite eigna og bør unngåast. Kvartalsleikeplassar skal vere på bakkenivå.

4.3 Arealutforming

Store og sentralt plasserte leikeplassar er meir attraktive enn mindre areal som ligg spreidde omkring i bustadområda. Areal bør difor ikkje splittast opp i fleire plassar og smale striper, men heller vere konsentrert til større plassar i sentrum av bustadområda. Då er det større sjanse for at dei vert nytta. Illustrasjonen under viser at når uteareala vert samla, verkar det større enn når det same tal kvadratmeter vert fordelt i smale striper.



Uteareal bør samlast: Smale striper tek mykje areal som ikkje kan nyttast funksjonelt.



Måling av høgda på klatrestein. Foto: Regine S. Aklestad.

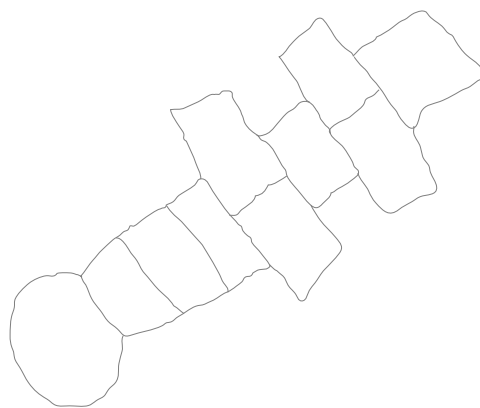
4.4 Terreng

Leike- og aktivitetsområde bør ha variasjon i leikemoglegheiter. Barn føretrekker ustrukturerte leikemiljø med variert terreng. Dei likar å klatre opp på noko for å få utsikt, gøyne seg under eit grantre, rulle, sile eller ake ned ein bakke. Terreng og vegetasjon må gi utfordringar i leiken og rom for fantasi.

Forsking viser at barn som leikar i naturen får betre koordinasjon, balanse, orienteringsevne og styrke (Fjørtoft, 2000). Eit utfordrande landskap kan vere sjølvaktiverande og invitere til ulike aktivitetsformar.

Små “rom” og plassar omkransa med buskar eller leveggar vert ofte nytta av barn til rolleleik i små grupper. Barn likar ofte å “vere i fred” eller gøyne seg for vaksne eller kvarandre. Leike- og aktivitetsområde bør innehalde større tre, steinar, leikehus eller anna der ein kan gøyne seg.

Det bør også vere opne område med god plass der ein kan løpe og leike “sisten”, fangeleikar eller andre regelleikar. Benkar og samlingsplassar bør plasserast i tilknytning til dei flate partia. Moglegheit for til dømes ballspel og sykling kan gjerne også leggjast til desse areala. Asfaltflatar kan nyttast til hoppetau, paradiso og kritteikning.



Grantre med gøymestad på Mork skule.

4.5 Vegetasjon

Vegetasjon på eit leike- og aktivitetsområde har ei rekke funksjonar; den bidreg til lek, læring og utforsking, skapar le og rom for opphaldsplassar og gir naturopplevingar. Vegetasjon som er godt planlagt eller bevart gir estetiske kvalitetar til området rundt, stadfestar identitet til staden og gir årstidsvariasjon. Vegetasjon påverkar klimatiske forhold som vind, kaldluft, punktskygge og fuktig luft. Vegetasjon kan nyttast til å skjerme leikeplassen mot uønskt innsyn eller utsyn og forureining frå biltrafikk. Vegetasjonen kan også nyttast til å dele opp plassen i fleire mindre rom, noko som kan generere aktivitet. I tillegg kan vegetasjon på leike- og aktivitetsområde vere med på å sikre ein samanhengande grøntstruktur og oppretthalde viktige økologiske samanhengar.

Vegetasjon er ein viktig trivselsfaktor. Det fysiske miljøet, som til dømes terreng, vegetasjon, materialar og fargar, påverkar barn og vaksne. Oppleving av trivsel er ein viktig faktor for om leike- og aktivitetsområda opplevast attraktive. Dersom uteareala vert opparbeidd med harde, grå, kalde og menneskeskapte materialar kan området opplevast lite attraktivt og føre til mindre bruk. Vegetasjon er med på å mjuke opp areal, gjere dei meir "levande" og trivelege.

Val av vegetasjon

Ved val av vegetasjon bør det takast omsyn til kor hardføre plantene er i forhold til bruk og geografisk plassering. Vegetasjonen må etablerast hurtig og verte beskytta mot øydelegging i etableringsfasen. Plantene bør tåle hard bruk, trakk, greinbrekk og liknande.

Barn nyttar ofte nøtter, konglar og blad i leiken. Bær og frukt er ofte spennande element, som også stimulerer smakssansen. Markblomar vert ofte plukka til fine bukettar og skal gjerne luktast på. Små kjøkkenhagar med grønnsaker eller urter kan vere eit spanande prosjekt for både barn og vaksne. Nokre døme på plantar som kan brukast ved leikeplassar er rogn, gran, furu, lerk, mure, rips, solbær, bringebær, bjørnebær, svartsurbær, plomme, eple, pære, kirsebær og lønn.

Vegetasjon tiltrekker seg fuglar og insekt, noko som også kan vere ein kvalitet ved eit uteområde. Hardføre buskar og tre, som til dømes søtmispel, sibirlønn, alperips og vanleg rogn tiltrekker seg fuglar. Sommerfuglbusk tiltrekker seg sommerfuglar. Humler er mellom anna glade i bærbuskar, frukttre og selje. Fuglekasser eller insektshotel kan også tiltrekke seg fuglar og insekt.

Unngå giftige og allergifremkallande vekstar

På offentlege leike- og aktivitetsområde bør ein unngå å plante allergene vekstar. Pollen frå rakeplantar som til dømes bjørk, or og hassel skaper dei største problema for pollenallergikarar. Mange reagerer også på pollen frå ugrasplanten burot, og denne bør haldast vekk frå leike- og aktivitetsområda.

Små barn er ofte nyfikne og puttar lett i munnen dei finn på bakken og i buskar. Sjølv om giftige blad og bær ofte smakar bittert og fort vert spytta ut når ein kjenner smaken, bør ein unngå å plante giftige plantar på leike- og aktivitetsområde. Gullregn, barlind og tysbast er døme på giftige plantar som ein bør unngå. [Giftinformasjonen](#) gir ut brosjyrar om giftige plantar.

Ein bør også unngå planter med tornar. Ved nyplanting skal det ikkje nyttast framande artar oppført i Norsk svarteliste (sjå oppdatert liste på [Artsdatabanken](#)).

Retningslinjer for vegetasjon på tomta:

- Naturleg vegetasjon bør i størst mogleg grad takast vare på.
- Artar oppført i Norsk svarteliste skal ikkje plantast.
- Vegetasjonen må vere hardfør, tilpassa klima og vekseplass på staden.
- Vegetasjonen må tåle slitasje og ein del greinbrekk.
- Vegetasjonen bør ikkje vere giftig eller ha tornar som ein kan skade seg på.
- Vegetasjonen bør i minst mogleg grad framkalle astma og allergiproblem.
- Vegetasjonen bør gi oppleving av årstidsvariasjonar.
- Vegetasjonen kan gi duft og smak for å forsterke opplevingar.
- Ein kan gjerne nytte vegetasjon som tiltrekker seg fuglar og insekt.
- Vegetasjonen kan gi lyd når vinden får tak i bladverk.

Gode råd for å oppnå frodige plantefelt:

- Plantefelt må ha solid bredde (minst to meter).
- God etablering.
- Nyplantingar må beskyttast i etableringsfasen.
- Bør ha stor evne til naturleg foryngelse (til dømes sette rotskot og ha stor vekstkraft).
- Godt vedlikehald.



Sansene påvirker hjernen vår. Foto: Regine S. Aklestad.

4.6 Klatretre

Frittstående tre har mange oppgaver. Dei fungerer som klatretre, har funksjon som skulpturar, mjuker opp område med mange bygningar og kan i stor grad formidle årstidsvariasjonar. Eit tre kan bidra med frukt, konglar, nøtter, blader, kvister og andre viktige "leikeelement".

Det å klatre i tre stimulerer til utvikling. Ved å klatre i ein stige eller ribbevegg er vegvalet enkelt; det er ein veg opp og ein veg ned. Når ein klatrar i eit tre må ein heile tida tenkje vegval, og sjølv vurdere neste steg. Dette krev kroppsbeheersking, balanse og orienteringsevne. Både venstre og høgre hjernehalvdel er i bruk. Det å klatre i eit tre kan bidra til å trene kognitive evner, inkludert konsentrasjon, persepsjon, minne og evne til logisk tenking.

I medverknadsprosjektet gjennomført med barnehage- og skulebarn i Volda hausten 2017 var det å klatre i tre ein av dei tinga barna sjølv sa dei likte best å gjere på uteområda.

Greinvinklar på eit klatretre bør vere opne (vide) og sterke. Ved nyplantingar bør ein til dømes få tak i tre med låge greiner som er lette å kome opp i når dei veks seg sterke nok. Det tek mange år å etablere solide klatretre, og på nye leikeareal bør ein unngå å fjerne eksisterande tre på tomta. Epletre og furutre med lav greinsetting er døme på gode klatretre.



Klatretre med plass til mange. Foto: Hjellbakkane barnehage.

4.7 Gjenstandar og materialar

Leike- og aktivitetsområde må innehalde gjenstandar og materialar som det er mogleg å flytte på, samle opp eller bygge med. Barn er ekspertar til å finne og samle naturelement og nytte dei i leiken. Materialar som snø, sand, leire og jord kan nyttast til “kakebaking”, husbygging og forming. Greiner og kvistar nyttast til gåstavar, til å teikne i sanda med, eller til å bygge hytter og hus. Med sand og vatn kan ein bygge store slott og demningar. Konglar og nøtter er fine å kaste.

God planlegging og tilrettelegging for barn sin leik, opphald og aktivitet i barnehagar, skular og bustadfelt skal gi næring til barna sin fantasi og kreativitet. Ferdigproduserte leikeapparat kan stimulere grovmotoriske aktivitetar, men ikkje erstatte naturen sine utfordringar og evne til sansestimuli. Faste installasjonar som reie og sklie er “ferdigprogrammerte” og gir ikkje same inspirasjon og høve til kreativ leik som naturelement ofte gjer. Naturen gir ikkje svar på korleis den skal nyttast og gir rom for kreativ leik.

I medverknadsprosjektet gjennomført med barnehage- og skulebarn i Volda hausten 2017 var leik med pinnar, blad og andre naturelement gjentakande i dei ulike uteområda. *“Barna brukar ikkje berre leikeapparata i uteleiken. Dei brukar blant anna steinar, greiner og pinnar til å leike med. Greinene nyttar dei til å slepe bak seg.”* (Utdrag frå studenttekst i samband med medverknadsprosjektet på Mork skule.)

“Av og til fe vi lov til å gå opp i skogen bak skulen. Der laga vi hytte og kan plukke blad og blomstra.”
Jente 9 år, Mork skule.



Snø er eit ypperleg formingsmateriale. Foto: Regine S. Aklestad.

Døme på naturlege lause gjenstandar og materialar:

- Vatn, snø, isflak
- Sand, grus, stein, jord
- Blad, stikar, knoppar, blommar
- Pinner, greiner, kvist, bark
- Konglar, nøtter, frø
- Bær, frukt
- Mose, lav
- Skjell



Natur og vegetasjon gjer barn gode moglegheiter for leik, kreativitet og utforsking. Foto: Regine S. Aklestad.

4.8 Leikeapparat og installasjonar

Leike- og aktivitetsområde for barn må tilby uforutsigbare løysingar som utfordrar barna sin utforskartronge og gir moglegheiter for varierte og problembaserte løysingar. Det utelukkar leikemiljø der alle løysingar er gitt i konstruksjonen. Eit klatrehus der ein skal gå opp trappa og ned sklia gir for lite utfordringar og vert fort kjedeleg. Meir varierte og utfordrande leikeapparat kan fremme fysiske ferdigheiter og fangar ofte stor interesse medan ein lærer seg å beherske dei. Klatrestativ, leikehus, rutsjebaner og hengebru fungerer ofte best i ein kombinasjon. Nokre apparat har begrensa kapasitet, og kan berre nyttast av ein eller få personar samtidig. Då vert ein gjerne aleine i leiken, og andre må kanskje vente på tur. Leikeapparat bør stimulere til sosialt samspel med andre.

Ulike leikeapparat eller installasjonar er ofte tilpassa bestemte aldersgrupper, eldre ungar treng større utfordringar enn dei yngste barna. Buldrevegg, frisbeegolfbane, kjempesprettert, slakkline og styrkestige er døme på installasjonar som kan by på utfordringar for ungdommar, studentar og vaksne. Ein ny trend i Noreg er utandørs leike- eller treningsapparat tilpassa vaksne og eldre. Boccia-bane, utandørs sjakkbrett og hesteskokastebane kan vekke konkurranseinstinkt og presisjonstrening også hos eldre.

Det finst ei rekke forhandlarar som tilbyr leikeapparat og installasjonar i ulike prisklassar og kvalitet. Nokre installasjonar går det an å lage sjølv, til dømes saman med andre i nabolaget. Både barn og vaksne kan ha stor glede av å vere med på å skape og lage nærleikeplassen sin.



Mange barn likar å leike med vatn. Foto: Uniqa.

Når ein skal planlegge nye leike- og aktivitetsområde kan det vere lurt å tenkje gjennom nokre spørsmål i planleggingsfasen:

- Kva aldersgrupper ynskjer ein å planlegge for?
- Er installasjonane aktiviserande?
- Bidreg installasjonane til utvikling av dei grunnleggande røyrsle som å krabbe, gå, løpe, hoppe og hinke?
- Er installasjonane varierte?
- Kan installasjonane nyttast av folk med ulikt ferdigheitsnivå?
- Kor mange kan nytte apparata samtidig?
- Har ein høve til å lage installasjonar sjølv?

Døme på leikeapparat og installasjonar:

- Armgangstativ, armgangsbom
- Balansebrett, balansevippe
- Balansestubbar, balansebom
- Ballvegg, basketkorg, fotballmål
- Bocciabane
- Bordtennisbord
- Buldrestein
- Bålplass, benker, samlingsplass
- Edderkoppnett
- Fotballmål
- Frisbeegolf-bane
- Gangbru, taubru, balansebru
- Hengekøye
- Hesteskokastebane
- Hinderløype, tarzanbane
- Kjempesprettert
- Klatrevegg, klatrenett, klatretre
- Knebøy, kollbøttestativ
- Kryperør
- Lavvo, gapahuk, grindbygg
- Leikehytte, -tårn, -båt
- Motorikkapparat
- Musikkvegg, sansevegg
- Push up-stenger
- Reie, fugleredehuske
- Rullestamme
- Sandkasse
- Silebane, sklistenger
- Sjakkbrett
- Slakkline
- Styrkestige
- Sykkelløype
- Treningsapparat
- Turnstang, turnstativ
- Utebibliotek
- Utebyggeplass
- Utekjøkken
- Vatnpumpe, vatnrenne, vatnkraftanlegg
- Vippe

Biletecollagen på neste side er meint som inspirasjon ved planlegging eller oppgradering av eit leike- og aktivitetsområde. Kjeldelista for bileta står på side 31.

Døme på leikeapparat og installasjonar for ulike aldersgrupper:





4.9 Om uteopphaldsareal i byggteknisk forskrift

Forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK17) skal sikre at tiltak planleggast, prosjekterast og utførast med omsyn til god visuell kvalitet, universell utforming og slik at tiltaket oppfyller tekniske krav til tryggleik, helse og energi.

Kapittel 8 Opparbeidet uteareal i TEK 17 er særleg aktuelt for leike- og aktivitetsområde. [Veiledning om tekniske krav til byggverk](#) forklarar og utdjuar forskriften.

TEK17 §8-3: Uteopphaldsareal

1. Uteopphaldsarealer skal etter sin funksjon være egnet for rekreasjon, lek og aktiviteter for ulike aldersgrupper.
2. Uteopphaldsarealer skal plasseres og utformes slik at det oppnås god kvalitet med hensyn til
 - a) sol- og lysforhold.
 - b) støy- og annen miljøbelastning.
3. Uteopphaldsarealer skal utformes slik at personer ikke utsettes for farer. Følgende skal minst være oppfylt:
 - a) Lekearealer skal avskjermes mot trafikk.
 - b) Nivåforskjeller skal sikres slik at fallskader forebygges.
4. Basseng, brønn eller lignende i uteopphaldsarealer skal sikres med gjerde, overdekking eller tilsvarende avstenging for å hindre at personer faller i dem.
5. Følgende gjelder i tillegg for uteopphaldsarealer med krav om universell utforming:
 - a) Opparbeidet areal avsatt til lek og rekreasjon skal ha et horisontalt felt med fast dekke på minimum 1,6 m x 1,6 m som muliggjør deltakelse og likestilt bruk.
 - b) Opparbeidet utendørs nivåforskjell skal være merket visuelt og taktilt.
 - c) Stolper, rekkverk og lignende skal ha synlig kontrast til omgivelsene.
 - d) Det skal være plass for rullestol der det anlegges sitteplasser.
 - e) Opparbeidet badeplass skal være utstyrt eller utformet slik at det er lett å komme seg ned i og opp av vannet.

Sol- og lystilhøve

Sol- og lystilhøve er viktige kvalitetar på eit uteopphaldsareal. Lystilhøve omfattar både dagslys og kunstig belysning. Behov for kunstig belysning bør avklarast tidleg i eit utbyggingsprosjekt. Belysning på kvelds- og nattetid gjer det lettare å orientere seg mellom anna for svaksynte, og vil kunne auke tryggleiken ved bruk av areala. Det er spesielt viktig at stillesittande aktivitetar vert plassert på stader med gunstige soltilhøve. Dette gjeld også sosiale møtestader med bord, sittegrupper og liknande.

Støy og anna miljøbelastning

Å kunne sitte og prate med andre eller konsentrere seg om leik utan å verte uroa er ein kvalitet. Leike- og aktivitetsområda bør ikkje plasserast ved støykjelder. Leike- og uteopphaldsareal skal ha støynivå lågare eller lik L_{den} 50 dB i tettbygde strok og L_{den} 40 dB utanfor tettbygde strok (jamfør [Støyretningsline T-1442](#)).

Miljøbelastning som til dømes forureina luft vil redusere kvaliteten på eit uteopphaldsareal. Eksos frå biltrafikk og utslepp frå industri vil kunne redusere kvaliteten på området. Det same gjeld forureining i grunnen. Leike- og aktivitetsområde skal vere skjerma mot forureining og andre fareområde.

Nivåforskjeller

Kva type sikringstiltak som bør nyttast vil vere avhengig av høgdeforskjell og underlag.

Følgjande må minimum vere oppfylt:

1. Nivåforskjell på meir enn tre meter må sikrast med rekkverk, gjerde, tett vegetasjon eller liknande slik at fallskadar førebyggast.
2. Nivåforskjell på meir enn 0,5 meter der det er hardt underlag som betong, asfalt, steinheller og liknande, må sikrast med rekkverk, gjerde, tett vegetasjon eller liknande slik at fallskadar førebyggast.

(Sjå også kapittel 4.10 Tryggleik.)

Universell utforming

Det er grunnleggande å oppnå likeverdige livsvilkår for personar med nedsett funksjonsevne knytt til syn, hørsel, rørsle, orienteringsevne og miljøpåverknad. Universelt utforma løysingar skal vere gode totalt sett, fungere saman med andre samfunnsmessige mål og inngå som ein integrert del av den heilskaplege utforminga. Universell utforming av felles og offentlege uterom bidreg til at alle menneske får tilgang til område for utandørsaktivitetar, friluftsliv, rekreasjon, deltaking og sosialt samvær.

Ynskje om å i mest mogleg grad ta vare på naturen og naturelement kan kome i konflikt med prinsippet om universell utforming. Sidan leik skal vere utfordrande

og stimulere til barn si utvikling, kan ikkje alle delar av miljøet vere fysisk tilgjengeleg for ein kvar brukar. Leike- og aktivitetsområda skal i størst mogleg grad stimulere heile sanseapparatet, fremje aktivitetsglede og gi ulike utfordringar i forhold til alder, meistrings- og funksjonsevne.

Alle vil ikkje kunne meistre eller bruke alt. Leike- og aktivitetsområda bør gi moglegheiter for individuelle løysingar, slik at både motorisk svake og motorisk sterke kan få utfordringar på sitt nivå. Det å gå i ulendt terreng er til dømes viktig for mange barn sin fysiske og motoriske utvikling. Leike- og aktivitetsområder bør difor innehalde både flate område som er tilgjengelege for alle, og område med naturleg ulendt eller "mjukt" terreng, som gir viktige utfordringar for mange. Det er viktig at sjølve området og den sosiale opplevinga er tilgjengeleg for alle.

Tilkomsten til området skal vere universelt utforma, jamfør TEK17 § 8-7: Gangatkomst til uteoppholdsareal med krav om universell utforming. Dersom det er behov for gjerde rundt området bør inngangspartiet vere godt synleg, sentralt plassert og oversiktleg. Inngangsparti med port eller liknande skal vere sikkert og enkelt å nytte.

Alle leike- og aktivitetsområde skal ha sitteplassar. Samlingsplassar, sitteplassar og andre sosiale møtestadar skal vere tilgjengeleg for alle og bør ha fast dekke. Sosiale møtestader med bord, sittegrupper og liknande bør plasserast der det er gode soltilhøve, det er viktig både for barn, unge, vaksne og eldre. Det bør også vere mogleg å sitte i skuggen på dagar med mykje og sterkt sollys.

Eldre menneske og personar med nedsett funksjonsevne føretrekker ofte utemøbel med både armlene og ryggstøtte. Det skal vere plass for rullestol der det vert lagt til rette for sitteplassar.



Bilda over viser døme på benkar som ekskluderar eller inkluderar rullestolbrukarar (Tress Utemiljø, 2018 og Kriminalomsorgen, 2018).

TEK17 §8-7: Gangatkomst til uteoppholdsareal med krav om universell utforming

1. Gangatkomster til uteoppholdsareal med krav om universell utforming skal
 - a) være trinnfrie
 - b) ha stigning som ikke er brattere enn 1:15, unntatt strekninger inntil 5,0 m som kan ha stigning som ikke er brattere enn 1:12
 - c) ha hvileplan på minimum 1,6 m x 1,6 m for hver 1,0 m høydeforskjell
 - d) ha fri bredde minimum 1,8 m, unntatt for strekninger inntil 5,0 m som kan ha fri bredde minimum 1,4 m
 - e) ha tverrfall på maksimum 1:50
 - f) ha fast og sklisikkert dekke
 - g) ha visuell og taktil avgrensing
2. Dersom flere uteoppholdsarealer har samme funksjon, er det tilstrekkelig at minst ett av disse har gangatkomst som oppfyller kravene i første ledd bokstav b. Øvrige gangatkomster skal ha stigning maksimum 1:10.
3. Der terrenget er for bratt til at kravet om stigningsforhold i første ledd bokstav b kan oppnås, skal stigningen være maksimum 1:10.

4.10 Tryggleik

Leike- og aktivitetsområda skal utformast på ein slik måte at personar ikkje vert utsett for fare. [Forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr](#) gjeld for utstyr på leikeplassar. Forskrifta inneheld mellom anna krav til tryggleikssone, støtdempande fallunderlag og dimensjonering av opningar. Forskrifta omfattar leikeplassutstyr til kollektiv bruk, uavhengig av kvar dei er plassert. Den gjeld også gamalt som nytt, uavhengig av om utstyr er profesjonelt laga eller eit resultat av dugnadsarbeid. Forskrifta gjeld også naturmaterialar, dersom dei er ein integrert del av leikeplassutstyret. Ein stein eller eit tre som frå naturen si side høyrer heime på leikeplassen, er ikkje omfatta.

Standardar for tryggleik

Det fins fleire standardar for tryggleik ved leikeplassutstyr, til dømes [NS-EN 1176: Leikeplassutstyr og underlag](#) og [NS-EN 1177: Støtdempende leikeplassunderlag](#). Standardane er hjelpemiddel for å oppfylle krav i forskrifta.

Ansvar

Produsenten av leikeplassutstyret er ansvarleg for å levere utstyr i samsvar med krav i leikeplassforskrifta (jf. leikeplassforskriften § 3). Det er den som skaffer eller eig leikeplassutstyr som er ansvarleg for jamleg ettersyn og vedlikehald (jf. leikeplassforskriften § 16). Dersom grendelag eller andre etablerer leikeplassutstyr på kommunal grunn bør det gjerast ein skriftleg avtale som tydeleggjer ansvar for vedlikehald og tryggleik på leikeplassen.

Fallunderlag

Ved fallhøgder på over 60 cm er det krav til støtdempande fallunderlag. Gras og bark er rimelege og miljøvennlege typar fallunderlag. Naturleg gras og godt jordlag kan nyttast opp til ein meter fallhøgde, medan bark kan nyttast til fallhøgder på tre meter. Bark har god dreneringsevne og er støtdempande også om vinteren. Bark sekk saman og omdannast til jord, og må difor etterfyllest jamleg.

Sand som vert nytta som fallunderlag må ha riktig fraksjon og ikkje innehalde leire eller andre finstoff som gjer at den pakkar seg. Det er ikkje same type sand som nyttast i sandkassar; sandkassesand skal vere byggbar og kunne pakkast. Fallunderlagsand må etterfyllest og snuast med jamne mellomrom for optimal funksjon.

Støtdempande matter finst i ulike typar og har ulike namn (mellom andre gummimatter, gummiheiler, heilstøyppt gummibelegg og fallmatter). Mange av produkta kan nyttast til fallhøgder på tre meter,



Helstøpt gummibelegg i ulike fargar. Foto: Torgeir Stensø.

men alle slike produkt skal ha ei sertifisering som angir kritisk fallhøgde. Mattene gjer områda lett tilgjengeleg for alle (lette å gå eller trille på). Dei har ofte høge eingangskostnader, men krev som regel lite vedlikehald eller etterarbeid. Produkta er laga av gummigranulat, ofte resirkulert gummi frå oppmålte bildekk. Manglande kunnskap om helse- og miljørisiko knytt til desse produkta (til dømes påverknad på allergi og spreidning av mikroplast) gjer at produkta i dag er omdiskutert.

Område der leikeapparat eller installasjonar skal stå må drenerast slik at vatn renn effektivt bort. Vatn som vert lagra i grunnen vil fryse, og gjere underlaget hardt.

Utdrag frå forskrift om sikkerhet ved leikeplassutstyr:

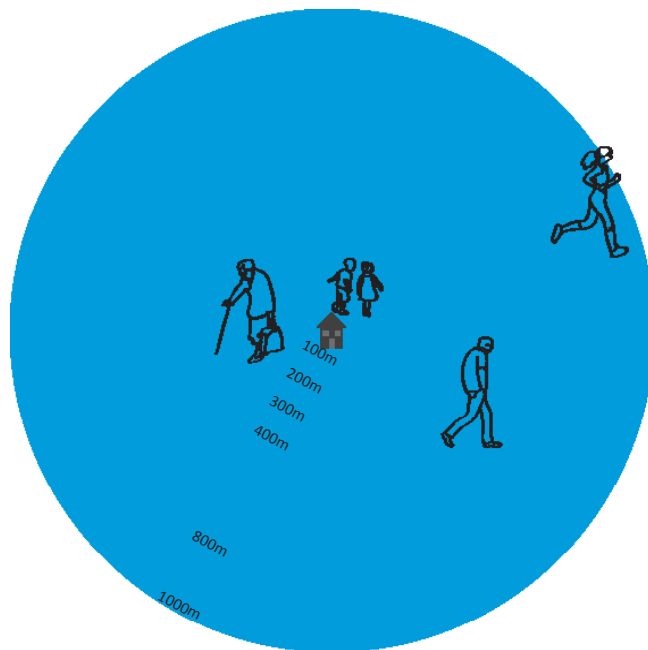
- Voksne skal ha tilgang til alle nødvendige stader med henblikk på å nå eller hjelpe barn som kan være i vanskeligheter.
- Utstyr eller deler av metall som kan utgjøre en risiko for frostskafer, skal være behandlet eller dekket av materiale som isolerer mot kulde, slik at frostskafer unngås.
- Alle deler, tilgjengelige for bruker eller tredjepart, skal ha tilstrekkelige avrundete kanter og hjørner for å hindre skade.
- Åpninger og avstander, som barn har tilgang til, skal ha en slik utforming at de ikke utgjør fare for fastklemming.
- For at leikeplassutstyret skal kunne tas i bruk, må utstyrets fallunderlag være støtdempende. Dette gjelder ved fallhøyder på over 60 cm. Kravet til fallunderlagets støtdempende evne vil avhenge av fallhøyden for det enkelte utstyr.

5 KRAV OG RETNINGSLINER

5.1 Hierarki

For at aktivitetsfremmande utemiljø skal verte nytta, har nærleik til området stor betydning. Akseptabel gåavstand til eit leike- og aktivitetsområde må vere ei avstand som tek mellom fem og ti minutt å gå. Det er stor forskjell på kor langt ulike grupper kjem seg på denne tida. Kor langt barn sjølv bevegar seg frå heimen, eller får lov til å bevege seg frå heimen, varierer også med alder; frå dei minste som leikar mest i sitt eige nærområde til dei eldste som får lov til å ferdast lenger unna.

Alle bueiningar skal som hovudregel ha tilgang til ein nærleikeplass og ein kvartalsleikeplass i gangavstand frå bustad, i samsvar med tabellen under. Privat uteopphaldsareal kjem i tillegg. Kapittel 4.2–4.6 inneheld ei nærare gjennomgang av krav og retningslinjer knytt til minste uteopphaldsareal (MUA), nær- og kvartalsleikeplassar, barnehagar, skular og større aktivitetsområde.



Det er stor forskjell på kor langt ulike befolkningsgrupper kjem seg på 8–10 minutt (bearbeida etter Thoren & Nyhus 1994, s. 23).

	Maksimal avstand frå bustad	Minimum storleik	Innhald
Minste uteopphaldsareal (MUA)	Del av tomta.	MUA skal være minst 20 % av bruksarealet for bebyggelse på ei tomt.	
Nærleikeplass (5–20 bueiningar per leikeplass)	100 m Ved konsentrert småhusbusetnad i sentrumskjernen og blokkbusetnad: 50 m	200 m ²	Minst to leikeapparat/installasjonar, benkar, bord, vegetasjon. Både fast og mjukt dekke.
Kvartalsleikeplass (20–200 bueiningar per leikeplass)	300 m	1500 m ²	Minst fire leikeapparat/installasjonar, benkar, bord, vegetasjon, klatretre. Både fast og mjukt dekke.

Tabellen over viser avstands- og arealkrav knytt til MUA, nær- og kvartalsleikeplassar.

5.2 Minste uteoppholdsareal (MUA)

Uteoppholdsareal er areal som er eigna til leik, opphald og rekreasjon. Uteoppholdsarealet omfattar ubebygde delar av tomta, som ikkje er avsett til køyring og parkering. Areal avsett til søppelkassar, sykkelstativ og liknande er ikkje eigna til opphald, og skal ikkje reknast med i uteoppholdsareal. Hensikten med å stille krav til MUA er å sikre kvalitet og tilstrekkelege areal til uteopphald for bebuarar i ulik alder, uavhengig funksjonsevne.

Uteromma bør ha ei utforming som gir høve både til opphald, og sosialt samkvem, rekreasjon, leik, spill, og ulike type aktivitetar til ulike årstider. Areala bør kunne gje moglegheit for samhandling mellom barn, unge, vaksne og eldre uavhengig funksjonsevne.

Uteoppholdsareala bør plasserast med god adkomst og ikkje i for bratt terreng. Flate areal gir betre tilgjenge enn skrå areal. Heile eller delar av overbygd del av terrassar og takterrassar kan reknast som uteoppholdsareal. Gode soltilhøve er særleg viktig for uteområda. Det er viktig å skilje mellom rolege og støyande aktivitetar. God utforming av areala bør visast i ein detaljplan.

Kapittel 8 Opparbeidet uteareal i TEK17 inneheld krav til utforming av uteareal, mellom anna knytt til sol- og lystilhøve, universell utforming og tilkomst. Kommunen kan sette krav til minste uteoppholdsareal (MUA) gjennom føreseger i kommuneplanen sin arealdel eller reguleringsplaner. Kommunen kan også nytte rekkefølgekrav til å sikre at uteareala vert opparbeidd som føresett i planen.

TEK17 § 5-6: Minste uteoppholdsareal (MUA)

"For boliger, skoler, barnehager og andre bygninger der det etter kommunens skjønn er nødvendig å avsette et minste uteoppholdsareal, bør det i planbestemmelsene angis minste uteoppholdsareal inklusiv lekeareal. MUA angis i m² hele tall per enhet, bolig, skoleelev eller barnehagebarn mv. og skrives m² MUA. Uteoppholdsareal er de delene av tomten som er egnet til formålet og som ikke er bebygd eller avsatt til kjøring og parkering. Kommunen kan bestemme at hele eller deler av ikke overbygd del av terrasser og takterrasser kan regnes som uteoppholdsareal."



Uteoppholdsareal bør kunne gje moglegheit for samhandling mellom barn, unge, vaksne og eldre.
Foto: Regine S. Aklestad.

Krav til uteoppfallsareal:

- MUA skal være minst 20 % av bruksarealet for bebyggelse på ei tomt.
- Areal sett av til uteoppfallsareal skal som hovedregel ikkje vere brattare enn 1:3.

Kommunen kan i reguleringsplanar sette nærare krav til MUA.

Døme på reguleringsføresegner, henta frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet sin rettleiar "Grad av utnytting":

"Krav til avsetting av uterom:

1. MUA skal være minst 20 % av bruksarealet for bebyggelse på en tomt, hvorav minst 50 % skal ligge på bakken.
2. Areal avsatt til lek og rekreasjon skal ha en hensiktsmessig lokalisering og utforming for ulike bruk for alle brukergrupper, uavhengig av alder og funksjonsdyktighet.
3. Areal avsatt til lek og rekreasjon skal som hovedregel ikke være brattare enn 1:3. Brattare terreng enn angitt må ha særskilte kvaliteter, for eksempel at et avgrenset område er egnet som akebakke.
4. Minimum 50 % av felles uteoppfallsareal skal være på bakkeplan.

De mest solfylte og skjermede arealene skal forbeholdes lek og opphold. I forbindelse med søknad om oppføring av boliger, skoler og barnehager skal det utarbeides et skyggediagram for det aktuelle tidsrommet. Skyggediagram skal vise solinnstråling på uterommet på det aktuelle tidspunktet. Skyggediagrammet skal bestå av et skyggekart og snitt retning SV-NØ som viser solhøyden på innslags tidspunktet.

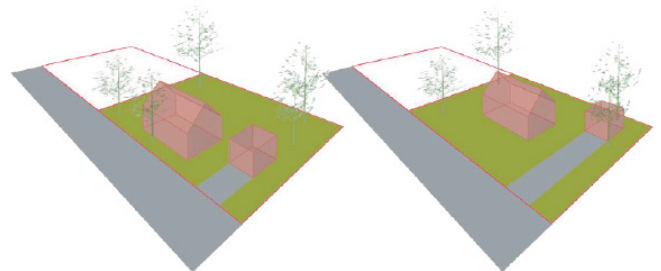
Uterommet skal ha følgende kvaliteter:

- Arealet skal være variert og tilpasset utbyggingens størrelse.
- Arealet skal kunne opparbeides med nødvendig utstyr for lek, spill for barn og unge, sittegruppe, beplantning o.l.
- Arealet skal gi rom for både rolig opphold og støyende aktivitet.
- Arealet skal være skjermet fra trafikkfare og visuell støy.
- Arealet skal tilfredsstillе nasjonale normer og anbefalinger knyttet til støy og annen forurensning, herunder også aktsomhet for magnetfelt og strålefare.

Krav til plan for den ubebygde delen av planområdet:

5. Sammen med byggesøknad etter pbl. § 20-1 skal det innsendes detaljert høydesatt illustrasjonsplan for den ubebygde delen av planområdet (i målestokk 1:200/1:500). Illustrasjonsplanen skal vise disponering av utearealet med hensyn til avkjørsel og adkomst, parkering, avfallshåndtering og uterom for opphold og lek, møblering og andre arealavgrensende tiltak, samt terrenghøyder i koter.

Planen skal vise dagens situasjon, situasjon i anleggsperioden og framtidig situasjon. Illustrasjonsplanen skal være godkjent av kommunen før det kan gis igangsettingstillatelse. Utearealene skal være ferdig opparbeidet i henhold til godkjent illustrasjonsplan før det kan gis brukstillatelse til boliger."



Figuren over til venstre viser en god utnytting av tomta. Der er utearealet samla og godt skjerma for trafikk. Figuren er henta frå rettleiaren "Grad av utnytting", s.31 (Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2014).

5.3 Felles krav til nær- og kvartalsleikeplassar

Leikeplassar skal lokalisrast i plankart både ved detalj- og områderegulering. I tillegg skal det knytast konkrete funksjons- og rekkefølgekrav til føremålet i planføresegnene. Det er krav om medverknad i alle planar etter plan- og bygningslova. Det må gå fram av planomtalen i kva grad krava til leikeplassane er oppfylt.

Felles krav til nær- og kvartalsleikeplassar:

- I område utan eigna og sikra areal for leik og rekreasjon, skal det i nye reguleringsplanar, og før deling vert tillate eller vidare utbygging, avsettast og sikrast areal til dette føremålet.
- Leike- og opphaldsareal skal vere skjerma mot sterk vind, forureining, sterke elektromagnetiske felt, trafikk og andre fareområde.
- Tilrådde grenseverdiar for støy i Miljøverndepartementet si støyretningsline T-1442 skal ikkje overskridast. Nær- og kvartalsleikeplassar skal ha støynivå lågare eller lik L_{den} 50 dB i tettbygde strok og L_{den} 40 dB utanfor tettbygde strok.
- Minst halvparten av leikearealet skal vere solbelyst kl. 15.00 ved vårjamndøgn. Ved detaljering skal det der det er tvil, leggjast ved sol- og skuggeanalyse som syner soltilhøve ved vår og haustjamndøgn.
- Areal sett av til køyreveg, parkering, renovasjon, snølagring og liknande skal ikkje reknast med.
- Områda skal vere tilgjengeleg for leik og aktivitet heile året.
- Areal brattare enn 1:3 skal ikkje reknast med. Deler av arealdet bør vere flatt (1:20), med mindre det er tilrettelagt for ein bestemt funksjon (som til dømes akebakke).
- Areal smalare enn 10 meter bør ikkje reknast med, med mindre det har ein konkret funksjon som leikeareal.
- Leikeplassar bør i størst mogleg grad plasserast i tilknytning til friområde eller anna overordna grønstruktur.
- Det skal vere vegetasjon på området og leikeplassen skal innehalde buskar eller tre.
- Arealet skal opparbeidast med leikeapparat og beplantning, men bør behalde mest mogleg av det naturlege terrenget, eksisterande tre og anna vegetasjon der dette i seg sjølv gir gode leikeareal og opphaldskvalitetar. Møblering av leike- og aktivitetsområdet bør appellere til barn sin kreativitet og ha ein høg estetisk kvalitet.
- Leikeplassen skal vere lett tilgjengeleg og tilkomsten til området skal vere universelt utforma.

- Leikeplassen skal opparbeidast med benkar eller anna sittemøblement og bord. Samlingsplassen bør ha ein solrik og lun plassering på tilnærma flatt areal.
- Det skal vere fast dekke på deler av arealet. Opparbeida sitteplassar og samlingsplassar skal vere tilgjengeleg for alle og bør ha fast dekke.
- Deler av arealet skal ha "mjukt" dekke, som til dømes gras, bark eller skogsbotn.
- I samband med søknad om oppføring av bustadar skal det utarbeidast illustrasjonsplan for utforming av leikeområde.
- Ved utbygging av bustadområde skal leikeplassar med funksjonskrav vere ferdigstilt innan første bustad gis bruksløyve.
- Dersom areal som er sett av til, eigna for eller nytta til leik vert gjort om til andre føremål, skal det sikrast fullgodt erstatningsareal i rimeleg nærleik. Erstatningsareal skal alltid sikrast gjennom endring av reguleringsplan.

5.4 Krav til nærleikeplass

Nærleikeplassar er mindre leike- og aktivitetsområde til dømes i ei bustadgate. Barn skal kunne kome til området og leike trygt utan følgje av vaksne. Området skal plasserast med synleg kontakt frå bustadane.

Maksimal avstand frå bustad til nærleikeplassen er 50 meter ved konsentrert småhusbusetnad i sentrum og blokkbusetnad. Maksimal avstand ved frittliggande busetnad og konsentert småhusbusetnad utanfor sentrum er 100 meter. Som i rettleiaren "Grad av utnytting" vert frittliggande busetnad her definert som einebustadar og horisontalt og vertikalt delte tomannsbustadar. Konsentrert småhusbusetnad vert definert som småhus, samanbygd i kjeder eller rekkjer, med inntil tre målbare plan, der bygningen si høgd fell innanfor høgder gitt i pbl § 29-4.

Nærleikeplassen skal i hovudsak vere tilrettelagt for dei minste barna (0–6 år), men bør også kunne fungere som ein samhandlingsarena mellom barn, unge, vaksne og eldre. Det bør difor leggjast til rette for å samle folk for til dømes grilling eller piknik, så vel som til leik. Nærleikeplassar skal normalt plasserast på bakkenivå.

Nærleikeplassen kan vere ein del av kvartalsleikeplassen, men ikkje viss kvartalsleikeplassen er tilknytt eit barnehage- eller skuleområde (barnehagar og skular er ikkje offentleg tilgjengelege på dagtid).

Nærleikeplassar skal regulerast til leikeplass.

I tillegg til felles krav til nær- og kvartalsleikeplassar vist i kapittel 4.2 gjeld fylgjande krav for nærleikeplassar:

- Maksimal avstand frå bustad til nærleikeplassen er 100 meter. Unntak: ved konsentrert småhusbusetnad i sentrumskjernen og blokkbusetnad er maksimal avstand 50 meter.
- Krav til nærleikeplass vert utløyst ved den femte bueininga i utbyggingsområdet.
- Leikeplassen skal vere minst 200 m² og kan dekke opp til 20 bueiningar. I indre sentrumssone kan ein vurdere å redusere storleiken til 120 m².
- Nærleikeplassen skal opparbeidast med benk, bord og minst tre leikeapparat eller installasjonar (som til dømes klatrestativ, balansestokkar, vannleik eller leikehytte. Sjå fleire døme side 15–17).

5.5 Krav til kvartalsleikeplass

Kvartalsleikeplassane skal i hovudsak tilpassast både små og store barn (0–12 år), men kan også leggst til rette for fleire aldersgrupper. Kvartalsleikeplassar skal vere offentlege areal. Barn skal kunne kome til området og leike trygt utan følgje av vaksne.

Kvartalsleikeplassar kan vere frittståande, større offentlege leikeplassar, eller offentlege barnehagar og skular. Ulempa med uteområde nytt til offentlege barnehagar og skular er at dei ikkje er offentlig tilgjengeleg på dagtid i skuleåret. Uteområde knytt til private barnehagar og skular kan ikkje regnast med, då dei kan vere utilgjengelege også på ettermiddag og kveldstid. Ein bør difor legge til rette for kvartalsleikeplassar som ikkje er tilknytt barnehagar og skular.

Kvartalsleikeplassar som ikkje er knytt til barnehagar eller skular skal regulerast til leikeplass i planen.

I tillegg til felles krav vist i kapittel 4.2 gjeld fylgjande krav for kvartalsleikeplassar:

- Innan 300 meter frå bueiningane skal det vere ein kvartalsleikeplass.
- Leikeplassen skal vere minst 1500 m² og kan dekke opp til 200 bueiningar.
- Kvartalsleikeplassar skal plasserast på bakkenivå.
- Kvartalsleikeplassen skal tilretteleggast for variert aktivitet som til dømes aking, sykling, balleik eller liknande. Ballbanar bør vere minst 20x28 meter med gras, grus eller asfalt og med utstyr for ulike typar ball-leik (ballvegg, korg, mål eller liknande).
- Kvartalsleikeplassen skal opparbeidast med benk, bord og minst seks leikeapparat eller installasjonar (som til dømes hinderløype, Tarzanbane, skateboardramper, klatrekonstruksjonar, leikehytte, bordtennisbord balanseløype, vannlek eller sykkelløype. Sjå fleire døme side 15–17).
- Kvartalsleikeplassen bør ha terrengforming med grasbakke eller høve til aking.
- Kvartalsleikeplassen skal innehalde minst eit klatretre.



Rådhusleikeplassen. Foto: Volda kommune.

5.6 Større aktivitetsområde

Større aktivitetsområde er område knytt til til dømes barnehagar, skular og idrettsområde. Mange av desse uteområda er det kommunen som har ansvar for å bygge og drifte. Uteområde knytt til offentlege barnehagar og skular vert gjerne også nytta på ettermiddags- og kveldstid.

Maksimal gangavstand frå bustad til eit slikt større uteområde bør ikkje vere meir enn 1000 meter. Størrelse og utforming av desse områda vil variere ut frå målgruppe. Områda kan vere regulert til ulike formål, som til dømes friområde, nærmiljøanlegg, idrett eller offentlig og privat tenesteyting.

Barnehagar

Barnehagen ligg som oftast i eit bustadområde og er ein viktig del av barn sitt oppvekstmiljø, difor bør barnehagen leggst til dei beste tomtene. Utearealet i barnehagane vert gjerne nytta som leikeplass på ettermiddags- og kveldstid. Omsyn til barna sin utvikling og helse bør ha høgste prioritet, jf. barnehagelova § 2.

Utdrag frå barnehageloven § 2:

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Forskrift om miljøretta helsevern i barnehager og skoler har som mål å bidra til eit betre oppvekst- og læringsmiljø for barn i barnehagen. Dokumentet "veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler" gir ein innføring i regelverket med tolkingar og konkrete døme. Veilederen inneheld mellom andre krav og gode råd knytt til val av tomt og utforming av uteareal. Kunnskapsdepartementet har i denne fastsett veiledande normer for inne- og uteareal i barnehagar, og krava er knytt til tal barn. Normen seier at uteareal per barn under tre år bør vere 33 m² og 24 m² for barn over tre år (om lag seks gongar leike- og opphaldsareal inne).

Kunnskapsdepartement sin "Veileder for utforming av barnehagens utearealer" gir også råd, inspirasjon og kunnskap om korleis ein kan sikre høg kvalitet på uteområda til barnehagane.

Barne- og ungdomsskular

Barn og unge oppheld seg store delar av dagen på skulen, både i samband med undervisning, i skulefritidsordning og i fritida elles. I opplæringslova § 9a-1 står det at "Alle elever i grunnskolen og vidaregående skoler har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring." Tilstrekkeleg dagslys har betydning for elevar si helse og læringsevne. Fysisk aktivitet er viktig for konsentrasjon og tileining av kunnskap, og skulen sitt uteområde er avgjerande viktig med tanke på barn si helse og trivsel.

Statistikk viser at aktivitetsnivået hos barn og unge synker med alderen, og ein kan sjå ein markant nedgang i aktivitetsnivå frå barneskule- til ungdomsskuleelevar. Samtidig seier 40 % av landet sine ungdomsskular at den største hindringa for fysisk aktivitet i skuletida er manglande tilrettelegging og utrustning (Sosial- og helsedirektoratet sin rapport "Skolens utearealer").

Dokumentet "[Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler](#)" inneheld mellom anna krav og gode råd knytt til val av tomt og utforming av uteareal. Utforminga av uteareal til skulane skal stimulere til eigenaktivitet, men også til organiserte aktivitetar. Stortinget har nyleg vedteke at alle barne- og ungdomsskuleelevar skal få ein time fysisk aktivitet på skulen kvar dag. Dette gjer at ein i framtida bør tenkje innovativt og sjå på nye moglegheiter for korleis ein kan nytte uteområda meir til fysisk aktivitet, og knytte det til undervisning eller nye typer læringsmiljø. Helsedirektoratet anbefalar minimum nettoareal på uteområda til skulene på 50 m² per elev (Helsedirektoratet sin veileder: Miljø og helse i skolen).



Uteområda til barnehagen må kunne nyttast til variert aktivitet heile året. Foto: Engeset barnehage.

Tabellen under viser funksjonar ein bør ta i vare på skulen sitt uteområde, med døme på fysiske tiltak. Sjå også kapittel 4.8 for fleire døme med bilete.

"Det heile barnet"	Funksjonar	Døme på tiltak og element
Det sosiale barnet	Gi rom for sosial interaksjon Gi rom for allsidig fysisk aktivitet Gi rom for spenning og uforutsigbarheit	Anlegg og areal for klatring/buldring; klatrevegg, klatrekube, buldrestein, klatrenett. Hinderløype, turnapparat, element for balanse, slakk-line. Utandørs treningsapparat; armgang, hevestang, benkpress, knebøy. Parkour. Aking, ski, snøbrett, isflate, skøyter, hockey. "Snøballkastebane", kunstisflate, vanningskum til is. Ulike småspill, naturgolf, minigolf, bordtennis, svingtennis, smashball, klinkekulebane. Friidrettsaktivitetar; hopp, løp, kast. Ulike ballbanar (fotball, basket, handball), flerbruksflatar, ballvegg/-binge, sandvolleyball, streetbasket. Asfalt-, gras- og grusflate, opne område til løping og regelleik. Asfaltflate til hoppetau, paradisi, stikkball, kritteikning. Sykkelløype, BMX-bane, skate/rulleskøyteanlegg. turnbasseng, jungelleik, slengtaujungel, "edderkoppsnett". Sklie, reie, vippe.
	Gi rom for sosial interaksjon Gi rom for å trekkje seg tilbake	Gapahuk, sittegrupper, levegg, grill-/bål plass, lavvo, barhytte, tett skog, "kosekrok", "kjærleiksstunnel", tjukkass, leskur. Utandørs sjakkbrett, stigespel, mølle.
	Gi moglegheit for å endre det fysiske miljøet Gi rom for skapande aktivitet	Byggeleikeplass, skogsområde, hytter, naturleikeplass, vannleikeplass, område for snø- og isforming, "taggemur", "mekkeplass" for sykklar, område for teater og musikk, amfi, radiobilbane.
	Gi rom for spenning og uforutsigbarheit Skape lokal identitet	Naturområde og variert terreng: bekk, vann, fjell, skog, eng, slette, park, fiskeplassar, grotter, labyrint, o-løype, steinpark, broer, kratt, ur.
Det trygge barnet	Skape tryggleik Skape trivsel Vere integrerande	Mobbeførebyggjande tiltak generelt, vennebenk, tilrettelegging for personar med nedsett funksjonsevne, trafikktryggleik, gang- og sykkelveger, sikre snarveggar, skille trafikkareal med fysiske stengsel, sikre apparat, fallunderlag, jamlege leikeplasskontrollar, uteareal under tak, turstiar, moglegheit for å separere ulike brukargrupper, vegetasjon, belysning, kunst, støyskjerming, sykkelparkering
Det kunnskapssøkande barnet	Gi rom for kunnskapstilegning Utøving av virkelighetsnær læring	Skulehage, biehotell, insektshotell, uteklasserom, vannkraftanlegg, regnbed, værstasjon, fugle- og froskedam, bål plass til matlaging, "leseskog", område for kulturminner, natursti, geologiske førekomstar, fuglekikketaårn, fuglekasser, "minigardsbruk" med dyr, utstyrsbod med læremiddel for uteskule, "first lego league"-bane, bekk, vann, fjære, fjell, skog, labyrint, o-løype, bruer, kratt, ur, eng/slette, park, fiskeplassar, grotter

Aktuelle funksjonar ein bør ta i vare på skulen sitt uteareal, med døme på fysiske tiltak/element. Tabellen er bearbeida frå tabell i Sosial- og helsedirektoratet sin rapport "Skolens utearealer", s. 34.



Volda Dirtpark. Foto: Ida Ankile Johnsen, Avisen Møre

Retningslinjer knytt til barnehagane og skulane sine uteområde:

- Uteområdet skal ha gode soltilhøve og bør skjermast mot ubehagelege klimaforhold, forureining, støy, trafikk og andre risikofaktorar.
- Utforming av området bør tilpassast eksisterande terreng, og terrenget bør vere variert. Utearealet skal vere stort nok og egna til lek.
- Det skal vere vegetasjon på området. Eksisterande vegetasjon bør takast i vare der det er mogleg. Uteområdet skal innehalde naturlege gjenstandar og materialar som kan nyttast i leiken.
- Utforming og utstyr skal stimulere til utvikling av grunnleggande motoriske rørsler som å krype, rulle, gå, springe, hoppe, hinke, klatre, henge, slenge og balansere. Uteområdet skal stimulere til variert aktivitet aktivitet heile året.
- Uteområdet skal gi rom for spenning, meistring, uforutsigbarheit og risikofylt lek. Uteområdet skal by på ulike vanskegrad og utfordringar for alle alderssteg.
- Uteområdet skal stimulere til fantasi og kreativ lek.
- Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen sitt uteområde.
- Uteområdet skal stimulere alle sansane; syn, hørsel, lukt, smak og følesans.
- Uteområdet skal gi rom for tryggleik og kvile.
- Uteområdet skal vere trivselsskapande og integrerande, og gi rom for sosial interaksjon.
- Uteområdet skal gi rom for å tilegne seg ny kunnskap og skape lokal identitet.
- Området skal planleggast med omsyn til universell utforming. Områda skal også gi moglegheiter for individuelle løysingar, slik at både motorisk svake og motorisk sterke barn kan få utfordringar på sitt nivå.
- Ein utomhusplan som synleggjer korleis krava vert fylgt opp skal leggast ved byggesøknaden.

Våren 2018 vart det sett saman ein prosjektgruppe som fekk i oppgåve å arbeide med uteområda tilknytt dei kommunale barnehagane. Prosjektgruppa vart sett saman av representantar frå ulike sektorar i kommunen; Opplæring og oppvekst, Teknisk, Utvikling og folkehelsekoordinator. Prosjektgruppa har m.a. utarbeidd sjekklista "Uteområde med kvalitet". Sjekklista tek utgangspunkt i punkta over, og kan nyttast som verktøy for å vurdere kvaliteten på barnehagane sine uteområde. Sjekklista kan til dømes gjennomførast i forkant av oppgraderings- eller utviklingsarbeid.

6 TILSKOT

Volda kommune har ansvar for planlegging, utvikling, drift og vedlikehald av kommunale barnehagar og skular, inkludert uteområda. Volda kommune har også, gjennom spelemiddelsøknadar og ulike nærmiljøprosjekt, vore med på å utvikle området rundt til dømes stadion, leikeplassen i Rådhusparken og nærmiljøanlegg ved Folkestad skule. Volda kommune har ikkje, per dags dato, øyremerka midlar til utvikling av nærleikeplassar. Mange av nærleikeplassane i buområda er private og tilhøyrer til dømes ulike busameiger.

Viss ein ynskjer å utvikle eksisterande leike- og aktivitetsområde, som til dømes ein nærleikeplass, er ein ofte avhengig av samarbeid mellom fleire aktørar. Det er mogleg for private busameige, grendautval og andre å søkje om midlar til å utvikle leike- og aktivitetsområde. Ofte er det eit krav at søkjar (også frivillige organisasjonar) må vere registrert i Brønnøysundregistra. Ordningane varierar frå år til år, nokre vert borte og andre kjem til. Her er likevel ei liste over eit utval aktuelle ordningar:

Tilskudd til nyskapende aktivitetsarenaer

Ny tilskotsordning frå Kulturdepartementet. Dei ynskjer å ønske å bidra til nye ideer om, og etablering av nye typer anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet.
<https://www.regjeringen.no/no/tema/kultur-idrett-og-frivillighet/idrettsanlegg/tilskudd-til-nyskapende-aktivitetsarenaer/id2556124/>

Tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet.

Spelemidlar til anlegg for idrett og fysisk aktivitet (ordinære anlegg, kart og nærmiljøanlegg. Søkarar kan vere kommunar, fylkeskommunar, idrettslag, samvirkeføretak, stiftingar eller andre samanslutningar. Anlegget må vere prioritert i kommunane sin Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet og tilhøyrande handlingsprogram.
<https://mrfylke.no/Tenesteomraade/Kultur/OEkonomisk-stoette/Spelemidlar/Tilskot-til-anlegg-for-idrett-og-fysisk-aktivitet>

Tilskot til friluftaktivitet

Møre og Romsdal fylkeskommune gir tilskot til stimuleringstiltak og haldningsskapande arbeid for friluftsliv, med vekt på å styrke allmenta sine interesser. Frivillige organisasjonar kan søkje.
<https://mrfylke.no/Tenesteomraade/Kultur/OEkonomisk-stoette/Folkehelse-og-fysisk-aktivitet/Tilskot-til-friluftaktivitet>

Tilskot til lågterskel fysisk aktivitet

Møre og Romsdal fylkeskommune gir tilskot til stimulering av lågterskelaktivitetar for personar som fell utanfor dei ordinære idretts- og aktivitetstilboda. Frivillige lag og organisasjonar kan søkje.
<https://mrfylke.no/Tenesteomraade/Kultur/OEkonomisk-stoette/Folkehelse-og-fysisk-aktivitet/Tilskot-til-laagterskel-fysisk-aktivitet>

Tilskot til enkle friluftstiltak

Medverke til realisering av mindre friluftstiltak, anten tilrettelegging eller istandsetting for å spreie ferdsel og hindre slitasje. Frivillige organisasjonar, privatpersonar og andre kan søkje.
<https://mrfylke.no/Tenesteomraade/Kultur/OEkonomisk-stoette/Folkehelse-og-fysisk-aktivitet/Tilskot-til-enkle-friluftstiltak>

Prosjektilskot til frivillig, fleirkulturell verksemd

Ordning frå Møre og Romsdal fylkeskommune. Formålet med tilskotsordninga er at den skal gå til frivillig verksemd som er med på å skape møteplassar og aktivitet på tvers av ulike grupper i befolkninga. Målgruppa er i første rekke frivillige organisasjonar som gjer ein særleg innsats på det fleirkulturelle området.
<https://mrfylke.no/Tenesteomraade/Kultur/OEkonomisk-stoette/Folkehelse-og-fysisk-aktivitet/Prosjektilskot-til-frivillig-fleirkulturell-verksemd>

Gjensidigestiftelsen

Gjensidigestiftelsen støttar prosjekt som bidreg til at fleire er fysisk aktive, t.d. bygging og tilrettelegging av anlegg og områder for ulik fysisk aktivitet som idrett og friluftsliv samt aktivitetsutstyr. Dei støtter m.a. lag, foreningar og organisasjonar som er registrert i frivillighetsregisteret.
<http://www.gjensidigestiftelsen.no/gavevirksomheten#innsatsomrader>

Prosjektmidlar Sparebank1 Søre Sunnmøre

Prosjektmidlane skal gå til større og konkrete prosjekt med varig verdi. Midlane frå banken skal vere viktig for realiseringa av prosjektet og ha brei nytteeffekt i lokalsamfunnet.
<https://www.sparebank1.no/nb/sore-sunnmore/om-oss/samfunnsansvar/prosjektmidlar.html>

Det er også mogleg å søkje andre lokale bankar og bedriftar om tilskot.

7 KJELDER

Kapittel 3 Føringar inneheld lovar, retningslinjer og anna kunnskapsgrunnlag som har vore aktivt nytta i arbeidet med denne rettleiaren. I den digitale utgåva av dokumenta finn ein også direktelenker i kapittel 3. Andre kjelder:

- Artsdatabanken. (2018). Søk i fremmede arter. Tilgjengeleg frå: <https://www.artsdatabanken.no/fremmedearter>
- Barnetråkk. (2018). Barnetråkk. Tilgjengeleg frå: <https://www.barnetrakk.no/>
- Duale, N. og Brunborg, G. (2011). Støtdempende fallunderlag. Tilgjengeleg frå: <http://www.miljodirektoratet.no/old/klif/publikasjoner/2879/ta2879.pdf>
- Fjørtoft, I. (2000). *Landscape as Playscape: The Effects of Natural Environments on Children's Play and Motor Development*. Tilgjengeleg frå: https://www.researchgate.net/publication/252182057_Landscape_as_Playscape_The_Effects_of_Natural_Environments_on_Children%27s_Play_and_Motor_Development
- Giske kommune. (2018). Kommuneplanen sin arealdel 2018-2030. Føresegner og retningslinjer. Tilgjengeleg frå: https://www.giske.kommune.no/_f/p1/i6bb47eaf-ed14-4a33-a7f9-271e78e41694/kommuneplanen-sin-arealdel-for-giske-kommune-2018-2030-foresegner-og-retningslinjer_20180227.pdf
- Giske kommune. (2014). Norm for leikeareal og friområde i Giske kommune. Tilgjengeleg frå: https://www.giske.kommune.no/_f/p1/id6d50ea1-a5b6-4f73-ab1b-77770b41ac99/norm-for-leikeareal-og-friomrade-i-giske.pdf
- Helse- og omsorgsdepartementet. (2013) Fysisk aktivitet. Tilgjengeleg frå: <https://www.regjeringen.no/no/tema/helse-og-omsorg/folkehelse/fysisk-aktivitet/id589909/>
- Helsenorge. (2018). Planter og bær. Tilgjengeleg frå: <https://helsenorge.no/Giftinformasjon/tema-planter-og-bar>
- Klima- og miljødepartementet. (2016). Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging. T-1442/2016. Tilgjengeleg frå: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/retningslinje-for-behandling-av-stoy-i-arealplanlegging/id2526240/>
- Kriminalomsorgen. (2018). Utebenk 250 cm. Tilgjengeleg frå: <https://www.tress.com/nb-no/lekeplass-og-parkutstyr/opphold-og-utemiljoe/bord-med-benk-6-kant-807957/>
- National Geographic. (2015). Ny forskning hevder at du blir smartere av å klatre i trær eller balansere på bom. Tilgjengeleg frå: <http://natgeobloggen.no/2015/08/05/ny-forskning-hevder-at-du-bli-smartere-av-a-klatre-i-traer-eller-balansere-pa-bom/>
- Norsk Form. (2010). *Barnetråkk. Veileder 2010. Registrering av barn og unges arealbruk*. Tilgjengeleg frå: https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/md/bilder/planlegging/veiledere/barn/barnetrakk_2010.pdf
- Norsk Helseinformatikk. (2018). Giftige planter. Tilgjengeleg frå: <https://nhi.no/familie/barn/giftige-planter/?page=2>
- Parkmiljø. (2017). Fallunderlag. Det du trenger å vite om fallunderlag til lekeplass og treningspark. Tilgjengeleg frå: <https://www.parkmiljo.no/butikk/lekeplass/fallunderlag>
- Rundskriv T-2/08. (2008). Om barn og planlegging. Tilgjengeleg frå: <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/md/vedlegg/rundskriv/t-2-08.pdf>
- Standard Norge. (2018). Lekeplassutstyr. Tilgjengeleg frå: <https://www.standard.no/fagomrader/forbruker1/lekeplassutstyr/>
- Stortinget. (2018). Representantforslag om å innføre en ordning som sikrer elever på 1.-10. trinn minst én time fysisk aktivitet hver dag. Tilgjengeleg frå: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=69702>
- Thoren, A.-K. og Nyhus, S. (1994.) *Planlegging av grønnstruktur i byer og tettsteder*. Tilgjengeleg frå: <https://www.nb.no/nbsok/nb/bb062a4711d6f40b641ae749e18d464e?lang=no#23>
- Tress Utemiljø. (2018). Bord med benk 6-kant. Tilgjengeleg frå: <https://www.tress.com/nb-no/lekeplass-og-parkutstyr/opphold-og-utemiljoe/bord-med-benk-6-kant-807957/>
- Ulstein kommune. (2017). Kommuneplanen sin arealdel 2017-2029. Føresegner og retningslinjer. Høyringsdokument. Tilgjengeleg frå: <https://www.ulstein.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MId1=129&FilId=3110>
- Unicef. (2018). Plakat til alle grunnskoler. Tilgjengeleg frå: <https://www.unicef.no/barnekonvensjonen>
- Unika. (2018). Vannlek "Spree". Tilgjengeleg frå: <https://www.unika.no/26067>
- Volda kommune. (2018). *Planprogram Arealdelen 2018-2030*. Tilgjengeleg frå: <https://www.volda.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MId1=18&FilId=4556>
- Ålesund kommune. (2016). Bestemmelser og retningslinjer. Vedlegg til kommuneplanens arealdel 2016-2028. Tilgjengeleg frå: <https://kartserver.esunmore.no/webinnsyn/Content/plandialog/GetGiplanregisterFil.aspx?systemid=de68301d46534a6a95d0477ab132bb91&k=1504&arkivnavn=WINMAP>

Bilete på side 16–17:

- 2: Foto: Sollia barnehage
 - 3: Foto: Oppigarden barnehage
 - 6: Foto: Sørve. Tilgjengeleg frå: <https://www.sove.no/katalog/lekeapparater/galge-med-balanseklosser>
 - 7: Foto: Austefjord barnehage
 - 17: Foto: Ingebjørg Felde. Tilgjengeleg frå: <http://www.snertingdal-narmiljopark.no/flott-apningsfest/>
 - 19: Foto: Michael Fuller-Gee
 - 21: Foto: Alstahaug kommune. Tilgjengeleg frå: <http://www.alstahaug.kommune.no/tufteparken-asen-ny-aktivitetspark-i-sandnessjoen.5775104-175568.html>
 - 23: Foto: Boex. Tilgjengeleg frå: <https://www.boex.co.uk/portfolio/national-trust-outdoor-gym/>
 - 24: Foto: Torgeir Dimmen
 - 28: Foto: Norsk Countrytreff. Tilgjengeleg frå: <https://www.norskcountrysite.no/hesteskokasting/>
 - 32: Foto: petanque.no
- 11, 16, 30, 31, 33: Foto: Berit Koen. Øvrige bilete på side 16–17: Regine Solberg Aklestad



Volda kommune
Stormyra 2
6100 Volda
postmottak@volda.kommune.no



Foto: Arnfinn Hovde.

INNSPEL TIL RETTLEIAR FOR LEIKE- OG AKTIVITETSOMRÅDE

05.06.2018 gjorde formannskapet vedtak om å sende dokumentet «Rettleiar for leike- og aktivitetsområde» på høyring. Høyringsdokumentet vart lagt ut på kommunen sine heimesider. Høyringsbrev vart sendt til m.a. fylkesmannen, fylkeskommunen, alle skular og barnehagar i Volda, planforum Søre Sunnmøre og internt i administrasjonen. Dokumentet vart også sendt til eldrerådet, forvaltningsutvalet, FUNK og ungdomsrådet for uttale.

Volda kommune takkar for innkomne innspel. Dette dokumentet inneheld ei oversikt over innkomne innspel, utdrag frå innspela og kommentarar frå administrasjonen. Alle innspela ligg ved som vedlegg.

Oversikt over innkomne innspel:

- Møre og Romsdal fylkeskommune
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal
- Eldrerådet
- Forvaltningsutvalet
- FUNK
- Prosjektgruppa for kommunale barnehagar

Innspel med kommentar frå administrasjonen:

Møre og Romsdal fylkeskommune	
Innhald i innspel (utdrag):	Kommentar:
«I kommuneplanen sin samfunnsdel er omgrepa leike- og aktivitetsområde nytta, der den same tittelen er nytta på denne rettleiaren. Vi spør oss likevel om ein skulle endre den til noko som ikkje er så knytt til barn og unge.»	Volda kommune har nytta omgrepet «leike- og aktivitetsområde» da ein meiner dette dekkjer fleire aldersgrupper enn omgrepet «leikeplassar». Ynskjer å behalde dette omgrepet.
«Gjennom prosessen med utarbeiding av denne rettleiaren ser vi at Volda kommune har moglegheit til å legge nokre rammer for korleis medverknad skal gjennomførast i Volda kommune, kap 4.1. i retteleiaren. Vi rår mellom anna om at ein skriv inn noko om når og korleis ein skal kontakte hhv. barne- og ungdomsrepresentanten og ungdomsrådet i kommunen. Likeeins rår vi til at ein under «Aktuelle aktørar som kan medverke i plansaker» gjer ei vurdering og skriv kven som skal vere med å medverke.	Teksten i kap. 4.1 er noko justert på bakgrunn av dette.

Ein kan til dømes knytte dei ulike medverknadsorgana til ulike plantypar, om ein ser at det er naudsynt.»	
«Under vegetasjon rår vi til at ein får inn ei ny underoverskrift kalla: Unngå giftige- og allergiframkallande vekstar.»	Tekst justert i samsvar med innspel.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal	
Innhald i innspel (utdrag):	Kommentar:
«Vi rår til at Volda kommune stillar same krava til avstand og storleik på leikeplassar som går fram av fylkesmannen sine leikeplassråd. (...) Vi held difor fast på våre råd til leikeplassar, og vil fremje motsegn mot ein kommuneplan og reguleringsplanar med føresegner som er i tråd med denne rettleiaren.» • Volda kommune seier i rettleiaren at minimum storleik på ein nærleikeplass skal vere 200 m², men at ein i indre sentrumssone kan vurdere å redusere storleiken til 120 m². Fylkesmannen vil at minimum storleik skal vere 200 m² også i indre sentrumssone. • Volda kommune seier i rettleiaren at maksimal avstand frå bustad til nærleikeplass skal vere 100 m, medan den ved konsentrert småhusbusetnad i sentrumskjernen og blokkbusetnad skal vere 50 m. Fylkesmannen meiner det skal vere maksimalt 50 meter alle stader. • Volda kommune seier i rettleiaren at maksimal avstand frå bustad til kvartalsleikeplass skal vere 300 m. Fylkesmannen meiner maksimal avstand til kvartalsleikeplass skal vere 150 meter.	I fylkesmannen sin rettleiar står det at «Minimum storleik på nærleikeplassen er 200 m². I sentrum av våre tre største byar kan det vere rom for å redusere storleiken på nærleikeplassane, noko som gir skjerpa krav til kvalitet ved utforming». Administrasjonen i Volda meiner det må vere rom for å redusere storleiken i indre sentrumskjerne i Volda, dersom det er tillate i dei tre største byane i fylket. I område med frittliggande småhus vil krav om 50 meters avstand til næraste nærleikeplass i praksis bety nærleikeplass for annan kvar – eller tredje kvar tomt. Kvartalsleikeplass (1500 m²) med maksimal avstand frå bustad 150m er også vanskeleg å få til i praksis ute i terrenget. Mange utbyggings- og fortettingsområde ligg i allereie utbygde områder, og store deler av bustadområda ligg i bratte og utfordrande terreng. Leikeplassar av god kvalitet med avstand maks. 150 meter frå bustad er difor vanskeleg å få til i praksis. Administrasjonen i Volda har i arbeidet med rettleiaren hatt fokus på korleis ein kan opparbeide leike- og aktivitetsområde med kvalitet. Kommunen har også kartlagt kvartalsleikeplassane i tettstaden Volda

	(vedlegg 4). Kartlegginga vil vere eit viktig kunnskapsgrunnlag i vidare utvikling av leike- og aktivitetsområda i kommunen. Dokumentet synleggjer status på eksisterande kvartalsleikeplassar, og inneheld ei analyse av kvar det kan vere behov for eventuelle nye areal til kvartalsleikeplassar. Administrasjonen i Volda ynskjer å ha fokus på kvalitet på leikeplassane, og føresegner som er moglege å gjennomføre i praksis. Innspel til avstands- og størrelseskrav frå Møre og Romsdal fylkeskommune vert difor ikkje teke til fylgje.
--	--

Eldrerådet	
Innhald i innspel (utdrag):	Kommentar:
«Eldrerådet vil oppmode om at eldre som gruppe vert nemnde i plandokumentet på lik linje med barn og unge, og også medtekne som høyringsgruppe ved planutforming.»	Tekst justert i kap. 4.1.

Forvaltningsutvalet	
Innhald i innspel (utdrag):	Kommentar:
«Forvaltningsutvalet tek rettleiar for leike- og aktivitetsområde til vitande.»	

FUNK	
Innhald i innspel (utdrag):	Kommentar:
«FUNK ser at planen er god og grundig. Ein vil samtidig be om at omsynet til universiell utforming vert særleg framheva og konkretisert.»	Omsyn til universell utforming er m.a. framheva i kap. 4.9. Krav til nær- og kvartalsleikeplassane (kap. 5.3, 5.4 og 5.5) inneheld krav knytt til universell utforming.

Planen bør også seie noko om vedlikehald og drift av leikeplassar.	Ulike aktørar har ansvar for vedlikehald og drift av ulike leikeplassar, kommunen har ansvar for nokre, private, grendelag eller andre har ansvar for andre. Kap. 4.10 seier noko om kven som har ansvar for leikeplassutstyr. Kommunen har eigne rutinar for drift og vedlikehald av uteområde knytt til m.a. barnehagar og skular. Administrasjonen har laga ei kartlegging av m.a. kvartalsleikeplassar i kommunen . Det hadde vore positivt med ein gjennomgang av drift og vedlikehald av ulike område, men ein har valt å ikkje gjere det i dette dokumentet.
--	---

Prosjektgruppa for kommunale barnehagar	
Våren 2018 vart det sett saman ein prosjektgruppe på tvers av ulike sektorar i kommunen, som fekk i oppgåve å arbeide med uteområda tilknytt kommunale barnehagar. Prosjektgruppa har m.a. arbeidd med formulering av «Retningsliner knytt til barnehagane og skulane sine uteområde», s. 29.	Innspel frå prosjektgruppa er teke med i dokumentet.



Møre og Romsdal
fylkeskommune

Volda kommune
Stormyra 2
6100 Volda

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
	15.06.2018	91809/2018/KOMMUNEPLAN/1519	Mari Anne Bjørkmann, 71 28 02 40	09.08.2018

Volda kommune - rettleiar for leike- og aktivitetsområde - kommuneplanen sin arealdel

Volda kommune har utarbeidd og lagt på høyring ein omfattande og gjennomarbeidd rettleiar med mykje god informasjon. «Rikspolitiske retningslinjer for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen» sett krav til den kommunale planleggingsprosessen. Denne rettleiaren svarar ut og vil vere eit godt hjelpemiddel for å oppnå desse krava, og slik sett eit nyttig verktøy for mange.

I kommuneplanen sin samfunnsdel er omgrepa leike- og aktivitetsområde nytta, der den same tittelen er nytta på denne rettleiaren. Vi spør oss likevel om ein skulle endre den til noko som ikkje er så knytt til barn og unge.

Vi rår vidare til at ein forsøker å kutte noko i dei innleiande kapitla. Der er det noko tekst som står fleire gonger.

Gjennom prosessen med utarbeiding av denne rettleiaren ser vi at Volda kommune har moglegheit til å legge nokre rammer for korleis medverknad skal gjennomførast i Volda kommune, kap 4.1. i rettleiaren. Vi rår mellom anna om at ein skriv inn noko om når og korleis ein skal kontakte hhv. barne- og ungdomsrepresentanten og ungdomsrådet i kommunen. Likeeins rår vi til at ein under «Aktuelle aktørar som kan medverke i plansaker» gjer ei vurdering og skriv kven som skal vere med å medverke. Ein kan til dømes knytte dei ulike medverknadsorgana til ulike plantypar, om ein ser at det er naudsynt.

Under vegetasjon rår vi til at ein får inn ei ny underoverskrift kalla: Unngå giftige- og allergiframkallande vekstar. Dette er viktig, også i høve til universell utforming.

Med helsing

Ingunn Bekken Sjøholm
ass. fylkesplansjef

Mari Anne Bjørkmann
rådgiver

Kopi:
Fylkesmannen i Møre og Romsdal



VOLDA KOMMUNE
Stormyra 2
6100 VOLDA

Rettleiar for leike- og aktivitetsområde

Dokument til høyring

Fylkesmannen er statens representant i fylket og har m.a. ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer frå Stortinget og regjeringa. I den kommunale planlegginga skal vi sjå til at kommunane tar omsyn til viktige regionale og nasjonale interesser som gjeld arealforvaltning, landbruk, klima og miljø, oppvekst, helse og samfunnstryggleik.

Bakgrunn

Formannskapet i Volda har gjort vedtak om å sende «Rettleiar for leike- og aktivitetsområde» ut til høyring. Dokumentet skal ligge til grunn for kommuneplanen sin arealdel og framtidige reguleringsplanar. Fylkesmannen er beden om å komme med innspel til dokumentet.

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde følgande merknader:

Barn og unge

Rettleiaren vil kunne vere eit godt hjelpemiddel i kommunen sitt arbeid med å tilrettelegge for gode oppvekst- og nærmiljø. Dokumentet gir både innsikt i overordna føringar, kvifor det er viktig å ha fokus på leike- og aktivitetsområde og gir god rettleiing i kva som gjer slike område gode og stimulerande.

Når det gjeld krav og retningslinjer til leikeplassar, har fylkesmannen som kjent publisert sine «leikeplassråd». Medan Volda kommune gjennom dette dokumentet set opp 100 meter som maksimal avstand frå bustad (ved frittliggande småhusbusetnad og konsentrert småhusbusetnad utanfor sentrum) er fylkesmannen sine råd at avstanden skal vere maksimalt 50 meter. For kvartalsleikeplassar opererer kommunen med ein avstand på 300 meter medan fylkesmannen har 150 meter som maks. avstand.

Når det gjeld storleik på nærleikeplassar, opnar kommunen opp for at det i indre sentrumssone kan vurderast å redusere storleiken på leikeplassen til 120 m², og ikkje minst 200 m² som er normalen. Fylkesmannen sine råd er på 200 m².

Etter vår vurdering, er det uheldig å redusere krava til både avstand og storleik. I dei sakene ulike forhold gjer det vanskeleg/umuleg å oppnå krava, vil ein sjølvstøtt måtte vurdere å lempe på krava. Men dersom ein tar som *utgangspunkt* at avstanden skal vere maks. 50 hhv. 150 meter og storleiken 120 m², legg ein lista unødig lågt, og ein vil få dårlegare tilrettelagte forhold for leik og aktivitet. Vi held difor fast på våre råd til leikeplassar, og vil fremje motsegn mot ein kommuneplan og reguleringsplanar med føresegnar som er i tråd med denne rettleiaren.

Konklusjon

Vi rår til at Volda kommune stillar same krava til avstand og storleik på leikeplassar som går fram av fylkesmannen sine leikeplassråd.

Med helsing

Jon Ivar Eikeland (e.f.)
fagsjef - plansamordning

Kari Bjørnøy
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi

Møre og Romsdal fylkeskommune Fylkeshuset 6404 Molde



VOLDA KOMMUNE

Servicekontoret

Sektor for utvikling

Stormyra 2
6100 VOLDA

Arkivsak nr.	Løpenr.	Arkivkode	Avd/Sakshandsamar	Dato
2018/1063	12593/2018	L02	SVK/ SUNUTN	12.09.2018

MELDING OM POLITISK VEDTAK - UTTALE FRÅ ELDRERÅDET - RETTLEIAR FOR LEIKE- OG AKTIVITETSOMRÅDE - DOKUMENT TIL HØYRING

Vi melder med dette frå at Eldrerådet den 10.09.18, hadde føre ovannemnde som OS 21/18
Der dei kom med følgjande uttale:

Eldrerådet trur planene som er lagt fram kan bli ein god og tenleg reiskap for kommunal arealplanlegging og framtidige reguleringsplanar. Som planen peikar på, finst det fleire leikeplassar som i dag ikkje er vedlikehaldne. Eldrerådet meine det er viktig å behalde desse områda og passe på at dei ikkje blir tekne i bruk til andre formål. Etter kvart som bustadområda i Volda sentrum blir meir fortetta, blir det stadig viktigare å passe på at det blir sett av grøne lunger som kan nyttast som aktivitets- og rekreasjonsområde for alle aldersgrupper. Eldrerådet ser det også som viktig at eksisterande leike- og aktivitesområde ved barnehagar og skular blir gjort tilgjengelege på ettermiddagstid og i helgene slik at barn i følge med foreldre og besteforeldre kan nytte områda. Vi ser at eit par av barnehage- og skuleområda blir brukte slik no, og vi meine det er god utnytting av trygge og godt vedlikehaldne aktivitetsplassar. Eldrerådet ser gjerne at det blir sett ut fleire sitteplassar i desse områda. Eldrerådet vil oppmode om at eldre som gruppe vert nemnde i plandokumentet på lik linje med barn og unge, og også medtekne som høyringsgruppe ved planutforming.

Sunniva Utnes
Volda kommune, servicekontoret

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:
Regine Solberg Aklestad



NOTAT

Frå: Sunniva Utnes
Kopi: Utvikling
Sak: Rettleiar for leike- og aktivitetsområde

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2018/1063	12589/2018	L02	SVK/SUNUTN	12.09.2018

MELDING OM POLITISK VEDTAK - UTTALE FRÅ FORVALTNINGSUTVALET - RETTLEIAR FOR LEIKE- OG AKTIVITETSOMRÅDE - DOKUMENT TIL HØYRING

Vi melder med dette frå at forvaltningsutvalet den 11.09.18, hadde føre ovannemnde som sak OS 16/18.

Forvaltningsutvalet tek rettleiar for leike- og aktivitetsområde til vitande.

Sunniva Utnes
Volda kommune, servicekontoret

Kopi til:
Regine Solberg Aklestad



NOTAT

Frå: Sunniva Utnes
Kopi: Utvikling
Sak: Rettleiar for leike- og aktivitetsområde

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2018/1063	12591/2018	L02	SVK/SUNUTN	12.09.2018

MELDING OM POLITISK VEDTAK - UTTALE FRÅ FUNK - RETTLEIAR FOR LEIKE- OG AKTIVITETSOMRÅDE - DOKUMENT TIL HØYRING

Vi melder med dette frå at Råd for likestilling av personar med nedsett funksjonsevne den 10.09.18, hadde føre ovannemnde som OS 10/18.

*FUNK ser at planen er god og grundig. Ein vil samtidig be om at omsynet til universiell utforming vert særleg framheva og konkretisert.
Planen bør også seie noko om vedlikehald og drift av leikeplassar.*

Sunniva Utnes
Volda kommune, servicekontoret

Kopi til:
Regine Solberg Aklestad



FYLKESMANNEN I
MØRE OG ROMSDAL

LEIKEPLASSAR

- lokalisering og utforming

Fylkesmannen sine råd i plansaker



Innhald

1. Innleiing - 4

2. Særleg søkelys på barn og unge sine oppvekstvilkår - 6

3. Leikeplassar og uterom i kommuneplanen - 10

4. leikeplassar i reguleringsplanar - 16

Vedlegg A - Eksempel - 19

Vedlegg B - Aktuelle lenker - 19

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL

Postboks 2520, 6404 Molde

Telefon: 71 25 84 00

fmmrpostmottak@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/mr

Forsidefoto: Marianne Bjørkmann

1. Innleiing

Planlegging av gode og trygge oppvekstmiljø for barn og unge er ei viktig kommunal oppgåve. Tilrettelegging i nærmiljøet bidrar gjerne til betre helse, trivsel og oppvekst.

Dette dokumentet gir ei kort oppsummering av rammer og føringar for å ivareta barn og unge sine interesser i kommunale plansaker etter plan- og bygningslova.

Siktemålet er i første rekke å kunne gi rettleiing og faglege råd til kommunane i samband med planlegging av leikeplassar og uteområde.

Dette er eit godt utgangspunkt i det vidare arbeidet for ei trygg og framtidsretta samfunnsutvikling gjennom tiltak for meir effektive plan- og byggesaksprosessar og betre plankvalitet.

Arbeidet er i stor grad basert på Fylkesmannen sine erfaringar som høyringsinstans i kommunale plansaker etter plan- og bygningslova.

Vi håper at dokumentet vil vere til praktisk nytte i det kommunale planarbeidet, men at det også kan vere av interesse for private planleggarar og utbyargar.

Fylkesmannen sine oppgåver i plansaker etter plan- og bygningslova

Fylkesmannen har fleire roller og oppgåver innan planlegging etter plan- og bygningslova (pbl). Ei viktig oppgåve i planprosessar er å formidle nasjonal politikk innanfor viktige fagområde, der arealpolitikk og miljøvern, landbruk, helse, oppvekst og samfunnstryggleik står sentralt. Fylkesmannen skal sjå til at nasjonale og

regionale omsyn blir ivaretatt i planarbeidet, og elles også sikre at kommunale vedtak i plan- og byggesaker er i samsvar med gjeldande lovverk. Fylkesmannen ser det som viktig at kommunane i Møre og Romsdal nyttar FN's barnekonvensjon i det daglege arbeidet med planlegging og kvalitetssikring av oppgåver og tenester retta mot barn og unge.

Fylkesmannen er høyringspart for kommunale plan- og dispensasjonssaker etter plan- og bygningslova. Dette omfattar ulike plantypar i form av overordna kommuneplan med samfunns- og arealdel, kommunedelplanar, område- eller detaljregulering. Vårt høyringssvar kan omfatte faglege råd som er sett fram med ulik styrke. Dersom våre ansvarsområde ikkje blir tilstrekkeleg ivaretatt kan vi ha motsegn til planen eller klage på dispensasjonsvedtak.

Kompetanse og kapasitet i kommunane varierer

Erfaringar frå den løpande plansaksbehandlinga viser at kompetanse og kapasitet på planområdet varierer mykje kommunane i mellom. Dette reiser spørsmål om tidleg kontakt, rettleiing og oppfølging frå Fylkesmannen si side – og gjerne i samarbeid med fylkeskommunen.

I Møre og Romsdal har fylkeskommunen og Fylkesmannen inngått ein samarbeidsavtale knytt til fleire felles innsatsområde – mellom desse tiltak retta mot barn og unge sine interesser i det kommunale planarbeidet.

Leikeplassråd med rammer og føringar

Fylkesmannen i Møre og Romsdal ønsker gjennom sine leikeplassråd å nå kommunane, utbyargar, konsulentar, arkitektkontor og andre

som er involvert i lokalt plan- og utviklingsarbeid etter plan- og bygningslova. Vårt mål er at ein gjennom leikeplassråda skal gjere Fylkesmannen tydeleg og føreseieleg så tidleg som råd i prosessen fram til ferdig plan.



2. Særleg søkelys på barn og unge sine oppvekstvilkår

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har frå 2012 hatt eit særskilt søkelys på barn og unge sine oppvekstvilkår gjennom satsinga *Betre oppvekst*. FNs barnekonvensjon har vore ein viktig referanse for dette arbeidet.

Betre oppvekst er eit samordningstiltak for heile embetet, og har som mål at Fylkesmannen og kommunane skal arbeide meir heilskapleg og målretta for barn og unge.

I samband med satsinga [Betre oppvekst](#) er det utarbeidd strategimål retta mot barn og unge knytt til medverknad, betring av det fysiske og psykososiale oppvekstmiljøet, samt innsats for å redusere sosiale skilnader.

Eit godt oppvekstmiljø

Målet er å sikre eit oppvekstmiljø som gir barn og unge tryggleik mot fysiske og psykiske skadeverknader, og som omfattar fysiske, sosiale og kulturelle kvalitetar som til ei kvar tid er i samsvar med eksisterande kunnskap om barn og unges behov.

I tillegg skal det offentlege ta ansvar for å sikre barn og unge dei tilbod og moglegheiter som samla kan gi den enkelte utfordringar og ein meningsfylt oppvekst uavhengig av bustad, sosial og kulturell bakgrunn.

Medverknad i plansaker

I 2014 vedtok Stortinget eit nytt menneskerettskapittel i Grunnlova, der barns rettar vart slått fast i § 104. Paragrafen følgjer opp fleire av dei sentrale prinsippa frå FN sin barnekonvensjon. I artikkel 3 heiter det at ved alle handlingar som vedkjem barn skal det som gagnar barnet best vere eit grunnleggande syn.

Artikkel 12 viser til at barn har rett til å seie meininga si, og at meiningane skal vektleggast i saker som vedkjem barn og unge. Det skal vidare leggast til rette for at grupper som ikkje sjølve kan delta, skal kunne ta aktivt del i planprosessen.

Alle kommunar skal ha eit system for at barn og unge skal bli høyrte i planarbeidet, og i dei fleste kommunane er dette knytt til ein eigen oppnemnd barnerepresentant. Opplæring av representanten er svært viktig for rolleforståing og som grunnlag for å kunne tale barn og unges sak i planarbeidet i kommunen.

Arenaer for å medverke i planlegginga er ofte knytt til skule eller fritidsaktivitetar. Skal ungdomsråd og andre organ fungere optimalt er dei gjerne avhengig av hjelp frå administrasjonen i kommunen.

I Møre og Romsdal er det i regi av Fylkesmannen og fylkeskommunen gjennomført ei brei kartlegging av barn og unge sine oppvekstkår. Innspel frå kommunane har endaut i eigen sluttrapport, [Barnebyks](#) som oppsummerer hovudfunna frå kommunekartlegginga.

Deltaking og medverknad i planprosessar omfattar ei rekke ulike metodar og arbeidsformer. [Barnetrakk](#) er ein metode for å kartfeste opplysningar om barn og unges bruk av stader. Dette er registreringar gjort av barn og unge sjølve, og er informasjon som kan bidra til at ein i større grad tar omsyn til deira bruk av vegar, snarvegar, uformelle møtestader, leikeområder o.a.

Vi viser også til at Kommunal- og moderniseringsdepartementet gav ut rettleiaren [Medvirkning i planlegging i 2014](#). Departementet har også samla informasjon om [barn og unges interesser i planlegging og byggesaksbehandling](#) på sin nettstad.

Universell utforming

Universell utforming som prinsipp og overordna strategi står også sentralt i samband med barn og unge sine oppvekstkår. Universell utforming er ein nasjonal strategi for å gjere samfunnet tilgjengelig for alle. Retten til ikkje-diskriminering er eit grunnleggande prinsipp i barnekonvensjonen artikkel 2. Å kunne delta på lik linje med alle andre barn uavhengig av fysiske hindringar er heilt naudsynt for ei god utvikling for barn og unge.

Krav til Universell utforming er vidare ivaretatt både gjennom plan- og bygningslova og [diskriminerings- og tilgjengelighetslova](#).

Universell utforming er nedfelt i § 1-1 i plan- og bygningslova, der det heiter at prinsippet om universell utforming skal ligge til grunn for planlegging og krava til det enkelte byggetiltak. § 3-1 peikar på at planlegginga spesielt skal

- *legge til rette for god forming av bygde omgivelser, gode bomiljø og gode oppvekst- og levekår i alle deler av landet*
- *fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet*

Samla sett gir dette regionale og lokale styresmakter høve til å omsette overordna visjonar for samfunnsutvikling og demokrati i konkrete mål for utforming av rammer rundt samfunns- og kvardagsliv.



Foto: Kristin Eide

Folkehelse

I følge [folkehelselova](#) skal det leggst vekt på folkehelsa i kommunal planlegging, med tanke på å sikre gode levekår og førebygge helseplager. Det er då sær s viktig å utvikle gode bustadmiljø og kople planarbeidet opp mot den bustadsosiale handlingsplanen kommunen har.

Målet med folkehelsearbeidet er fleire leveår med god helse for den einskilde og reduserte sosiale helseforskjellar i befolkninga.

Folkehelsearbeid omfattar ei rekke ulike tema og innsatsområde. Etablering av leikeareal er eit av fleire plangrep for ei god folkehelse.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging

[Plan- og bygningslova](#) held i sin formålsparagraf fram prinsippet om at barn og unges oppvekstvilkår skal takast i vare i planlegging og byggesak; jf. § 1-1.

Vidare blir det i § 5-1 peika på at kommunane har eit særleg ansvar for å sikre aktiv medverknad frå grupper som krev dette, herunder barn og unge.

[Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging](#) har forankring i § 6-2 i lova, og legg føringar for arbeidet. [Temarettleiar T-1514](#) og Rundskriv [T-02/08](#) om barn og planlegging, utdjupar retningslinene.

Formålet med dei rikspolitiske retningslinene er å:

- gjere synleg og styrke barn og unge sine interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.
- gi kommunane betre grunnlag for å integrere og ivareta barn og unges interesser i sin løpande planlegging og byggesaksbehandling.
- gi eit grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kjem i konflikt med andre omsyn og interesser.



Foto: Marianne Brøckmann

3. Leikeplassar og uterom i kommuneplanen

Eit viktig prinsipp i plan- og bygningslova er ei tett kopling mellom samfunnsdelen og arealdelen i kommuneplanen. For meir informasjon om kommunal planlegging og ulike plantypar sjå www.planlegging.no.

Kommuneplanens samfunnsdel vil med utgangspunkt i den kommunale planstrategien gi overordna mål og føringar for utvikling av kommunen som samfunn og organisasjon. Dette dannar utgangspunkt for arealdelen som i neste

omgang gir retning og rammer for den vidare fysiske detaljplanlegginga.

Urban fortetting og transformasjon gir gjerne positiv effekt i forhold til dagens bustad-, areal- og transportplanlegging. Dette opnar for at ein i større grad kan ta framtidens transportauke med kollektiv transport, gange og sykkel. Den same fortettinga kan skape utfordringar med å sikre tilstrekkeleg og eigna leike- og uteoppholdsareal.

For å unngå at fortetting av byen og tettstaden skjer vilkårleg og ved «frimerkeregulering» kan ein aktiv kommune gjennom ein langsiktig og overordna plan bidra til gode felles løysingar som er tenleg for alle.

Kvartalsleikeplassar kan gjerne vurderast ved rullering av kommuneplanen. Temakart kan vere tenleg og vise kvar det er ønskeleg med større leikeplassar, og kvar det kan leggst til rette for grøntkorridorar som knyter leikeareal, parkar og andre friområde saman.

Grunnlaget for våre leikeplassråd er dei nasjonale krava som er stilt til fysisk utforming av oppvekst- og leikemiljø. Dette omfattar:

- Areal og anlegg som skal brukast av barn og unge skal vere sikra mot forureining, støy, trafikkfare og anna helsefare.
- I nærmiljøet skal det finnast areal der barn kan utfalde seg og skape sitt eige leikemiljø. Dette krev blant anna at areala:
 - er store nok og eignar seg for leik og opphald
 - gir høve til ulike typar leik ulike tider på året
 - kan nyttast av ulike aldersgrupper, og gir høve til samhandling mellom barn, unge og vaksne.

I kommuneplanen kan ein velje å ha juridisk bindande føresegner og retningslinjer til leikeareal. Med grunnlag i pbl. § 11-9 kan kommunen uavhengig av arealformål stille

funksjonskrav og rekkefølgekrav til leike-, ute- og opphaldsplassar.

Kommuneplanens føresegner skal vere konkrete og eintydige og skal avklare kva krav kommunen stiller til leikeplassar og andre friområde. Kommuneplanen gir med dette klare rammer for kommunar, plankonsulentar og utbyggarar, og er med å styrke barn og unges interesser i konkurranse med andre krefter ved planlegging og utbygging.

Generelt om utvikling av gode leikeplassar og uterom

Det bur folk både i griskrendte strøk, byar og tettstader i fylket vårt, noko som kan utfordre generelle føresegner for leikeplassar. Våre råd set nokon minimumskrav som kommunen godt kan endre til det betre for barna.



Generelle krav til utforming av leikeplassar og uterom vil kunne ta utgangspunkt i ein overordna strategi slik dette er presentert i KMD sin publisasjon frå 2017: [Byrom – en idehåndbok. H-2386.](#)

Her blir overordna prinsipp for ein samla «byromsstrategi» nærare presentert. Nærheit, samanheng, kvalitet og bynatur er kriterie knytt til utforming som er utdjupa nærare.

Eksempel på føresegner

Føresegner i kommuneplanen er juridisk bindande og skal vere eintydige og konkrete. Det skal ikkje vere tvil om kva krav som ligg føre ved seinare planarbeid. Generelle føringar for saksbehandlinga o.a. kan forankrast i ikkje-juridisk bindande retningsliner.

Kommuneplanen må avklare når kravet om leikeplassar skal gjelde. Føresegna må formast slik at den også er dekkande for stader der det skjer ei utbygging over tid.

Eksempel på føresegner som avklarar når kravet om leikeareal skal gjelde:

- Ved 5. bueining på staden skal det etablerast ein nærleikeplass. Nærleikeplassen dekker behovet for maksimalt 20 bueiningar.
- Ved 25. bueining skal det etablerast ein kvartalsleikeplass. Kvartalsleikeplassen dekker behovet for 200 bueiningar.

Leikeareal skal lokalisrast på eigna stad. Dersom ein planlegg leikeareal før bustader og annan infrastruktur kan ein lettare innfri kvalitetskrava foreslått i neste ramme.

Eksempel på føresegner som sikrar kvaliteten på arealet:

- Leikeareal skal vere skjerma mot sterk vind, forureining, sterke elektromagnetiske felt, trafikk og andre fareområde
- Areal satt av til køyreveg, parkering o.a. skal ikkje reknast med.
- Areal belagt med restriksjonar som hindrar barns frie lek skal ikkje reknast med.
- Minst halvparten av leikearealet skal vere solbelyst kl. 15.00 ved vårjamndøgn*
- Leike- og opphaldsareal skal ha støynivå lågare eller lik Lden 55 dB(A)**.
- Areal brattare enn 1:3 skal ikkje reknast med.
- Areal smalare enn 10 m skal ikkje reknast med.
- Leikeareal skal vere lett tilgjengeleg og ha trygg tilkomst.
- Leikeareal skal ha noko fast dekke.
- Leikeareal skal vere på bakkenivå.

**Rettleiar Grad av utnytting ** Støyretningsline T-1442*

Eit minimumskrav til opparbeiding er ikkje meint som ei avgrensing av korleis leikeareal skal utformast, men er eit grep for å hindre at areala blir gjengrodd eller endar som ei grusflate utan meir innhald.

For å heve kvaliteten og gi variasjon kan det vere ein fordel å nytte den breie kompetansen og lokalkunnskapen som kommunen gjerne sit med når leikeareal skal godkjennast eller ferdigstillast.

Dette kan gi leikeareal som «triggar» barns nysgjerrigheit, ønske om rørsle, «hemmelege stader» og at naturelement inngår som ein del av leikearealet.

Kravet til fast dekke kjem av kravet til universell utforming og ønskje om at utføre og folk med barnevogn skal ha tilgang til leikeplassen.

Eksempel på funksjonskrav til leikeareal:

- Nærleikeplassen skal opparbeidast med minimum sandkasse, benk og eit leikeapparat.
- Det skal vere fast dekke på deler av arealet.
- Kvartalsleikeplassen skal tilretteleggast for variert aktivitet som t.d. aking, sykling, balleik eller liknande.

Barn er gjerne dei som nyttar uteareal og nærmiljø mest, og alder er oftast avgjerande for rekkevidda. Dei aller minste barna held seg rett ved heimen, og nærleikeplassen er i stor grad retta mot denne gruppa. Leikeplassen må som eit minimum opparbeidast med eit tilbod som er tilpassa dei aller minste barna.

Vårt forslag til funksjonskrav tar utgangspunkt i sandkasse som gir eit lite barn høve til eigenleik uavhengig av andres engasjement, ein benk der den vaksne kan sitte medan barnet leikar, samt eit udefinert leikeapparat.



Foto: Kari Bjørnøy

At nærleikeplassen kan vere eit uteområde og ein sosial treffstad for alle aldersgrupper kjem som ein viktig tilleggsverdi.

Barn opp til 8 år oppheld seg hovudsakleg inntil 200 meter frå heimen. For denne gruppa vil kvartalsleikeplassen gjerne vere ein attraktiv stad, som dei kan nå med gange og sykkel.

Trygg ferdsel blir ei viktig utfordring i planlegginga av kvartalsleikeplassen. Tilrettelegging av gang- og sykkelveggar, stiar og grøntkorridorar vil bidra til tryggare ferdsel mellom heim og leikeplass.

Eksempel på føresegner som sikrar storleik og avstand til leikeareal:-

Leikeplasstypar	Maksimal gangavstand frå bueining	Minimum storleik
Nærleikeplass (5- 20 bueiningar per leikeplass)	50 m	200 m2
Kvartalsleikeplass (25 – 200* bueiningar per leikeplass)	150 m	1500 m2

**Rettleiar Grad av utnytting*

I kommuneplanen kan det stillast krav til at leikeplassar skal bli ferdigstilt innan ei gitt tid.

Eksempel på rekkefølgekrav som sikrar ferdigstilling

- Ved utbygging av bustadområde skal leikeplassar med funksjonskrav vere ferdigstilt innan første bustad gis bruksløyve

Omdisponering av fellesareal og friområde

Ved omdisponering av areal som i planar er avsett til fellesareal eller friområde som er i bruk eller er eiga for leik, skal ein skaffe fullverdig erstatning.

Erstatning skal også skaffast ved utbygging eller omdisponering av uregulert areal som barn nyttar som leikeareal, eller dersom omdisponering av areal eigna for leik fører til at omsyna som er nemnt i punkt 5b i *Retningslinjer for barn og planlegging*, for å møte dagens eller framtidens behov, ikkje blir oppfylt.

Fylkesmannens minimumskrav for å godkjenne ein kommuneplan

I fråsegner til arealplaner gir vi anten faglege råd eller motsegn. Faglege råd blir gitt for å rettleie kommunen om korleis eit omsyn bør ivaretakast, utan at planen er i strid med nasjonale eller vesentleg regionale interesser.

Motsegn kan nyttast for å sikre nasjonale eller vesentleg regionale interesser i plansaker.

For å unngå motsegn frå Fylkesmannen må kommunen dokumentere barn og unges medverknad i planprosessen og utgreie kva konsekvensar utbyggingstiltaket får for barn og unge. Alle kommunar må ha føresegner som sikrar barn og unges interesser.

Ikkje juridisk bindande retningslinjer kan nyttast for å klargjere saksbehandling og meir upresise ønske for leikeplassane. Kommunen må vurdere erstatningsareal når friområde blir planlagt omdisponert.

Våre krav til nærleikeplassar i kommuneplan:

- Kvalitetskrav som vist i eksempel.
- Innan 50 meter frå bueiningane skal det vere ein nærleikeplass.
- Minimum storleik på nærleikeplassen er 200 m2. I sentrum av våre tre største byar kan det vere rom for å redusere storleiken på nærleikeplassane, noko som gir skjerpa krav til kvalitet ved utforming.

- Leikeplassar må ferdigstillast med eit minimum av funksjonskrav.
- Det skal vere maksimum 20 bueiningar per nærleikeplass. Krav til nærleikeplass blir utløyyst ved 5. bueining på staden.
- Nærleikeplassar skal opparbeidast innan første bustad blir gitt bruksløyve.

Som hovudregel gir vi faglege råd til krav om kvartalsleikeplassar, og viser til eksempla.



Foto: Kristin Side

4. Leikeplassar i reguleringsplanar

Eintydige og konkrete krav i kommuneplanen gir rammer for seinare reguleringar. I kvar einskilt reguleringsplan må ein ta utgangspunktet i kommuneplanen sine krav til leikeareal, og sjå dette saman med tilhøva i planområdet.

Område- og detaljregulering

Det vil vere forskjell i vurderingane for gravgrendte strøk kontra i tettstader/byar. Som eksempel kan det å slå saman nærleikeplassar bli aktuelt, så lenge det er til det beste for barna som skal bu i området. Av planomtalen bør det kome fram kva verknader planen har for barn og unge, og ei grunngjeving for valt løysing.

Leikeplassar skal lokalisert i plankartet både ved detalj- og områderegulering. Leikeplassar kan ha formål med sosikode 1610 i planen.

Dersom det er krav til seinare detaljregulering av delområde i ei områdeplan, kan endeleg lokalisering av leikeareal for desse områda avklarast ved detaljregulering. Utgangspunktet bør likevel vere at områdereguleringa avklarar kvartalsleikeplassane.

I tillegg må det knytast konkrete og eintydige funksjons- og rekkefølgekrav til formålet leik i føresegnene.

Det er stor forskjell i detaljeringsgraden på reguleringsplanar som blir lagt ut til offentlig ettersyn. Leikeareal må som hovudregel lokaliserast i plankartet uansett detaljgrad, og forankrast med areal-, funksjons- og rekkefølgekrav i planføresegnene.

Det må synast i planomtalen i kva grad kravet til kvartalsleikeplass er oppfylt, jamfør kapittel 3.

Oppstartsmøte

VI viser til [forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter pbl](#) §§ 2 og 3 som gjeld oppstartsmøte og krav til referat. Vi ønskjer at referatet frå oppstartsmøte følger saka på høyring.

Det er viktig at leike- og uteopphaldsareal blir eit sentralt tema på oppstartsmøte mellom kommune og tiltakshavar.

Eksempel på felles føresegner

- Leikeplass L1 skal vere felles for byggeområde BK1 og BK2.
- Utbygginga skal basere seg på prinsippet om universell utforming og tilgjenge for alle.
- Minst halvparten av felles uterom skal vere solbelyst kl. 15.00 ved vårjamndøgn.
- Leikeplassane skal ha støynivå Lden 55 dB eller lågare.
- O.a.

Eksempel på funksjonskrav

- Nærleikeplass L1 skal ferdigstillast med minimum sandkasse, benk og eit leikeapparat.
- Minst 50 % av arealet skal ha fast dekke.
- Arealet skal vere sikra med gjerde mot veg og parkeringsplass.
- På kvartalsleikeplass L2 skal det leggst til rette med sykkelløype*

* Sykkelløype kan bytast ut med anna tiltak

Eksempel på rekkefølgekrav

- Nærleikeplass L1 skal vere ferdigstillast med funksjonskrav innan første bustad gis bruksløyve.
- Kvartalsleikeplass L2 skal ferdigstillast med funksjonskrav før første bustad er gitt bruksløyve (meir aktuelt i tettbygde strøk og byar).
- Kvartalsleikeplass L2 skal ferdigstillast med funksjonskrav når 1/3 av bustadane er gitt bruksløyve (meir aktuelt i gravgrendte strøk).

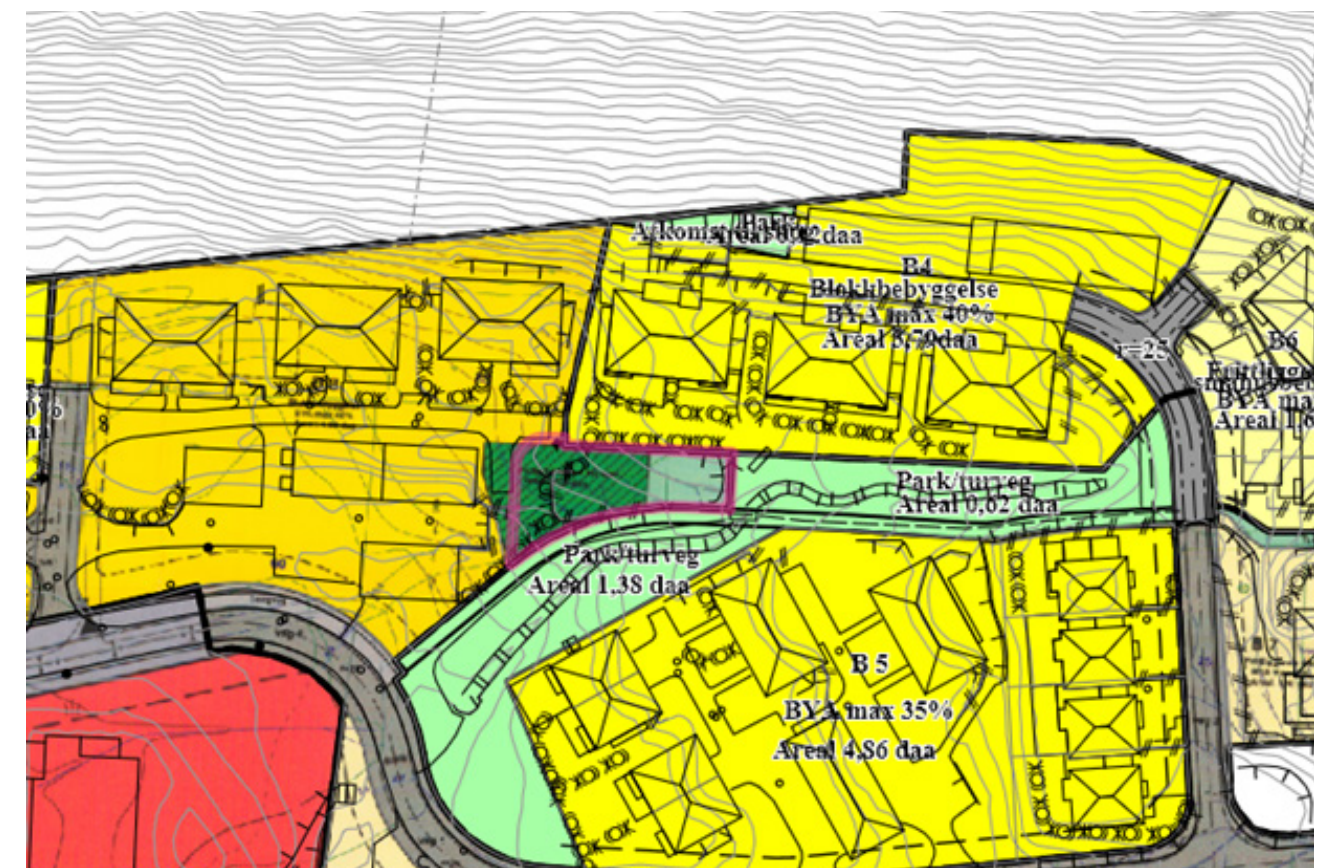
Fylkesmannens minimumskrav for å godkjenne ein reguleringsplan

Kvar reguleringsplan blir behandla særskilt. Saman med krava til leikeplass i kommuneplanen vil tilhøva i planområdet vere avgjerande for valte løysinger.

Fylkesmannen har praksis på å ha motsegn til planar som er i motstrid med følgande moment:

- Eigna areal til leikeplassar må vere sikra i plankart og føresegner. Kor vidt areal er eigna kan vurderast ut frå kvalitetskrav gitt for kommuneplanar.
- Krav til storleik og maksimal gangavstand må samsvare med krava for kommuneplanar.
- Ferdigstilling av leikeareal må vere sikra gjennom rekkefølge- og funksjonskrav i føresegnene.

Eksempel 1 - plankart med leikeplass sentralt plassert



Eksempel 2 – utsnitt av plankart med nærleikeplass sentralt plassert og kvartalsleikeplass trekt litt unna senter av bustadfeltet.



Vedlegg

Sjå under for aktuelle eksempel og lenker til utfyllande informasjon.

A- Eksempel

1. [Kommuneplan Ålesund 2016-2028](#) – ein bykommune
2. [Kommuneplan Averøy 2016-2028](#) – med tettstad og landlege omgjevnader

B- Aktuelle lenker

Lover og reglar:

[Plan- og bygningsloven](#)
[Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge i planlegging](#)
[Barn og unges interesser i planlegging og byggesaksbehandling](#)
[FNs barnekonvensjon](#)

Rettleiarar:

[Medvirkning i planleggingen – H-2302 B utgitt av KMD 2014](#)
[Innbyggernes medvirkning i planprosesser](#)
[Grad av utnytting – utgitt av KMD 2014](#)
[Byrom – en idehåndbok – utgitt av KMD 2016](#)
[Universell utforming i planlegging etter plan- og bygningslova – utgitt av KMD 2017](#)
[Inkluderende uterom – Universell utforming AS](#)

Nettstader:

[Planlegging.no](#)
[Barn og unges interesser i planleggingen - KMD](#)
[Barnetråkk.no](#)
[Sjumilssteget.no](#)
[Fylkesmannen i Møre og Romsdal](#)
[Møre og Romsdal fylkeskommune](#)



ARBEIDSDOKUMENT

KARTLEGGING AV KVARTALSLEIKEPlassar

Kommuneplanen sin arealdel 2018–2030

Dato: 27.06.2018



Innleiing og innhald

Volda kommune held på med å utarbeide ein «Rettleiar for leike- og aktivitetsområde». Rettleiaren skal mellom andre innehalde krav til nær- og kvartalsleikeplassar.

Tabellen under syner framlegg til avstands- og storleikskrav knytt til nær- og kvartalsleikeplassane.

	Maksimal avstand frå bustad	Minimum storleik
Nærleikeplass (5–20 bueiningar per leikeplass)	Konsentrert småhusbusetnad i sentrumskjernen og blokkbusetnad: 50 m Frittliggande småhusbusetnad og konsentert småhusbusetnad utanfor sentrum: 100 m	200 m ²
Kvartalsleikeplass (20–200 bueiningar per leikeplass)	300 m	1500 m ²

Volda kommune held også på med rullering av kommuneplanen sin arealdel. I samband med dette er det ynskjeleg å sjå nærare på leike- og aktivitetsområda i kommunen. I denne studien har ein fokusert på kvartalsleikeplassane, og ein har forsøkt å finne svar på fylgjande spørsmål:

S. 3: Kvar er dagens kvartalsleikeplassar?

S. 6: Korleis fungerer desse kvartalsleikeplassane i dag, kva er status på dei ulike områda? (Oppsummeringskart s. 54)

S. 56: Er det behov for å sette av nye areal til kvartalsleikeplassar i den nye arealdelen, og kvar er det eventuelt behov?

I 2015 vart leike- og aktivitetsområda i Volda kartlagt av ein sommarstudent frå Høgskulen i Volda, og bilete og tekst frå dette arbeidet er teke med her. Nokre av synfaringane er gjennomført mai 2018 av ein praksisstudent.

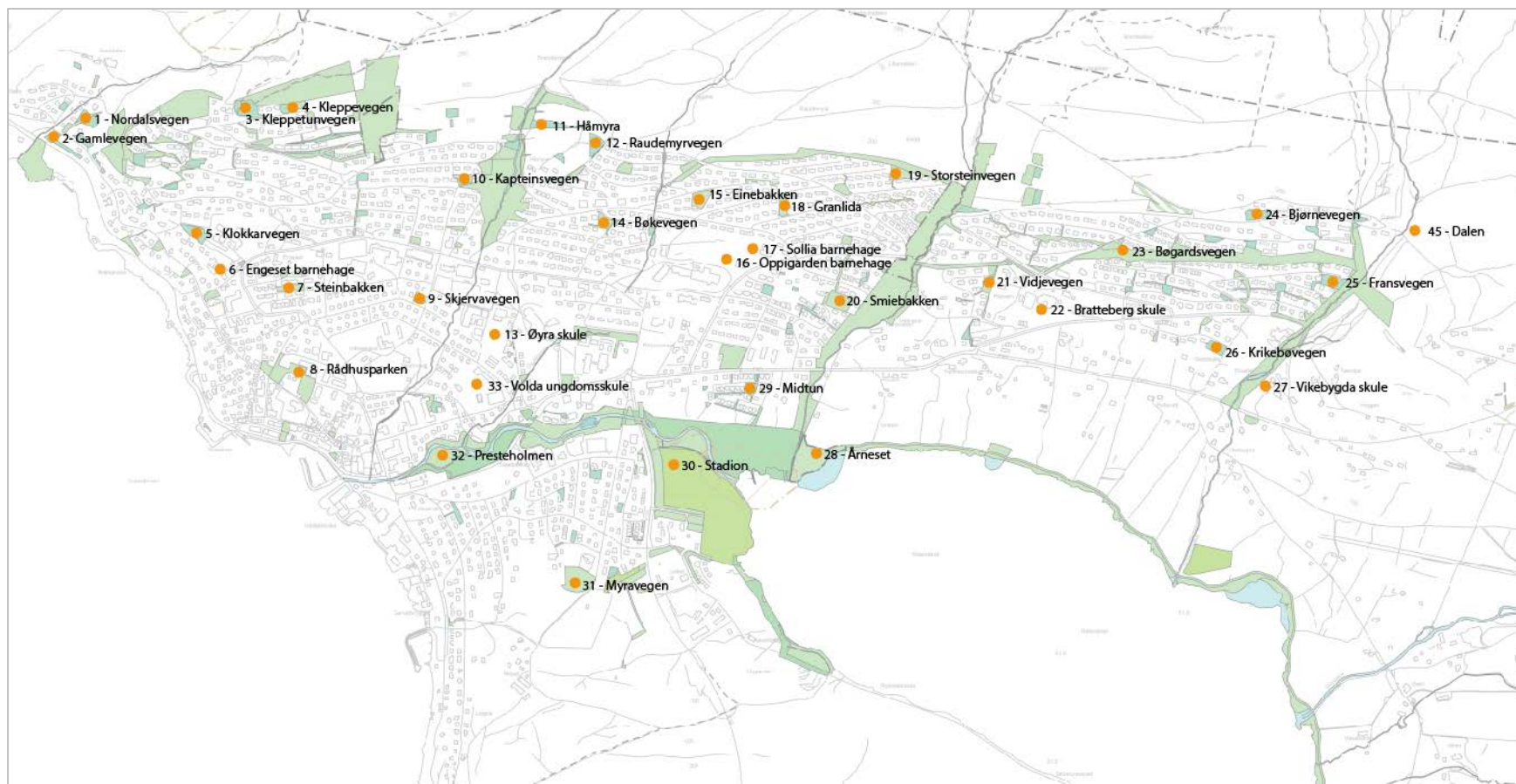
Kvar er dagens kvartalsleikeplassar?

For å finne dagens kvartalsleikeplassar har ein nytta fylgjande kriterie:

- Areala må vere regulert til uteopphaldsareal eller grønnstruktur (med til dømes underformål leikeplass, friområde eller park).
- Areala må ha ein minimum storleik på 1500 m².
- Uteområda til kommunale barnehagar og skular er teke med. Uteområde knytt til private barnehagar og skular er ikkje teke med, då eigarane står fritt til å hindre fri ferdsel.

Resultat:

Karta under syner lokalisering av kvartalsleikeplassane i Volda sentrum, på Mork og på Folkestad. Uteområde tilknytt barnehagar og skular er teke med i oversikta. Austefjord barnehage og skule, Dalsfjord skule og Lauvstad barnehage er også registrert, men visast ikkje på karta.



Figuren over syner lokalisering av kvartalsleikeplassane i Volda sentrum.



Figurane over syner lokalisering av kvartalsleikeplassane i på Mork (til venstre) og på Folkestad (til høgre).

Korleis fungerer desse kvartalsleikeplassane i dag, kva er status på dei ulike områda?

På dei neste sidene vert dei ulike kvartalsleikeplassane presentert med bilete og tabell. Tabellen inneheld informasjon om areal, eigartilhøve, reguleringsføre mål og informasjon om innhald og opparbeiding (jf. synfaring i 2015). Nokre av leikeplassane har også en kommentar knytt til vurdering av arealet, og eventuelle tiltak eller forbetringar som må til for at dette i praksis kan fungere som ein kvartalsleikeplass.

1. Nordalsvegen.....	9
2. Gamlevegen.....	10
3. Kleppetunvegen.....	11
4. Kleppevegen	12
5. Klokkevegen	13
6. Engeset barnehage	14
7. Steinbakken	15
8. Rådhusparken.....	16
9. Skjervavegen	17
10. Kapteinsvegen	18
11. Håmyra	19
12. Raudemyrvegen.....	20
13. Øyra skule	21
14. Bøkevegen	22
15. Einebakken	23
16. Oppigarden barnehage.....	24
17. Sollia barnehage	25
18. Graslida	26

19.	Storsteinvegen.....	27
20.	Smiebakken	28
21.	Vidjevegen.....	29
22.	Bratteberg skule	30
23.	Bøgardsvegen	31
24.	Bjørnevegen	32
25.	Fransvegen	33
26.	Krikebøvegen.....	34
27.	Vikebygda skule	35
28.	Årneset	36
29.	Midtun	37
30.	Stadion.....	38
31.	Myravegen.....	39
32.	Presteholmen	40
33.	Volda ungdomsskule	41
34.	Langemyra stadion	42
35.	Morkabrauta.....	43
36.	Morkåsen.....	44
37.	Mork skule	45
38.	Mork barnehage	46
39.	Reset.....	47
40.	Folkestad barnehage	48
41.	Folkestad skule	49

42.	Austefjord skule og barnehage	50
43.	Lauvstad barnehage	51
44.	Dalsfjord skule	52
45.	Dalen.....	53

1. Nordalsvegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
15/68	0,6 + 1,1 = 1,7 daa.	Volda kommune	Felles leikeplass	Leikeplassen er ikkje opparbeidd. Skogsområde med veldig ujamt terreng. Mykje stein/fjell og tett i tett med tred og busker. Vanskeleg å gå gjennom dette terrenget.	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Kartutsnitt og bilete 2018:



2. Gamlevegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
15/30 15/67	1,0 + 1,1 = 2,1 daa.	Volda kommune + privat	Lekeplass	Leikeplassen er ikkje opparbeidd. Eit stort område med mykje tred, buskar og høgt gras. Området er en nedoverbakke og viser lite bruk.	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Kartutsnitt og bilete 2018:



3. Kleppetunvegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
17/22	3,6 daa.	Volda kommune	Leikeplass	Området er ikkje opparbeid som leikeplass, men ber tydeleg preg av mykje aktivitet i frå born og unge, fleire hytter, bord og benkar, grillplass, fint naturområde, med klatretred, stiar, store steinar, mykje trakk. Området opplevast som stort, fin utsikt.	

Bilete 2015:



4. Kleppevegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
17/22	1,4 daa. (+ tilgrensande friområde på 650 m²)	Volda kommune	Leikeplass	Opparbeid leikeplass med ballbinge og to mål, bankar, bord, sandkasse, fugleredehuske, grillplass. Området er delvis innegjerda, ligg oppimot skogen og tursti. Veldig fin utsikt!	

Bilete 2017:



5. Klokkarvegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
17/166	2,8 daa.	Volda kommune	Friområde	Opparbeida eldre leikeplass med stor gras flate, to fotball mål, fleire bord/benkar, reiestativ, lita vippe, tredhytte med taustige. Området har klipt gras og er godt haldt vedlike. Leikeapparat i ok stand.	

Bilete 2015:



6. Engeset barnehage

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
18/222	4,3 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Offentlig bygg - barnehage	Opparbeida eldre leikeplass med stor gras flate, to fotball mål, fleire bord/benkar, reiestativ, lita vippe, tredhytte med taustige. Området har klipt gras og er godt haldt ved like. Leikeapparat i ok stand.	

Bilete 2015:



7. Steinbakken

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
18/313	1,9 daa.	Privat	Felles friområde	Området er opparbeida som leikeplass med eldre leikeapparat i dårleg stand. Området inneheld leiketårn, reiestativ uten reier, sandkasse utan sand, dumpe og bord/benkar. Området er noko stelt og haldt vedlike. Klatretårn er svært lealaust og kan utgjere ein risiko.	

Bilete 2015:



8. Rådhusparken

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføre mål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
19/28	1,5 daa + tilgrensande park.	Volda kommune	Park	Området er opparbeida som leikeplass med klatrestativ, reie, karusell og sitteplassar.	

Bilete 2017:



9. Skjervavegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
19/96	1,7 daa.	Volda kommune	Leikeplass	Området er innegjerda, og innheld eldre reiestativ, område er ikkje klipt/vedlikehaldt, funksjon som gjennomgangssone/korridor.	

Bilete 2015:



10. Kapteinsvegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
18/425 + 18/367	1,5 daa.	Privat + Volda kommune	Friområde	Opparbeid leikeplass med stor sklie, leikarhytte, ballbinge med to fotball mål og basketballkorg, benkar og grillplass, reiestativ, innegjerda område, lite vedlikehald, gras ikkje klipt, stiar i grus mellom leikeapparata. Ligg i nær tilknytning til eit større offentlig friområde.	

Bilete 2015:



11. Håmyra

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
18/403	3,0 daa.	Privat	Lekeplass	(Synfaring er ikkje gjennomført).	Bustadområdet er under opparbeiding.

Kartutsnitt:



12. Raudemyrvegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
18/403	2,1 daa.	Privat	Lekeplass	(Synfaring er ikkje gjennomført).	Bustadområdet er under opparbeiding.

Kartutsnitt:



13. Øyra skule

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
19/877	8,8 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Offentleg bygg - undervisning	Skulen (med uteområde) er nyopna i 2017. Opparbeida uteområde med fotballbane, reie, klatrestativ, sitteplassar, amfi, reie, bordtennisbord mm. Litt mykje asfalt?	

Bilete 2017:



14. Bøkevegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
19/754	1,5 daa.	Volda kommune	Offentleg friområde	Området er ikkje opparbeida om leikeplass, vert nytta som gjennomgangssone/korridor. Området innhald råser/stiar, ei bru og viser mykje trakk og ferdsl. Området er ikkje klipt/stelt.	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Bilete 2015:



15. Einebakken

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
19/296	2,4 daa.	Volda kommune (+ ukjent)	Offentleg friområde	Området har tidlegare vore opparbeida som ballbinge, med gjerde og to fotballmål, område opplevast som igjenngrodd og i lite bruk. Området er stort og ballbingen ligg på ei større flate, der det er helling elles i området. Med meir opparbeiding eignar området seg til leikeformål.	Tidlegare opparbeidd, men kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Bilete 2015:



16. Oppigarden barnehage

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
19/462	4 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Offentleg bebyggelse	Stort område som inneheld fleire sklier, reiestativ, leikarhytter, leikebuss, sandkasser, basketballbane, stor klatrepark, skogsområde med balanseinstallasjonar, ulike dekkinstallasjonar, fotballbane, asfalterte flater for sykkel. Terrenget er variert noko helling, sandunderlag, skogsområde. Området opplevast som stort.	

Bilete 2015:



17. Sollia barnehage

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
20/159	4,5 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Offentleg bebyggelse	Området opplevast som svært stort og er tilrettelagt med mange leikeapparat/installasjonar. Dei fleste leikeapparata er eldre og ber preg av slitasje. 4 x reiestativ, fleire sklier, klatre og balanseinstallasjonar, ulike sandkasser, dekkinstallasjonar, leike båtar, klatretårn med sklie, små sitteplassar, slengtau og ruggedyr, fotballbane, små hus. Området har to små skogsområde tilknytt seg, med flotte tuntred. Svært mange ulike soner for borna å leike i, noko lite fallunderlag.	

Bilete 2015:



18. Granlida

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
20/89	1,7 daa.	Volda kommune	Offentleg friområde	Tidlegare opparbeidd leikeplass, området er svært igjenngrodd med buskar og tred, stort kolva tred, område opplevast som stort, med ei større flate. Området er delvis innegjerda, tilkomst frå asfaltert veg. Eldre falleferdig reiestativ.	Tidlegare opparbeidd, men kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

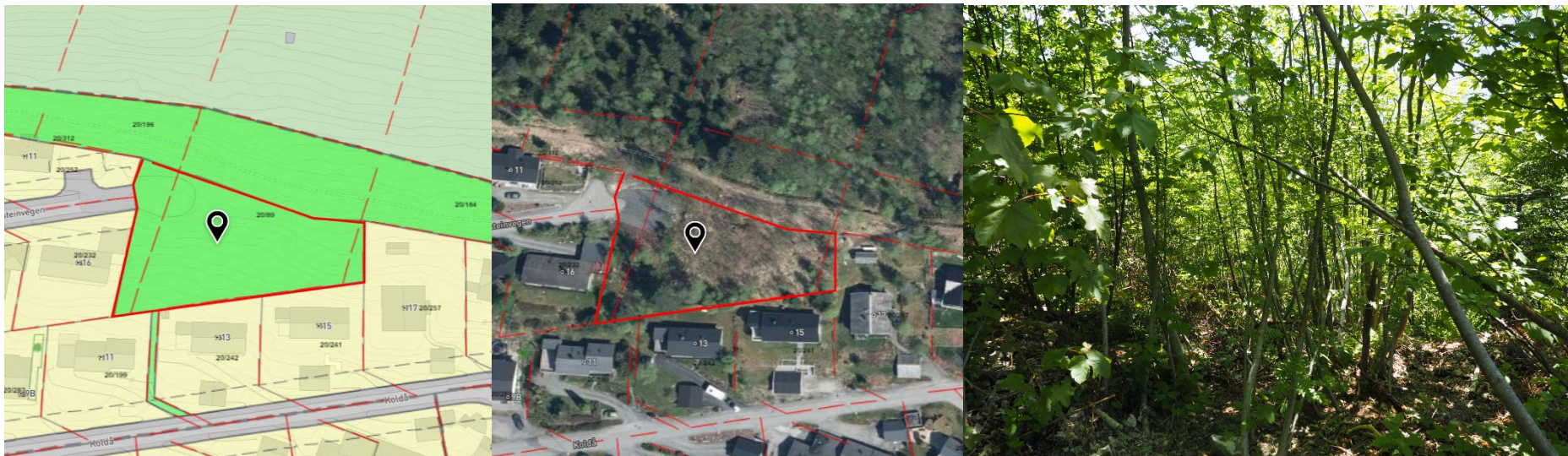
Bilete 2015:



19. Storsteinvegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
20/89	1,9 daa.	Volda kommune	Offentleg friområde	Leikeplassen er ikkje opparbeidd. Området har svært tett skog og gjengrodd. Var ikkje mogleg å gå gjennom denne skogen. Her var mykje store steinar.	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Kartutsnitt og bilete 2018:



20. Smiebakken

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
20/196	3,7 daa.	Volda kommune	Offentleg friområde	Er opparbeida som leikeareal med fotballbane, klatrevegg, reiestativ, trampoline, sandkasse, lite forsamlingshus, delar av området er innegjerda. Området opplevast som stort men svært dårlig vedlikehald av område og leikeapparat. Nesten alle leikeapparat er øydelagde.	

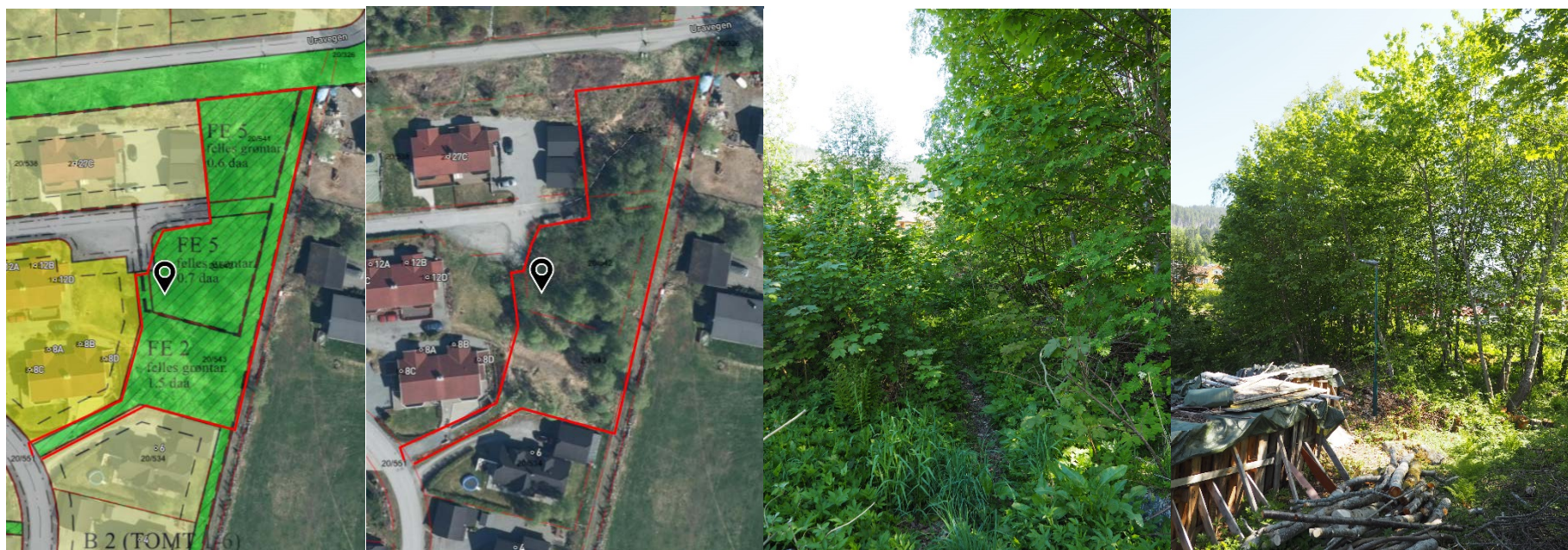
Bilete 2015:



21. Vidjevegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
20/541 20/542 20/543	0,6 + 0,7 + 1,5 = 2,8 daa.	Volda kommune	Felles grøntareal	Leikeplassen er ikkje opparbeidd. Område med mykje tred og mykje grønt. Verkar som området blir nytta som snarveg. Står ei hytte inni skogen, og det er stabla vedkubbar i området.	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Kartutsnitt og bilete 2018:



22. Bratteberg skule

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
20/326	19,9 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Offentleg bygg - undervisning	Skuleområdet inneheld grusbane, basketballbane, ballbinge, dumpe, sklie, 2x gapahuk, bord/benkar, bordtennisbord. Reiestativ uten reier. Området er ein del av eit lite skogsområde, skogen syner mykje trakk og inneheld ballansetau, ulike slengtau.	

Bilete 2015:



23. Bøgardsvegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
21/7	9,9 daa.	Volda kommune	Offentleg friområde	Fotballbane, ser ut som den er mykje i bruk. Bord og benkar på fotballbanen. Mange snarvegar på kryss og tvers i området. To bål plassar, litt gjengrodd. Er ikkje tilrettelagt for mindre born.	Manglar tilrettelegging for mindre born.

Kartutsnitt og bilete 2018:



24. Bjørnevegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
21/7	1,8 daa.	Volda kommune	Lekeplass	Området er ikkje opparbeida som leikeplass. Området inneheld ein stor mur og trapp, gjerde langs muren, området er svært igjenngrodd med buskar og tred. Truleg bør området planerast dersom dette skal verte leikeplass, noko ulendt.	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Bilete 2015:



25. Fransvegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
21/7	2,8 daa.	Volda kommune	Felles lekeareal	Eldre ballbinge/fotballbane, har tidlegare vore opparbeid med dette formålet. Området opplevast som stort, flatt, men igjenngrodd. Dårleg vedlikehald gras, buskar tett inntil bana. Kun eit fotballmål . Området vert nytta som gjennomgangssone/korridor.	Manglar tilrettelegging for mindre born.

Bilete 2015:



26. Krikebøvegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
27/46	1,9 daa.	Volda kommune	Felles lekeareal (ballplass)	Eldre fotballbane med to mål, området er igjenngrodd, viser lite bruk og lite trakk. Mykje buskar, lønnetred, litt ved og hageavfall. Området er stort og flatt.	Manglar tilrettelegging for mindre born.

Bilete 2015:



27. Vikebygda skule

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
27/33 27/127 27/12	9,7 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune og privat	Offentlig bygning	Opparbeida med fotballbane med eldre fotballmål, to klatrestativ med sklie og klatremuligheiter, reiestativ, basketballbane, klatrevegg, bordtennisbord, benkar, sandkasse, dumpe, store skog og naturområde tilknytt skuleplassen. Terrenget inneheld større flater, og helling, både grus og asfaltdekke.	

Bilete 2015:



28. Årneset

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
20/585 20/48 20/525	10,3 + 9,1 daa	Volda kommune	Friluftsmål Badeområde	Friluftsområde med mellom andre sandvolleyballbane, badestrand, benkar og bord. Mykje brukt badeplass om sommaren. Skøyteis om vinteren.	

Bilete 2018:



29. Midtun

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
20/16	1,9 daa.	Privat	Felles lekeareal	Området er opparbeida som leikeplass, stort flatt område med lita fotballbane, bord og benkar, ei dumpe for større born og ei for mindre born, reiestativ med klatrevegg, sandkasse. Området er innegjerda, velstelt og har stor bruk.	

Bilete 2015:



30. Stadion

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
30/335 30/53	6 daa.	Volda kommune Volda turn og idrettslag	Anlegg for idrett og sport	Fotballbane, Dirtpark mm.	Manglar opparbeiding av leikeapparat mm for mindre born.

Bilete 2018:



31. Myravegen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
30/2	6 daa.	Privat	Friområde	Området er i dag dyrka mark. Nyttast som akebakke om vinteren. Er ikkje opparbeidd.	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass. Har likevel ein viktig funksjon som akebakke.

Bilete 2017:



32. Presteholmen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
29/46	4,9 daa.	Volda kommune	Park	Gjengrodd område som ikkje har fått vedlikehald. Høgt ugras. Mykje vedkubbar er stabla rundt om kring. Eit stort gammalt veksthus/drivhus som står igjen. Det er ei høg pipe ved sidan av drivhuset. Her er to benkar i god stand. Tydeleg og fin sti til «øya».	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Bilete 2018:



33. Volda ungdomsskule

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
19/164 19/251	14 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Offentleg bygning	Stor asfaltert skuleplass, inneheld nyare ballbinge, basketballbane, volleyballbane, asfaltert fotballbane med to mål, nokre bord/benkar	

Bilete 2015:



34. Langemyra stadion

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføre mål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
12/39 12/40 12/41	31 daa.	Privat Mork idrettslag	Friområde	Stort område med kunstgrasbane. Eldre fotballbane med to mål ved sidan av kunstgrasbanen som har delvis grus og delvis gras. Her er opent og området ser ut til å ha fått vedlikehald. Området ved sidan av stadion er det eit stort byggeområde med mykje stein og grus.	Manglar tilrettelegging for mindre born.

Kartutsnitt og bilete 2018:



35. Morkabrauta

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
11/115	1,6 daa.	Volda kommune	Lekeplass	Ikkje opparbeidd leikeplass. Mykje skog og høgt gras, ikkje mogleg å gå gjennom. Det er eit bratt område som gjer det vanskeleg å kome seg til leikeplassen. Er ikkje mogleg å gå ned til Morkaåsen, utan å gå på andre sine eigendomar. Burde ha samanheng/veg som går frå Morkabrauta og ned til Morkaåsen.	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Kartutsnitt og bilete 2018:



36. Morkåsen

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
11/115	1,7 daa.	Volda kommune	Lekeplass	Stort område, men ikkje opparbeidd leikeplass. Ujamt og nedoverbakke i terrenget med ugras og småsteinar. Kom meg til området kun frå nedsida. Vanskeleg å finne fram utan å gå på andre sine eigendomar, vegen til leikeplassen burde vere godt markert.	Ikkje opparbeidd, kan ikkje reknast som ein fungerande kvartalsleikeplass.

Kartutsnitt og bilete 2018:



37. Mork skule

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
12/46	9,2 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Offentleg bebyggelse	Skuleplass med større grusareal/flate som inneheld ny ballbinge, større klatreinstallasjon med sklie, reiestativ med to reier, 3x bord/benkar under tak. Leikeapparata framstår som nye og moderne. Asfaltert gangveg inn mot leikeområde. Skuleplassen ligg inn mot liten skog og landbruksområde.	

Bilete 2015:



38. Mork barnehage

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
12/44	2,2 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Allmennyttig formål	Området inneheld stor sklie, sandkasser, 3x båtar, leikebuss, gapahuk, dumpe, fleire reiestativ, slengtau, kjøkkenhage, ute kjøkken, små avdelingar for dei minste, terrenget er nokså flatt.	

Bilete 2015:



39. Reset

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
13/107	1,5 daa.	Privat	Felles lekeareal	Opparbeida kvartalsleikeplass. Volda sin finaste? Stor sandkasse, reier, klatrestativ, stor «hengekøye», klatretre, fotballbane, ballvegg, slakk-line, turnringer, silebaner, benkar, samlingsplass under tak, blomstrar, traktor	

Bilete 2018:



40. Folkestad barnehage

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
107/86	4,9 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Offentlig bygg - institusjon	Området inneheld klatrehus, stort reiestativ, leikebåt, dumpe, samlingsplass, telt med matbord, stor sandkasse, klatrenett, området er innegjerda, velstelt klippt gras, leikeapparata er gamle og slitt, manglar noko fall underlag.	

Bilete 2015:



41. Folkestad skule

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
106/16	14,7 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune	Offentlig bygg - undervisning	Området inneheld stor grusbane med 4 fotballmål, nyare ballbinge, 2 leikeområde med klatre installasjonar, sklie, reiestativ, sandkasse, dumpe. Eit område med bord og benkar. Terrenget består av store flater med ulik nivåskilnadar, panorama utsikt, området opplevast som stort, veldig flotte tuntred.	

Bilete 2015:



42. Austefjord skule og barnehage

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
47/10	Ca. 8,5 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune		Stort uteområde med tilgang til mindre skog, området er opparbeida med stor fotballbane, ny ballbinge, nytt klatrestativ, sklie og reiestativ. På nedsida av bygget er det installert reiestativ og ulike balanseinstallasjonar, sandkasse. Området har grill og nokre bord/benkar.	

Bilete 2015:



43. Lauvstad barnehage

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
160/28	Ca. 3 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune		Stort innegjera område med fleire sklier, stort reiestativ, klatrenett, dumper, ulikebalanse installasjonar, leikebuss og gapahuk. Grønsakshage, sandkasser, terrenget er nokså flatt med plen dekke, og små grusstiar. Eldre leikeapparat som er noko slitt.	



44. Dalsfjord skule

Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføre mål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
146/18	Ca. 16 daa. (Tomt inkludert bygningar mm.)	Volda kommune		Opparbeida uteområde med fotballstadion, kunstgrasbane, stor basketballbane, sandkasse, reiestativ, klatreinstallasjonar, klatrenett i skogen, stor sklie, dumpe, vogge, bordtennisbord, bord og benkar. Området er svært godt haldt vedlike og leikeapparata framstår som nye og moderne. Terrenget er ei større flate, med skråningar rundt, i hovudsak grus, kunstgras og plengras.	

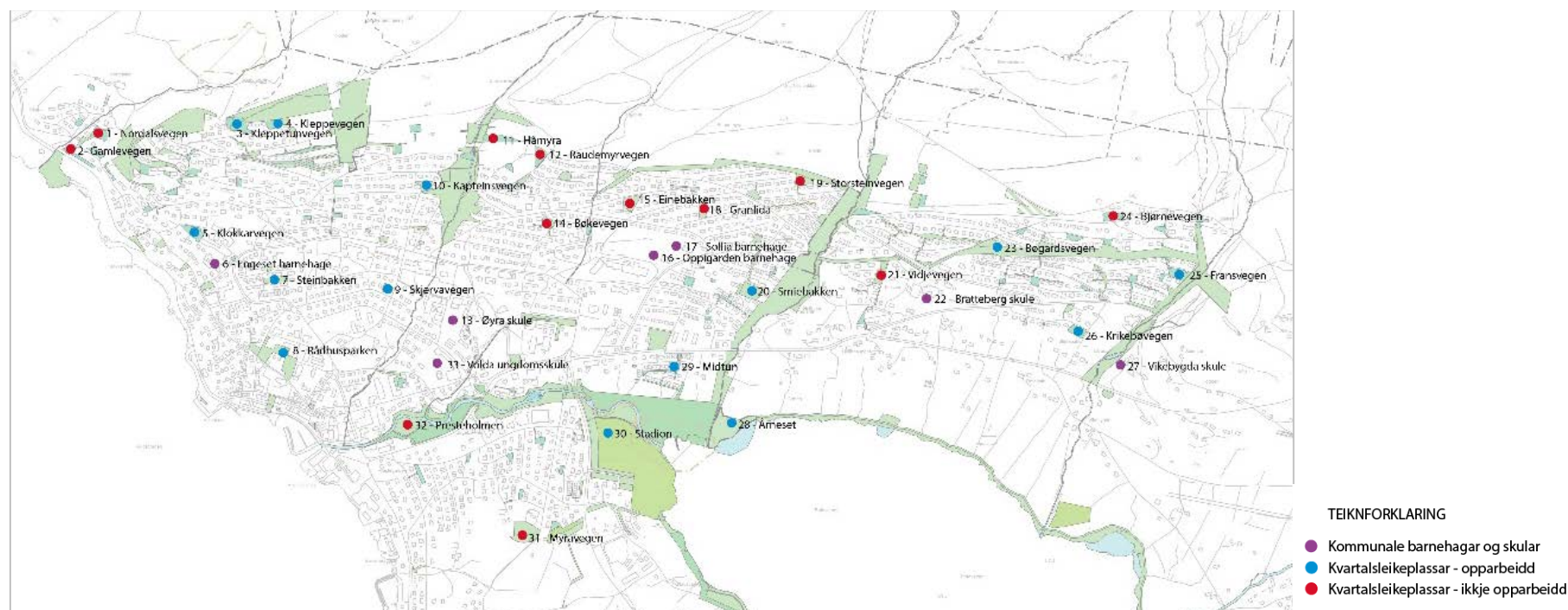


45. Dalen

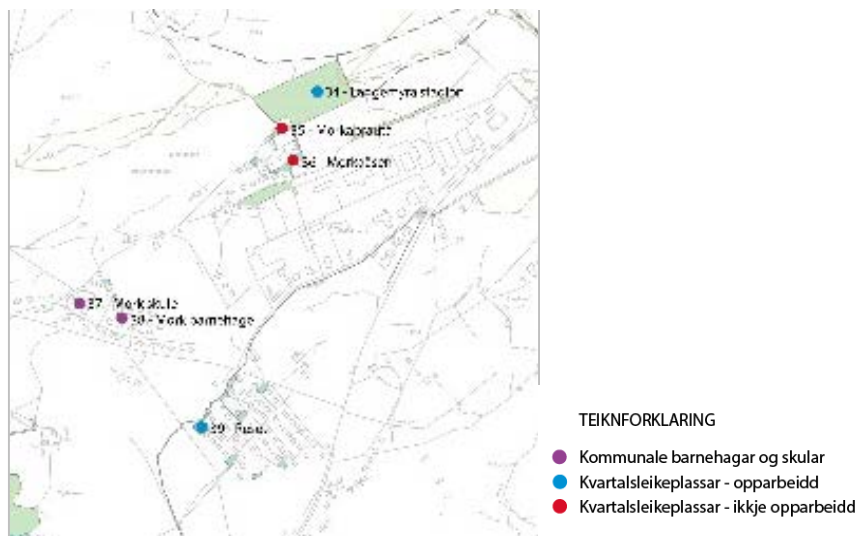
Gbnr.:	Areal:	Eigar:	Reguleringsføremål:	Innhald og opparbeiding:	Kommentar:
22/1		Privat	LNF	Dyrka mark. Området nyttast til akebakke om vinteren. (Registrert som ein mykje nytta akebakke i barnetrakkregistreringar. Synfaring ikkje gjennomført).	

Oppsummeringskart

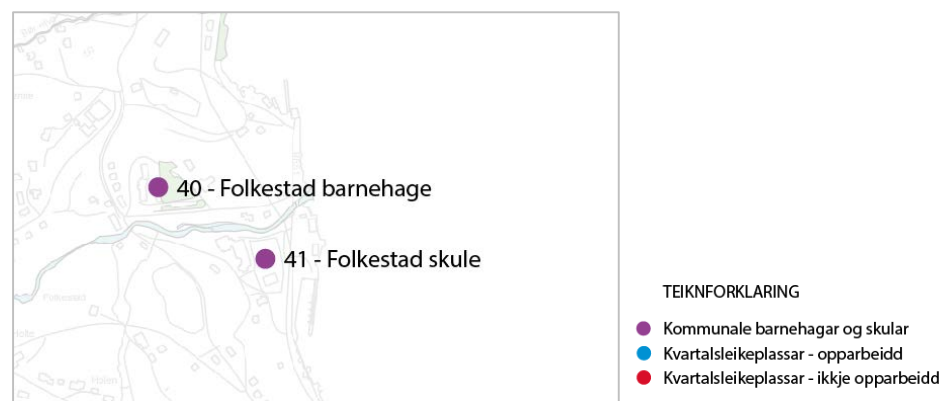
Figurane under syner kva kvartalsleikeplassar som er opparbeidd og ikkje. Blå prikkar syner kvartalsleikeplassar som har vore/er opparbeidd. Det kan likevel vere at dei ikkje er godt heldt ved like, eller at dei til dømes ikkje er tilrettelagt for mindre born. Raude prikkar syner kvartalsleikeplassar som ikkje er opparbeidd eller av andre grunnar ikkje kan reknast som fungerande kvartalsleikeplassar. Lilla prikkar syner kommunale barnehagar og skular. Desse er ikkje offentleg tilgjengelege på dagtid.



Status kvartalsleikeplassar i Volda sentrum.



Status kvartalsleikeplassar på Mork.



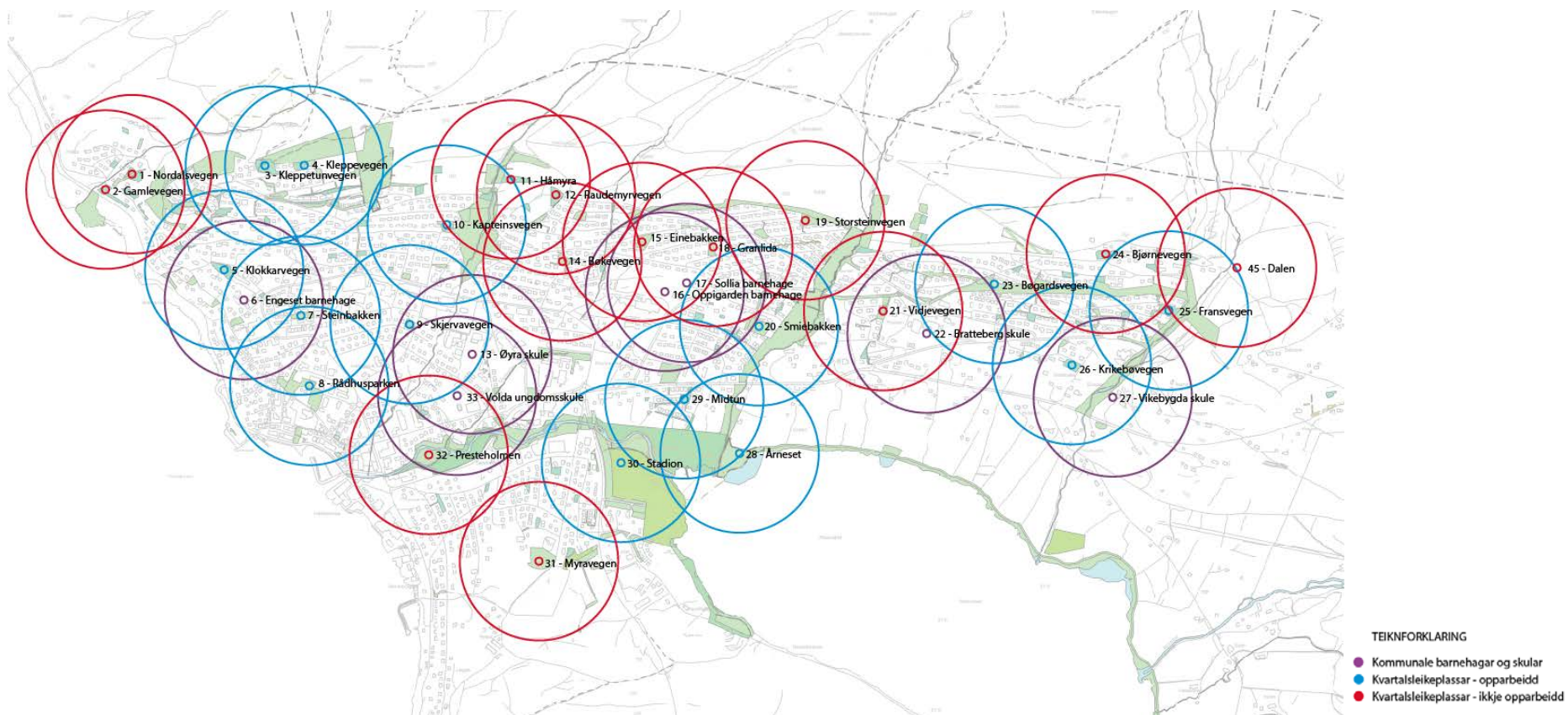
Status kvartalsleikeplassar på Folkestad.

Er det behov for å sette av nye areal til kvartalsleikeplassar i den nye arealdelen, og kvar er det eventuelt behov?

For å finne ut om det er behov for å sette av nye areal til kvartalsleikeplassar i ny arealdel har ein gjort ein studie av dagens kvartalsleikeplassar. I rettleiaren for leike- og aktivitetsområde er det foreslått at maksimal avstand frå bustad til kvartalsleikeplass skal vere 300 meter. I figurane under har ein sett på ein radius på 300 meter til kvar kvartalsleikeplass. Figuren under syner kvartalsleikeplassar som har vore/er opparbeidd. Her er ikkje skular og barnehagar teke med, da dei ikkje er offentleg tilgjengelege på dagtid. Sjølv om kvartalsleikeplassane er markert på kartet, kan dei likevel vere dårleg heldt ved like, ikkje vere tilrettelagt for mindre born el. Dei neste figurane inkluderer ulike type kvartalsleikeplassar.



Figuren over syner kva bustadar i Volda sentrum som ligg innanfor 300 meter frå opparbeidde/«fungerande» kvartalsleikeplassar.



Figuren over syner kva bustadar i Volda sentrum som ligg innanfor 300 meter frå dei ulike kvartalsleikeplassane.



Figuren over syner kva bustadar i på Mork (til venstre) og på Folkestad (til høgre) som ligg innanfor 300 meter frå dei ulike kvartalsleikeplassane.

Resultat:

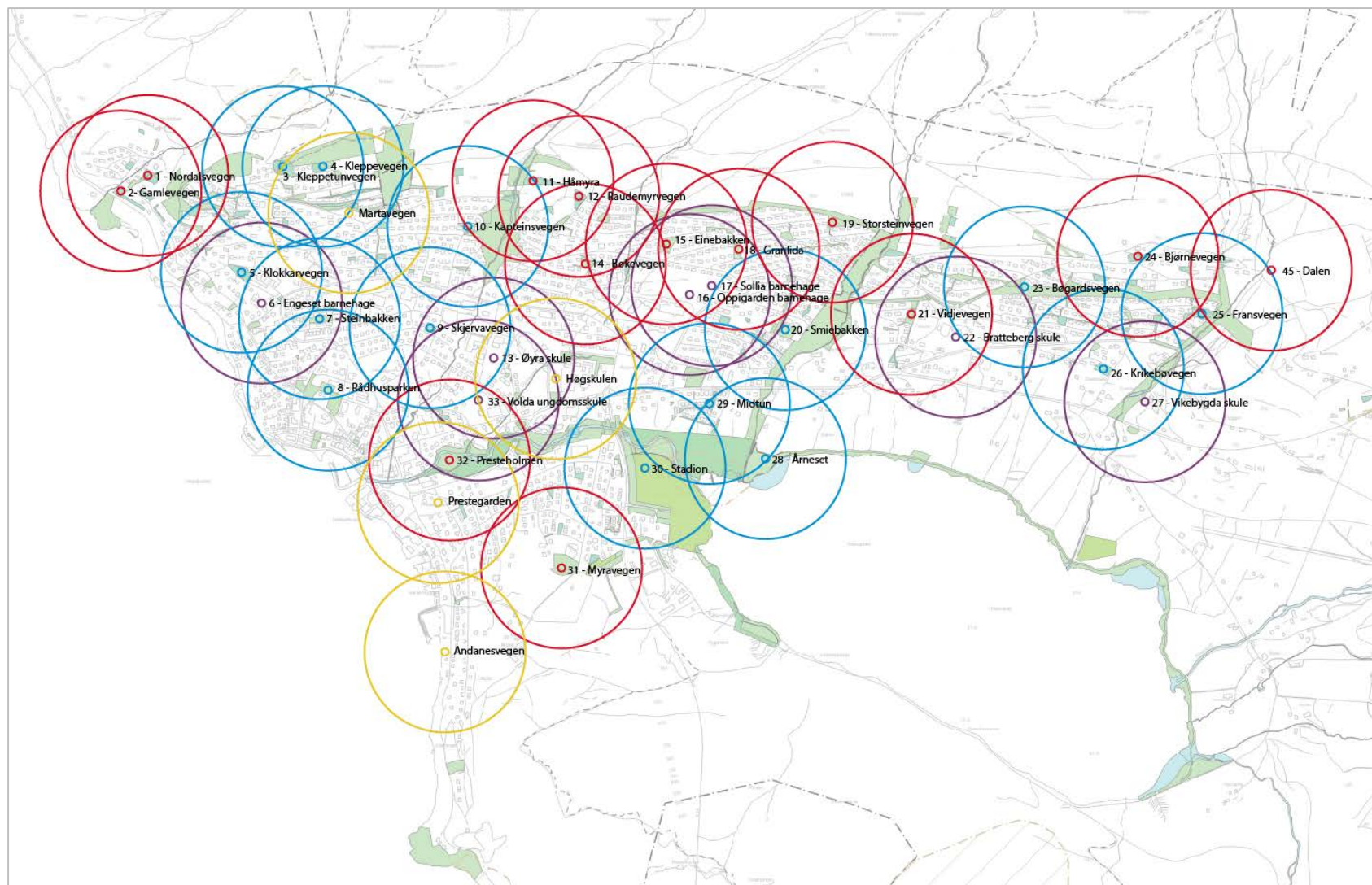
- Det er mange born i tettstaden Volda som bur lenger enn 300 meter unna opparbeidd og offentleg tilgjengelege kvartalsleikeplassar.
- Det er sett av areal til leikeplassar fleire stader, som ikkje er realisert/opparbeidd.
- På Rotset er det ikkje tilstrekkeleg areal sett av til leikeplassar, mange bustadar ligg lengre enn 300 meter unna ein kvartalsleikeplass.
- Kvartalsleikeplassane på Mork er ikkje opparbeidd, og bustadane i området manglar fungerande kvartalsleikeplassar. Langemyra stadion er opparbeidd med fotballbanar, men er ikkje tilrettelagt for mindre born eller variert aktivitet.
- Kvartalsleikeplassane i Nordalsvegen (1) og Gamlevegen (2) er ikkje opparbeidd, og bustadane i området manglar fungerande kvartalsleikeplassar.
- Det manglar areal sett av til kvartalsleikeplass i området rundt høgskulen.

På bakgrunn av denne analysen bør ein vurdere å gjere tiltak for å heve kvaliteten på kvartalsleikeplassane i Volda tettstad. Ein må til dømes ha rekkefølgekrav i reguleringsplanar, og passe på å fylgje opp desse. Ein kan også vurdere å gjere som andre kommunar; sette av eit visst beløp med midlar årleg som grendalag eller andre kan søke om; øyremerkt opparbeiding av kvartalsleikeplassar. Kommunen kan også vurdere å ta på seg å opparbeide og helde ved like fleire kvartalsleikeplassar sjølv.

På bakgrunn av denne analysen bør ein også vurdere å regulere fylgjande område til leikeplassar/friområde i ny arealdel:

- Martavegen.
1,4 daa (+tilgrensande friområde/leikeareal) Er i dag regulert til offentleg formål – barnehage. Eigar: Volda kommune
- Andanesvegen
1,9 daa. Er i dag regulert til naustføremål. Eigar: Volda kommune + privat.
- Prestegarden
Er i dag bandlagt etter lov om kulturminner. Opplysningsvesenets fond eig tomta.

I tillegg bør ein vurdere å opparbeide ein kvartalsleikeplass på høgskuleområdet, da dette er eit område som manglar kvartalsleikeplass i dag. Dette er eit utviklingsområde, der ein har planar om både idrettshall og symjehall. Viss desse planane vert realisert vert området eit viktig målpunkt for born og unge i Volda, og ein bør sjå uteområda i samanheng med nye planar.



I figuren over er framlegg til fire nye kvartalsleikeplassar markert med gul sirkel (Martavegen, Andanesvegen, Prestegarden og Høgskulen). Figuren syner at desse kvartalsleikeplassane vil dekkje bustadområde som i dag har dårleg tilgjenge på areal sett av til kvartalsleikeplassar.

Bilete Andanesvegen og Prestegarden 2018:





SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Asbjørn Moltudal

Arkivsak nr.: 2019/16

Arkivkode: C81, &13

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

5/19

Formannskapet

22.01.2019

HØYRING TIL VOLDA KOMMUNE - SAMANSLÅING AV VOLDA OG HORNINDAL KOMMUNER OG REGULERING AV BISPEDØMEGRENSE MELLOM MØRE OG BJØRGVIN

Administrasjonen si tilråding:

Volda formannskap tilrår fylgjande:

1. Møre bispedømmeråd si grense skal følgje ny regionsgrense slik at Hornindal sokn vert ein del av Møre Bispedøme.
2. Søre Sunnmøre Prosti si grense skal følgje ny bispedømegrense slik at Hornindal sokn vert ein del av Søre Sunnmøre Prosti.
3. Kyrkjeleg fellesnemnd føreset at presteressursane som Bjørgvin bispedøme i dag har i Hornindal sokn (stipulert til 50% stilling) vert overført til Møre bispedøme og Søre Sunnmøre Prosti. Dette for å sikre framleis gode kyrkjelege tenester for innbyggjarane i heile det nye fellesrådsområde.

Vedleggsliste:

1. Skriv frå Møre bispedømmeråd d.s. 06.12.2018 vedkomande Høyring - samanslåing av Volda og Hornindal kommunar og regulering av bispedømegrense mellom Møre og Bjørgvin
2. Kyrkjelova (<https://lovdata.no/lov/1996-06-07-31>)
3. KFNV 5/2018: Høyring – samanslåing av Volda og Hornindal kommunar og regulering av bispedøme mellom Møre og Bjørgvin.
4. Vedtak i Kyrkjeleg fellesnemnda for Nye Volda i saka

Bakgrunn for saka :

01.01.2020 vert Hornindal kommune del av (nye) Volda kommune, og vert då del av Møre og Romsdal fylke. Dette får konsekvensar for fylkesgrensa og då også for grensa mellom Bjørgvin bispedøme og Møre bispedøme. Det vil også få konsekvensar for prostigrensene.

Saksopplysningar/fakta:

Bjørgvin og Møre bispedømeråd førebur no sak knytt til justering av bispedømegrensa og har sendt saka over til høyring.

Volda kommune, Hornindal kommune er aktuell høyringsinstansar: Det er også Soknerådet i Hornindal, Fellesnemnda i nye Volda kommune, kyrkjeleg fellesnemnd i nye Volda med fleire.

Saka skal handsamast i Møre bispedømmeråd 8. februar og i Bjørgvin bispedømmeråd 19. februar 2019 og i Kyrkjerådet 14. og 15. mars 2019. Dinest vert saka så sendt vidare til endeleg handsaming i Kulturdepartementet. Det vert lagt opp til at vedtak trer i kraft samstundes med kommunesamanslåinga 01.01.2020.

Drøfting

I høyringsbrevet vert ein beden om å ta stilling til følgjande:

1. Med bakgrunn i endringane av fylkesgrensene ber ein om synspunkt på følgjande:

- a) Skal bispedømet si grense følgje ny fylkesgrense? - eller*
- b) Skal bispedømet si grense følgje tidlegare fylkesgrense?*

Fellesnemnda har tidlegare gjort prinsippvedtak om at «**retningsvalet for interkommunalt samarbeid om tenesteproduksjon skal vere søre Sunnmøre og Sunnmøre.**» Det vil såleis også vere naturleg å vidareføre praksis med at bispedømegrensene følgjer fylkesgrensene, og at bispedømegrensa vert endra i tråd med endring av fylkesgrensa. Dette er også det administrasjonen til Bjørgvin bispedømmeråd innstiller på;

- at bispedømegrensa bør følgje den nye fylkesgrensa og at prostigrensa for Nordfjord prosti vert endra tilsvarende. Det betyr at Hornindal etter 2020 vil høyre til i Møre bispedøme og Søre Sunnmøre prosti.

2. Dersom grensa for Bjørgvin bispedøme og Møre bispedømme blir endra slik at ho følgjer ny fylkesgrense, vil bispedømmerådet foreslå tilsvarende endring i prostigrensa for Nordfjord prosti og Søre Sunnmøre prosti. Har høyringsinstansane andre forslag eller synspunkt?

Som følgje av tilrådinga om at bispedømegrensa vert endra, vil det vere naturleg at også prostigrensene vert endra, slik at grensa mellom Nordfjord prosti og Søre Sunnmøre prosti også vert endra. Dette vil såleis bety at Hornindal etter 2020 vert del av Søre Sunnmøre prost, Møre bispedøme.

3. Andre kommentarar

Med bakgrunn i tilrådingane ovanfor legg rådmannen til grunn at dei ressursane som Bjørgvin bispedøme i dag har i Hornindal, vert overført til Møre bispedøme, og vidare at Hornindal sine ressursar i Nordfjord prosti vert overført til Søre Sunnmøre prosti. Dette for å sikre ei framleis gode kyrkjeleg teneste for innbyggjarane i Hornindal.

Saka var handsama i Kyrkjeleg fellesnemnd i møte **7.januar KFNV sak 5/2018** der det vart gjort slikt vedtak;

1. *Møre bispedømmeråd si grense skal følgje ny regionsgrense slik at Hornindal sokn vert ein del av Møre Bispedøme.*
2. *Søre Sunnmøre Prosti si grense skal følgje ny bispedømegrense slik at Hornindal sokn vert ein del av Søre Sunnmøre Prosti.*
3. *Kyrkjeleg fellesnemnd føreset at presteressursane som Bjørgvin bispedøme i dag har i Hornindal sokn (stipulert til 50% stilling) vert overført til Møre bispedøme og Søre Sunnmøre Prosti. Dette for å sikre framleis gode kyrkjelege tenester for innbyggjarane i heile det nye fellesrådsområde.*

Fellesnemnda for Nye Volda gjorde same vedtaket i møtet 10.januar og rådmannen har ikkje andre merknader til saka.

Økonomiske konsekvensar:

Saka har ingen kjende økonomiske konsekvensar for den nye kommunen.

Rune Sjurgard
Rådmann

Asbjørn Moltudal
ass.rådmann

Utskrift av endeleg vedtak:

Møre bispedømmeråd
Bjørgvin bispedømmeråd
Kyrkjeleg fellesnemnd
Hornindal kommune



Volda kommune

Dato: 06.12.2018

Vår ref: 18/03615-7

Dykkar ref:

Høyring - samanslåing av Volda og Hornindal kommunar og regulering av bispedømegrense mellom Møre og Bjørgvin

Møre bispedømeråd gjorde i sak 41/18 vedtak om at forslag til endring av prosti og bispedømegrenser skal sendast på høyring til aktuelle høyringsinstansar etter at naudsynte vedtak er gjort av Storting, regjering, departement og fylkesting.

Vi er no komne så langt at høyringsbrevet kan sendast til høyringsinstansane.

Høyringsinstansane er sokneråd/fellesråd i Volda, Storfjorden sokneråd og Ørsta fellesråd, Volda kommune, kommunal og kyrkjeleg fellesnemnd i «nye» Volda, Møre og Romsdal fylke, prosti i Søre Sunnmøre prosti og arbeidstakarorganisasjonane. Sjå mottakarlista. Ein ber om at kyrkjeverja sender høyringsdokumentet vidare til sokneråd, fellesråd og til kyrkjeleg fellesnemnd. Alle som ønskjer kan gi høyringsuttale.

Vi ber høyringsinstansane om å svare på spørsmåla som er formulert i saksorienteringa som ligg ved. Høyringsuttalen skal sendast til more.bdr@kirken.no innan 18. januar. Møre bispedømeråd tek sikte på å handsame saka i møtet 8. februar.

Saksorientering

Bakgrunn for saka

På bakgrunn av kommune- og regionreforma har Stortinget gjort formelle vedtak om endringar i kommunestrukturen i Møre og Romsdal. Det er gjort vedtak som får konsekvensar for grensene mellom Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane fylker.

I følge Kyrkelova § 5 skal det være eit kyrkjeleg organ på kommunenivå. Dette vil medføre at grensene for noverande fellesråd lyt justerast. De vedtekne endringane i kommunestrukturen og vedtak om grensereguleringer mellom fylka vil virke direkte inn på bispedømegrensa og på prostigrensene for Søre Sunnmøre prosti. Endringane i kommunegrensene får konsekvensar for Volda frå 1/1 2020.

Endring av bispedømmegrenser

Bispedømerådet gjorde i sak 41/18 følgjande vedtak. «Møre Bispedømmeråd sender forslag til endring av prosti- og bispedømmegrenser ut på høring til aktuelle høyringsinstanser etter at det er gjort nødvendige vedtak av Storting, regjering, departement og fylkesting.»

Med nye fylkesgrenser kan bispedømmegrenser i deler av landet komme til å gå på tvers av de nye fylkes- og regiongrensene. Med unntak for Oslo bispedøme, fylgjer alle bispedøma i Noreg grensene for fylkesinndeling, og det er derfor på mange måtar naturleg at grensene mellom bispedøma blir justert slik at dei følgjer ny fylkesgrense.

Overføring av sokn i eit prosti i eit bispedøme til eit prosti i eit anna bispedøme er ein type grenseendring som framleis skal avgjerast av Kulturdepartementet, jf. kyrkelova § 2 femte ledd, jf. kgl. res. 7.juni 1996 nr. 528 (som legg mynde til å treffe avgjerd frå Kongen til departementet, jf. forskrifta over (under overskrift 3). Departementet vil ta stilling til om bispedømmegrensa skal endrast etter gjennomført høyring og rådgivande vedtak i Kyrkeråd og Bispedømeråd.

Når Hornindal kommune blir ein del av Møre og Romsdal fylke reiser spørsmålet seg om justering av bispedømmegrensa mellom Møre og Bjørgvin bispedøme.

Denne høyringa gjeld berre regulering av bispedømmegrensa mellom Møre og Bjørgvin. Møre bispedømeråd vil på eit seinare tidspunkt ta stilling til om prostiinndelinga skal endrast.

På bakgrunn av Bispedømerådets sitt vedtak formulerer administrasjonen høyringsbrev om justering av grensene for Møre bispedøme og Søre Sunnmøre prosti.

Høyringsdokumentet vil bli sendt til følgjande involverte instansar i Møre bispedøme:

- Soknerådet i Storfjorden, Austefjord, Kilsfjord, Dalsfjord og Volda.
- Kyrkjeleg fellesråd i Volda og Ørsta
- Ørsta Kommune
- Volda kommune
- Fellesnemnda i «nye» Volda kommune
- Kyrkjeleg fellesnemnd i «nye» Volda fellesråd
- Møre og Romsdal fylke
- Prosten i Søre Sunnmøre
- Fagorganisasjonane i begge arbeidsgivarlinjer

Handsaming av høyringssvar

Saksutreiing skal vurdere dei moment og synspunkt som kjem fram i høyringssvara. Før saka går til handsaming i bispedømerådet blir ho lagt fram i Kontaktmøtet og RAMU til drøfting. Protokoll frå disse møta skal følgje saka fram til endeleg handsaming i kyrkerådet.

Det vil vere naturleg at vedtaket trer i kraft samstundes som Stortinget sitt vedtak i kommune- og regionreforma – 1. jan 2020.

Tidsplan

5. desember: utsending av høyring

18. januar: Frist for innsending av høyringssvar

Veke 4 eller 5 : Saka blir lagt fram i kontaktmøte

8. februar: Handsaming i bispedømerådetrådet

Høyringspørsmål

Dei spørsmål som er aktuelle for høyring er følgjande:

1. Med bakgrunn i endringane av regiongrensene ber ein om synspunkt på følgjande:
 - a) Skal bispedømet si grense følgje ny regiongrense? - eller
 - b) Skal bispedømet si grense følgje tidlegare fylkesgrense?
2. Dersom grensa for Møre bispedøme blir endra slik at ho følgjer ny regiongrense, vil bispedømerådet foreslå tilsvarende endring i prostigrensa for Søre Sunnmøre prosti. Har høyringsinstansane andre forslag eller synspunkt?
3. Andre kommentarar

Med helsing

Arvid Helle
fung.stiftsdir.

Dokumentet er elektronisk godkjend og har difor ingen signatur.

Kopi til:

Prosten i Nordfjord

Pb 5

6771

NORDFJORDEID

Alle bispedømekontor,

Mottakarar:

Prosten i Søre Sunnmøre

Rådhusgata 6a

6100 VOLDA

Soknerådet i Volda, Kilsfjord, Dalsfjord og

Austefjord

Storfjorden sokneråd

"Nye" Volda kyrkjelege fellesnemnd

Volda kommune

"Nye" Volda fellesnemnd

Volda kyrkjelege fellesråd

Fylkeskommunen i Møre og Romsdal

Fagforbundet - TeoLOgene

Presteforeningen i Møre v/Stein Karstensen

Ørsta kommune

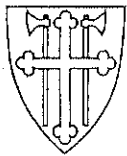
Fagforbundet

Parat

UNIO

Stortingsgata 2

0158 OSLO



KFNV 05/2018: Høyring - samanslåing av Volda og Hornindal kommunar og regulering av bispedømegrense mellom Møre og Bjørgvin

Som vi kjenner til har samanslåinga av Hornindal og Volda kommunar konsekvensar for kyrkjeleg inndeling. Normalordninga er at fellesrådsområdet følgjer kommunegrensa. Ved samanslåing av Hornindal og Volda kommuner vil det derfor vere mest nærliggande at Hornindal sokn vert eit sokn i Volda fellesrådsområde.

Ei tillegg utfordring for kyrkjeleg inndeling og organisering er at Hornindal og Volda høyrer til kvart sitt bispedøme. Hornindal sokn må gjennom vedtak i bispedømeråda i Bjørgvin og Møre, Kirkerådet og Kulturdepartementet flyttast frå Bjørgvin til Møre.

Representantar for fellesråda i Hornindal og Volda hadde eit første møte på Grodås 19. april 2017 der konsekvensane av kommunesamanslåinga vart drøfta. Eit av spørsmåla som serleg vart drøfta var tilknytting til bispedøme og prosti. Hornindal fellesråd vart utfordra på å drøfte om dei ønskte å vidareføre tilknyttinga til Bjørgvin bispedøme og Nordfjord Prost. Ei ordning som ville avvike frå normalordninga, men som ville vere mogleg å kjempe fram og organisere dersom ein hadde eit sterkt lokalt engasjement. Svaret frå Hornindal var at ein såg det som naturleg å følgje normalordninga å bli ein del av Volda fellesråd, Søre Sunnmøre Prost og Møre bispedøme.

Etter dette møte har fellesrådet i Volda og etter kvart Kyrkjeleg fellesnemnd etterlyst ei avklaring av ny kyrkjeleg inndeling hos både Møre bispedømeråd og Kirkerådet. Det er viktig å få dette formalisert slik at det er samsvar mellom organiseringa av Nye Volda fellesråd og ny kyrkjeleg inndeling for Hornindal. Det er derfor grunn til å sjå fram til at no er lagt opp til at dei naudsynte vedtaka vert gjort i bispedømeråda, Kirkerådet og Kulturdepartementet iførste kvartal 2019.

Som ein del av prosessen fram til vedtak om regulering av bispedømegrensa har Møre bispedømeråd sendt ut framlegget til grensejustering på høyring til mellom anna Kyrkjeleg fellesnemnd for Nye Volda.

I høyringsbrevet vert fellesnemnda beden om å svare på følgjande:

1. Med bakgrunn i endringane av regiongrensene ber ein om synspunkt på følgjande:

a) Skal bispedømet si grense følgje ny regiongrense? - eller

b) Skal bispedømet si grense følgje tidlegare fylkesgrense?

2. Dersom grensa for Møre bispedøme blir endra slik at ho følgjer ny regiongrense, vil bispedømerådet foreslå tilsvarende endring i prostigrensa for Søre Sunnmøre prosti. Har høyringsinstansane andre forslag eller synspunkt?

3. Andre kommentarar

Med bakgrunn i dei tidlege drøftingane mellom fellesråda i Hornindal og Volda finn ser eg ikkje at det ligg føre grunner til å fråvike normalordninga for kyrkjeleg inndel ved denne kommunesamanslåinga. I arbeidet i Kyrkjeleg fellesnemnd frå 2018 har vi lagt til grunn at Hornindal sokn skal vere ein del av Volda fellesrådsområdet og høyre til Søre Sunnmøre Prosti og Møre Bispedømeråd. Dei formelle vedtaka om justering av grensene for Søre Sunnmøre Prosti og Møre Bispedøme må følgje opp dette.

Grensejusteringa får òg følgjer for fordelinga av presteressursane mellom Bjørgvin og Møre bispedøme. Kyrkjeleg fellesnemnd føreset at dei ressursar som Bjørgvin bispedøme i dag har i Hornindal sokn (stipulert til 50% stilling) vert overført til Møre bispedøme og Søre Sunnmøre Prosti. Dette for å sikre framleis gode kyrkjelege tenester for innbyggjarane i heile det nye fellesrådsområde.

Framlegg til vedtak:

Kyrkjeleg fellesnemnd for Nye Volda har følgjande svar på høyringa:

- 1. Møre bispedømeråd si grense skal følgje ny regionsgrense slik at Hornindal sokn vert ein del av Møre Bispedøme.**
- 2. Søre Sunnmøre Prosti si grense skal følgje ny bispedømegrense slik at Hornindal sokn vert ein del av Søre Sunnmøre Prosti.**
- 3. Kyrkjeleg fellesnemnd føreset at presteressursane som Bjørgvin bispedøme i dag har i Hornindal sokn (stipulert til 50% stilling) vert overført til Møre bispedøme og Søre Sunnmøre Prosti. Dette for å sikre framleis gode kyrkjelege tenester for innbyggjarane i heile det nye fellesrådsområde.**

Vedlegg: Høyringsbrev frå Møre bispedømeråd av 06.12.2018

Volda kyrjekontor, den 04.01.2019


Jostein Stråbo
kyrkjevevjer/prosjektleiar

Fra: Rune Sjurgard
Sendt: torsdag 10. januar 2019 12:37
Til: Joakim Rødven; 'Stig Olav Lødemel'; Jørgen Amdam
Emne: VS: Høyring - samanslåing av Volda og Hornindal kommuner og regulering av bispedømmegrense mellom Møre og Bjørgvin sendt fra en enhet i Den norske kirke - VEDTAK I KYRKJELEG FELLESNEMND

T.O



Rune Sjurgard

Rådmann

Rådmann

Mobil 90053752

www.volda.kommune.no

Fra: Jostein Stråbø <jostein@volda.kyrkja.no>
Sendt: torsdag 10. januar 2019 11:51
Til: Asbjørn Moltudal <asbjorn.moltudal@volda.kommune.no>
Kopi: Rune Sjurgard <Rune.Sjurgard@volda.kommune.no>
Emne: Høyring - samanslåing av Volda og Hornindal kommuner og regulering av bispedømmegrense mellom Møre og Bjørgvin sendt fra en enhet i Den norske kirke - VEDTAK I KYRKJELEG FELLESNEMND

Protokollen frå Kyrkjeleg fellesnemnd sitt møte 7. januar er ikkje klar til utsending endå.

Men Kyrkjeleg fellesnemnd følgde tilråding og gjorde følgjande vedtak i sak KFNV 05/2018: *Høyring - samanslåing av Volda og Hornindal kommunar og regulering av bispedømmegrense mellom Møre og Bjørgvin:*

Kyrkjeleg fellesnemnd for Nye Volda har følgjande svar på høyringa:

1. Møre bispedømeråd si grense skal følgje ny regionsgrense slik at Hornindal sokn vert ein del av Møre Bispedøme.
2. Søre Sunnmøre Prosti si grense skal følgje ny bispedømmegrense slik at Hornindal sokn vert ein del av Søre Sunnmøre Prosti.
3. Kyrkjeleg fellesnemnd føreset at presteressursane som Bjørgvin bispedøme i dag har i Hornindal sokn (stipulert til 50% stilling) vert overført til Møre bispedøme og Søre Sunnmøre Prosti.
Dette for å sikre framleis gode kyrkjelege tenester for innbyggjarane i heile det nye fellesrådsområde.

Beste helsing

Jostein Stråbø
kyrkjevevjerje



SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Pål Are Vadstein

Arkivsak nr.: 2014/1745

Arkivkode: Q14

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
5/19	Forvaltningsutvalet	15.01.2019
6/19	Formannskapet Kommunestyret	22.01.2019

SLUTTFØRT PROSJEKT MED SLUTTRAPPORT, "UTBETRING BOTNAVEGEN"

Handsaming:

Røysting:

Administrasjonen si tilråding vart samrøytes vedteke.

Tilråding i Forvaltningsutvalet til Formannskapet - 15.01.2019:

1. *Kommunestyret tek sluttrapport i prosjekt «Utbetring Botnavegen» til vitande.*
2. *Overskridingar i prosjektet vert finansiert av ubrukte lånemidlar frå prosjekt «Øyra skule». Dette ved å flytte kr 3 280 000 mellom prosjekta.*

Møte slutt kl. 13:40

Rett utskrift,
Volda kommune, servicekontoret
15.01.2018

Sunniva Utnes
Konsulent

Administrasjonen si tilråding:

1. **Kommunestyret tek sluttrapport i prosjekt «Utbetring Botnavegen» til vitande.**
2. **Overskridingar i prosjektet vert finansiert av ubrukte lånemidlar frå prosjekt «Øyra skule». Dette ved å flytte kr 3 280 000 mellom prosjekta.**

Vedlegg til saka:

- **Sluttrapport for prosjekt «Utbetring Botnavegen», datert 10.12.2018.**

Samandrag av saka:

Prosjekt «Utbetring Botnavegen» vart ferdigstilt og overteke av byggherre (Volda kommune) 12.07.2018. I samsvar med fristar for sluttoppgjer – fakturautsending, fakturagjennomgang og betaling, vart partane etter diverse korrigeringar av fakturagrunnlaget, samde om endeleg sluttoppgjer for prosjektet innan fristen 13.11.2018.

I etterkant av dette er det gjennomført evaluering av prosjekt, med fokus på økonomi, framdrift, HMS, kvalitet og kommunikasjon. I samband med dette er det utarbeidd ein sluttrapport, som dokumentasjon på korleis prosjektet har gått. Resultata i prosjektet er samanlikna opp i mot kva mål og forventningar som låg til grunn før oppstart. Her er vedtaksprotokollen frå Kommunestyremøte 30.03.2017 sentral, der løyvingar til prosjekt vart vedteke. Dei økonomiske resultata i ferdigstilt prosjekt er direkte samanlikna og evaluert opp i mot kalkyle og budsjett utarbeidd i saksframlegg frå nettopp dette vedtaket.

Sluttrapporten dokumenterer erfaringar som vil vere nyttige for andre framtidige prosjekt. Intern læring for organisasjonen er såleis eit viktig føremål med ei slik sluttevaluering. Ein må ta med seg både dei positive og negative erfaringane. Rapporten er såleis eit viktig verktøy for å auke intern kompetanse, og for å heve sluttprodukt i seinare prosjekt. I tillegg er det eit viktig dokument for å sikre at gjennomføring av eit prosjekt finansiert av fellesskapet sine midlar, vert ein open og tillitsfull prosess som synleggjer omfang og faktisk resultat. På den måten ivaretek ein viktige demokratiske prinsipp i kommunen.

Sluttrapporten kunne vore meir omfattande, men eg har medvit forsøkt å korte den ned. Dette fordi ein kortare rapport vil vere enklare å lese, forstå og bruke i vidare arbeid, både internt og eksternt. Då er det viktig å fram hovudlinjene utan å gå for detaljert til veks. Målet med rapporten er å gi lesaren eit oversiktleg bilete av prosjektgjennomføring og resultat.

Saksopplysningar/fakta:

I samsvar med vedlagt sluttrapport.

Vurdering og konklusjon:

Evaluering av prosjektet er samanfatta i sluttrapport for prosjekt. Den avdekkjer både gode og dårlege erfaringar i prosjekt. Dette er forhold som ein må bruke aktivt i vidare prosjektarbeid i organisasjonen.

Økonomiske konsekvensar:

Prosjektleiars varsla om overskriding i prosjekt, til både formansskapet 13.03.2018 og til kommunestyret 22.03.2018. Dette medan det enno var mogleg å stoppe overskridingane. Det vart då vedteke å godkjenne naudsynte løyvingar for å fullføre prosjektet i samsvar med aktuell plan.

Som det går fram i sluttrapport, så viser byggerekneskapet eit negativt resultat i prosjektet, med ei overskriding på i underkant 3,3 MNOK. Dette vert å finansiere med ubrukte lånemidlar frå prosjekt «Øyra skule».

Til politisk vurdering:

Politiske utval tek sluttrapporten til vitande, og vurderer om overskridingane kan finansierast ved ledige lånemidlar på anna prosjekt.

Pål-Are Vadstein
Prosjektleder

Rune Sjurgard
Rådmann

Rune Totland
teknisk sjef



SLUTTRAPPORT

Dokumentdato: 10.12.2018
Utarbeidd av: Pål-Are Vadstein



PROSJEKTINFORMASJON		
Prosjekttittel: <i>Utbetring Botnavegen</i>	Saksnr.: <i>2014/1745</i>	Prosjektnr.: <i>701102</i>
Type prosjekt: <i>Vegbygging</i>	Byggherre: <i>Volda kommune</i>	Avdeling: <i>Kommunalteknisk</i>



1. INNLEIING

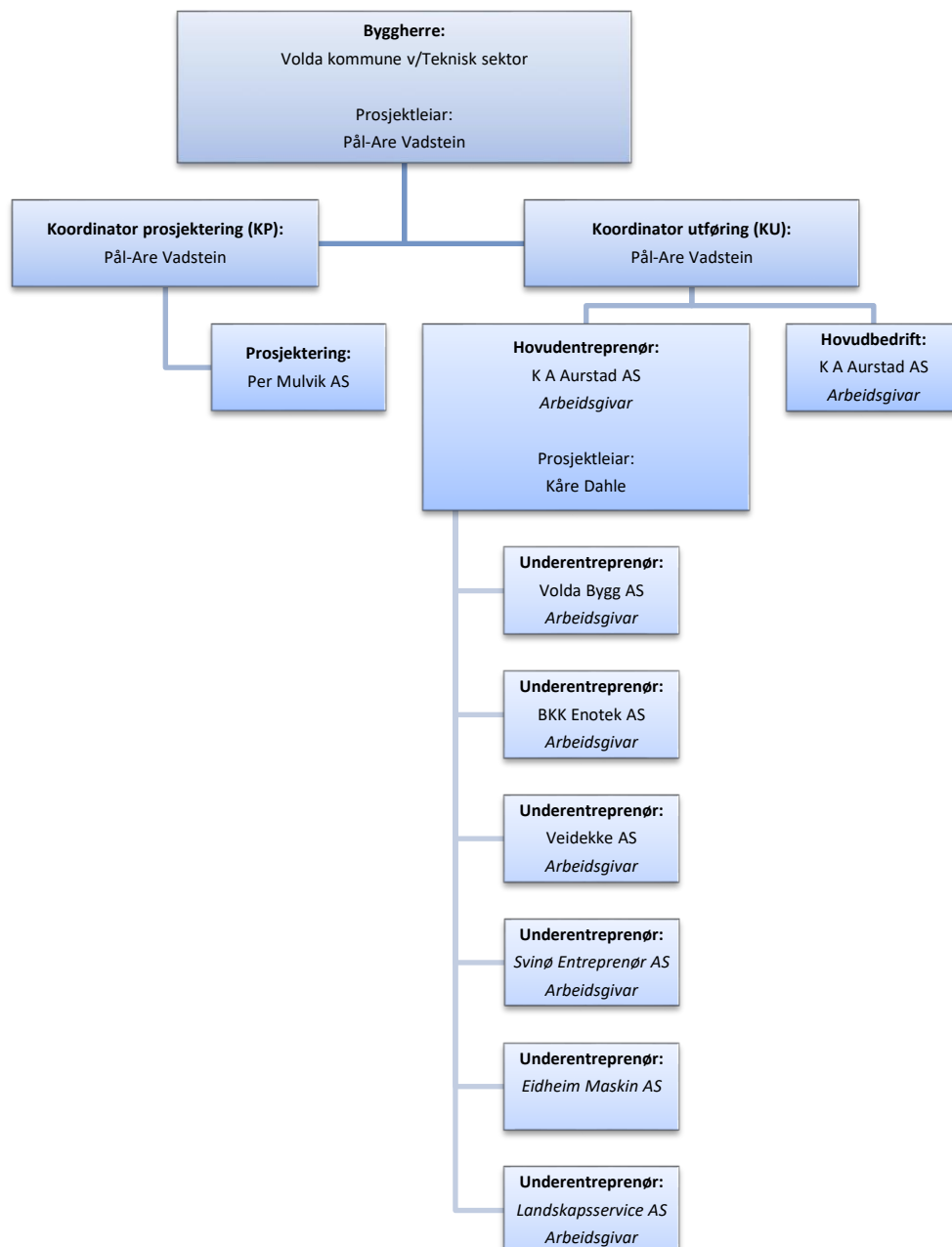
1.1 PROSJEKTINNHOLD

Utbetring av kommunal veg i Volda kommune. Omfattar generell heving av vegstandard, med bl.a. breiddeutviding, etablering av gangveg, nye veglys, oppgradering av VA-anlegg, masseutskifting, nye bruer m.m.

1.2 KONTRAKTER I PROSJEKT

Emne	Firma	Innkjøpsform	Kontrakt
PROSJEKTERING	Per Mulvik AS	Avgrensa anbodskonkurranse	NS 8401
UTFØRING	K A Aurstad AS	Open anbodskonkurranse	NS 8406

1.3 ORGANISASJONSKART





2 ØKONOMISK RESULTAT

2.1 GODKJENDE LØYVINGAR

Utklipp frå politisk vedtak 30.03.2017

Melding om politisk vedtak:

Arkivsak nr. 2014/1745 Løpenr. 4533/2017 Arkivkode Q14 Avd/Sakshandsamar SVK/ SONHAV Dato 31.03.2017

MELDING OM POLITISK VEDTAK - VALG AV OPSJONAR FOR BOTNAVEGEN FØR KONTRAKT MED ENTREPRENØR

Vi melder med dette frå at kommunestyret den 30.03.2017, hadde føre ovannemnde som sak PS 32/17, der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kommunestyret syner til ny utlysing av anlegget for Botnavegen inkl veg til ridebaneanlegget. Kommunestyret godkjenner gjennomføring av anlegget innanfor ei kostnadsramme på kr 22 949 000 inkl mva. Dette inneber ein litt forenkla opprusting av strekninga Storelva – Botnasanden i samsvar med opsjon 4.*

Av dette er Kr 6.745.000,- inkludert mva utgift, løyvd tidlegare

Tillegsløyvinga på Kr 16.204.000,- vert finansiert slik

Låneopptak kr 13.213.000,- (innanfor låneramma i 2017 budsjettet)

Momskompensasjon kr 2.990.000,-

2. *Gjennomføring etter punkt 1 inneber ein kostnadsreduksjon på kr 2 579 000 i høve til kostnadskalkylen i K-sak 110/16 frå 29.09.16.*

Utdrag frå kostnadskalkyle i same saksdokument (desse tala er brukt i byggerekneskap i kap. 2.2):

Tabell nedanfor er ei samanstilling av pr. tid kalkulte totale kostnader til prosjektet. Prosjekt: BOTNAVEGEN			
Delkostnader	Kostnader		
	Eks. mva.	Mva.	Tot.
Innleigde prosjekteringstenester	600 000,-	150 000,-	750 000,-
Hovuddel Botnavegen inkl veg til ridebane	13 039 488,-	3 259 872,-	16 299 360,-
Opsjon 4	1 686 450,-	421 613,-	2 108 063,-
Grunnerverv (ikkje mva. på grunnkjøp)	1 250 000,-	0,-	1 250 000,-
Interne administrative kostnader	900 000,-	225 000,-	1 125 000,-
Uføresette kostnader	1 000 000,-	250 000,-	1 250 000,-
SUM	18 475 938,-	4 306 484,-	22 782 422,-
Hittil finansiert			6 745 000,-
Manglande finansiering			16 037 422,-



2.2 KOSTNADSUTVIKLING

BYGGEREKNESKAP		Utarbeidd av: Pål-Are Vadstein				Dato: 10.12.2018	
PROSJEKT: UTBETRING BOTNAVEGEN							
Rekna frå oppstart av førebuing og utarbeiding av grunnlag til prosjektering, 01.01.2016.							
		KALKYLE I KS-VEDTAK 31.03.2017 GODKJEND BUDSJETT		KONTRAKT		FAKTISK KOSTNAD	
Konto		Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.
	PROSJEKTERING						
	Per Mulvik AS						
02700	Detaljprosjektering						
02700	Landmåling						
02700	Grunnlag til grunnnerverv						
	SUM PROSJEKTERING	600 000,00	750 000,00	311 000,00	388 750,00	614 475,00	768 093,75
	UTFØRING ETTER KONTRAKT						
	K A Aurstad AS						
02300	Hovuddel (A1-A17)	13 039 488,00	16 299 360,00	13 009 249,00	16 261 561,25	14 343 889,07	17 929 861,34
02300	Opsjon	1 686 450,00	2 108 062,50	1 707 420,00	2 134 275,00	2 750 000,00	3 437 500,00
	SUM UTFØRING ETTER KONTRAKT	14 725 938,00	18 407 422,50	14 716 669,00	18 395 836,25	17 093 889,07	21 367 361,34
	GRUNNERVERV (NB! MVA-FRITT)						
02800	Kjøp av grunn (ved 100 % utbetaling)					680 629,00	680 629,00
02800	Sakskostnadsoppgåve (Hove & Co Advokater)					204 298,75	204 298,75
02800	Rettsgebyr fakturert frå Judicia					54 823,00	54 823,00
02800	Tilbakebetaling til grunneigar for taksering					21 250,00	21 250,00
	SUM GRUNNERVERV	1 250 000,00	1 250 000,00			961 000,75	961 000,75
	UFØRESETT						
	K A Aurstad AS						
02300	T-notaer (T1-T38)					4 035 006,42	5 043 758,03
02300	Opsjon er ført ovanfor (fråtrekk T8, T9, T10)					-2 750 000,00	-3 437 500,00
02300	Fråtrekk kreditnotaer (T14, T17, T27, T33)					-244 005,00	-305 006,25
02700	Fråtrekk T-nota 12					-63 000,00	-78 750,00
	SGC AS						
02700	Grunnundersøkingar, mistanke om forureining					100 364,00	125 455,00
	SUM UFØRESETT	1 000 000,00	1 250 000,00			1 078 365,42	1 347 956,78
	INTERNE ADMINISTRASTIVE KOSTNADER						
	Volda kommune						
02300	Byggherrekostnader (mva-kode 0)					1 008 764,69	1 008 764,69
03509	Kjøp av tenester frå VK (mva-kode 0)					85 047,28	85 047,28
	Judicia AS						
02800	Kommuneadvokat, sak forhandlingar					121 059,00	151 323,75
02700	Juridisk i samband med grunnnervev					31 486,50	39 358,13
	Føyen Torkildsen AS						
02700	Juridisk, innkjøp og kontrakt					80 050,00	100 062,50
	SUM INTERNE ADM. KOSTNADER	900 000,00	1 125 000,00			1 326 407,47	1 384 556,35
	ANDRE FØRINGAR I REKNESKAP						
01950	Byggesakshandsaming (mva-kode 0)					8 200,00	8 200,00
02700	Konsulenttenester					34 432,50	43 040,63
01200	Diverse forbruksmateriell, råvarer og tenester					49 649,64	62 062,05
02500	Material til vedlikehald og nybygg					579,60	724,50
02300	Mellombels veglys (BKK Enotek AS)					7 132,50	8 915,63
06500	Tilbakebetaling frå Mørenett AS					-151 200,00	-189 000,00
06500	Tilbakebetaling for felling av tre					-6 000,00	-7 500,00
02700	Taksering, Ose Ingeniørkontor AS					3 500,00	4 375,00
01150	Matvarer (mva-kode 0)					2 241,50	2 241,50
	SUM ANDRE FØRINGAR	0,00	0,00			-51 464,26	-66 940,70
	ATTSTÅANDE KALKULERTE KOSTNADER PÅ PROSJEKT						
02300	Behov for ny grøft ved ridebana					50 000,00	62 500,00
02300	Asfalt					10 000,00	12 500,00
02300	Behov for autovern					60 000,00	75 000,00
	Delesøknad og oppm.forretning (mva-kode 0)					150 000,00	150 000,00
	SUM ATTSTÅANDE KOSTNADER	0,00	0,00			270 000,00	300 000,00
TOTALSUM PROSJEKT		18 475 938,00	22 782 422,50			21 292 673,45	26 062 028,26



2.3 HOVUDTAL

Alle tal som er lagt til grunn i denne rapporten strekkjer seg frå perioden frå 01.01.2016 og fram til komplett ferdig utført prosjekt.

Det vil kome nokre kostnader no i etterkant av sluttrapporten, som vil verte ført på prosjekt. Desse er stilt opp under «ATTSTÅANDE KALKULERTE KOSTNADER PÅ PROSJEKT» i byggerekneskapet ovanfor. Kostnader for desse postane veit ein ikkje eksakt før etter at det er utført, men dei vil vere i området rundt tala opplyst i tabellen. *Desse kostnadane er difor også lagt inn som grunnlag for berekning av resultat.*

Når ein legg alle samla føringar til grunn får ein fram hovudtala vist i tabell under:

	Eks. mva.	Inkl. mva.
Godkjend budsjett i Kommunestyrevedtak 30.03.2017	18 475 938,00	22 782 422,50
Faktiske kostnader i samla realisert prosjekt	21 292 673,45	26 062 028,26
Økonomisk avvik/slutresultat samla prosjekt	-2 816 735,45	-3 279 605,76

2.4 ØKONOMISK RESULTAT

Nøkkeltala i kap. 2.3 viser eit negativt resultat med ei overskriding i samla prosjekt på kr 3 279 606,- inkl. mva.

Avrunda tilsvarer dette 14,4 % meirkostnad/overforbruk i høve løyvingar i godkjend budsjett og kalkyle etter Kommunestyre-vedtak 30.03.2017.

2.4 GRUNNGIVING AV RESULTAT

Tabellen i kap. 2.2 gjer greie for kva budsjettpostar overskridingane er fordelt på, og kva type arbeid/tenester/postar som har generert desse tilleggskostnadane.

Hovudgrunnar til overskridingar

- Endring av opsjon:
 - Grundigare utbetring av vegstrekket mellom Storelva og Botnasanden enn det som var lagt til grunn i kontrakt. Dette vart gjort greie for i Formannskapet og i Kommunestyret undervegs i anleggsfasen, og det vart då teke eit val om å ta denne ekstrakostnaden, jmf. politisk vedtak Kommunestyremøte 22.03.2018.
- Diverse tenester til grunnerverv:
 - Sjølv om sjølv grunnkjøpet vart rimelegare enn budsjettert, så genererte denne prosessen større interne kostnader, juridisk kostnader og dessutan utgifter til tenester innan kartutarbeiding/landmåling. Dette var kostnader som var vanskeleg å berekne på førehand. Særskild mtp. at prosjektleiar var nyttilsett under budsjettering vinteren 2016, og då ikkje hadde erfaring med grunnerverv og omfanget av slike prosessar.
 - Kostnader med delesøknad og oppmålingsforretning var ikkje teke høgde for i budsjettsamanheng.
- Mistanke om forureina grunn:
 - Under arbeid med ridebane-vegen vart det avdekt forhold som utløyste mistanke om forureining. Grunnundersøkingar og avbøtande tiltak knytt til dette påførte prosjektet ekstrakostnader.
- Lokale tilpassingar på anleggsplass i utføringsfasen:
 - Behov for meir areal natursteinsmur.
 - Endringar på bruer m.m.
 - Meir vegduk, asfalt, rør og anna materiell.
 - Diverse meir-tiltak på røyvde eigedomar, slik som utlegging av skråningar, gjerder, tilpassing av avkøyrslar m.m.



3. FRAMDRIFT

3.1 PROSJEKTRISULTAT FRAMDRIFT

Milepælar	Ferdigstilt dato	Kommentar
Reguleringsplan godkjend	22.05.2014	Godkjend i Kommunestyret.
Kontraktsinngåing prosjektering	27.04.2016	Kontrakt med Per Mulvik AS om detaljprosjektering.
Budsjettgodkjenning	30.03.2017	Godkjend i Kommunestyret.
Kontraktsinngåing entreprise	25.04.2017	Kontrakt med K A Aurstad AS.
Anleggsstart	15.05.2017	
Overtakingsforretning	12.07.2018	Offisiell opningsfest 29.09.2018.
Oppmålingsforretning	Gjenstår	Skjer våren 2019. VK vert då formell eigar av nytt vegareal.
Sluttoppgjer grunnnerv	Gjenstår	Resterande. 20 % av erstatningssum vert utbetalt etter oppmålingsforretning.

3.2 KONTRAKTSRESULTAT FRAMDRIFT

Kontrakter	Kontraktfesta ferdigstillingsdato	Faktisk ferdigstillingsdato
Prosjektering: Per Mulvik AS	29.06.2016	08.07.2016
Utføring: K A Aurstad AS	31.05.2018	12.07.2018

3.3 VURDERING FRAMDRIFT

God framdrift på prosjektering. Mulvik sitt engasjement vart utvida og forlenga etter ferdigstilling av kontraktsarbeid. Bl.a. arbeid med underlag til grunnnerv.

Når det gjeld utføring, så vart entreprenør tillagt meir arbeid utover kontrakt, og ein naturleg konsekvens var utvida frist for ferdigstilling. Anlegget vart drive framover kontinuerleg utan opphald.



4 HMS

4.1 TILTAK

- Aktiv bruk av SHA-plan (plan for sikkerheit, helse og arbeidsmiljø) utarbeidd av byggherre.
- Eigen HMS-plan utarbeidd av entreprenør og rutiner for å følgje opp denne.
- Vernerunder kvar 14. dag.
- Dagleg oppfølging på byggeplass av entreprenørs formann.
- Dagleg oppfølging på byggeplass av byggherres prosjektleiar.
- Fokus på HMS i alle byggemøter.
- Informasjon til publikum ved utsending av brev, i tillegg til publikasjonar på heimeside og i lokalavis.
- Skulebesøk for å informere elevar i området om arbeidet.

4.2 DIVERSE HENDINGAR

Nr.	Utdrag av enkelte hendingar henta frå entreprenøren sitt eige RUH-system:
RUH-1	Lastebil køyrde seg fast.
RUH-2	Funn av avfall i grunnen.
RUH-4	Personar kom inn på areal meint kun for anleggsdrift.
RUH-7	Lastebil måtte snu på privat avkøyrsløp.
RUH-8	Grøftekant som ga etter.
RUH-10	Nesten klemskade i samband med kum-løft.
RUH-11	Ustabil grøftekant.
RUH-12	Overlast på bil.
RUH-14	Kom bort i eksist. VA-anlegg ved graving av grop.
RUH-15	Fare for kollisjon med mjuke trafikkantar som ikkje brukar refleks.

4.3 VURDERING HMS

Byggherre erfarte at entreprenør hadde eit profesjonelt forhold til HMS, med eit velfungerande internkontroll-system. Det vart gjennomført vernerunder og SJAer (sikker-jobb-analyse). Det var også rutiner på RUH (rapport om uynska hending).

Ei særleg utfordring i dette prosjektet var at vegen var open for ålmenta, samstundes som der var anleggsarbeid. For å avvike dagleg trafikk medførte dette stadig stopp i arbeid for å flytte maskiner. Botnavegen er også ein mykje nytta turveg, og det var stendig mange mjuke trafikkantar å ta omsyn til. I vintersesongen med lite dagslys, var dette relativt krevjande. Entreprenør hadde refleksvestar for utdeling til mjuke trafikkantar, og det vart sett fokus på dette både ute på byggeplass, i informasjon gjennom lokalavis og endåtil på skular.

For det meste tilfredsstillande sikring av anleggsplass. I brakkerigg var naudsente HMS-dokument på plass. På generelt grunnlag har anleggsplassen stått fram som ryddig og oversiktleg. Entreprenør har hatt gode rutiner på personleg verneutstyr. Ev. HMS-merknader frå byggherre vart suksessivt teke tak i og lukka.



5 KVALITET

5.1 RUTINER FOR KVALITETSSIKRING AV SLUTTPRODUKT

Kontraktsarbeidet er gjennomført etter NS 3420, og arbeidet var såleis detaljert beskrive på førehand, i både omfang, metoder og utføring. Standarden inneheld krav til material og utføring. NS 3420 er eit godt verkemiddel for å ivareta kvaliteten på kontraktsarbeidet, så lengje den vert fylgt av entreprenør.

5.2 TILTAK

- Dagleg oppfølging på byggeplass av entreprenørs formann.
- Dagleg oppfølging på byggeplass av byggherre.
- Eigen post i mengdebeskriving, «Sluttdokumentasjon».
- Eigne postar for prøving, kontroll og klargjering av rør som er lagt ned.
- Byggemøte kvar 14. dag.
- Særmøter ved behov.
- Bruk av sjekklister.
- Endringar og bestillingar vart kommunisert skriftleg.
- Manglar, feil og avvik vart diskutert og lukka suksessivt, i tillegg til raske avklaringar og korte beslutningslinjer.
- Overtakingsprotokoll med oppfølging av mangelliste.

5.3 VURDERING AV KVALITET

Byggherre har fått eit veganlegg i samsvar med prosjektert tiltak. I all hovudsak er vegen realisert etter teikningar og anbudsbeskriving. Ved overtaking av anlegg vart det gjennomført overtakingsforrtening med grundig gjennomgang av kontraktsarbeidet. Ev. merknader på kvalitet vart ført i ei mangelliste. Alle saker i denne lista er venta å vere lukka innan utgangen av dette året.



6 SAMARBEID OG KOMMUNIKASJON

Volda kommune har hatt eit godt samarbeid med sine kontraktspartar. Det har også vore gode prosessar med grunneigarar, oppsitjarar og publikum elles. Nøkkelen til dette har vore ein open dialog med alle partar. Overfor røyvde grunneigarar og oppsitjarar har det vore særleg fokus på god informasjonsflyt om status prosjekt. I tillegg har ein vore påpasseleg med å varsle omkøyringar, vegstenging, nedstenging av vasstiltførsel osv.

Relevante prosjektdokument har undervegs vorte lagt ut på postlista, der ein finn dokument frå reguleringsplanprosessen, grunnerverv, anbodskonkurransar, protokollar, møtereferat, vernerunder, brev og e-postar m.m.

Korrespondanse	Omfang
Tal dokument på postlista i denne saka	I overkant av 160 dokument.
Informasjon til grunneigarar og oppsitjarar	• 09.05.2016: Oppstartsmøte med grunneigarar • 12.05.2016: Informasjonsskriv nr.1 • 07.12.2017: Informasjonsskriv nr. 2 • 20.12.2017: Informasjonsskriv nr. 3 • 05.03.2018: Informasjonsskriv nr. 4 • 02.06.2018: Informasjonsskriv nr. 5. • Fleire enkeltmøter med grunneigarar gjennom heile prosjektet. • Utsending av fleire varsel-SMSar gjennom heile prosjektet.
Informasjonskanalar	• Brev og e-post. • Varsling 24. • Heimesida og facebook-sida til Volda kommune. • Møre.



7 EVALUERING AV PROSJEKTGJENNOMFØRINGA

Under er oppstilt relevante erfaringar i prosjektet som ein bør ta med vidare inn i framtidige tilsvarande prosjekt.

<i>Erfaringar</i>	
<i>Gode (+)</i>	<i>Dårlege (-)</i>
• Reguleringsplan var eit godt grunnlag å bygge arbeidet vidare på. • Grundig anbudsgrunnlag. • Varslingsrutiner og informasjon til publikum. • Oppfølging av entrepenør, grunneigarar og publikum. • Omfattande fotoarkiv av anlegget. • Godt samarbeid mellom alle aktørar. • Rutiner på endringar. • HMS på byggeplass. • Framdrift. • Ryddig prosess med grunnkjøp med grundig utarbeidd grunnlag til nytte for alle partane. • Korte beslutningsliner. • Raske avklaringar.	• Feil bruk av tildelingskriterium i anb.konk., som medførte krav om ny utlysing. • Kalkulerte for få ressursar avsett til prosessen med grunnerverv. Med heile 17 grunneigarar var dette ei omfattande sak i seg sjølv. • Skiltplan burde ideelt sett vore godkjend før anbudsutlysing. • For optimistiske berekningar av mengder i anbod. • Kontraktsstandarden NS 8406, som vart brukt i dette prosjektet er kanskje ikkje så gunstig for byggherre mtp. endringar. NS 8405 er nok meir føreseieleg for byggherre. • Detaljar på materialval, utføringsmetoder m.m. kunne dels vore spesifisert endå betre. • Post for klebing av asfalt var ikkje med. • Det burde vore gjennomført prøvegraving i ridebane-vegen før utlysing av anbod. • Lokale tiltak ved grunneigarar kunne vore spesifisert endå klarare. • Klarare toleransekrav og kvalitetskrav. • Kantstein vart støypt under for høg temperatur. • Kunne vore nyttig med gjennomført trafikkregistrering før oppstart av anleggsarbeid.



SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Edvin Løfoll

Arkivsak nr.: 2018/1867

Arkivkode: Q14

Utvalsaksnr **Utval**
7/19 Formannskapet

Møtedato
22.01.2019

BRØYTING AV ALDALEN JANUAR - MARS 2019

Administrasjonen si tilråding:

1. Vegen over Aldalen vert halden open så lenge det finst midlar frå Statens vegvesen. Når desse midlane er brukt opp, vert vegen stengd.
2. Volda kommune har ikkje kompetanse til å vurdere skredfare. Føresetnaden for å halde oppe vegen etter punkt 1 er at Statens Vegvesen tek ansvar for å vurdere skredfare.

Vedleggsliste:

Avtale mellom SVV og Volda kommune fram til 21 desember 2018.

Uprenta saksvedlegg:

Samandrag av saka:

Statens vegvesen (SVV) si utbetring av E39 gjennom Rotsethorntunellen medfører stenging på natt, med tilhøyrande kolonnekøyring til faste tider. Fram til 21 desember 2018, hadde SVV og Volda kommune (VK) skriftleg avtale om brøyting der VK nytta sine entreprenørar til dette etter rekning mot SVV. Kostnader til dette vart i si heilheit dekt av SVV. SVV hadde ikkje ønske om å lenge denne avtalen, men har etter påtrykk frå grendalag løyvd kr 100.000,- (ink.mva.) for brøyting av vegen framover i 2019. Det har kome kostnader etter 21 desember som belastar denne nye løyvinga, men desse er svært låge enno. Men dersom det vert eit år i nærleiken av normale tilhøve, vil ikkje dette beløpet dekke kostnadene med å halde vegen open.

Saksopplysningar/fakta:

Grunna desse endringane må det difor anten løyvast pengar frå Volda (ev. også Ørsta kommunar i tillegg til løyvingane frå SVV), eller gjerast framlegg om å stenge vegen etter at løyvingane frå SVV er brukte. VK allereie har fakturert SVV for mellom 170 – 190.000,- etter avtalen som gjekk fram til 21 desember. Både VK og Ørsta kommune har tidlegare vedtak om å halde vegen vinterstengd.

Vidare må det gjerast vedtak i begge kommune (Volda og Ørsta) om å løyve midlar, alternativt halde vegen open så lenge midlane frå SVV strekk til for deretter å stenge. Ørsta kommune opplyser at dei har ein avtale med SVV om at vegen kan disponerast av SVV fram til 15 april 2019, der føresetnaden er at SVV dekkjer alle kostnader.

Vidare ønskjer administrasjonen at ein får SVV til å halde fram med å ta ansvar for vurdering av ras og opning/stenging av vegen knytt til denne risikoen. Dette var med i avtalen mellom SVV og VK, som gjekk ut 21 desember. Ingen av kommunane har kompetanse eller ordningar for slik kompetanse som er gode nok til å ta dette ansvaret i dag. Dette medfører både kostnader og intern/ekstern ressursbruk, noko vi ikkje har lagt til rette for i dag.

Vurdering og konklusjon:

Det er Statens Vegvesen sitt arbeid i Rotset-tunellen som utløyser denne saka. Rotset-tunellen er ein del av riksveg E 39 som ligg under Statens Vegvesen sitt ansvar. Statens Vegvesen er ansvarleg for at tunellen er open i tilstrekkeleg grad for å ivareta samfunnet sin interesser utover behov i beredsskapsamanheng. Dette har Statens Vegvesen gjort, og grendelaget i Hjartåbygda har ynskje om eit betre tilbod.

Saka handlar om Volda kommune skal bruke av eigne ressursar for å opne opp for eit betre tilbod enn det staten som vegeigar har lagt opp. Dette vil i så fall måtte løysast ved å halde Aldalen vinteropen som alternativ veg om natta når tunellen er stengt.

VK har lagt opp til store investeringar i åra som kjem. I økonomiplanperioden er det lagt opp til kr 633 mill eks mva i investeringar og auka kapitalkostander på om lag kr 30 mill. Det vert ein formidabel jobb å nå innsparingskravet på ca 40 mill for å forrente kapitalkostnadene og dekkje inn driftsbalansen i perioden. Ein bør lage seg økonomiske køyrereglar der ein som prinsipp ikkje bør opne opp for tilleggsløyvingar for å auke aktiviteten og ein bør leggje utgiftsnivået på det som vert vurdert som godt nok.

Ut frå slike føresetnader vurderer ikkje rådmannen det slik at Volda kommune bør påta seg ansvar utover det staten har vurdert som tilstrekkeleg for å ivareta samfunnet sitt behov for tilgjengelegheit langs E 39 gjennom Rotset-tunellen i anleggsperioden.

Volda formannskap kan vurdere dette annleis, og ordførarane i Volda og Ørsta har signalisert gode intensjonar og forhandla med Statens Vegvesen om ei løysing for å halde Aldalsvegen vinteropen.

Rådmannen ser to moglege alternativ til løysing:

- A) Halde vegen open så langt Statens Vegvesen si løyving held.
- B) Halde vegen open heile vinteren gjennom at Volda kommune dekkjer kostnadene utover løyvinga frå Statens Vegvesen. Dekning ved bruk av formannskapet sin reservepost ved budsjettkorrigering i mai.

Ut frå ei samla vurdering finn administrasjonen å rå til at ein held vegen open så lenge det finst midlar frå SVV (kr 80.000,- eks.mva.) for deretter å stenge vegen fram til vintersesongen er over.

[Sjekkliste for kommuneplan, samfunnsdelen. Slett linken etter bruk.](#)

Folkehelse er overordna og førande prinsipp for kommuneplanen i Volda kommune.

Helse og miljøkonsekvensar:

[Sjå sjekkliste, slett denne linken etter bruk.](#)

Økonomiske konsekvensar:

Svært vanskeleg å stipulere, men truleg mellom kr 50.000,- og 150.000,- (eks.mva.) som eit minimum. Dette vil i alle høve vere avhengig av kva verforhold det kan verte utover vinteren.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Dersom ikkje SVV skal ha ansvaret for rasvurdering samt stenging/opning av vegen, vil dette medføre ein god del bruk av egne ressursar samt usikkerheit i samband med vurderingar. VK har ikkje den kompetansen som trengs for å gjere gode vurderingar i høve rasfare.

Rune Sjurgard
Rådmann

Utskrift av endeleg vedtak:

Økonomiavdelinga
Ørsta kommune
Teknisk sektor

Avtale om vintervedlikehold av Aldalsvegen og Vatnedalsvegen
mellom
Statens vegvesen
og
Volda kommune

Dette er ein tidsavgrensa avtale mellom partane. Avtalen gjeld frå første snøfall i 2018 til og med 21 desember 2018 med mogeleg lenging etter seinare avklaring. Dersom vegen vert stengd 21 desember, skal kommunene syte for naudsynt vedtak og stenging gjennom vinteren.

Bakgrunnen er arbeid med opprusting av Rotsethorntunellen og behovet for å kunne nytte alternativ veg for strekninga. Totalt er dette om lag 8,5km kommunal veg i Volda og Ørsta kommuner. Strekninga er frå Hunnes i Volda, til første husa på Vatne i Ørsta.

Ansvar og oppgåver for Volda kommune:

- Syter for brøyting av vegen gjennom eksisterande avtale om brøyting av kommunale vegar.
- Syter for naudsynt strøing av vegen gjennom eksisterande avtale.
- Skiltar for maksimal lengde på kjørety på 10m i kvar ende av strekninga.
- Gjennomfører stikkesetting av heile strekninga.
- Bygge 1 stk. ny møteplass i Aldalen.
- Gjer naudsynte avtaler for brøyting, strøing og skaffar naudsynt materiell for arbeidet.

Ansvar og oppgåver for Statens vegvesen:

- Dekkjer alle kostnader knytt til avtalen etter sjølvkost fakturert frå Volda kommune
- Dekkjer kostnader for ein ekstra møteplass i Aldalen grunna større behov ved open veg om vinteren
- Ansvar for rasvurderingar og naudsynt avklaring av om vegen skal stengast/opnast
- Gjere naudsynt avklaring med Ørsta kommune vedkomande løyve til brøyting, strøing, og stikkesetting på Ørsta kommune sin del av vegen.
- Har ansvaret for skilting og informasjon, dersom vegen vert stengd i kortare eller lengre perioder.

Kostnader:

Beredskapskostnader er kr 7.100,-/km

Kostnader for brøyting/strøing er kr 870,-/time (må justerast for kpi)

Stikkesetting: utført av Volda kommune kr 670 – 780,-/time (sjølvkost)

Leige av utstyr for strøing: kr 7500,-/månad

Opparbeiding av ny møteplass i Aldalen: kr 25 - 35.000,- (sjølvkost)

Strøsand: etter medgått mengde (sjølvkost)

(Alle prisar er eks.mva.)

Stad/Dato: Alesund 1/10-18

Stad/Dato: Volda 28/9 - 2018

Arne Ola Stavseng
For Statens vegvesen

Edvin Hoff
For Volda kommune



SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Kari Mette Sundgot

Arkivsak nr.: 2018/2246

Arkivkode: 256

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
8/19	Formannskapet Kommunestyret	22.01.2019

VOLDA RIDEKLUBB - KOMMUNAL GARANTI OG ØKONOMISK STØTTE

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret syner til saksutgreiinga og finn ikkje å kunne imøtekome Volda rideklubb sin søknad om økonomisk tilskot til konsulenthjelp og tilskot til oppføring av ny ridehall. Det vert dermed ikkje grunnlag for å kunne imøtekome søknad om kommunal garanti.

Vedleggsliste:

- Volda ridehall, søknad om støtte til konsulenthjelp
- Søknad om garanti til Volda ridehall og stallanlegg
- Tilbod prosjektering ny ridehall
- Situasjonsplan
- Finansieringsplan
- Tidligfase-budsjett

Uprenta saksvedlegg:

Samandrag av saka:

Volda kommune har mottatt to søknadar frå Volda rideklubb knytt til prosjekt om ny ridehall. Den eine søknaden er knytt til tilskot konsulenthjelp medan den andre søknaden gjeld kommunal garanti og kommunal tilskot for å sette opp ridehallen:

- Tilskot konsulenthjelp, kr 230 000
- Kommunalt tilskot til oppsett ridehall, 8,27 mill kr
- Kommunal garanti på lån 4 mill kr

Saksopplysningar/fakta:

Volda rideklubb har i dag ei utebane ved Rotevatnet i Vikebygda. Bana er frosen store delar av året, noko som gjer det umogleg å både ha og planlegge jamn aktivitet. Rideklubben tapar på dette og ønskjer ridehall for å ha heilårsdrift.

For å realisere planane med ridehall og stallanlegg er det hyra inn eit konsulentfirma. For å kome i mål med deira arbeid treng no rideklubben meir midlar for å fullføre utformingar, spelemiddelsøknad, forprosjekt og anbudsprosess. Samla kostnad på dette arbeidet er 230 000 kr.

Samla kostnad på ridehallen er 21 625 000 kr inkl mva.

For å gjennomføre prosjektet er det forventa at Volda kommune skal inn med eit tilskot på 8,2 mill kr. Får rideklubben dette tilskotet vil resten av prosjektet verte finansiert med spelemidlar, momskompensasjon og eit lån. Lånebehovet er då 4 mill kr og ein ber kommunen stille garanti på dette lånet.

Volda kommune yter årleg tilskot på kr 50 000 til Volda rideklubb for dekning av årleg grunnleige. Kommunen har opparbeidd ny veg til rideanlegget til ein kostnad på 1,3 mill kr.

Vurdering og konklusjon:

Gjeldande økonomiplan viser at Volda kommune går inn i ei periode med utfordrande økonomi. For å kome i mål med store investeringsprosjekt har ein vore nøydd til å nytte oppsparte midlar. I tillegg viser år 2022 at driftsnivået er for høgt og må reduserast for å unngå stort meirforbruk. Kommunen sitt handlingsrom er lite og saker med økonomiske konsekvensar bør vurderast samla og opp imot kvarandre gjennom budsjettarbeidet. I denne saka her vil det gjelde både tilskotet til konsulenthjelp og tilskotet til sjølve ridehallen.

Om kommunen skal inn med tilskot for å få på plass ein ny ridehall må ein finne midlar frå andre tenesteområder. Nyttar ein av disposisjonsfondet vil dette gi utfordringar ved rullering av neste økonomiplan. Eit tilskot på 8,2 mill kr utgjer 1/3 av samla kostnad på ridehallen. Fell dette tilskotet vekk må rideklubben auke sitt lån og dermed be kommunen om ein høgare garanti. Spørsmålet er då om klubben har økonomisk bærekraft til å finansiere ein ny hall? Om Volda rideklubb meiner at prosjektet kan gjennomførast utan kommunalt tilskot, men med kommunal garanti på eit større lån, ønskjer kommunen å få lagt fram ein ny finansieringsplan som viser at dette er mogleg.

Kommunestyret har i økonomiplanen lagt opp til eit svært ambisiøst investeringsopplegg. Gjennomføring av desse planlagde investeringane vil representere ein auke på om lag 30 millionar i renter og avdrag, og kommunen må gjennomføre krevjande tiltak for å frigjere midlar til å forrente investeringane. Dei store investeringane krev stø økonomistyring med klare køyrereglar der ein ikkje opnar budsjettet for andre og nye tiltak i enkeltsaker. Dersom kommunestyret vil følgje opp sin eigen økonomiplan og gjere større satsingar, så inneber det redusert handlingsrom til å drive politikk på nye område. Dei store investeringane er eit retningsval for Volda kommune, og det er gjennom enkeltsakene ein får testa ut om ein vil følgje opp økonomiplanen.

Med bakgrunn i dei økonomiske prioriteringa som er gjort i budsjett og økonomiplanen, og den økonomiske situasjonen til Volda kommune, kan ikkje administrasjonen tilrå at kommunen går inn med tilskot til Volda rideklubb. I og med at tilskotet til kommunen ikkje vert med som ein del av finansieringa fell også grunnlaget for kommunal garanti knytt til lån på 4 mill kr vekk.

Helse og miljøkonsekvensar:

Ein ridehall vil vere positiv for fleire av innbyggjarane då dette aukar breidda i tilbodet for aktivitet.

Økonomiske konsekvensar:

Sjå utgreiing over

Beredskapsmessige konsekvensar:

Rune Sjurgard
Rådmann

Kari Mette Sundgot
økonomisjef

Utskrift av endeleg vedtak:**Klageinstans:**



Volda 30.11.18

Volda rideklubb
v/leiar Edle Holmin
Dalevegen 176
6154 Ørsta

Volda kommune
v/Ordførar Jørgen Amdam
Stormyra 2
6100 Volda

 VOLDA KOMMUNE	
Saksnr: 18/2246	Avd: Ø40
Løpenr:	Shs: Karisun
04 DES 2018	
Arkivdel: Emne2	
Klassering P:	
Klassering S:	

Søknad om garanti til Volda ridehall og stallanlegg

Viser til møte med ordførar Jørgen Amdam fredag 23. november 2018. Vi fekk sterke anbefalingar på dette møtet til å søke om garanti med Volda kommune på støtte til hestesportsanlegget som er i planleggingsfasa.

Volda rideklubb har pr i dag ei utebane på anlegget vårt ved Rotevatnet i Vikebygda. Bana er frosen store deler av året, noko som gjer det umogleg å både ha og planlegge jamn aktivitet. Dette taper klubben mykje på. Med ridehall vil vi ha heilårsdrift, noko som både medlemmane og lokalsamfunnet vil ha god nytte av.

For å lese meir om rideklubben og våre ambisjonar, les vedlegget Behovsoppgåve.

For å realisere planane med ridehall og stallanlegg, hyra vi eit konsulentfirma. Dei har no kome fram til ei god løysing med ein miljøvenleg hall i limtre. Som oppsettet under viser treng vi støtte frå kommuna til **8,27 MNOK** for å finansiere anlegget. Vi søker om spelemidlar og momskompensasjon samt tenker å ta opp eit lån med kommunal garanti på 4,00 MNOK.

Vi har levert førehandsgodkjenning for spelemidlane. For å fullføre søknaden før jul må vi ha ein skriftleg garanti på at kommuna finansierte oss med 8,27 MNOK.

Totalkostnad ridehall med stall kr 21 625 000 inkl mva

Spelemidler ridehall med klubblokal og lager	kr	3 500 000
Spelemidler stallanlegg med lager	kr	1 500 000
Momskompensasjon	kr	4 325 000
Eigenkapital	kr	30 000
Lån, kommunal garanti	kr	4 000 000
Garanti frå kommuna	kr	8 270 000
Totalt	kr	21 625 000

Vedlegg 1: Teikningsgrunnlag med planteikningar, snitt og fasader

Vedlegg 2: Situasjonsskart

Vedlegg 3: Finanseringsplan driftsutgifter

Vedlegg 4: Tidlegfase budsjett for Volda Ridehall frå Green Advisers

Vedlegg 5: Behovsoppgåve

Mvh Volda rideklubb



v/leiar Edle Holmin

Volda 30.11.18

Volda rideklubb
v/leiar Edle Holmin
Dalevegen 176
6154 Ørsta

VOLDA KOMMUNE	
Saksnr: 16148	Avd: Øko
Løpenr:	Shs: Kamfath
04 DES 2018	
Arkivdel: Emue2	
Klassering P:	
Klassering S:	

Volda kommune
v/Ordførar Jørgen Amdam
Stormyra 2
6100 Volda

Søknad om støtte til konsulenthjelp med Volda ridehall

Viser til møte med ordførar Jørgen Amdam fredag 23. november 2018. Vi fekk anbefalingar på dette møtet til å søke om støtte til konsulenthjelp. I dag har vi brukt konsulentfirmaet Green Advicers i Trondheim v/Johannes Lipphardt til å utforme teikningar og kostnadsoppsett. No har vi ikkje budsjett til meir utgifter, og det gjenstår ein del utformingar før vi kan starte byggeprosessen. For å fullføre prosjektet må vi ha meir hjelp til spelemiddelsøknaden, utarbeiding forprosjekt, anbudsbeskriving og innhenting av anbod og byggesøknad. Sjå under:

Oversikt oppgaver i forprosjektfase	timeestimat	pris
Utarbeiding forprosjekt (omfatter oppdatering av tegninger, prosjektering tekniske fag)	100	100.000,-
Utarbeiding av anbudsbeskrivelse og innhenting tilbud	50	50.000,-
Spillemiddelsøknad	30	30.000,-
Byggesøknad	50	50.000,-

I tillegg krev banken at vi har ein prosjektleiar i byggefasen. Her kan vi gjerne bruke nokre lokalt, evt nokon frå kommunen?

Vi søker difor om støtte til 230 000 kr for konsulentbistand frå Green Advicers og støtte til prosjektleiar i byggefasen.

For å lese meir om rideklubben og våre ambisjonar, les vedlegget Behovsoppgåve.

Vedlegg 1: Tilbod prosjektering ny ridehall

Vedlegg 2: Teikningsgrunnlag med planteikningar, snitt og fasader

Vedlegg 3: Situasjonsskart

Vedlegg 4: Finaniseringsplan driftsutgifter

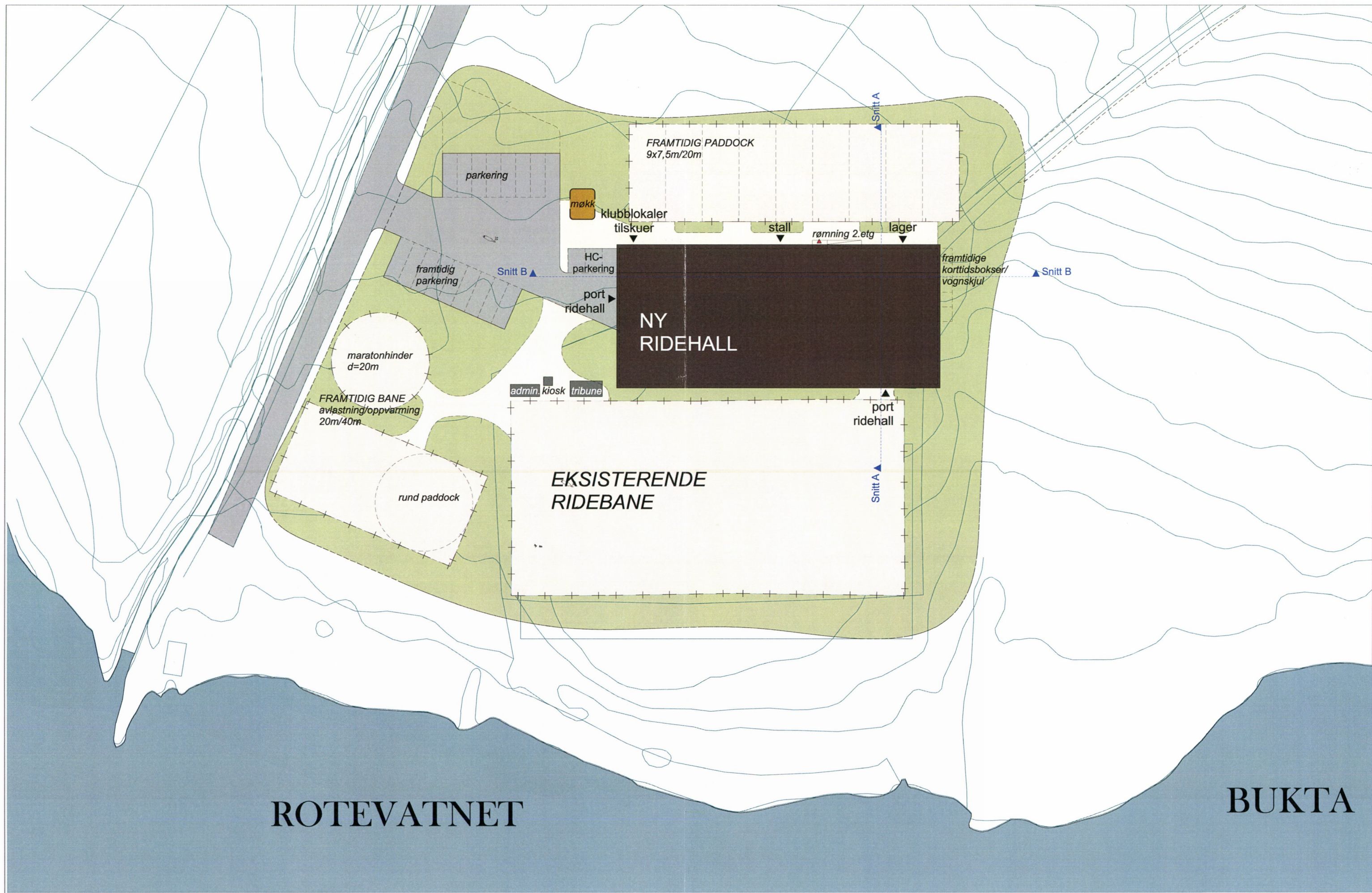
Vedlegg 5: Tidlegfase budsjett for Volda Ridehall frå Green Advicers

Vedlegg 6: Behovsoppgåve

Mvh Volda rideklubb



v/leiar Edle Holmin



BIM med ArchiCAD 21 NOR Filplassering: C:\Users\Johannes\Green Advisers AS\Prosjekter - Dokumenter\1231 Volda Ridehall\03 Tegning\Volda.pln

● ARK
● RIB

Green Advisers AS
Karivollvegen 96, 7224 Melhus
+47 41551103
www.greenadvisers.no

Tiltakshaver: Volda rideklubb

Lokalisering:

Rev

Nr

Beskrivelse

Dato

Sign

Kontr

Under arbeid

179

Sign.: JL

Kontroll:

Godkjent:

Tegning: 10-0.01 Situasjonsplan

Prosjekt: 1231 Volda ridehall

Botnavegen v/Rotevatnet Volda 6104
6104 Volda
27/139

Dato opprettet: 23.11.2018

Mål: 1:500

Fase.:

Finansieringsplan ridehall med stallplassar 2020-2021

Utgifter

1 Medlemskontigent	kr	8000	NRYF medlemsblad
2 Leige fast eigedom	kr	13000	Grunneigar
3 Stemne	kr	20000	
4 Porto og liknande	kr	500	
5 Div utgifter	kr	20000	
6 Straum	kr	36000	
7 Vedlikehald/service heis	kr	2000	
8 Forsikring	kr	15000	
9 Kaker og kjeks	kr	20000	
10 Container hestemøkk stall	kr	22000	
11 Brannvarsling	kr	5000	
12 Vatn og kloakk kommunen	kr	6000	

Totalt kr 167500

Inntekter

1 Medlemsskap	kr	20000	80 medlemmar
2 Halleige/Baneleige	kr	54000	kr 3600x 15 stk-kr 300 pr mnd
3 Stalleige 9 bokser	kr	151200	kr1400 pr hest,9 hestar,12mnd
4 Grasrot/støtte Norges idrettsf.	kr	30000	
5 Kurs med innleigd instruktør	kr	3000	For medl. med eigen hest
6 Oppdrag med hest td kommunen	kr	8500	
7 Ridekurs for barn og unge	kr	30000	
8 Stemne/klubbstemne	kr	40000	
9 Klassesponsing stemne	kr	12000	
10 Show	kr	16000	
11 Div inntekter	kr	10000	
12 Salg kaker/kjeks og liknande	kr	40000	
13 Sponsormidlar heimeside	kr	5000	
14 Utleige av opphaldsrom/aktivitetar			
Bryllup	kr	1000	
Konfirmasjonar	kr	2000	
Barnebursdag/blåtur	kr	3000	kr 500 pr arrangement
15 Lagringsplass hestehengar/vogner	kr	12500	5 utleige a kr 2500
16 Utebokser stemner/arrangement	kr	21000	kr 250 pr boks, 7 bokser
17 Utleige andre organisasjonar	kr	3000	td utleige til hundeklubar ol

Totalt kr 462200

Resultat 294700

Finansieringsplan ridehall med stallplassar 2022 ->

Utgifter

1 Medlemskontigent	kr	8000 NRYF medlemsblad
2 Leige fast eigedom	kr	13000 Grunneigar
3 Kurs/utleige av hest	kr	26800
4 Stemne	kr	10000
5 Kiosk	kr	4000
6 Porto og liknande	kr	500
7 Div utgifter	kr	20000
8 Straum	kr	36000 kr 3000 pr mnd
9 Lån, rente og avdrag	kr	
10 Forsikring	kr	15000
11 Kaker og kjeks	kr	15000
12 Container hestemøkk stall	kr	22000
13 Brannvarsling	kr	5000
15 Vatn og kloakk kommuna	kr	6000
16 Utgifter 2 skulehestar	kr	29800 Høy, flis, skoing mm
17 Utgifter løn ridelærar	kr	43200 2 rideskulehestar
Totalt	kr	254300

Inntekter

1 Medlemsskap	kr	25000 100 medlemmar
2 Halleige/Baneleige	kr	97500 3900 x 25 stk
3 Stalleige 7 bokser	kr	126000 kr 1700 pr mnd x 7 hestar
4 Grasrot/støtte Norges idrettsf.	kr	20000
5 Kurs med innleigd instruktør	kr	3000
6 Oppdrag med hest td kommuna	kr	8000
7 Kurs og utleige hest til barn/unge	kr	15000
8 Stemne/klubbstemne	kr	20000
9 Klassesponsing stemne	kr	10000
10 Rideskulehestar 3 gonger i veka	kr	118680 kr 215 pr time
11 Show	kr	15000
12 Div inntekter	kr	15000
13 Salg kaker/kjeks og liknande	kr	20000
14 Sponsormidlar reklame ridehall	kr	
15 Sponsormidlar heimeside	kr	5000
17 Utleige av opphaldsrom/aktivitetar		
Bryllup	kr	2000
Konfirmasjonar	kr	2000
Barnebursdag/blåtur	kr	2000
18 Lagringsplass hestehengar/vogner	kr	10000 5 utleige a kr 2000
19 Utebokser stemner/arrangement	kr	7000 kr 250 pr boks, 7 bokser
20 Utleige andre organisasjonar	kr	3000
Totalt	kr	524180

Resultat

269880

vedlegg 3

**Mottaker**

Volda Rideklubb
v/Edle Elisabeth Holmli

Tidligfase budsjett for Volda Ridehall

Vedlagt oversender vi budsjett for Volda Ridehall.

Deres innspill mottatt 19.11.2018 er gjennomgått. Vi kan ikke se at innspill vil ha noe relevant kostnadskonsekvens i budsjett sammenheng.

Vi har regnet pris på et fullisolert anlegg med ridehall, stallanlegg samt fasiliteter for tilskuer og klubbvirksomhet. Anlegget vil oppfylle krav for bygg ihht tekniske forskrifter, idrettsmessig anbefalinger for ridehall gitt av Norges rytterforbund samt anbefalinger fra Mattilsynet for dyrehold. Dagens forskrifter stiller konkrete krav til universell utforming som er innarbeidet i budsjettet. Anbefalinger i veileder fra departementet vil følges så lenge dette er mulig og økonomis forsvarlig.

Utvendige anlegg nevnt i mail dater 19.1.2018 er ikke medtatt i budsjettet.

Prosjektkostnad for anlegget med omfanget vist på oversendt tegningsgrunnlag utgjør 17,3 MNOK eks mva.

Prosjektkostnaden omfatter bygningskostnader, kostnader for tekniske fag (som el, ventilasjon, heis mm), våre kostnader for videre prosjektering samt spesielle kostnader for vanter og tribunen. Felleskostnader omfatter kostnader til drift av byggeplassen.

Våre beregninger viser at ridehallen uten stall og tilskuer-/klubbfasiliteter vil utgjør ca. 7,5 MNOK. Kostnaden fordeles på grunnarbeid og fundamentering med 2,0 MNOK og konstruksjoner over bakken med 5,5MNOK. Kostnaden på 7.5MNOK er uten tekniske fag eller prosjektering.

Fasiliteter i tilbygget utløser flere krav ifht oppvarming, ventilasjon og heis mm som er innarbeidet i budsjettet.

Vi har foreløpig ikke satt av reserver til uforutsett, prisstigning eller tilsvarende.

I dronefoto er det vist området med dårlig masse uten at omfanget og type masser er beskrevet. Grunnforholdene for øvrig er heller ikke kartlagt. Dersom det viser seg at grunnforholdet er krevende - det kan være forurensete masser som må skiftes ut eller ustabil grunn som krever ekstra tiltak ved fundamentering - kan dette medføre betydelige kostnader.

Melhus 22.11.2018

Med vennlig hilsen,

Johannes Lipphardt

*Prost Aunes vei 1 - NO-7224 Melhus - NO 994 942 360 MVA
Besøksadresse: Karivollveien 96, Melhus*

Revisjon 1.1

Side 1 av 1

KONTOPLAN

0

BUDSJETTSKJEMA A**PROSJEKT- OG ÅRSKOSTNADER**

Anleggets navn:

Volda Ridehall

Adresse:

Rotevatne, Volda kommune

Kalkyledato	Skisseprosjekt			Kommentar
22.11.2018	NOK	NOK	NOK	
	Skisseprosjekt			
AREALBEREGNINGER (kfr.NS3940)				
Bebygd areal (BTY) i m2	1160,25	1160,25	1160,25	
Bruksareal (BRA) i m2 benyttet	1984	1984	1984	
PROSJEKTKOSTNADER				
(NS3451/53) fra bilag 1				
Usikkerhetsmargin	0%			
1 Felleskostnader	783 078			
2 Byggningskostnader	11 805 070			derav 7,5MNOK til ridehallen fordelt på grunnarbeid og fundamentering 2,0MNOK
3 VVS-kostnader	1 284 000			
4 EI-kostnader	1 031 680			
5 Tele- og automatiseringskostnader	69 440			
6 Andre kostnader	200 000			
1-6 HUSKOSTNADER (HK)	15 173 268			
7 Utomhuskostnader	500 000			
1-7 ENTREPRISEKOSTNADER (EK)	15 673 268			
8 Gen.kost.(Pro, adm med mer)	1 082 456			
1-8 BYGGEKOSTNADER (BK)	16 755 724			
9 Spesielle kostnader	500 500			
0 Marginer / reserver / prisstigning med mer	0			
0-9 PROSJEKTKOSTNADER (PK)	17 300 000			
Faktor PK:EK	1,1			
Huskostnader pr. m2 (HK:BRA)	7 648			
Entrepriisekostnader pr. m2 (EK:BRA)	7 900			
Prosjektkostnader pr. m2 (PK:BRA)	8 720			

PS 9/19 Orienteringssaker

Prosjekt nærmiljø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse

Sidan 2015 har Volda kommune vore med i det nasjonale prosjektet 'Nærmiljø- og lokalsamfunn som fremmar folkehelse', i regi av Helsedirektoratet. I alt 40 kommunar, åtte fylkeskommunar og sju høgskular/universitet har vore med på prosjektet.

21.–22. november 2018 vart erfaringar frå prosjektet delt på avslutningskonferansen i Stavanger. Konferansen hadde over 300 deltakarar fordelt på kommunar og fylkeskommunar frå heile landet. Volda kommune var blant dei som heldt innlegg.

Måla for prosjektet, slik dei vart definert av Helsedirektoratet:

”Hovedmål:

- Gode nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse.

Delmål:

- Bedre kvalitative utfordringsoversikter på folkehelseområdet som kunnskapsgrunnlag for kommunale plan- og beslutningsprosesser.
- Bedre kunnskap om hva som bidrar til livskvalitet og trivsel, og om hvordan folk har det i lokalsamfunnene.
- Utvikling av egnede metoder i medvirkningsarbeidet.
- Legge grunnlag for konkrete tiltak i samsvar med lokale folkehelseutfordringer.
- Tilrettelegging for kompetansebygging med regionale utdanningsinstitusjoner om nærmiljø og lokalsamfunnskvaliteters betydning for folkehelse.»

Volda kommune har gjennom prosjektet hatt nært samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune, fem andre kommunar i fylket og Høgskulen i Volda, og har delteke på fleire samlingar med desse underveis. Volda kommune har hatt fokus på ”barn og medverknad”, og har lagt vekt på å knytte prosjektet opp til arbeid med kommuneplanen (samfunns- og arealdel) og andre pågåande prosessar. Dei neste sidene viser ulike delprosjekt kommunen har gjennomført i prosjektperioden.

KVA HAR VI LÆRT?

Gjennom deltaking i prosjektet har kommunen fått auka kompetanse på ulike typer medverknadsprosessar, og trening i å gjennomføre desse i praksis. Ved å gjennomføre dei ulike medverknadsprosessande har ein fått auka kunnskap om barn og unge sine meiningar, kvar dei opphelder seg på fritida, kva dei ser på som kvaliteter med nærområda sine o.a. Kunnskapen har vore nytta aktivt på ulike måtar. Barnetråkkregistreringane vert t.d. nytta som grunnlagsdokument til arealdelen og trafikktryggingssplanen, men vert også vist til i søknader om tilskot til sykkeltiltak i kommunen, og i handsaming av enkeltsaker (som t.d. ang. trafikktrygging i Vikebygdvegen). Foredraget med Michael Fuller Gee er eit døme på korleis prosjektet har bidrege til auka kunnskap og medvit om kva som bidreg til livskvalitet og trivsel, og korleis ein bør planlegge for betre folkehelse. Gjennom deltaking i prosjektet har ein arbeidd på tvers av sektorar innad i administrasjonen, noko som er avgjerande for å lukkast i folkehelsearbeidet. Høgskulen i Volda er ein viktig faginstans og ressurs i lokalmiljøet, og prosjektet har bidrege til eit styrka samarbeid mellom høgskulen og kommunen.



DELPROSJEKT APRIL–SEPTEMBER 2016

Her&No Åslidkråpet

BAKGRUNN

I utviklingsplanen for Volda (2016) er møteplassar i Volda sentrum eit viktig tema. Det å teste ut ting midlertidig vert framheva som eit verkemiddel.

Åslidkråpet er eit lite, tomt smug sentralt i Volda sentrum. Prosjektleiinga i Mellom bygningane i Volda ynskte å teste ut om smuget kunne nyttast som ein møteplass. Studiebygda hadde eit liknande prosjekt i 2014, med gode erfaringar.

MÅL

Skape liv og røre i Volda sentrum, og engasjere lokale ressursar i dette arbeidet.

Skape ein ”pop-up”-møteplass i Volda sentrum, som inviterer til opphald og aktivitet. Innhaldet skal vere temporært og enkelt, og kunne takast vekk igjen.

Dei som er med på å planlegge prosjektet skal oppleve at dei er med på å bidra til noko positivt for bygda.

Teste ut om smuget kan nyttast som ein meir permanent møteplass på sikt.

INVOLVERTE

- Volda kommune v/Regine S. Aklestad
- Volda næringsforum v/Stefan Halck
- Barnevernet (Mindreårige flyktningar) v/Sindre Monsholm
- Barnevernet (Mindreårige flyktningar) v/Halfdan Strømgren
- Praksisstudentar frå Høgskulen i Volda:
- Martine Øverberg Kragseth, Alexander Farstad og Liv Aarberg
- Grunneigarar

METODE

7. april var det ”Idémyldringsdag” på rådhuset, med inspirasjonsforedrag, diskusjon og refleksjon kring spørsmålet ”kva er ein attraktiv møteplass?”. Var på synfaring til Åslidkråpet og lagde modellar.

I april vart det handla inn materialar og utstyr, og modellane vart omsett til møblar i full størrelse. Det praktiske arbeidet vart gjennomført av mindreårige flyktningar, som fekk låne verkstad av kommunen.

6. mai var Åslidkråpet møblert. Prosjektet fekk omtale i sosiale medier, på kommunen si heimeside og i lokal presse.

BILETE OG RESULTAT



KVA HAR VI LÆRT?

- Positive erfaringar med å samarbeide på tvers med ulike aktørar.
- Positivt med ”aktivitetsskapande” møblering (balansestokkar mv.); inviterer til testing, aktivitet og opphald.
- Positive tilbakemeldingar frå næringsdrivande i etterkant, og ynskje frå fleire om å etablere ein permanent møteplass.

LENKER

Omtale i lokal presse: <https://mre.no/nyhende/her-no-aslidkrapet/19.3108>



DELPROSJEKT 2016

Melding frå dei unge

BAKGRUNN

Volda kommune heldt på med rullering av kommuneplanen sin samfunnsdel, og ynskte innspel frå born og unge i kommunen til denne.

MÅL

- Samle innspel til kommuneplanen sin samfunnsdel frå born og unge i Volda.
- Engasjere ungdomsrådet i spørsmål om korleis ein ynskjer å utvikle kommunen.
- Gje ungdomsrådet høve til å påverke og delta i politiske prosessar.

INVOLVERTE

- Volda kommune v/folkehelsekoordinator Berit Koen, koordinator for ungdomsrådet May Lisbet Lande og planleggar Regine S. Aklestad
- Ungdomsrådet i Volda (11 representantar).
- Rektorar, tilsette og elevar ved Volda vgs., Volda ungdomsskule, Folkestad skule, Dalsfjord skule, Ungdomsklubben, frivillige lag og org.

METODE

Representantane i ungdomsrådet fekk utdelt oppgavehefter, med spørsmål knytt til dei åtte hovudtemaene i samfunnsdelen. Ungdomsrådsrepresentantane stilte spørsmål til klassen sin, elevrådet eller andre, og tok med seg svara til møta i ungdomsrådet. Kommuneplanen var tema på seks møter i ungdomsrådet.

På møta presenterte representantane kvar sine innspel, dei diskuterte innspela, og valte ut dei viktigaste eller mest gjentakande funna.

Innspela vart samla i rapporten ”Melding frå dei unge. Innspel frå barn og unge til kommuneplanen for Volda 2016–2018”. Rapporten vart trykt opp, og overrekt rådmannen og kommunestyret på eit kommunestyremøte.



Utdrag frå ”Melding frå dei unge”:

Vi vil ha eit attraktivt og florerande sentrum.

- Fleire butikkar. Meir butikkar – variert. Stort og bra kjøpesenter. Mykje og stort næringsliv.
- Mange møteplassar. Benkar å sitte på.

Vi vil ha eit bra og moro og trygt miljø med mange fritidsmoglegheiter: ungdomsklubben og fritidsinteresser.

- Ha mobbefrie skular. Ikkje press på elevlar. Ikkje legge vekt på prestasjon, men motivasjon.
- Gode og varierte fritids- og idrettstilbod. Moglegheita til å velje fritt mellom ulike tilbod (kultur, ungdomsklubb). Nærheit mellom tilboda.
- Behalde ungdomsklubben.

Vi vil ha oftare besøk av helsesøster på skulane og bra helsetenester generelt over.

- Oftare tilgjengeleg helsesøster.
- Vi vil fortsette med helsestasjon for ungdom. Treng meir enn ein psykolog på

helsestasjonen, treng begge kjønn.

- Godt samarbeid mellom helsetilboda og skular og barnehagar i Volda.

Vi vil ha gode busstilbod og mange fleire som sykklar og går.

- Meir tilgjengeleg og betre kollektivtransport. Godt tilrettelagt for alle folkegrupper. Kollektivtransport til utkantane. Fleire busskur. Bussar som går i tid med ferja.
- Ungdomskort for Ørsta, Volda, Søre Sunnmøre (buss og ferje).
- Fleire sykkelveggar. Betre gang- og sykkelveg mellom Ørsta og Volda. Gangveg til Munken.
- Enkelt å gå/sykle. Trygt og godt for syklistar og fotgjengarar. Gatelys.

LENKER

Rapporten ”Melding frå dei unge”: http://www.kommunetorget.no/PageFiles/12321/6-innspel_fraa_ungdomsraadet.pdf
Omtale i media: <https://mre.no/nyhende/innspel-fra-ungdomen/19.2552>



DELPROSJEKT HAUST 2017

Barn og medverknad

BAKGRUNN

Volda kommune heldt på med å lage ein rett-leiar for leike- og aktivitetsområde i kommunen, og ynskte meir kunnskap om uteområde tilknytt skular og barnehagar. Kommunen ynskte også meir kunnskap om kva barn og unge sjøl meiner om kvalitet på uteområda.

MÅL

- Få auka kunnskap om kvaliteten på uteområde tilknytt skular og barnehagar i kommunen.
- Få auka kunnskap og erfaring i ulike medverknadsmetodar med born.
- Få auka kunnskap om kva borna sjølv opplever som kvalitetar ved uteområda.
- Nytte innsamla kunnskap til å utvikle sunne og inkluderande oppvekstmiljø og andre mål i kommuneplanen sin samfunnsdel.
- Kunne nytte dette prosjektet som kunnskapsgrunnlag i utarbeiding av "Rettleiar for leike- og aktivitetsområde".

INVOLVERTE

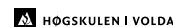
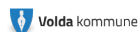
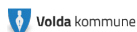
- Volda kommune v/Regine S. Aklestad
- Høgskulen i Volda v/Grethe Mattland Olsen, Kristin Rostad Gangstad
- Studentar frå høgskulen; Barnehagelærarstudenter og planleggarstudenter
- Styrarar, personale og born frå Bratteberg skule, Mork skule, Oppigarden barnehage, Sollia barnehage, FFO og Øyra skule.
- Varaordførar Fride Sortehaug

METODE OG GJENNOMFØRING

September 2017 arrangerte Volda kommune, i samarbeid med Høgskulen i Volda ein konferanse, der eksterne foredragshaldarar med ulike perspektiv og fagbakgrunn snakka om temaet "Barn og medverknad".

I etterkant av konferansen hadde planleggarstudentane frå høgskulen prosjektarbeid om temaet. Dei hadde m.a. feltarbeid på tre skular og tre barnehagar. Der registrerte og vurderte dei kvaliteten på uteområda. Feltarbeidet inkluderte også medverknad med born, og studentane testa ut ulike metodar (teikning, intervju og omvisning). Resultata vart presentert for administrasjonen i Volda kommune, der også varaordføraren var representert.

PROGRAM KONFERANSEN



KONFERANSE 14. SEPTEMBER
Barn og medverknad

Oppmøte:
Høgskulen i Volda,
Berte Kanutte-huset,
Store auditorium
KL. 13.00 – 16.30



KONFERANSE 14. SEPTEMBER
Barn og medverknad

Oppmøte:
Høgskulen i Volda,
Berte Kanutte-huset,
Store auditorium
KL. 13.00 – 16.30

Volda kommune og Høgskulen i Volda inviterer til konferanse om Barn og medverknad: korleis kan barn medverke i utforming av uteområde knytt til barnehagar og skular.

Helsedirektoratet har teke initiativ til satsing Kartlegging og utviklingsarbeid om nærmiljø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse.

Midlar frå satsinga skal gå til kartlegging og utviklingsarbeid setta mot å utvikle nærmiljø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse, og til å skaffe kunnskap om korleis kvalitetar i nærmiljøet kan takast omsyn til i planarbeidet i kommunar. Medverknad er sentral i denne samanhang.

Volda kommune er ein av seks kommunar i Møre og Romsdal som er med i satsinga. Volda kommune samarbeider med Høgskulen i Volda om prosjektet, som har lagt særleg vekt på barn og medverknad. Konferansen er eit ledd i kunnskapsbygginga ved at den skal gi grunnleggjande

kunnskap om barn og medverknad, og gi innblikk i metodar og tilnærmingar i arbeidet med barn og medverknad.

Målgrupper for konferansen er tilsette i barnehagen, planleggjarar og folkehelsekoordinatarar i kommunar og fylke, skuleleiarar, leiarar for fritidsordningar, tilsette og studentar ved planutdanning og barnehagearutdanning.

Program

13.00: Velkommen. Johann Roppen, rektor ved Høgskulen i Volda

13.05: Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse. Randi Bergem, dosent Høgskulen i Volda

13.15: Om nærmiljøprosjektet i Volda kommune, Regine Alkestad, planleggjar Volda kommune

13.30: Korleis mobilisere barn og unge til å delta? Trine Grytøy, rådgjevar Nordland fylkeskommune

14.15: Beinstrekk/kaffipause

14.30: Barn og medverknad i utforming av eigen kvardag. Berit Bae, professor emerita, Høgskulen i Oslo og Akershus

15.30: Barn og medverknad i utforming av omgjevnader. Metodar for å samle inn og tolke innspel frå barn. Ingrid Høyland Kvamstad, Cöurban design collective

16.15: Avslutning

16.30: Slutt

Påmelding: www.hivolda.no/barnogmedverknad

Innleiarane



Berit Bae er professor emerita ved Høgskulen i Oslo og Akershus. Ho har arbeidd i over 30 år innan barnehagefeltet. I løpet av desse åra har ho også vore tett på barnehagepersonale og utvikla ny kunnskap, basert på praksisretta forsking. Berit Bae har hatt særleg fokus på relasjonsperspektiv i barnehagen og dialog mellom barnehagelærarar og barn. Ho har publisert artiklar både nasjonalt og internasjonalt, og vi kjenner henne mellom anna som ein av bidragsytarane i *Temahefte om barns medverknad* og som redaktør av boka *Medverknad i barnehagen. Potensialer i det utfordringsrike*.



Trine Grytøy har bakgrunn frå sosiologi og statsvitenskap, og arbeider som rådgjevar, med ansvar for ungdomsmedverknad, i Nordland fylkeskommune. Dei siste åra har ho også vore knytt til prosjektet *MED ungdom* i fokus, der det sentrale er vidareutvikling av metodar for aktiv medverknad for barn og unge på ulike samfunnsområde. Trine Grytøy er spesielt opptatt av å rette oppmerksomheit på barn og unge som blir ivaretekt, og at barn og unge sjølv skal få vere aktive i utvikling av eigne liv og lokalsamfunn.



Ingrid H. Kvamstad er utdanna samfunnsplanleggjar ved Roskilde Universitet, Danmark. Ei utdanning der by- og samfunnsplanlegging er basert på sosiale, demokratiske og bereddyktighetsprinsipp. Ingrid H. Kvamstad er medeigar i Cöurban design collective, som er ei tverrfagleg konsulentverksmed som jobbar i helle Skandinavia med demokratisk byutvikling gjennom brukarmedverknad og stadsspesifikk kartlegging.

Påmelding: www.hivolda.no/barnogmedverknad

Program frå konferansen.

RESULTAT

Erfaringar knytt til metodar nytta i feltarbeidet:

- Intervjumetoden krev mykje av intervjuaren (korleis skape tillit til ungane, korleis stille gode spørsmål)?
- Teikning-metoden høver best saman med samtale med borna, slik at dei kan forklare kva dei teiknar, kva dei ynskjer å få fram.
- Omvisning som metode fungerte kanskje best av dei tre metodane. Da var borna på "sin" trygge og kjente arena og dei kunne nytte både språk og heile kroppen når dei skulle forklare noko.
- Samtidig positivt å nytte ulike metodar, da ein kan sjå til dels same funn, forklart på ulike måtar, med ulike metodar. Kunne også vore interessant å teste ut andre metodar (foto, observasjon mv.).

Hovudfunn frå medverknadsprosjektet:

- Borna nyttar steinar, pinnar, konglar, blader mv. aktivt i leiken (teiknar med, nyttar som "mat", konstruerer og bygger, lagar lydar med, lukter på, skattar som dei samlar på).
- Viser stor skaparglede (barnehagebarn: t.d. sølekaker, skuleborn: bygger hytter).
- Klatretre nemnt på alle uteområda som noko av det kjekkaste/mest spennande.
- Risikofylt leik (viser fram kor høgt dei kan klatre, kor flinke dei er til å balansere, kor langt dei hoppar. Fortel kva dei trenar på, kva som er litt skummelt, kva dei større borna klarer).
- Gøymestader viktig; stader dei kan vere i fred, leike med vennar, små hytter der dei kan leike mor, far, barn mv.

LENKER

Omtale: <https://www.hivolda.no/humanistiske-fag/fruktbart-samarbeid-pa-kryss-og-tvers>



DELPROSJEKT HAUST 2017, VÅR 2018

Barnetrakk

BAKGRUNN

Volda kommune heldt på med rullering av kommuneplanen sin arealdel, og ynskte i samband med dette å få auka kunnskap om kvar og korleis barn og unge nyttar nærmiljøa sine.

MÅL

- Få auka kunnskap om barn og unge sin bruk av areal i Volda sentrum.
- Gi barn og unge moglegheit til å delta i samfunnsutviklinga.
- Få erfaringar med korleis ein kan legge til rette for at born og unge kan delta i planleggingsprosessar.
- Nytte innsamla kunnskap til å utvikle sunne og inkluderande oppvekstmiljø og andre mål i kommuneplanen sin samfunnsdel.

Dokumentet skal leggjast til grunn for kommuneplanen sin arealdel og framtidige reguleringsplanar.

Dokumentet skal også gje føringar for kommunen sin trafikktrykingsplan og i handsaming av enkeltsaker.

INVOLVERTE

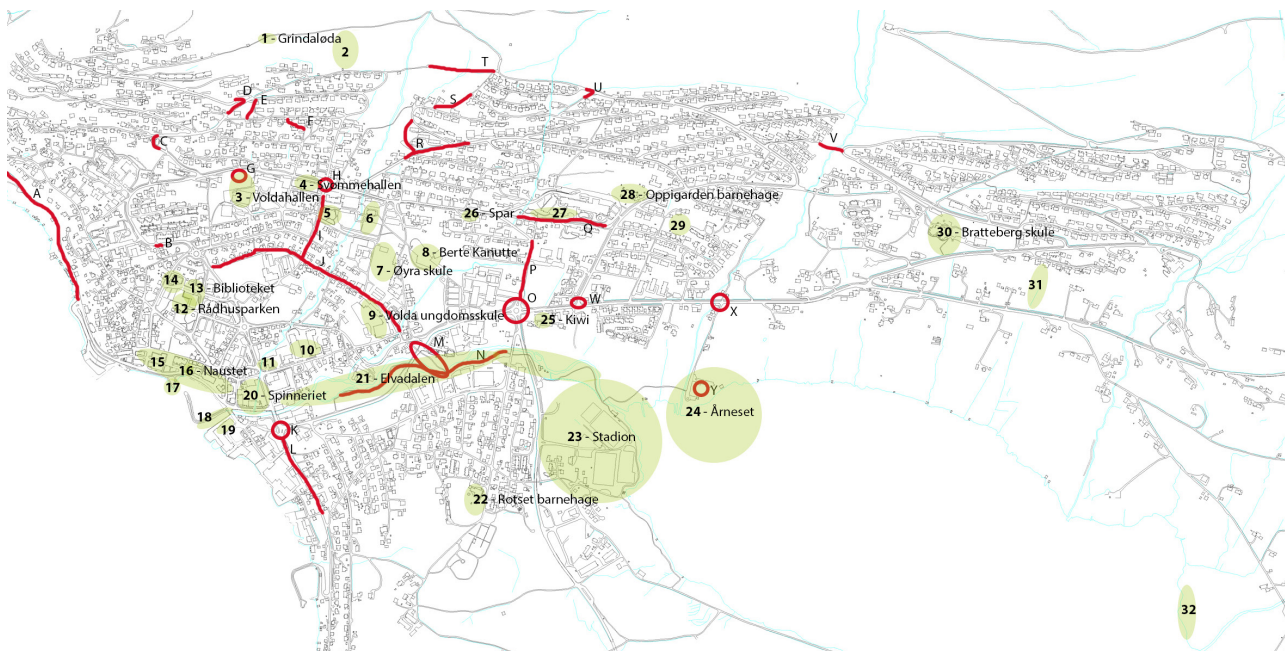
- Volda kommune v/Regine S. Aklestad
- Rektorar og klassekontaktar frå Bratteberg skule, Vikebygda skule, Øyra skule og Volda ungdomsskule
- Høgskulen i Volda v/Kjersti Straume
- Studentar frå høgskulen; IPA 111 - studentar i faget "Miljø og samfunn"
- Praksisstudent frå høgskulen; Ingrid Foldal

METODE, GJENNOMFØRING OG RESULTAT

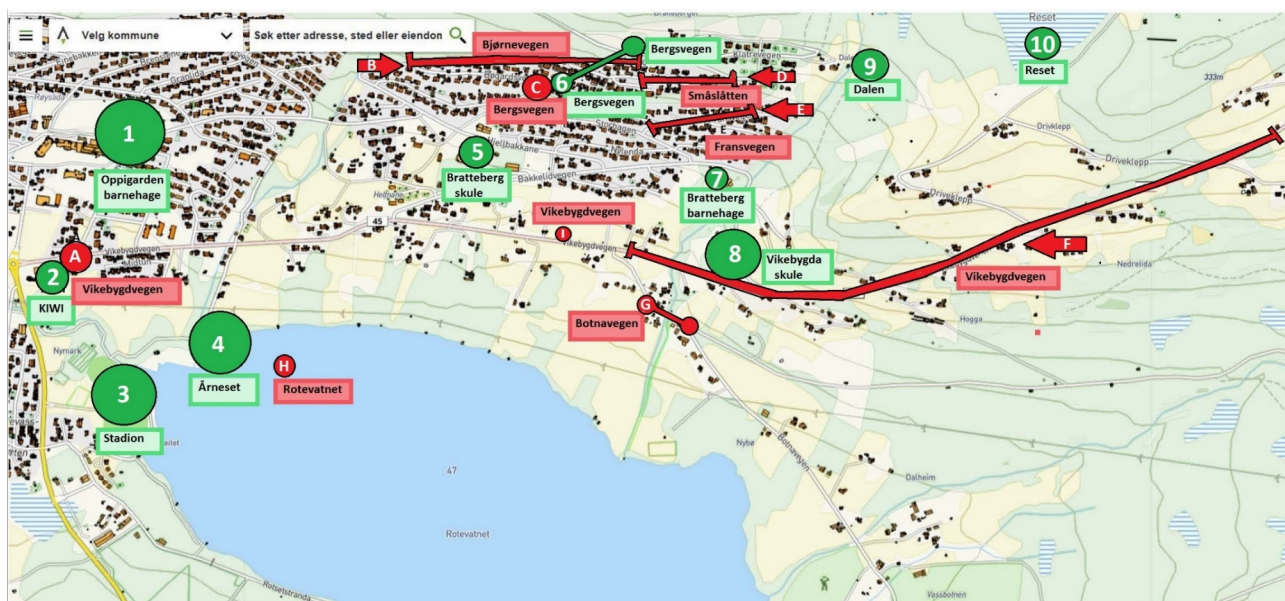
Hausten 2017 vart det gjennomført barnetrakk med skuleelevar frå Bratteberg skule, Øyra skule og Volda ungdomsskule. Digitalisering av registreringane vart gjort i samarbeid med studentar i faget "Miljø og samfunn" på høgskulen i Volda. Våren 2018 vart det gjennomført bornetrakk med skuleelevar frå Vikebygda skule. Digitalisering og rapportskriving frå denne registreringa vart utført av ein praksisstudent frå høgskulen.

Rapportane er presentert for politikarar (formannskapet), ungdomsrådet og administrasjonen. Dokumenta ligg til grunn for kommuneplanen, og arbeid med trafikktrykingsplanen. Dokumentet vert også nytta i samband med enkeltsaker og søknader om tilskot.

HOVUDFUNN



Hovudfunn frå Bratteberg skule, Volda ungdomsskule og Øyra skule, vist i kart. Aktivitetsområde og område borna likar er markert med grønt. Farlege/skumle område er markert med raudt. Sjå rapport for meir informasjon om registreringane.



Hovudfunn frå Bratteberg skule, Volda ungdomsskule og Øyra skule, vist i kart. Aktivitetsområde og område borna likar er markert med grønt, farlege/skumle område er markert med raudt. Sjå rapport for meir informasjon om registreringane.

KVA HAR VI LÆRT?

- Positive erfaringar med å samarbeide på tvers med ulike aktørar.
- Fått erfaring med å hente innspel frå barn og unge, samle innspela og vidareformidle dei til andre.
- Har fått auka kunnskap om m.a. kor barn og unge opphelder seg på fritida, og korleis ein bør prioritere for å gjere det meir attraktivt og trygt å gå og sykle.

LENKER

Lenke til rapport 1: <https://www.volda.kommune.no/f/p39/iaca77f6f-47f0-4e21-8602-61a9c24f3f78/registrering-av-born-og-unge-sin-bruk-av-areal-haust-2017.pdf>

Lenke til rapport 2: <https://www.volda.kommune.no/f/p39/iabb63059-9037-4af4-a364-f2440a44985b/registrering-av-born-og-unge-sin-bruk-av-areal-var-2018.pdf>



DELPROSJEKT VÅR 2018

Korleis kan helsefremmande arealplanlegging bidra til attraktivitet i Volda?

BAKGRUNN

Volda kommune held på med kommuneplanen sin arealdel, der folkehelse er eit overordna og førande prinsipp. Men korleis får ein til helsefremmande arealplanlegging? Og korleis kan helsefremmande arealplanlegging bidra til attraktivitet i Volda? For å sette i gang tankeprosessar og gje nokre svar på desse spørsmåla inviterte administrasjonen Michael Fuller-Gee til eit kommunestyremøte.

INVOLVERTE

- Administrasjonen i Volda kommune
- Kommunestyret
- Høgskulen i Volda v/tilsette og studentar
- Næringsliv, grunneigarar, andre interesserte

METODE OG GJENNOMFØRING

Føredraget vart lagt fram som ein orienterings-sak for kommunestyret, men var ope for alle. Næringslivet, grunneigarar i Volda sentrum og studentar frå høgskulen var av dei som fekk tilsendt invitasjon. Annonse i lokalavisa.

Michael Fuller Gee sitt føredrag tok m.a. for seg behovet for å sjå framtidige løysingar for barn, unge og eldre i eit større perspektiv. Han utfordra politikarane til å ta tydelegare politiske grep for å fremme folkehelse og meir bærekraftige løysningar.

Omtale i lokal presse: <https://mre.no/nyhende/vi-ma-skape-moteplassar-i-gang-og-toffelavstand/19.5408>



DELPROSJEKT HAUST 2018

Kartlegging av nærturterreng nytta av barnehagar i Volda

BAKGRUNN

Volda kommune held på med kommuneplanen sin arealdel, og ynskte innspel frå barnehagane om viktige nærturområde. Informasjonen er også relevant i samband med prosjektet "Kartlegging og verdisetting av friluftslivsområde".

INVOLVERTE

- Planleggarar i Volda kommune
- Styrarar i alle barnehagane i Volda

METODE OG GJENNOMFØRING

Styrarane i alle barnehagane i Volda vart bedt om å markere viktige turområde på kart. Dei fylte også ut eit skjema med informasjon om tuområdet (områdenamn, kvalitetar, bruk av området mv).

Registreringane vart samla i eitt dokument, og ligg som grunnlag for kommuneplanen sin arealdel.

Lenke til dokument: <https://www.volda.kommune.no/f/p39/i65576bf6-7555-44eb-883c-72fe4951cc39/kartlegging-av-narturterreng-nytta-av-barnehagar-i-volda.pdf>



DELPROSJEKT 2017–2018

Rettleiar for leike- og aktivitetsområde i Volda kommune

BAKGRUNN

I samband med all utbygging er det krav om areal til leik og aktivitet for barn og unge, og kommunen har sakna gode retningslinjer for lokalisering og utforming av desse. Rettleiaren er meint som eit supplement til krava i arealdelen, og gir ein meir utfyllande omtale av krav og retningslinjer.

INVOLVERTE

- Planleggarar
- Folkehelsekoordinator
- Sektor for opplæring og oppvekst
- Teknisk sektor, eigedom

MÅL

- Medverke til tydelegare retningslinjer for leike- og aktivitetsområde i kommunen.
- Medverke til å auke kvaliteten på leike- og aktivitetsområda i kommunen.
- Inspirere og gi gode døme til innhald og utforming av leike- og aktivitetsområde.

METODE OG GJENNOMFØRING

Kunnskap frå ulike medverknadsprosjekt og forskning på området er samla og presentert. Tek opp tema som medverknad, tryggleik, leikeapparat, vegetasjon oa. Dokumentet har vore ute på høyring og er nytta som grunnlag for krav og retningslinjer i arealdelen.

Lenke til høyringsdokument: <https://www.volda.kommune.no/f/p39/ieabed4cd-b0d7-48d7-932e-26229275a15a/retteiar-for-leike-og-aktivitetsomrade-hoyringsutkast-24052018.pdf>



DELPROSJEKT HAUST 2018

Uteområde kommunale barnehagar

BAKGRUNN

Leiar for oppvekst og opplæring i Volda kommune ynskte å nedfelle ei arbeidsgruppe som skulle ta for seg og beskrive kva uteleikeplassen til alle barnehagane i Volda kommune skal tilby barna for å stette dei mål og krav som står nedfelt i Lov og rammeplan for barnehagen. Intensjonen er at Mork barnehage skal verte ein referansebarnehage i høve målsetjing om oppgradering av kommunale bhg. Kva skal til for å stette rammeplanen i høve dei ulike aldersgruppene; Progresjon i høve fysisk aktivitet? Kva behov har barn i ulike aldrar? Kva installasjonar skal vere på uteleikeplassen; kvifor og korleis nyttar ein dei i høve dei ulike aldersgruppene?

INVOLVERTE

- Sektor for opplæring og oppvekst
- Styrarar i kommunale barnehagar
- Folkehelsekoordinator
- Planleggear
- Eigedom, teknisk sektor

MÅL

- Lage ein rettleiar for uteområda til dei kommunale barnehagane, med sjekkliste for å vurdere kvaliteten metodisk.

METODE OG GJENNOMFØRING

Prosjektgruppa har laga utkast til rettleiar og sjekkliste. Er under arbeid. Helsedirektoratet har fatta interesse for metodeutviklinga, og fylgjer prosjektet frå sidelina.



ORIENTERINGSSAK

Frå: Utvikling

Sak: Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2018

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd / Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2018/1255	393/2019	144	UTV/BERSKE	09.01.2019

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø. Plan for nye Volda kommune

Utvalsaksnr **Utval**

Møtedato

Bakgrunn

Volda formannskap vedtok i møte 16.10.2018, sak 151/18, oppstart av arbeid med kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø og høyring av planprogram. Med heimel i Plan- og bygningslova (PBL) § 11-12, vart det varsla oppstart av arbeid med kommunedelplan.

Framlegg til planprogram vart sendt på høyring ved brev til høyringsinstansar 22.10.2018. Planprogrammet vart lagt ut til offentleg ettersyn i samsvar med PBL § 11-13 på kommunen si heimeside 22.10. 2018, og annonsert i avisa Møre. Høyringsfristen var sett til 7.12.2018, som er innanfor kravet om minimum 6 vekers høyring av forslag til planprogram.

I høyringsperioden vart det arrangert orienteringsmøte på Samfunnshuset for lag og organisasjonar o.a. Ungdomsrådet fekk informasjon i møte 5.12.2018.

Samanslåing 1.1.2020 – kommunedelplan for nye Volda

Frå 1.1.2020 vert Hornindal og Volda slegne saman til ei kommune. Administrasjonen ser i ettertid at det bør utarbeidast kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv for *nye Volda*, og ikkje berre dagens Volda kommune, slik det vart lagt opp til hausten 2018.

Planstatus

Hornindal kommune har Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv for perioden 2015-2018. Planen vart godkjent i 2015.

Planen har fem vedlegg.

- Handlingsplan – ordinære anlegg 2015-2018
- Handlingsplan – nærmiljøanlegg 2015-2018
- Handlingsplan – friluftstiltak 2015-2018
- Liste – uprioriterte anlegg
- Anleggsregister – Hornindal kommune

Handlingsprogrammet har vorte rullert årleg. Hornindal har godkjent handlingsplan for ordinære anlegg, nærmiljøanlegg og friluftstiltak for 2019.

Volda kommune har kommunedelplan for fagområdet, som gjeld for perioden 2014-2018.



VOLDA KOMMUNE

Planen har to vedlegg:

- Handlingsprogram 2014-2018
- Retningslinjer for merking og skilting i natur- og friluftsområde i Volda kommune.

Handlingsprogrammet har blitt rullert årleg. Det blir lagt fram sak med godkjenning av handlingsprogram for 2019 i forvaltningsutvalet 15.1.2019.

Som det går fram ovanfor, har begge kommunane kommunedelplan som gjeld fram til og med 2018, og begge kommunane har handlingsplan/handlingsprogram som gjeld for 2019.

Sakshandsamar har drøfta problemstillinga knytt til ny felles plan med rådgjevar Hans Roger Tømmervold på kulturavdelinga hjå fylkeskommunen (ansvarleg for spelemidlar på fylket). Han rår til at det vert utarbeidd plan for nye Volda. Sakshandsamar har også vore i dialog med Ståle Hatlelid og Jan Endre Nesdal i Hornindal kommune. Dei meiner også at ein må utarbeide kommunedelplan for nye Volda.

Vegen vidare

I og med at ein no utarbeider plan for nye Volda, vert planen lagt over til Fellesnemnda for nye Volda.

Planarbeidet bør startast opp på nytt. Forslag til planprogram som var ute på høyring hausten 2018 kan danne grunnlag for nytt planprogram, ved at ein innlemmar Hornindal kommune.

Det må leggjast inn informasjon knytt til Hornindal kommune under kapittel 2.3 Kommunale føringar. Det må også gjerast endringar knytt til organisering og framdriftsplan i kapittel 3.

Forslag til planprogram for kommunedelplan for nye Volda må leggjast ut på høyring i seks veker. I høyringsperioden, vert det å leggje til rette for medverknad frå lag, foreiningar, organisasjonar, enkeltpersonar mfl. frå Hornindal.

INNHALD

1	INNLEIING	s. 2
1.1	Kva er ein kommunedelplan?	s. 3
1.2	Planprogram	
1.3	Formål med planarbeidet	
2	RAMMER OG FØRINGAR	s. 4
2.1	Nasjonale føringar	
2.2	Regionale føringar	s. 5
2.3	Kommunale føringar	
3	MEDVERKNAD OG FRAMDRIFT	s. 8
3.1	Organisering	
3.2	Medverknad	
3.3	Framdriftsplan	
4	FOKUS	s. 9



Høringsutkast

PLANPROGRAM

KOMMUNEDELPLAN FOR
FYSISK AKTIVITET OG ANLEGG
FOR IDRETT, FRILUFTSLIV OG
NÆRMILJØ



INNHALD

1	INNLEIING	s. 2
1.1	Kva er ein kommunedelplan?	s. 3
1.2	Planprogram	
1.3	Formål med planarbeidet	
2	RAMMER OG FØRINGAR	s. 4
2.1	Nasjonale føringar	
2.2	Regionale føringar	s. 5
2.3	Kommunale føringar	
3	MEDVERKNAD OG FRAMDRIFT	s. 8
3.1	Organisering	
3.2	Medverknad	
3.3	Framdriftsplan	
4	FOKUS	s. 9

Foto framside: Folkestad, Berit Sandvik Skeide
Foto bakside: Grøthornet, Krøvelseidet, Berit Sandvik Skeide



Rotsethornet. Foto: Berit Sandvik Skeide

1 INNLEIING

1.1 Kva er ein kommunedelplan?

Om kommuneplan i plan- og bygningslova, § 11-1:
"Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Det kan utarbeides kommunedelplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder. "

1.2 Planprogram

For alle kommuneplanar skal det utarbeidast eit planprogram som grunnlag for planarbeidet, sjå figur 1.

Om planprogram i plan- og bygningslova, § 4-1:
«Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn normalt samtidig med varslingsplanoppstart.»

Planprogrammet si hovudoppgåve er å tydeleggjere kva som skal handsamast i kommuneplanen, avklare kva tema kommuneplanen skal konsentrere seg om og å synleggjere kva kunnskap som er naudsynt for avgjerd om plan. Det er viktig å legge til rette for ein open medverknadsprosess, og sikre god politisk forankring av planen slik at den kan bli eit styrande politisk dokument.

Forslag til planprogram skal sendast på høyring og leggest ut til offentlig ettersyn. Planprogrammet skal fastsettest av kommunestyret.

1.3 Formål med planarbeidet

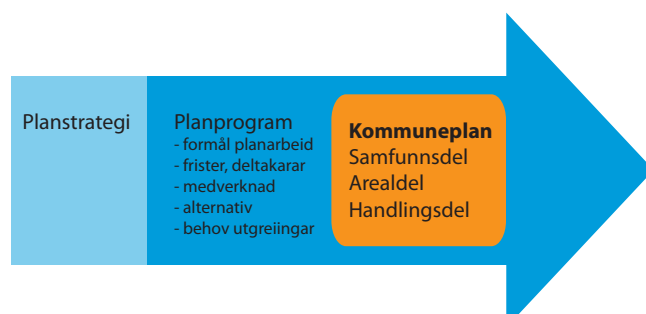
I kommunal planstrategi for Volda kommune, vedteken 2.3.2017, er det fastsett at kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø 2014-2018, skal rullerast i 2018.

Mål for arbeidet er å gjennomføre hovudrullering av kommunedelplan (KDP) for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø. Hovudrullering inneber full gjennomgang av planen med sakshandsaming etter reglane i plan- og bygningslova.

Kommunen sin visjon, mål og strategiar for idretts- og friluftslivspolitikkk skal gå tydeleg fram i kommunedelplanen.

Planen er forankra i kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel. I tillegg vil føringar frå ulike departement og fylkeskommune bli vektlagt.

Planen skal gi grunnlag for å søkja om spelemidlar til idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og anlegg til friluftsføremål.



Figur 1: Kommuneplanprosessen.

2 RAMMER OG FØRINGAR

Jamfør plan- og bygningslova § 1.1 skal planlegging bidra til å samordne statlege, regionale og kommunale oppgåver. Dette kapittelet inneheld nokre av dei viktigaste føringane for planarbeidet.

2.1 Nasjonale føringar

Mål og rammer for den nasjonale politikken blir formidla gjennom stortingsmeldingar, rikpolitiske retningslinjer, rundskriv, bestemmelsar for tilskotsordningar m.m.

Nasjonale føringar:

- St.meld.nr. 39 (2006-2007). Frivillighet for alle (Frivillighetsmeldinga)
- St.meld.nr. 16 (2010-2011). Nasjonal helse- og omsorgsplan
- St.meld.nr. 26 (2011-2012). Den norske idrettsmodellen (Idrettsmeldinga)
- St.meld.nr. 19 (2014-2015). Folkehelsemeldingen – mestring og muligheter
- St.meld.nr. 18 (2015-2016). Natur som kilde til helse og livskvalitet (Friluftsmeldinga)
- Fritidserklæringa
- FN sin barnekonvensjon
- #Ungdomshelse
- Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2018 (V-0732 B)
- Veileder. Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet (V-0798 B)

Staten har følgjande verkemiddel for å stimulere til utvikling av idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv:

- Spelemidlar
- Midlar til friluftsliv
- Miljøtiltak i landbruket
- Statleg sikring av friluftsområder



Figur 2: Framsida til St.melding nr. 18 (2015-2016) - Friluftsmeldinga.



Figur 3: Framsida til Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - 2018.

2.2 Regionale føringar

Møre og Romsdal fylkeskommune har fleire regionale planar som legg føringar for arbeidet.

Regional planstrategi 2016-2020

I planen vert det gjort greie for kva som er Møre og Romsdal sine viktigaste utfordringar og moglegheiter i åra som framover. Planstrategien tek utgangspunkt i målsetjingar om gode inkluderande lokalsamfunn og byar, breitt kultur- og fritidstilbod, kompetanse, konkurransekraft og nyskaping, gode samferdsleløysingar, gode oppvekst- og levekår og miljømessig berekraft.

I strategien er det prioritert kva som er viktige område for regional samhandling og planlegging i perioden.

Fylkesplan for Møre og Romsdal 2017-2020

Fylkesplanen er ein overordna plan for samfunnsutvikling i fylket. Planen skal gi fylkeskommunen, kommunale og regionale styresmakter, næringsliv, institusjonar og organisasjonar i fylket eit prioriterings- og avgjerdsgrunnlag. Planen skal også medverke til godt samarbeid og samhandling i fylket

Fylkeskommunen har gjennom fylkesplanen ansvar for å gi strategisk retning til samfunnsutviklinga i fylket, mobilisere og støtte dei regionale aktørane i kommunar, regional stat, næringsliv, organisasjonar, FoU-miljø, kulturliv og lokalsamfunn, og samordne verkemiddel og innsats.

Fylkesplanen har tre overordna prioriteringar, tre innsatsområde og tre gjennomgåande perspektiv.



Figur 4: Fylkesplan for Møre og Romsdal 2017-2020 sine prioriteringar.

Dei overordna prioriteringane er område der fylkeskommunen saman med kommunane og andre regionale aktørar er utfordra til å ta grep for å gjere fylket meir attraktivt å bu i, drive næring og besøke. Dei gjennomgåande perspektiva er viktige samfunnsomsyn som fylkeskommunen og kommunane skal vurdere i alle planar og tiltak.

2.3 Kommunale føringar

Folkehelse er overordna og førande prinsipp for Volda kommune sine planar. Volda er ein aktiv kommune i folkehelsearbeid. Målretta folkehelsearbeid gjennom mange år har truleg samanheng med at Volda gjer det godt på fleire folkehelsebarometer. Volda kommune skal ha eit "frisk-fokus" og meistringsperspektiv i alt vi gjer.

Kommuneplanen sin samfunnsdel 2016-2028

Samfunnsdelen av kommuneplanen vart vedteken av kommunestyret 26.5.2016.

Planen gir føringar og prioriteringar for arbeidet med kommuneplanen sin arealdel og for handlingsprogram/økonomiplan. Planen inneheld mål og strategiar innanfor åtte fokusområde; attraktivitet, busetting, Volda i regionen, Volda sentrum, Folkehelse, klima og miljø, tenester og samfunnstryggleik.

Under er opplista målsettingar i samfunnsdelen som har tilknytning til kommunedelplan for idrett og friluftsliv.

Attraktivitet	- Alle skal ha tilgang til natur og friluftsliv i kvardagen. - Alle skal ha moglegheit til å delta i eitt breitt, variert og aktivt kultur- og idrettsliv.
Busetting	- Volda kommune skal kunne tilby nok og varierte byggeklare tomter og bustader, og attraktive bumiljø. - Styrke Volda-Ørsta som eit attraktivt reise- og friluftsområde.
Volda sentrum	- Volda skal vere eit attraktivt og særprega sentrum for auka handel og aktivitet. - Fleire skal bu og opphalde seg i Volda sentrum.

Figur 5: Tema og strategiar frå kommuneplanen sin samfunnsdel.

Kommuneplanen sin arealdel

Volda kommune held på med rullering av kommuneplanen sin arealdel. Planprogrammet for arealdelen vart fastsett av Volda kommunestyre 15.12.2016. Målet er å sende arealdelen ut på høyring hausten 2018.

Arealdelen skal følgje opp målsettingane og strategiane frå samfunnsdelen. Følgjande hovudtema har fokus i arbeidet med arealdelen:

- Sentrumsutvikling og senterstruktur
- Busetting
- Offentlege og allmenne formål
- Fritidsbusetnad, setrar og naust
- Landbruk og næringsliv
- Transport og kommunikasjon
- Grøntstruktur, friluftsliv og kultur

Med utgangspunkt i målsettingane i Samfunnsdelen er det utforma rettleiande arealstrategiar for kvart hovudtema. Dei langsiktige strategiane handlar om kva vi skal gjere/prioritere for å nå målsettingane.

Arealstrategiane fastlegg prinsippa for kommunen si arealforvaltning (kva vi vil prioritere, for å oppnå måla i Samfunnsdelen), og vil vere førande for handsaming av innspel og utlegging av nye areal til utbyggingsføremål.

Under dei ulike hovudtemaene er det utforma arealstrategiar. Til høgre er opplista strategiar som er relevante for denne planen.

Kommunal planstrategi 2016-2020

Planstrategien er ein oversikt over kommunen sine planar og styringsdokument, med ei vurdering og prioritering av kva planarbeid ein skal bruke ressursar på i løpet av fireårs-perioden.

Planstrategien skal reviderast i samband med samanslåing med Hornindal kommune.

Tema	Strategi
Sentrumsutvikling og senterstruktur	• Volda sitt særpreg og identitet skal styrkast ved å sikre den eldre trehusbebyggelsen og anna særprega arkitektur, ta vare på smug, fjordgløtt og grønne lunger og sikre eit ope sentrum mot fjorden.
Busetting	• Nye bustadfelt skal lokaliserast i tilknytning til eksisterande busetnad, infrastruktur og handels- og tenestetilbod, og planleggast med gode løysingar for kollektivtransport, sykkel og gange.
Fritidsbusetnad, setrar og naust	• Lokalisering av naust og fritidsbustader skal ikkje vere i konflikt med viktige allmenne interesser, natur- og friluftslivsområde.
Transport og kommunikasjon	• Utvikle eit funksjonelt trafikalt køyremønster med veg, gate og parkeringsstruktur som gjer det lett å orientere seg, er trygt for alle, og inviterer til å gå og sykle i/til sentrumskjernen. • Sikre gode trafikale forhold i bustadområda og vektlegge gang- og sykkelveg som sikrar trygg ferdsel for barn og unge.
Grøntstruktur, friluftsliv og kultur	• Sikre og utvikle viktige natur- og friluftsområde og legge til rette for tilgang til områda. • Sikre og vidareutvikle grønstruktur i Volda sentrum med fokus på Utviklingsplanen og strategien "frå fjord til fjell".

Figur 6: Tema og strategiar frå planprogrammet til kommuneplanen sin arealdel.

Volda kommune har med støtte frå Miljødirektoratet og Møre og Romsdal fylkeskommune gjennomført ei kartlegging av friluftsområda i kommunen. Det er registrert område som i dag vert nytta i samband med ulike friluftaktivitetar som turgåing, bading, skigåing, lek, fiske, båt/kajakk, sykling, naturoppleving m.m.

- Sikre friluftsområde i høve til dagens behov og for framtida
- Ivareta og utvikle god tilgang på friluftsområde
- Ivareta og utvikle god tilrettelegging for friluftsliv
- Skape forutsigbar arealplanlegging

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø 2014-2018
Kommunedelplanen vart vedteken i kommunestyret 27.2.2014.

- Handlingsprogram 2014-2018
- Retningslinjer for merking og skilting i natur og friluftsområde i Volda kommune

«*Ei god folkehelse gjennom auka fysisk aktivitet, trivsel og livskvalitet:*

Særlege omsyn:

Det er kommunen sitt ansvar å sikre areal til slike føremål. Det bør i planperioden i tillegg til tilrettelegging for dei ordinære idrettsanlegga, leggest særleg vekt på utvikling av nærmiljøtiltak i / ved bustadområda, utvikling av barnehage,- og skuleområda som gode aktivitetsareal som kan stimulere til auka fysisk aktivitet både i barnehagen og skulen sin regi og i fritida.

Det helsefremjande aspektet ved tilrettelegging av tiltak og utvikling av anlegg skal vektleggast.»

I tillegg er det lista opp 11 delmål (handlingsmål i planen).



Figur 7: Framsida på rapport for Kartlegging og verdisetjing av friluftsområde i Volda kommune.



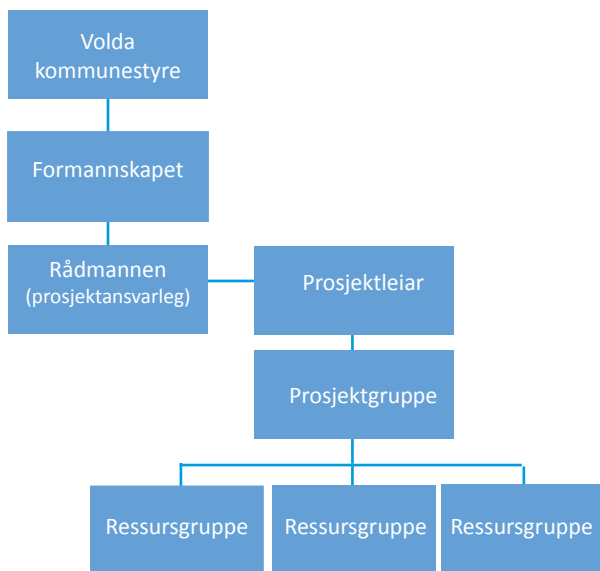
Figur 8: Framsida på gjeldande kommunedelplan.

3 MEDVERKNAD OG FRAMDRIFT

3.1 Organisering

Kommunestyret har det overordna ansvaret for kommuneplanarbeidet. Det administrative ansvaret ligg hos rådmannen ved sektor for utvikling.

Planleggar ved Sektor for utvikling skal ha rolla som prosjektleiar. Det vil bli sett ned ei tverrfagleg prosjektgruppe med personar frå plan, kultur, oppvekst, helse, teknisk og folkehelsekoordinator. I tillegg vil talspersonar frå ulike ressursgrupper bli involvert i prosessen (Idrettsråd, Barnerepresentant, Ungdomsråd, Eldreråd og kommunalt råd for funksjonshemma). Formannskapet er politisk styringsgruppe.



Figur 9: Organisering av planarbeidet.

3.2 Medverknad

I samband med høyring av planprogrammet vil det bli lagt til rette for at lag og foreningar, enkeltpersonar og andre interessegrupper kan kome med innspel. Det vil bli lagt ut informasjon på kommunen si heimeside, lag og organisasjonar vil få skriftleg invitasjon til å delta, og det vil bli arrangert ope møte.

I forbindelse med utarbeiding av planforslag, vil det bli arrangert arbeidsmøte med prosjektgruppa. I arbeidsmøta vil ein invitere ressurspersonar frå ulike grupper. I perioden med høyring, vil det bli halde møte med ulike lag, organisasjonar og råd. Heimesida vil også bli nytta i samband med høyring

3.3 Framdriftsplan

Tidspunkt	Aktivitet
Okt. 2018	Sak i formannskapet. Vedtak om offentlig ettersyn og høyring av planprogram
Okt.-nov 2018	Offentleg ettersyn og høyring av planprogram (6 veker)
Des. 2018	Fastsetting av planprogram
Jan.2019	Gjennomgang av innspel
Feb.- mar. 2019	Utarbeiding av forslag til plan
Mar.2019	Handsaming av forslag og utlegging til offentlig ettersyn
Apr-mai 2019	Offentleg ettersyn
Mai.-jun.2019	Gjennomgang og vurdering av merknader
Juli 2019	Omarbeiding av plan
Aug.-sept. 2019	Godkjenning av plan

4 FOKUS

Undersøkingar blant ungdom har vist at dei mest brukte anlegga for aldersgruppa er skianlegg, idrettshallar, gang- og sykkelveggar, turløyper, fotballanlegg, symjehallar og symjebasseng.

Dei same undersøkingane viser til at ungdom saknar anlegg som legg til rette for uorganisert og eigenorganisert aktivitet eller kor det er låg terskel for deltaking og stort sosialt fokus.

I planarbeidet vil ein ha fokus på følgjande:

- Gjennomgang av gjeldande plan (hovudmål og delmål). Har kommunen ei klar målsetjing for satsing på idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv ?
- Gjennomgang av status for eksisterande anlegg i samarbeid med anleggseigar. Behov for rehabilitering?
- Vurdering av kortsiktige og langsiktige behov for anlegg og aktivitet. Har kommunen ei målsetjing for anleggsutbygging og sikring av areal for idrett og friluftsliv ?
- Oversikt over forventa kostnader knytt til drift og vedlikehald av planlagde anlegg.
- Handlingsprogram.
- Kart som viser lokalisering av eksisterande og planlagde anlegg, område for friluftsliv mm.

Kommunen vil særskilt ha fokus på mangfald, friluftsliv og anlegg som skaper sosiale møteplassar for inkludering og integrering.



Volda kommune
Stormyra 2
6100 Volda

postmottak@volda.kommune.no
Telefon: +47 70 05 87 00





Til
Rådmann
Formannskap

ORIENTERING OM ARBEIDET MED ETABLERING AV UTSTYRSSENTRAL I VOLDA

Bakgrunn

Frivillige organisasjonar, KS og regjeringa signerte Fritidserklæringa 7. juni 2016. Målet er eit godt og langsiktig samarbeid for at alle barn og unge, uavhengig av foreldreøkonomien, skal kunne delta jamnleg i fritidsaktivitetar saman med barn og unge på same alder.

Sidan har arbeidet med å redusere følgjene av barnefattigdom vore eit nasjonalt satsingsfelt, følgt opp med ulike tilskotsordningar. I den nye stortingsmeldinga, «Frivilligheita, sterk, mangfaldig og sjølvstendig», som vart lagt fram 7. des 2018, vert også desse målsetjingane sterkt vektlagt.

I Volda er det, med bakgrunn i 2016-statistikk vel 90 barn som lever i familiar som vert definert som fattige, dvs at familieinntekta er under 60% av medianinntekta i kommunen.

Tilskot

Barne-ungdoms-og familedirektoratet har, sidan 2016 delt ut midlar som skal gå til tiltak mot utanforskap og barnefattigdom. Ein pott av desse er øyremerka oppretting av sentralar for utlån av fritidsutstyr.

Volda frivilligsentral har søkt og fått tildelt av desse midlane, og det har dermed vore arrangert sommarferieaktivitet for barnefamiliar i 3 år. For 2019 har vi søkt også til vinterferieaktivitet.

For 2018 mottok Fs 160 000,- til etablering av utstyrsentral, og det er søkt om ytterlegare 100 000,- for 2019.

Av dei 160 000 er det nytta knapt 40 000 til innkjøp av tur-kle-og sko som gjorde det mogeleg for elevar ved Volda læringssenter å gå på Galdhøpiggen sist sommar. I tillegg har det vore kjøpt inn ein del friluftsutstyr (telt, soveposar, liggeunderlag mm).

Tiltak

I desember 2017 ga dagleg leiar ved frivilligsentralen, etter bestilling, ei orientering for Tenestevald kultur og oppvekst om ulike verkemiddel som kunne vere aktuelt å iverksetje i Volda i arbeidet mot utanforskap og barnefattigdom. Utvalet svara med å be om at det vert søkt midlar og starta opp arbeid med å etablere ein utstyrsentral i Volda.

For tida vert det arbeidd med å etablere samarbeid med aktuelle aktørar både i kommunal regi, som folkehelsekoordinator/frisklivssentral, skulesektor, helsestasjon, barnevern mm, og frivillig sektor. VTI fotball/Volda stadion er ein aktuell samarbeidsaktør, også med tanke på

lokalisering. Friluftsföreninga er ein annan svært aktuelle aktør, som også truleg vil ha midlar å gå inn med, men her er det avklaringar som må gjerast, og desse er ikkje på plass før ut på våren.

Det er fleire frivillige organisasjonar som har og låner ut fritidsutstyr, og mellom desse er det fleire som manglar eigna lagringsplass. Å finne ei kombinasjonsløyse mellom lager av organisasjonseigd friluftsutstyr og ein utlåns/utstyrssentral, kan vere aktuelt og tenleg.

Erfaringar

Det er etablert ei rekke utstyrssentralar kring om i landet, og fleire er på gang. Den næraste er på Eid, den er eigd av Eid kommune, der dei har funne ein drifts-og samarbeidsmodell som fungerer godt. Sentralen vert mykje brukt både av skular, organisasjonar og privatpersonar.

På KS si frivilligkonferanse i desember fekk vi presentasjon av ein ny utstyrssentral i Stord. Denne var organisert som eit sameige mellom fleire partar utanfor kommunen, og med godt samarbeid med kommunen. Det som kan sjåast ut til å vere ein suksessfaktor er god forankring og samarbeid, at både offentlege instansar, særleg skulesektor ser nytta av dette, og medverkar til at det vert skaffa rett utstyr og at ein legg til rette for at det vert mykje nytta.

Dette skrivet er ei førebels orientering til formannskapet om at arbeidet for å få til ein utstyrssentral er på gang i Volda. Korleis utlånsentralen kjem til å verte organisert i høve til eigarskap og driftsmodell er ope. Men skal det verte eit like godt inkluderings, -miljø og folkehelsetiltak som dei utlånsentralane som hittil er etablerte kring om i landet, treng vi mange gode medspelarar.

Med helsing
Frivilligsentralen

Astrid Gjersdal

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Volda kommune
Stormyra 2
6100 Volda
Att.: Rune Sjurgard

Volda, 14.01.2019

Mandat – kartlegging av interessentar – forprosjekt Volda Kunnskapspark

Forprosjektet for Volda Kunnskapspark er inne i siste fase som omfattar kartlegging av moglege leigetakarar i ein kunnskapspark. Kartlegginga er og førande for finansieringa, og avgjerande for den endelege tilrådinga frå styringsgruppa i høve eit hovudprosjekt.

Vi har allereie positive tilbakemeldingar frå fleire leigetakarar i ein framtidig kunnskapspark, men treng eit mandat frå Volda kommune som byggeigar av Ivar Aasen huset for kunne jobbe vidare med å få på plass intensjonsavtaler med interessentane. Målsettinga er å etablere 100 nye arbeidsplassar i Volda.

Vi bed difor om ei skriftleg tilbakemelding frå Volda kommune som eigar Ivar Aasen huset som gir prosjektleiar Sunnmøre Kulturnæringshage AS løyve til å inngå intensjonsavtalar med potensielle leigetakarar i Volda Kunnskapspark. Intensjonsavtalane skal nyttast til å kartlegge arealbehovet for dei ulike potensielle leigetakarane og vil ikkje være bindande for eit eventuelt hovudprosjekt.

Oppsummering av arbeidet så langt

Styringsgruppa har engasjert arkitekt, interiørarkitekt og ingeniørfirma for å finne ein realistisk kostnad med å renovere Ivar Aasen-huset. Det er gjort tekniske undersøkingar og styrkeberekningar i høve dagens byggtekniske krav, og konklusjonen er at bygget vil kunne totalrenoverast og oppgraderast til å huse ein kunnskapspark i to etasjar.

Ei tredje etasje er vurdert, men ikkje sett som økonomisk realistisk sidan den vil være avhengig av eit nytt kostbart ytre skjelett på bygget eller omfattande forsterkingar av eksisterande fundament og etasjebærarar.

Vi har fått arkitekt til å utarbeide planar for god flyt i bygget, og dømer på korleis det fysiske miljøet kan organiserast. Det er utarbeida ei kostnadskalkyle som konkluderer med ein totalpris for ombygginga på kr.30.222.000,-. Dette betyr ein pris pr. m² på kr. 13.140,- eks.mva.

I samtalar med arkitekt og interiørarkitekt har vi vektlagt ynskje om kostnadseffektive løysingar, og erfaringar frå styringsgruppa sin studietur hausten 2017 om kva funksjonar/rom/fasilitetar som er suksessfaktorar i høve samlokalisering, arbeidsallmenningar og innovasjonsfremjande FoU miljø.

Forslag frå arkitekt

Arkitekt Torkjel Bruland Lavoll i Nordplan AS, har utarbeidd teikningane som vi vil ta med vidare prosessen. Sjå *Fig.1* og *Fig.2* på neste side.

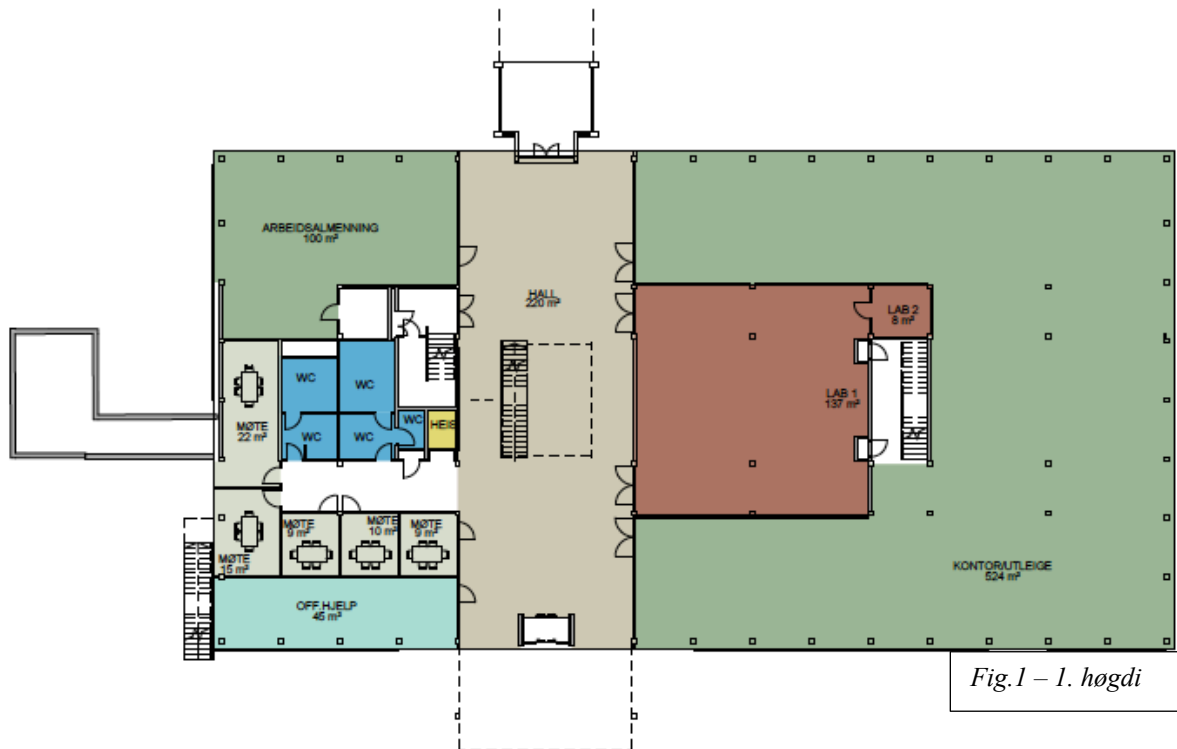


Fig.1 – 1. høgdi



Fig.2 – 2. høgdi

Arkitekten har vektlagt:

- fleksibilitet i høve ulike leigetakarar og disposisjon av bygget
- effektiv arealbruk i forhold til leigeeareal/fellesareal
- LAB i første etasje
- nisjar med glas i betongvegg in mot LAB slik at ein kan stå utanfor i hallen og være nysgjerrig
- eventhall i 2 etasje «Handlingsromet»

- kaffebar/innovasjonspub/servering i 2 etasje som vil bli brukt av begge etasjane
- flest møterom i 1 etasje som vil måtte bli brukt av dei som arbeider i 2 etasje
- 4 rom for overnatting i 2 etasje for avdelingstilsette på vitjing hjå hovudkontoret i Volda
- bruke eksisterande VVS opplegg for kostnadseffektiv rehabilitering
- ny utvendig heis som i tillegg til universelt utforma tilkomst til 2 etasje og gir tilkomst og til ny takterasse

Interiørarkitekt

Interiørarkitektane Benedikte Holmberg og Aslaug Marit Øyehaug har med utgangspunkt i dei dei digitaliserte teikningane av bygget samt fotografi frå studieturen styringsgruppa hadde, utarbeidd skisser for korleis infrastrukturen bygget kan utformast. Sjå *Fig.3* og *Fig.4* på neste side.

Dei har kome opp med nokre idear som prosjektleiar foreslår blir tatt med vidare i planane:

- ny trapp frå første til andre etasje i atrium blir utforma skulpturelt som ei «tribune» der ein kan sitte på avsatsar (jfr foto «Trappedøme» under)
- sosiale soner med sittegrupper som bryt mønster for arbeidsallmenning/kontor
- benkar langs vindauga der ein kan sitte og arbeide
- rektangulær glaslås i arbeidsallmenningen i andre etasje innehaldande to små møterom og fire små stillerom på endane



«Trappedøme»

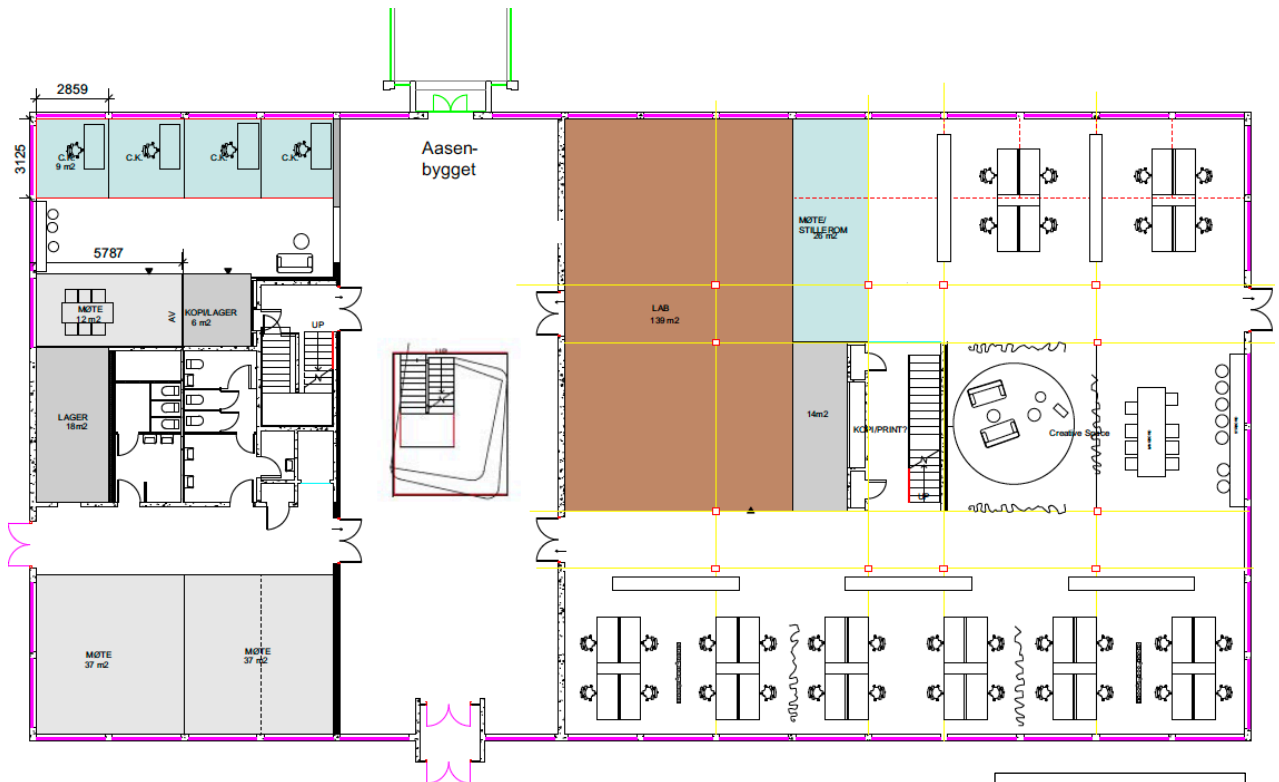


Fig.3 – 1. høgdi

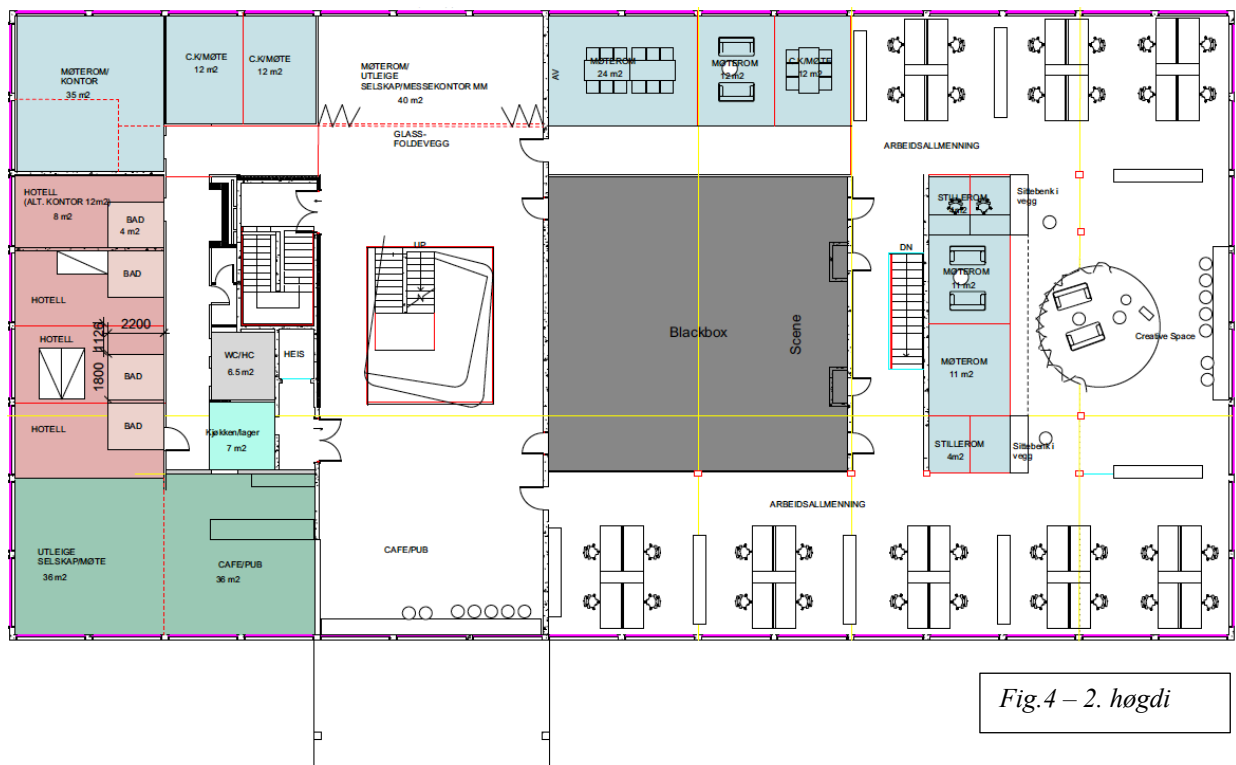


Fig.4 – 2. høgdi

Byggtekniske føresetnader og ynskjer:

- a. Renovasjon av bygget dvs. starte med råbygg i betong med tak. (Inneber fjerning av alle glas og dører, utvendige fyllingsveggar under vindaug, vaskar og toalett, innvendige lettveggar, himling, elektrisk opplegg og ventilasjon).
- b. Installasjon av sprinkleranlegg i heile bygget (eliminerer behovet for brannsonerinndeling og mogleggjer overnatting).
- c. Ny utvendig universelt utforma heis som gir tilkomst til ny terrasse på taket.
- d. Alle «vindaug» blir frå golv til tak i kvar etasje for maksimalt innslepp av dagslys.
- e. Utvendig automatisk solskjerming med duk som skal kunne styrast manuelt ved behov.
- f. Klimaskjerm med lysare glas. Foreslått type energiglas: 50/24 (50% lysgjennomgang og 76% temperaturskjerming)
- g. Behovsstyrt balansert ventilasjon.
- h. Ventilasjonsanlegg blir fjerna frå toppetasjen og nytt anlegg plassert på bakken ved sidan av trafokiosk (vil redusere gråstøy i bygget og forenkle vedlikehald).
- i. Moglegheit for individuell kjøling for bedrifter med særlege behov.
- j. Moglegheit for 100% lysblending i Store auditorium - heretter omtalt som «Handlingsromet».
- k. Alle lys skal være LED.

Økonomi og kostnader

Ingeniørfirma Per Mulvik AS har innhenta historisk byggteknisk informasjon frå Ingeniørfirma Sam Lorgen AS i Ålesund som hadde ingeniørjobben når Ivar Aasen-huset i si tid vart bygd. Mulvik har gjort nye berekningar utfrå dagens krav og utarbeidd budsjett for ombygging basert på Holte AS sine reknemodellar. Budsjettprisen på ombygginga er på kr. 30.590.000,- eks.mva. for å «skrelle» bygget til råbetongen og gjere all installasjon og bygging på nytt.

Per Mulvik AS si erfaring frå tidlegare prosjekt tilseier at det vil være tryggast å budsjettere med 15% auka kostnad i høve budsjett, og vi har difor auka budsjettet med kr. 4.588.500,-

Etter dialog med ingeniørar, arkitektar og interiørarkitektar meiner prosjektleiar at ein i tillegg bør rekne kr.3.825.000,- til innreiing og spesialutstyr for å få eit bygg som både vil være attraktivt, funksjonelt og fleksibelt.

For leigetakarar er «andel fellesareal» som bidreg til å auke husleige og felleskostnader utover den ordinære husleiga ein avgjerande faktor. Her kjem Ivar Aasen huset godt ut. Om vi summerer utleigeareal, utgjer desse 879 m² i første etasje, og 1.036 m² i andre etasje. Totalt utleigeareal er då 1.915 m² (83%) av totalarealet på 2.300 m² og fellesareal utgjer 17%.

I fylgje eigedomsavdelinga i Volda kommune bør normale verdibevarande vedlikehaldskostnader ligge på kr.220,- pr. m². Slik eigedomsavdelinga ser det bør snittal for vedlikehald tilseie ein årleg kostnad for bygget på kr. 500.000,-. Reell kostnad vil sjølvstøtt variere gjennom bygget si levetid og være lågare når bygget er nytt.

Leigepreis i eit rehabilitert bygg

For å få fram livssyklus-kostnadane for bygget nyttar vi modellar utarbeidd av RIF – Organisasjonen for rågiverer og NBEF – Norges Bygg- og Eiendomsforening sine kalkulatorar for å finne FDV kostnadane (Forvaltning, Drift og Vedlikehald). På grunn av lang låneperiode har vi lagt til grunn ei lånerente på 5% for

ei 100% lånefinansiert løysing med 30 års nedbetalingstid sjølv om dagens renter i til dømes KLP er mykje lågare.

Kostnadstype	SUM fordelt over 30 år		Årskostnad		
	Totalt	pr. m2	Totalt	pr. m2	%
1. Kapitalkostnad	75 708 820	32 917	2 523 627	1 097	64,6
2. Forvaltning	2 415 000	1 050	80 500	35	2,1
3. Drift					
Forsikring	1 605 000	698	53 500	23	1,4
Reinhald	6 900 000	3 000	230 000	100	5,9
Energi	5 520 000	2 400	184 000	80	4,7
IKT	10 000 000	4 348	333 333	145	8,5
4. Vedlikehold	15 000 000	6 522	500 000	217	12,8
Levetidskostnad	117 148 820	50 934	3 904 961	1 698	100

Fig.5 – FDV tabell

Med FDV som vist i Fig.5 finn ein både finanskostnadar og driftskostnadane fordelt pr. m². Levetidskostnadane over 30 år for ein rehabilitert versjon av Ivar Aasen – huset summerer seg opp til vel 117 millionar. Dette gir ein årleg totalkostnad på kr. 3.904.961,-.

Husleige for næringsdrivande blir typisk fakturert med ein fastpris pr. m² for arealet ein leiger, pluss ein høvesvis andel felleskostnadar som dekker drift (forsikring, reinhald, energi, IKT), og kostnadane for fellesareala.

For Ivar Aasen huset vil reknestykket sjå slik ut for eit innreidd kontor på 14 m²:

Husleige pr. m² pr. år: kr. 1.350,-

Andel felleskostnadar pr. m² pr. år kr. 418,-

Månadsleige eksklusive mva. 2.062,-

Beste helsing,



Martin Foldal
Prosjektleiar

Protokoll frå representantskapsmøte nr. 4-2018

Fredag 30.11.2018 vart det halde møte i representantskapet i Sunnmøre Regionråd IKS på Stranda Hotel i Stranda kommune

Til stades:

Frå representantskapet:

Haram kommune: varaordfører Randi Walderhaug Frisvoll

Norrdal kommune: varaordfører Per Magnus Berdal

Sande kommune: ordfører Dag Vaagen

Sandøy kommune: ordfører Oddvar Myklebust

Skodje kommune: varaordfører Geir Ove Leite

Stranda kommune: varaordfører Arild Ringdal

Sula kommune: ordfører Jim Arve Røssevoll

Sykkylven kommune: ordfører Odd J. Drotninghaug

Ulstein kommune: ordfører Knut Erik Engh

Vanylven kommune: ordfører Lena Landsverk Sande

Volda kommune: varaordfører Sølvi Dimmen

Ørskog kommune: ordfører Knut Helge Harstad

Ørsta kommune: ordfører Stein Aam (til ca. kl. 13.00)

Ålesund kommune: varaordfører Tore Johan Øvstebø

Forfall:

Giske kommune: varaordfører Britt Giske Andersen

Hareid kommune: ordfører Anders Riise

Herøy kommune: ordfører Arnulf Goksøyr

Norrdal kommune: ordfører Arne Sandnes

Stordal kommune: Kjersti Ruset Hjelle

Vestnes kommune: varaordfører Randi Bergundhaugen

I tillegg møtte:

Frå styret:

Styreleiar Jan Ove Tryggestad, ordfører i Stranda kommune

Styremedlem Eva Hove, ordfører i Stordal kommune

Styremedlem Eva Vinje Aurdal, ordfører i Ålesund kommune

Varamedlem Jørgen Amdam, ordfører i Volda kommune

Varamedlem Harry Valderhaug, ordfører i Giske kommune

Varamedlem Geir Inge Lien, ordfører i Vestnes kommune

Rådmenn:

Konstituert rådmann Sindre Røsvik i Giske kommune

Frå administrasjonen:

Dagleg leiar Jan Kåre Aurdal

Rådgivar Vegard Sperre Austnes

Andre:

Styreleiar i Nordøyvegen AS Bjørn Sandnes (sak 34/2018)

Sak 28/2018: Velkommen til Stranda kommune

Ved ordfører Jan Ove Tryggestad

Tryggestad ønskte velkommen til møtet. Han presenterte Stranda kommune, m.a. i høve til kommunegeografi, næringsstruktur og demografi.

Sak 29/2018: Godkjenning av innkallinga

Ved leiar av representantskapet Dag Vaagen

Innkallinga vart godkjend.

Sak 30/2018: Godkjenninga av saklista

Ved leiar av representantskapet Dag Vaagen

Saklista vart godkjend. Sak 33/2018 Fylkesmannen sin halvtime gjekk ut.

Sak 31/2018: Val av to personar til å underteikne protokollen

Ved leiar av representantskapet Dag Vaagen

Tore Johan Øvstebø og Sølvi Dimmen vart valde til å underteikne protokollen saman med leiaren av representantskapet.

Sak 32/2018: Rullering av strategien til Sunnmøre Regionråd

Ved styreleiar Jan Ove Tryggestad

Tryggestad presenterte forslaget til rullert strategi for Sunnmøre Regionråd som ein vart samd om på ordførarmøtet i Sunnmøre Regionråd 29.11.18.

Vedtak: Forslaget til strategi vert samrøystes vedteke.

Sak 33/2018: Fylkesmannen sin halvtime

Ved assisterande fylkesmann Rigmor Brøste, Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Saka gjekk ut då Brøste hadde meldt forfall til møtet.

Sak 34/2018: Nordøyvegen

Ved styreleiar i Nordøyvegen AS Bjørn Sandnes

Sandnes presenterte finansieringa av Nordøyvegen. Nordøyvegen er vedtatt bygt i samferdselsutvalet og fylkesutvalet, og skal no handsamast i fylkestinget 11.12.18.

Sak 35/2018: Budsjett Sunnmøre Regionråd 2019

Ved dagleg leiar Jan Kåre Aurdal

Aurdal presenterte forslaget til budsjett for 2019.

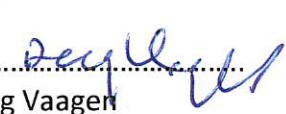
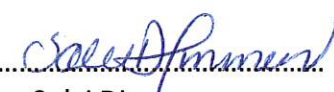
Vedtak: Forslaget til budsjett for 2019 vert samrøystes vedteke.

Sak 36/2018: Møteplan 2019

Ved leiar av representantskapet Dag Vaagen

Dagleg leiar Jan Kåre Aurdal viste til at ein vil kome tilbake til dette.

Stranda, 30.11.2018

		
.....		
Dag Vaagen	Tore Johan Øvstebø	Sølvi Dimmen

Strategi 2019 ^(*1)

Visjon

«Saman leier vi Sunnmøre inn i framtida»

Kjerneverdier

«Samlande, synleg og utviklingsorientert»

Slagord

«Utvikling gjennom samarbeid»

Mål i strategien

Mål 1: Fremjing av sunnmørske politiske interesser

Mål 2: Fremje eit mangfaldig arbeidsliv

Mål 3: Utvikling av kommunale tenester

Strategi mål 1 Fremjing av sunnmørske politiske interesser

1.1 Vi er «på» dei store politiske sakene heile tida. (*2)

1.2 Sakene går som gode politiske prosessar internt i regionrådet, og då spesielt opp mot representantskapet. («Sunnmørsrådet»). (*3)

1.3 Representantskapet gjer klare vedtak.

1.4 Vi driv lobbyverksemd frå sak til sak, ved jamnleg kontakt og møter med Mørebenken på Stortinget og andre politikarar.

1.5 Vi har kompetanse innan informasjon og samfunnskontakt, synast godt i media og er aktive i samfunnsdebatten.

1.6 Vi arrangerer årleg Arena Sunnmøre for formannskapa i kommunane.

Strategi mål 2 Fremje eit mangfaldig arbeidsliv

2.1 Besøke og etablere dialog med næringslivet og kompetansmiljøa i regionen med tema innovasjon og utvikling.

2.2 Vi arrangerer årleg Sunnmørskonferansen med tema regional konkurransekraft. (*4)

2.3 Fokus på barn og unge gjennom oppvekst, utdanning og arbeidsliv.

2.4 Fokus på moglegheiter innan grøn energi, i dette ligg både energieffektivisering og fornybar energi.

2.5 Fokus på helseinnovasjon og velferdsteknologi.

Strategi mål 3 Utvikling av kommunale tenester

3.1 Sunnmøre Regionråd vil bidra ved ønske om organisering og utvikling av interkommunale samarbeid.

**1 Vedteken i representantskapsmøte 30.11.18, rullering av strategi 2016-2019.*

**2 Prioriterte saksfelt i 2019 er reiseliv, kompetanse for framtida, Ålesund som landsdelssenter, samarbeid med næringslivet og helse- sjukehus.*

**3 Det vert lagt opp til 5 to-dagars samlingar i 2019.*

**4 Alternativt har vi eit arrangement under The North West.*





VOLDA KOMMUNE

Stormyra 2
6100 VOLDA

Saksnr	Løpenr.	Arkiv	Saksansvarleg	Dato
2016/517	17212/2018	026	EOYE	19.12.2018

Melding om vedtak i Ørsta kommunestyre 13.12.2018, sak 112/18

SAMFERDSELSPAKKE VOLDA OG ØRSTA

Saksprotokoll - Ørsta kommunestyre - 13.12.2018

VEDTAK:

1. Ørsta kommunestyre tek finansieringa av E39 Voldatunnelen ut av Felles samferdselspakke Volda-Ørsta, og tek initiativ til ein eigen bompengesøknad av dette prioriterte prosjektet på E39.
2. Ørsta kommunestyre viser til at kostnaden med E39 Voldatunnelen har auka vesentleg i høve NTP 2018-2029 og krev at staten/Stortinget tek sin del av kostnadsauken.
3. Ørsta kommunestyre føreset at lokal del av finansieringa skjer gjennom etterskotsinnkrevjing.
4. Ørsta kommunestyre kan ikkje akseptere bom mot Ørsta i rundkøyringa i Furene då dette ikkje vil samsvare med prinsippet om at dei som har nytte av tiltaket skal betale. Ein bom mot Ørsta i Furene vil medføre auka trafikk inn i bustadområda ved Ytrehovden og Digernes, og vil vere til stor skade for Ørsta Volda lufthamn Hovden.
5. Etter at Stortinget har vedteke bompengesøknaden for E39 Voldatunnelen vil Ørsta kommunestyre stille seg positiv til vidare arbeid med Felles samferdselspakke Volda-Ørsta.

Handsaminga (33)

Formannskapet si tilråding vart vedteken med 31 mot 2 røyster

Rett utskrift

Inger Johanne E. Løeng
konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:

ULSTEIN KOMMUNE	Postboks 143	6067	ULSTEINVIK
HERØY KOMMUNE	Postboks 274	6099	FOSNAVÅG
VANYLVEN KOMMUNE	RÅDHUSET	6143	FISKÅ
SANDE KOMMUNE	Rønnebergplassen 17	6084	LARSNES
HAREID KOMMUNE	Rådhusplassen 5	6060	HAREID

Saksprotokoll - Ørsta formannskap - 27.11.2018

TILRÅDING TIL KOMMUNESTYRET:

1. Ørsta kommunestyre tek finansieringa av E39 Voldatunnelen ut av Felles samferdselspakke Volda-Ørsta, og tek initiativ til ein eigen bompengesøknad av dette prioriterte prosjektet på E39.
2. Ørsta kommunestyre viser til at kostnaden med E39 Voldatunnelen har auka vesentleg i høve NTP 2018-2029 og krev at staten/Stortinget tek sin del av kostnadsauken.
3. Ørsta kommunestyre føreset at lokal del av finansieringa skjer gjennom etterskotsinnkrevjing.
4. Ørsta kommunestyre kan ikkje akseptere bom mot Ørsta i rundkøyringa i Furene då dette ikkje vil samsvare med prinsippet om at dei som har nytte av tiltaket skal betale. Ein bom mot Ørsta i Furene vil medføre auka trafikk inn i bustadområda ved Ytrehovden og Digernes, og vil vere til stor skade for Ørsta Volda lufthamn Hovden.
5. Etter at Stortinget har vedteke bompengesøknaden for E39 Voldatunnelen vil Ørsta kommunestyre stille seg positiv til vidare arbeid med Felles samferdselspakke Volda-Ørsta.

Handsaminga (9 r.f.)

Formannskapet vedtok med 8 røyster mot 1 røyst (KrF) å legge saka fram for kommunestyret i samsvar med rådmannen si tilråding

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Wenche Solheim

Arkivsak: 2016/517

Løpenr.: 13643/2018

Utvalsaksnr.	Utval	Møtedato
161/18	Ørsta formannskap	27.11.2018
112/18	Ørsta kommunestyre	13.12.2018

Saka gjeld: **SAMFERDSELSPAKKE VOLDA OG ØRSTA**

TILRÅDING TIL VEDTAK:

1. Ørsta kommunestyre tek finansieringa av E39 Voldatunnelen ut av Felles samferdselspakke Volda-Ørsta, og tek initiativ til ein eigen bompengesøknad av dette prioriterte prosjektet på E39.
2. Ørsta kommunestyre viser til at kostnaden med E39 Voldatunnelen har auka vesentleg i høve NTP 2018-2029 og krev at staten/Stortinget tek sin del av kostnadsauken.
3. Ørsta kommunestyre føreset at lokal del av finansieringa skjer gjennom etterskotsinnkrevjing.
4. Ørsta kommunestyre kan ikkje akseptere bom mot Ørsta i rundkøyringa i Furene då dette ikkje vil samsvare med prinsippet om at dei som har nytte av tiltaket skal betale. Ein bom mot Ørsta i Furene vil medføre auka trafikk inn i bustadområda ved Ytrehovden og Digernes, og vil vere til stor skade for Ørsta Volda lufthamn Hovden.
5. Etter at Stortinget har vedteke bompengesøknaden for E39 Voldatunnelen vil Ørsta kommunestyre stille seg positiv til vidare arbeid med Felles samferdselspakke Volda-Ørsta.

Vedlegg:Svar på spørsmål, SVV 29.05.2018

Næringslaga i Herøy, Ørsta, Stryn og Maritim foreining for Søre Sunnmøre 18.09.2018

Volda næringsforum og Hornindal næringslag

Vedtak Sande formannskap 17.10.2018

Vedtak Herøy formannskap 06.11.2018

Vedtak Ulstein formannskap 13.11.2018

Uprenta vedlegg:

Møtereferat frå styringsgruppa 1-9

Møtereferat frå arbeidsgruppa.

NTP (Nasjonal Transportplan),Handlingsprogram 2018-2023(2029

Saksutgreiing Volda kommunestyre, PS 107/18

Samandrag av saka:

Volda og Ørsta kommunar har i samarbeid med Statens vegvesen jobba for å få på plass ein felles samferdslepakke med delvis bompengefinansiering. Første møte i styringsgruppa var i juni 2016, og det vart tidleg slått fast at ein snakka om to fasar der E39 Voldatunellen er grunnlag for søknad til Stortinget om bompengefinansiering i fase 1 og E39

Ørsta fjordkryssinga hovudprosjekt for ny søknad i fase 2. I slik bompengepakke har kommunane og Statens vegvesen (SVV) hatt eit ynskje om å kunne integrere fleire aktuelle lokale vegtiltak, med sikte på snarleg gjennomføring. Dette vil i særleg grad vere aktuelt for viktige lokale tiltak som elles ikkje har prioritet som aktuelle strekningsvise tiltak i NTP.

I starten av arbeidet med samferdselspakken var E39 Voldatunellen berekna til å koste om lag 900 mill der 300 mill skulle finansierast lokalt, det vil seie med bompengar. Med ein pakke på om lag 1,5 mrd vil ein kunne få 600 mill til andre lokale prosjekt. Kostnaden for E39 Voldatunellen har seinare auka til nærare 1,2 mrd noko som halverer inntektene som kunne vore nytta til andre prosjekt som Ose bru og sentrumstiltak. Skal kostnadsauken på E39 Voldatunellen takast berre lokalt inneber det aksept for at bompengebidraget til E39 Voldatunellen aukar frå 300 til minimum 600 mill.

Det er eit grunnleggjande prinsipp at dei som har nytte av tiltaket også skal betale. Samferdselspakken gir lite til Ørstasamfunnet, medan ein i Volda vil få løyst store samferdselsprosjekt sentralt i Volda med sjukehuskrysset og ny rundkøyring mot Vikebygvegen, tilførselsveg til sjukehuset og høgskulen.

Vedtaket som kommunestyret i Volda har gjort medfører bomsnitt mellom øyane i ytre og Ørsta Volda lufthamn Hovden. Dette er påpeika som negativt av næringsliv og kommunar. Det er vidare negativt for Ørsta som destinasjon og for pendlarar.

NTP er under revidering og det bør jobbast politisk for å få meir statlege midlar til E39 Voldatunellen, framfor å auke det lokale bidraget frå 300 til 600 mill. Revisjon av NTP er planlagt handsama i Stortinget i første halvår 2021. Med godt politisk arbeid kan det difor vere mogeleg med oppstart av arbeidet med E39 Voldatunellen før 2024.

Bakgrunn for saka:

Grunnlag for arbeidet er kommunestyret sitt intensjonsvedtak for samferdslepakken, K-sak

sak PS 30/16, den 21.04.2016, der det vart gjort slikt vedtak:

VEDTAK:

- 1. Kommunestyret ser framdrift og prioritering av dei overordna veglinene med tilhøyrande infrastruktur som avgjerande for utviklinga i regionen Volda - Ørsta, og minner om at dette er eit samfunn som må sjåast på line med dei tre byane Kristiansund, Molde og Ålesund.*
- 2. Kommunestyret godkjenner at prosess på utarbeiding av grunnlag for felles samferdselspakke for Volda og Ørsta vert sett i gang.*
- 3. Programnotatet skal definere konkrete tiltak og sjå gjennomføring i fasar ut frå realisme knytt til målsetting for samferdselspakke-programmet, tilgjengelege ressursar og gjennomførbarheit.*
- 4. Kommunestyret ber ordførar og rådmann ta kontakt med Statens Vegvesen, region Midt, Møre og Romsdal fylkeskommune og Volda kommune for å få etablert ei styringsgruppe til å styre og gjennomføre utgreiinga. Styringsgruppa fastset framdriftsplan, set ned ev arbeidsgrupper og rapporterer til kommunestyret. Ordførar og rådmann representerer styringsgruppa frå Ørsta kommune.*

Med grunnlag i dette og tilsvarende vedtak i Volda kommune vart det etablert Styringsgruppe og arbeidsgruppe tilknytt prosjektet. Statens vegvesen har hatt prosjektansvaret og har bidrege med fagleg ekspertise og sekretærfunksjon.

Styringsgruppa har hatt slik samansetning:

Jørgen Amdam (leiar, Volda kommune), Rune Sjurgard (Volda kommune), Stein Aam (Ørsta kommune), Wenche Solheim (Ørsta kommune), Kjetil Strand (Statens vegvesen), Ole Jan Tønnesen (Statens vegvesen), Per Ove Nydal (Møre og Romsdal fylkeskommune), Cathrine Helle-Tautra (sekretær).

Arbeidsgruppe har hatt fylgjande samansetning:

Cathrine Helle-Tautra (Statens vegvesen), Vidar Neraas (Statens vegvesen), Svein Sunde (Gode vegar AS), Rolf-Magnus Sundgot (Ørsta kommune), Per Heltne (Volda kommune), Gry Halvorsen (Møre og Romsdal Fylkeskommune).

Arbeidsgruppa har etter vedtak i styringsgruppa hatt fylgjande mandat for sitt arbeid:

- Arbeidsgruppa skal utarbeide eit overbygningsdokument som beskriv konseptet til Felles samferdselspakke for Volda og Ørsta. Overbygningsdokumentet skal vise at pakken inneheld ulike tiltak i både Ørsta og Volda. Arbeidsgruppa skal også greie ut ulike modellar for bompengeprojektet.*
- Arbeidsgruppa skal i fellesskap føreslå ei prioriteringsliste over prosjekter som kan inkluderas i samferdselspakken. Alle prosjekter i denne lista skal ha eit kostnadsanslag.*
- For å sikre brei involvering lokal, skal arbeidsgruppa organisere:
 - o Folkemøter i Ørsta og volda sentrum**

- o Eigne møter med transportørane i området*
- *Arbeidsgruppa skal i tillegg utføre konkrete oppgåver definert av styringsgruppa.*

Arbeidsgruppa har hatt i alt 6 møter fram til no.

Arbeidsgruppa har arbeidd med fleire løysingar/plasseringar av bomsnitt og det er gjort berekningar for kva inntekspotensiale dei ulike bomsnitta har. Sjå nedanfor.

Basispakken/minimumsløysing betyr at bomsnittet vert knytt til ny tunell og dagens E39 (Klippa). Arbeidsgruppa definerte basispakken slik: E39 Voldatunellen, flyplasskrysset, gang og sykkelveg Aasen – Hovdebygda, forprosjekt E39 Ørstafjordkryssing samt kollektivtiltak.

Overbyggingsdokument er utforma, men ikkje fullført, då det enno ikkje er avklara kva prosjekt som skal takast med, kva bomsnitt som skal leggjast til grunn og om det er realistisk å etablere ein pakke.

Det er gjennomført folkemøte felles for Volda og Ørsta i Åsentunet.

Det er gjennomført møte med næringslivet /transportørane i området.

Arbeidsgruppa gav si tilråding til styringsgruppa den 31.08.2017.

Styringsgruppa tok så dette vidare i sitt møte den 1.11.2017 (møte nr.6):

Det var einighet i styringsgruppa om å gå vidare med basispakken (bomsnitt på ny og gammal E39) med ei finansieringsevne på 1513 mill. kr (50 mill. frå handlingsprogrammet 2018-23 kjem i tillegg) og takst 25 kr før rabatt. Basispakken skal frå no av innehalde følgjande tiltak:

- *E39 Volda-Furene (Voldatunnelen 1142 mill. kr)*
- *Kollektivtiltak (auka til 50 mill. kr)*
- *Flyplasskrysset (73 mill. kr)*
- *Gang- og sykkelveg Åsen-Hovdebygda (34 mill. kr)*
- *Utredning Ørstafjordkryssing (10 mill. kr)*
- *Nye bruer på Ose og Øyraelva (om lag 150 mill. kr)*
- *Miljøtiltak i sentrum (om lag 50-100 mill. kr). Kommunane er ikkje einige i korleis fordelinga skal vere.*

Frå møte nr 8 (utvida styringsgruppe) 12.04.18 vart det stilt ein del spørsmål som SVV svarar ut i vedlegg 1. Etter drøfting var det semje om at ein no står att med to ulike løysingar:

Alternativ 1: Volda alternativet. Dette er eit prosjekt der alle bommane er plassert i Volda og som dei kan arbeide vidare med utan Ørsta kommune. Ein ser føre seg to bommar, på Klippa/Ekset, total ramme på 1,5 mrd. 2018-kr, tiltaka tek utgangspunkt i Volda sitt forslag til basispakke som er:

- *Tunnel 1171mill. 2018-kr*
- *Flyplasskrysset og rundkøyring i Furene 100 mill.? 2018-kr*
- *Gang- og sykkelveg langs flyplassen 35 mill. 2018 kr*
- *Kollektivtiltak 50 mill.? 2018-kr*
- *Planleggingsmidlar til Ørstafjordkryssing Voldsfjordkryssing?*

Fordeling av overskytande midlar ut over kostnaden til basispakka må avklarast med politikaane i Volda. Ørsta ønskjer å dele desse midla med 50 % til kvar kommune.

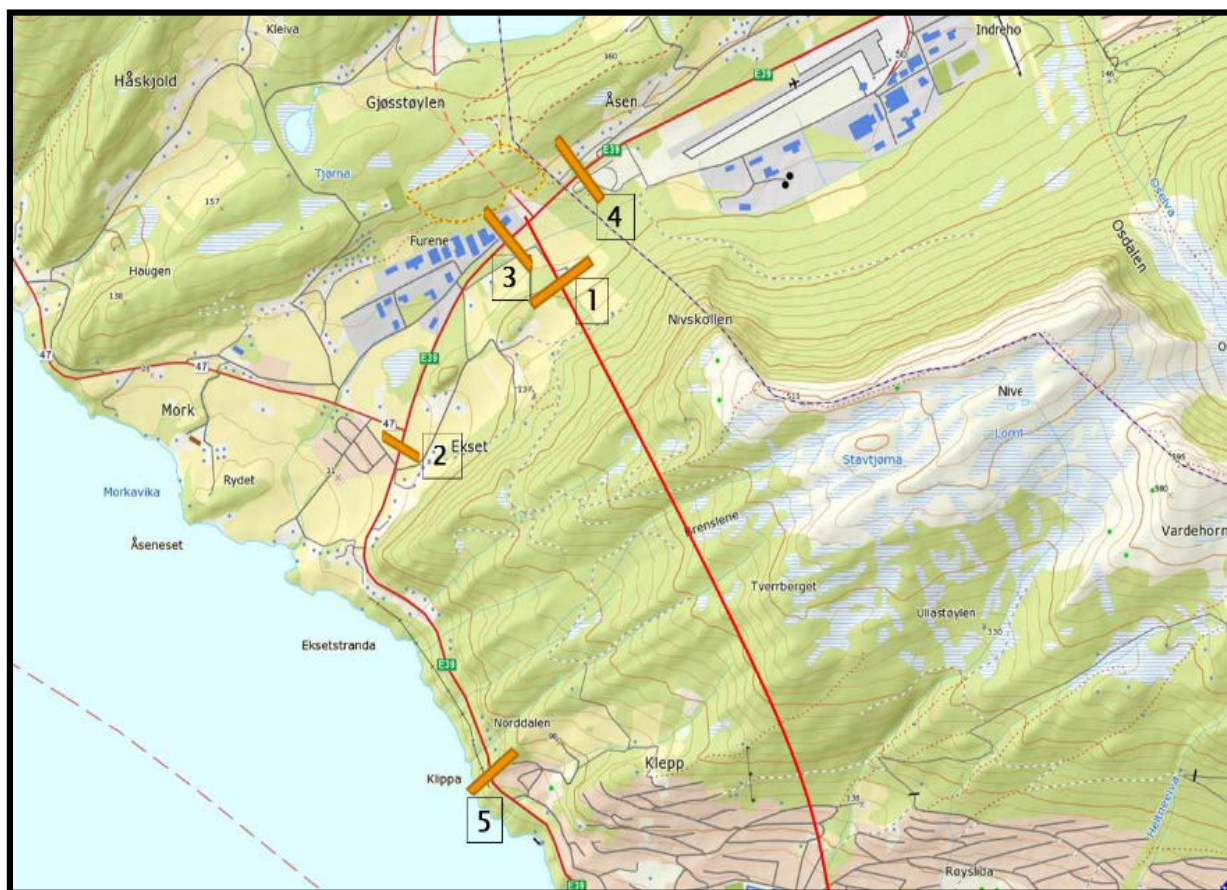
Alternativ 2: Tre bomsnitt (Ekset/Klippa, tunnel, Hovdeflata/Aasen). Same basispakke som alternativ 1. Overskytande inntekter frå bomsnitt Hovdebakken disponerast av Ørsta, overskytande inntekter frå bomsnitt i Volda disponerast av Volda.

I referatet frå siste møte i styringsgruppa, 8.juni er ambisjonsnivået redusert: *Volda og Ørsta kommune tar sikte på å avklare om dei skal gå vidare saman eller åleine før sommaren, med vedtak i august/september.*

Berekningar knytt til ulike bomsnitt

Til det siste møtet i styringsgruppa 8. juni 2018 vart det lagt fram nye berekningar frå SVV. Alle alternativ med to bomsnitt i Volda er berekna å gi 7000 betalande. Eit bomsnitt i Ørsta (Hovdebakken) vil gi 1000 betalande ekstra.

Vurderte bomplasseringar er nummerert på kartet under:



Berekning 1

Bomsnitt på ny tunnelarm i Furene (1), Ekset (2) - Bomsnitt sør for fv. 47. Stenger lokalvegar sørover mot Volda som kan gi lekkasje

Berekning 2

Bomsnitt på ny tunnelarm i Furene (1), Furene (3) og Aasen i Ørsta (4)

Berekning 3

Bomsnitt på ny tunnelarm i Furene (1) og mot Furene (3)

Berekning 4

Bomsnitt på ny tunnelarm i Furene (1) og Klippa (5) (likt berekning 1, då det ikkje er sonetilknytning mellom snitt 2 og 5, så i praksis like resultat i modellen)

Berekning 5

Bomsnitt KUN på ny tunnelarm i Furene

Med grunnlag i denne berekninga har Statens vegvesen gjennom sine modellar lagt til grunn fylgjande trafikkta/første gongs betalende i desse modellalternativa (ÅDT 2016):

	Ny tunnel	Gammel E 39 (Klippa/Furene)	E 39 (Hovden)	Sum nye betalende	Sum betalende (1.gang)
Beregning 1 og 4	4700	2100			Ca. 7000
Beregning 2	4700	2700	6000	1000 nye ved Hovden	Ca. 8000
Beregning 3	4700	2650	6400		Ca. 7000
Beregning 5 *	1600	7400			1600

*berekning 5 er snittinnkrevjing, ikkje timesregel

Tidlegare var det også med eit alternativ til bomstasjon nr 4 som skulle ligge aust for flyplasskrysset, mellom flyplassen og Ørsta sentrum (Hovdebakken). Etter ynskje frå Ørsta vart bomplasseringa i alt. 4 flytta til Aasen. Det har også vore drøfta eit alternativ der det vart lagt eit bomsnitt ved utgangen av Rotsethorntunnellen, noko som vart avvist av Volda.

Prinsipp for Samferdselspakken:

SVV og strategisjefen (Ketil Strand) i SVV har ved fleire høve i prosessen understreka **det overordna prinsippet** ved innføring av ein samferdselspakke; **Det er dei som får nytte av den nye tunellen og tiltaka i pakken som skal betale bompengar.**

For å kunne nytte seg av «**timesregelen**» (bompengeavgift ved berre ein bomstasjon i løpet av ein time) opplyser SVV at det er ein hovudregel at ein då må ha ei pakkeløysing (samferdselspakke). Dersom ein ikkje har ei pakkeløysing vil det heller ikkje vere høve til førehandsinnkrevjing av bompengar. Ved finansiering av E39 Voldatunellen med etterskots innkrevjing vil «månadstaket» ha stor betydning for pendlarar og næringsliv.

Betalingsfritak og reduserte takstar?

Det er ikkje heimel i takstretningslinjene for å gi fritak for bompengebetaling for å kome til lokalt servicesenter (butikk, kommuneadministrasjon m.m.). If. SVV er rammene for fritaks- og rabattordningar no innskjerpa i høve til lokale særordningar. Bompengeplasseringa i samferdselspakken bør såleis heller ikkje basere seg på betalingsfritak.

Inntekspotensiale er rekna ut frå bompengesats på 25 kroner (20kr med rabatt).

Det er i berekningane under føresettt 650 mill. kr frå staten. Dei 50 mill. kr i programområde midlar er usikre, sjølv om føresetnaden i startfasen var at staten ville legge inn 150 mill i programmidlar i samferdselspakken.

Nye krav til tunell-tryggleik-auka kostnad:

Då kommunestyra i Volda /Ørsta gjekk inn for delvis bompengefinansiering av tunellen Volda-Furene, var dette basert på ein utbyggingspakke der tunellen var kostnadsrekna til 900.mill og lokal finansiering/bompengedel skulle vere på 300 mill kr. (1/3).

Når no kostnaden med tunellen har vakse frå 900 mill til 1171 mill kr, mellom anna grunna endra og dyrare løysingar for området rundt tunnelen i Volda sentrum, bør også den statlege deltakinga i prosjektet aukast opp tilsvarande. Løysinga som ligg i reguleringsplanen (Volda) inneheld meir omlegging av veg, rundkøyringa er senka i terrenget og det er lagt inn fleire tilpassingar til gåande og syklande.

Vedtak Volda kommunestyre 27. september 2018, PS107/18:

1. Volda kommune syner til tidlegare vedtak om samferdselspakke for Volda og Ørsta. Det vert og synt til føresetnaden om delvis bompengefinansiering av Voldatunnelen som er sett i NTP. Volda kommune er positive til prosjektet om samferdselspakke og aksepterer delvis bompengefinansiering av ein slik pakke for Volda og Ørsta.

*2. Primært ber Volda kommunestyre om godkjenning av samferdselspakke i samsvar med alternativ **A4b** og med tre bomsnitt nær rundkøyringa i Furene. Det er kommunestyret sitt ønske å gjennomføre prosjektet i samarbeid med Ørsta kommune. Aktuelle prosjekt ved dette alternativet kan vere;*

Torvmyrvegen

Sentrumstiltak i Volda

Fullt ut finansiering av forprosjekt for Ørstafjordkryssing (avgrensa til 10

mill). Flyplasskrysset (finansiert 50% av midlane bom i Aasen genererer) Furene –

rundkøyring Evt. andre tiltak som; kollektivtiltak i Volda og Ørsta, Gang- og sykkelveggar,

Øyra bru, Sentrumstiltak Ørsta, og Voldafjordkryssing.

*3. Subsidiert ber Volda kommunestyre om godkjenning av bompengefinansiering i samsvar med alternativ **A4b**, med tre bomsnitt nær rundkøyringa i Furene. Aktuelle prosjekt ved dette alternativet kan vere;*

Torvmyrvegen

Kollektivtransport

Gang- og sykkelveggar

Sentrumsutvikling i Volda

Raskast mogleg nedbetalingstid.

4. Volda kommunestyre syner til at kostnaden med Voldatunnelen har auka i høve til dei opprinnelege kostnadene i NTP. Volda kommune oppmodar difor om at staten ta sin del av den auka kostnaden.

5. Kommunestyret ber om at det vert starta drøftingar med statens vegvesen/samferdselsdepartementet med sikte på nødvendig utbetring av dagens E39 gjennom Volda sentrum og særleg kryssing av Øyraelva. Volda

Dette vedtaket betyr etablering av bom 1,3 og 4 (på kart ovanfor) der bom 4 er flytta på andre sida av hjortekorridoren, nærare rundkøyringa.

Frå saksutgreiinga til Volda:

Dette er blitt drøfta både i styringsgruppa og i formannskapa i dei to kommunane.

Volda kommune har vore klare på at om slike tiltak skal med i pakken, må det etablerast eit bomsnitt på dagens E39 også i Ørsta, og at denne bør ligge mellom Ørsta sentrum og Flyplasskrysset.

Ørsta kommune har ikkje funne å kunne akseptere ei slik løysing.

Dei ynskjer berre ein bom ved rundkøyringa , ev. ein bom på eks. E39 ved Åsen. Signal frå Ørsta no er at bom i Aasen evt. på austsida av flyplasskrysset truleg ikkje vil bli godkjent i Ørsta, og i så fall vil det vere eit vilkår at ein etablerer bom på Rotset i Volda. Det har vore vurdert som uheldig å dele opp Volda sentrum med bomstasjon på Rotset, og dette har vore vurdert som lite realistisk å jobbe vidare med.

Med ei slik løysing fell heile grunnlaget for ein felles pakke bort, og då bør også aktuelle sentrumstiltak i Ørsta ut. Dette tilseier i så fall at berre Flyplasskrysset i Ørsta vert med vidare.

Vi vil då stå att med ein rein «Volda-pakke» med fylgjande aktuelle tiltak:

Tunnel:	1171 mill	
Furene – rundkøyring	30 mill	
Kollektivtiltak	30 mill	
Gang- og sykkelveggar	30 mill	
Øyra bru	50 mill	
Sentrumstiltak Volda	50 mill	
Flyplasskrysset	40 mill	- samla 230 mill kr
Sum:	ca. 1.401 mill kr.	

Det er grunn til å streke under at tala ovanfor er ikkje kvalitetssikra av SVV.

Slik rådmannen ser det står ein att med i hovudsak tre hovedproblemstillingar;

1. Makter ein å oppnå semje mellom SVV og Volda og Ørsta kommunar omkring ein samferdselspakke etter alternativ A4?
2. Dersom ein ikkje oppnår det, vil ein kunne få godkjent ein samferdselspakke etter alternativ A3?
3. Dersom ein får godkjent ein slik pakke, kvar skal bomsnittet på gamle E39 vere?
Det vil ikkje vere dei same trafikantane som betaler på Furene og Klippa og det vil bli større resttrafikk på gamle E39 dersom bommen kjem i Furene vs Klippa.
Berekningane tilseier likevel at innteningsevna vil vere omlag lik ved dei 3 alternativa med bom på gamle E39

Med bakgrunn i utgreiinga ovanfor og tidlegare vedtak om samferdselspakke for Volda og Ørsta vil rådmannen tilrå at Volda kommune er positive til prosjektet om samferdselspakke og aksepterer delvis bompengefinansiering av ein slik pakke.

Primært er tilrådinga om godkjenning av samferdselspakke i samsvar med alternativ A4 og med bomsnitt på gamle E39 lengst mot dagens rundkøyring i Furene og med dei aktuelle lokale tiltaka som er nemnt i pkt. 2 i tilrådinga.

Då det er usikkert om Ørsta vil gå for ei løysing etter alt. A4 vil rådmannen subsidiert tilrå at Volda kommune søker om ein samferdselspakke etter alternativ A3 og med bomsnitt på gamle E39 lengst mot dagens rundkøyring i Furene.

Felles pakke Volda –Ørsta?

Det har vore ein sentral del av den politiske handsaminga at det skal vere ein felles bompengepakke for Volda og Ørsta. Sentrumstiltak, bruer og flyplasskrysset har vore viktige element. I Ørsta har også E39 Ørstafjordkryssinga vore løfta fram i fleire høve, noko som også har fått støtte i Volda.

Utfordringa for Ørsta er at kostnadsauken med E39 Voldatunellen gir lite att til andre prosjekt, og med det vert kostnaden og konsekvensen for Ørsta større enn nytten, også grunna at det har kome til nye prosjekt i Volda som rundkøyning i Furene og Voldafjordkryssinga. For Volda er det viktig at alle skal kunne bevege seg fritt i heile Nye Volda utan å betale bompengar, medan alle som skal mellom Ørsta og Volda må betale. Ørsta har meint at skal ein bom i Ørsta få aksept må også bom på Rotset (Rotsethorntunellen) vere med.

Ein bomstasjon på Ørstasida burde i følgje SVV helst vore plassert i Hovdebakken eller på Ose. Dette ville gitt auka inntekter til pakken, men medfører at dei med bustad eller arbeidsplass i dette området må betale bompengar. Desse alternativa har difor vore avvist frå Ørsta. Alternativet med bom i Aasen vart lansert som eit alternativ dersom Rotset også fekk bom. Ein bom her vil ha svært negative konsekvensar for Ørsta Volda lufthamn Hovden og for pendling mellom kommunane i ytre og Ørsta. Besøkande frå Nordfjord må betale for å kome til Ørsta uansett. Viser også til uttalar frå næringslaga der alle er negative til ei slik løysing.

Vurdering og konklusjon:

Innføring av bompengar er utfordrande og plassering av bommar vert lett stridstema. Prinsippet om at dei som har nytte av tiltaka også skal betale må haldast høgt. Når E39 Voldatunellen er betalt er det lite att til andre prioriterte prosjekt.

Innspel frå Ulstein, Herøy og Sande kommunar viser at dei går i mot at finansiering av E39 Voldatunellen skal vere ein del av ein samferdselspakke for Volda og Ørsta. Også Dei meiner at det må arbeidast for ein større statleg finansiering. Næringslaga skriv mellom anna: *Næringslaga kan ikkje godta at kostnadsauken på om lag 300 mill blir belasta brukarane i tillegg til dei 300 mill som alt ligg inne som ein føresetnad. Ein ser det som naturleg at realisering av E39 Voldatunellen vert framskunda ved neste revisjon av Nasjonal Transportplan som er planlagt skal skje sommaren 2021.*

Å ta eit prosjekt ut av td. ein bypakke er ikkje uvanleg. Rådmannen viser til eit døme frå Tønsberg som Regjeringa Solberg slutta seg til og fremja i Statsråd 15. juni i år og som Stortinget godkjende den 20. november. Frå proposisjonen refererer rådmannen følgjande:

"På bakgrunn av gjennomført KVV/KS1 arbeides det med en bypakke for Tønsbergregionen. I juni 2016 vedtok Tønsberg kommune og Vestfold fylkeskommune å ta ny trafikk-løsning for fv 311 i Presterødområdet ut av bypakken for å gjennomføre tiltakene som et eget delvis bompengefinansiert prosjekt. Et forslag til finansieringsopplegg for prosjektet fv 311 Presterødbakken ble lagt fram for Tønsberg kommune og Vestfold fylkeskommune høsten 2017"

Kommunestyret må no ta stilling til om ein vil akseptere ein bom i Furene på Ørstaarma slik kommunestyret i Volda har vedteke, eller om ein i første omgang skal konsentrere seg om å få finansiert E39 Voldatunellen med eit større statleg bidrag og etterskots innkrevjing.

Tilråding til vedtak:

1. Ørsta kommunestyre tek finansieringa av E39 Voldatunellen ut av Felles samferdselspakke Volda-Ørsta, og tek initiativ til eigen bompengesøknad av dette prioriterte prosjektet på E39.
2. Ørsta kommunestyre viser til at kostnaden med E39 Voldatunellen vhar auka vesentleg i høve NTP 2018-2029 og krev at staten/Stortinget tek sin del av kostnadsauken.
3. Ørsta kommunestyre føreset at lokal del av finansieringa skjar gjennom etterskotsinnkrevjing
4. Ørsta kommunestyre kan ikkje akseptere bom mot Ørsta i rundkøyringa i Furene då dette ikkje vil samsvare med prinsippet om at dei som har nytte av tiltaket skal betale. Ein bom mot Ørsta i Furene vil medføre auka trafikk inn i bustadområda ved Ytrehovden og Digernes, og vil vere til stor skade for Ørsta Volda lufthamn Hovden.
5. Etter at stortinget har vedteke bompengesøknaden for E39 Voldatunellen vil Ørsta kommunestyre stille seg positivt til vidare arbeid med Felles samferdselspakke Volda-Ørsta

Likestillingsmessige sider ved saka:

Bompengar medfører ein kostnadsauke på transport mellom Ørsta og Volda som kan ramme dei med låg inntekt. Det er ikkje undersøkt om etablering av bom medfører auka billettpris på buss.

Konsekvensar for folkehelsa:

Gang og sykkelveg langs flyplassen legg betre til rette for gåande og syklende.

Miljøkonsekvensar:

Flyplasskrysset med rundkøyring opnar for at timeekspresen i større grad kan nyttast som flybuss.

Økonomiske konsekvensar:

Innbyggjarar og næringsliv må betale bompengar i 15 år. Høg investeringsramme gir høg takst.

Bomsnitt mot Ørsta vil gi avvisningseffekt for Ørsta Volda lufthamn Hovde også frå ytre. Det vil også kunne redusere den positive utviklinga for Ørsta som destinasjon.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Når Voldatunellen er realisert vil tilkomsten til sjukehuset frå Ørsta verte vesentleg betre.

Konsekvensar for barn og unge:

Ingen spesielle.

Ørsta, 21.11.2018

Wenche Solheim
Rådmann



VANYLVEN KOMMUNE

Servicetorget

Volda kommune
Stormyra 2

6100 VOLDA

Ørsta kommune
Dalevegen 6

6153 ØRSTA

<i>Saksnr</i>	<i>Løpenr/Arkiv</i>	<i>Dykkar ref.</i>	<i>Avd/Saksansvarleg</i>	<i>Dato</i>
2018/771	8475/2018 /		SER / NYGANE	06.12.2018

MELDING OM VEDTAK

Voldatunnelen på E39, finansiering, uttale frå Vanylven kommune

Formannskapet handsama i møte den 04.12.2018 – sak 182/2018. Følgjande vedtak vart fatta:

Vanylven formannskap meiner at E39 Voldatunnelen må prioriterast som neste store utbyggingsprosjekt på E39 i vårt fylke, og det må prioriterast innsats for eit større statleg bidrag til E39 Voldatunnelen enn dei 600 mill. som er tilrådd i gjeldande NTP 2018-2029.

Vanylven formannskap vil oppmode kommunane Volda og Ørsta til å skilje ut finansiering og gjennomføring av E39 Voldatunnelen frå ein felles samferdselspakke for Volda – Ørsta.

Saksutgreiinga ligg ved til orientering.

Rett utskrift:
Vanylven kommune

Kåre Kvangarsnes
konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ikkje signatur.

Kopi til:
MARITIM FORENING FOR SØRE SUNNMØRE (Mafoss) Stålhaugen 7, 6065
Ulsteinvik

Postadresse:
Rådhuset
6143 FISKÅ

postmottak@vanylven.kommune.no
Telefon:
70030000

Telefaks:
70030009

<http://www.vanylven.kommune.no>
Org.nr
964 978 662

Bankgiro:
3972 07 00151



VANYLVEN KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG

Saksnr:
2018/771

Arkiv:

Avd/Saksansv:
RÅD/NYGANE

Utvalsaksnr

182/2018

Utval

Formannskapet

Møtedato

04.12.2018

Voldatunnelen på E39, finansiering, uttale frå Vanylven kommune

Tilråding:

1. Vanylven kommune støttar gjennomføring av Voldatunnelen på E39 for å avlaste trafikken gjennom Volda sentrum med ei effektiv og trafikktrygg tunnelløysing.
2. Det må arbeidast for ei større statleg finansiering enn dei 600 mill. kr som er tilrådd i gjeldande NTP 2018 – 2029.
3. Vanylven kommune har ikkje merknader til plassering av bomstasjon på strekninga Furene mot Volda og Furene mot ny tunnel.
4. Vanylven kommune går imot at det vert kravd bompengar på strekninga frå Furene mot Ørsta både fordi det vil ha negativ verknad for bruken av Ørsta/Volda lufthamn Hovden, og fordi det vil kunne ha negativ verknad for pendling mellom Ulstein og Ørsta noko som vil svekke den felles bu- og arbeidsmarknaden.
5. Vanylven kommune meiner at finansiering og gjennomføring av E39 Voldatunnelen må vere skilt ifrå ein felles «samferdslepakke» for Volda og Ørsta.

Vedlegg

- 1 Orienteringar og uttale om Voldatunnelen

Vedlegg innhald:

Orientering om prosjekt og finansiering

Uttale frå næringslaga i Ørsta, Herøy, Stryn og MAFOSS

E-39 Voldatunnelen innspel Hareid Næringsforum

Sande kommune - Uttale om E39 finansiering av Voldatunnelen

Uttale Volda Næringsforum og Hornindal Næringslag

Samandrag av saka:

Trafikken gjennom Volda sentrum er planlagt avlasta med ny tunnel frå Furene til området sør for Volda sjukehus med påkopling til eksisterande vegnett i rundkøytinga ved Høgskulen i Volda. Finansieringa skal delvis vere med bompengar. Administrasjonen tilrår at bomsnittet blir på armen i rundkøytinga i Furene mot Volda og i arm mot ny tunnel.

Saksopplysningar:

I NTP 2018 – 2029 er Voldatunnelen prioritert. Finansieringa er ein kombinasjon mellom statlege midlar og bompengar. Der er ulike modellar for bompengeneinnkreving og kombinasjonar mot ein såkalla samferdselpakke for Volda og Ørsta.

Volda kommune vedtok reguleringsplan for E39 Voldatunnelen 31.05.2018 i sak PS 69/18. I planomtalen 2.7: finn ein følgjande formulering: «Trafikkberekningar viser at årsdøgntrafikken i tunnelen vil vere omlag 9000 i år 2041, dette gjer at det er planlagt tunnelklasse D med to separate tunnellop.»

Ei endring til tunnelklasse D med to separate løp medfører auka prosjektkostnad. I planomtalen framgår dette slik: «E39 Volda-Furene ligg inne i Nasjonal transportplan (NTP) med 900 mill. kroner i siste halvdel av perioden 2018-2029. I NTP er kostnaden basert på kommunedelplan (+25 %) med eitt tunnellop, der andelen statlege midlar er 600 mill. kroner. I prioriteringa er det føresett at det vert tilslutning om delvis bompengefinansiert utbygging av prosjektet. Nye trafikktal har medført behov for å regulere for to tunnellop. Utbygging som vist i reguleringsplanen vil ha ein kostnad på 1815 mill. kroner ut frå kostnadsanslag i Statens vegvesen med ei detaljering på +-10 %. Eit eventuelt første byggetrinn der ein legg eitt tunnellop til grunn, er kostnadsrekna til 1142 mill. kroner (+-10 %).»

Dersom ikkje staten stiller med økonomiske midlar, vil altså ei endring til tunnelklasse D medføre ei auke i brukarbetalinga utover dei 300 mill. kr som alt ligg inne i NTP som ein føresetnad.

Vurdering og konklusjon:

Det er naturleg at Voldatunnelen får prioritet som utbyggingsprosjekt på E39.

Vanylven kommune sine vurderingar er at dette prosjektet bør løysast utan å trekke inn andre samferdselsutfordringar i Volda og Ørsta. Av den grunn bør difor Vanylven kommune oppmode kommunane Volda og Ørsta om å skilje ut finansiering og gjennomføring av E39 Voldatunnelen frå ein felles samferdselpakke for Volda og Ørsta. Det må prioriterast samordna innsats for eit større statleg bidrag til E39 Voldatunnelen enn dei 600 mill. kr som er tilrådd i gjeldande NTP 2018-2029.

Når det gjeld snitt for innkrevjing av bompengar, er det naturleg at dette skjer på den strekning som blir avlasta, dvs. frå Furene mot Volda – ikkje mot Ørsta, og naturlegvis frå Furene mot den nye tunnelen. Bompengeneinnkreving mot Ørsta vil gje negativ verknad for trafikken og bruken av flyplassen på Hovden, og også svekke den felles arbeidsmarknaden mellom Ulstein og Ørsta, jf. at der i 2017 var 245 dagpendlarar mellom desse kommunane (kjelde: Fylkesstatistikken for Møre og Romsdal).

Det vert elles vist til uttalane frå dei ulike næringslaga i regionen, jf. vedlegga.

Fiskå, 26.11.2018

Andreas Chr. Nørve
rådmann

Ane Malene Søvik Nygård
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ikkje signatur.

Handsaming:

Etter framlegg frå Øystein Blom vart det gjort slik **samrøystes**

VEDTAK:

Vanylven formannskap meiner at E39 Voldatunnelen må prioriterast som neste store utbyggingsprosjekt på E39 i vårt fylke, og det må prioriterast innsats for eit større statleg bidrag til E39 Voldatunnelen enn dei 600 mill. som er tilrådd i gjeldande NTP 2018-2029.

Vanylven formannskap vil oppmode kommunane Volda og Ørsta til å skilje ut finansiering og gjennomføring av E39 Voldatunnelen frå ein felles samferdselspakke for Volda – Ørsta.

Rovde grendalag v/ Rolf Dyb, leiar
Lauvstad og Velsvik grendautval v/ Arne O. Torvik, leiar
Innselset og Dravlausbygda grendalag v/Jorunn Beate Lillebø Lande, leiar

Dalsfjord, 21.12.2018

Møre og Romsdal fylkeskommune (MRFK)
Samferdselssjef Arild Fuglseth
Fylkesordførar Jon Aasen

OPPFØLGJING – FOLKEMØTE PÅ LAUVSTAD 13.11.2018:
**LOVNADAR OM Å GÅ NED EI TAKSTSONE FOR SAMBANDET VOLDA-
LAUVSTAD SOM FØLGJE AV AVSTANDSMÅLING**

Vi viser til motteke brev frå samferdselsjefen datert 6.12.2018. Sjå vedlagt. Her går det fram at det er bestilt ei oppmåling av alle fylkeskommunale ferjesamband i Møre og Romsdal og at ein vil sjå på moglegheitene for å justere takstane når berekningane ligg føre. Det er førespegla at dette arbeidet vert avslutta i løpet av våren 2019.

På folkemøte avhalde på Lauvstad 13.11.2018 kom ein innom det forholdet at sambandet Volda-Lauvstad i lengre tid har vore i for høg takstzone i forhold til avstanden ferjestrekninga faktisk har. Fylkesordførar gav klare lovnadar om at at feilen skulle rettast opp. Det vart sagt noko slikt som at der det er faktafeil skal det rettast opp, det gjeld til dømes forhold som kan målast og vegast. Tilhøyrarane (196 i talet (kvalitetssikre) gjekk frå møtet i god tru om at forholdet snarleg ville verte retta opp i. Svaret frå samferdselsjefen var såleis ikkje i tråd med forventningane.

Vi finn det uaktuelt å bruke heile våren på kartlegging og vurdering og meiner det ligg nok dokumentasjon til grunn for iverksetjing flytting av takstzone frå 1.1.2019.

Sambandet har lege ei takstzone for høgt sidan 2009. Viser her til reportasje i Sunnmørsposten tilbake i 2009 ”Krig om lengda på fjorden” <https://www.smp.no/nyheter/article117692.ece> . I faktaboks knytt til reportasjonen går det fram at også sambanda Brattvåg-Dryna og Harøya-Dryna har vorte tilsvarande justert med ei takstzone opp. Viser også til klage frå Lauvstad grendalag vedrørande heva takstzone.

Til dykkar orientering legg vi også ved epostkorrespondanse mellom Vegvesenet og Norled 9.11.2018 vedrørande bestilling av gps-måling av avstanden på sambandet Volda-Lauvstad. Bestillinga er gjort kl 12.22 og måling er levert kl 21.56. Med bakgrunn i dette går vi ut frå at fylkeskommunen allereie har fått målingane i hende.

Grendalaga krev effektivering av lovnadane som er gjort og at dette gjer seg gjeldande frå 1.1.2019.

Med venleg helsing

- Rovde Grendalag v/ Rolf Dyb (leiar)
- Lauvstad og Velsvik grendautval v/Arne Torvik (leiar)
- Dravlaus -og Innselsetbygda grendalag v/ Jorunn Beate Lillebø Lande (leiar)

Kopi sendt til: Leiar i samferdselskomiteen, Kristin Sørheim, Vanylven kommune, Volda kommune, Synste Møre, Møre, Møre-Nytt, Sunnmørsposten, NRK Møre og Romsdal,

Vedlegg:

- Brev frå Grendalaga dat. 25.11.2018
- Brev frå samferdselssjefen, dat. 6.12.2018
- Korrespondanse grendalag – Statens vegvesen i 2009, klage i høve heva takstsone.
- Korrepondanse Vegvesenet-Norled, dat. 9.11.2018

Rovde grendalag v/ Rolf Dyb, leiar
Lauvstad og Velsvik grendautval v/ Arne O. Torvik, leiar
Innselset og Dravlausbygda grendalag v/Jorunn Beate Lillebø Lande, leiar

Dalsfjord, 25.11.2018

Møre og Romsdal fylkeskommune (MRFK)
Samferdselssjef Arild Fuglseth
Samferdselsutvalet (SU) v/ leiar Kristin Sørheim

OPPFØLGJING – FOLKEMØTE PÅ LAUVSTAD 13.11.2018:
LOVNADAR OM Å GÅ NED EI TAKSTSONE FOR SAMBANDET VOLDA-
LAUVSTAD SOM FØLGJE AV AVSTANDSMÅLING

Viser til folkemøte på Lauvstad 13.11.2018 der tema var takstauken med to takstsoner som er innført på bruttosamband i fylket frå 1.1.2018. Mot slutten av møtet kom ein innom det forholdet at sambandet Volda-Lauvstad i lengre tid har vore i for høg takstsoner i forhold til avstanden ferjestrekninga faktisk har. Fylkesordførar gav klare lovnadar om at feilen skulle rettast opp.

Det vert også vist til tidlegare korrespondanse i saka. Kun dei siste breva er teke med her:

- Brev frå samferdselssjefen til grendalaga datert 23.10.2018
- Presisering frå grendalaga, datert 29.10.2018.

Så vidt vi forstår har sambandet vore i takstsoner 8 sidan Norled overtok anbodet i 2009. Sambandet er kontrollmålt i 2018 av ferja Ørland på oppdrag frå Statens vegvesen, målinga synte at sambandet har ei lengde på under 7 km. Med visning til riksregulativet skal då sambandet vere i takstsoner 7 i høve avstandsmåling.

Fylkespolitikarane, med fylkesordførar i spissen, var tydeleg på at dersom fastsetting av takstsoner er basert på feil faktagrunnlag skulle feilen rettast opp snarast.

Grendalaga etterlyser effektivering av lovnadane som er gjort. Vi minner om at det er bedre tidsramme for denne justeringa enn den som Fylkestinget bestemte den 13.12.17, og effektuerte alt den 1.1.2018. På bakgrunn av fakta og dei lovnadane som er gitt i folkemøte med innbyggjarane tilstades forventar vi at sambandet frå nyttår vert justert ned til rett takstsoner samt at fylkeskommunen ser nærare på dei to ekstra takstsonene som vart lagt til frå 1.1.2018. I denne samanheng må ein også ta med at for sambandet Volda-Lauvstad har det vore urettmessig høg billettpris i snart 9 år.

Med venleg helsing

- Rovde Grendalag v/ Rolf Dyb (leiar)
- Lauvstad og Velsvik grendautval v/Arne Torvik (leiar)
- Dravlaus -og Innselsetbygda grendalag v/ Jorunn Beate Lillebø Lande (leiar)

Kopi sendt til: Vanylven kommune, Volda kommune, Synste Møre, Møre, Møre-Nytt, Sunnmørsposten, NRK Møre og Romsdal,



Møre og Romsdal
fylkeskommune

Rovde grendalag

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
	25.11.2018	130841/2018	Stig Helle-Tautra, 71 28 02 53	06.12.2018

Oppfølging - Folkemøte på Lauvstad

Vi viser til Dykkar brev datert 25.11.2018 om lovnadar om å gå ned ei takstsone for sambandet Volda – Lauvstad.

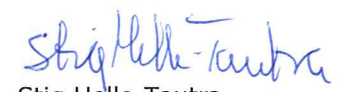
Møre og Romsdal fylkeskomme ser at sambandet Volda – Lauvstad ligg ei takstsone for høgt i forhold til sambandets lengde. Med bakgrunn i at det er oppdaga at dette sambandet er feil registrert, har vi bestilt ei oppmåling av alle fylkeskommunale ferjesamband i Møre og Romsdal.

Som tidlegare skrevet, er billettinntekter ei stor finansieringskjelde for ferjedrifta i Møre og Romsdal. For å sikre vår finansiering, er det derfor viktig for Møre og Romsdal Fylkeskommune å kontrollere alle våre samband med omsyn på korrekt lengdeberegning og tilhøyrande takstsone. Når desse berekningane ligg føre, vil vi sjå på mogelegheita til å justere takstane på blant anna ferjesambandet Volda – Lauvstad.

Møre og Romsdal Fylkeskommune vonar at dette arbeidet vert avslutta i løpet av våren 2019.

Med helsing


Arild Fuglseth
samferdselssjef


Stig Helle-Tautra
seksjonsleiar drift kollektiv



Møre og Romsdal
fylkeskommune

Lauvstad og Velsvik grendautval

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
	25.11.2018	130841/2018	Stig Helle-Tautra, 71 28 02 53	06.12.2018

Oppfølging - Folkemøte på Lauvstad

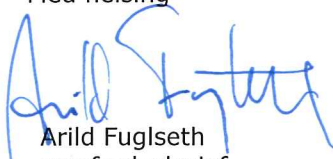
Vi viser til Dykkar brev datert 25.11.2018, om lovnadar om å gå ned ei takstsone for sambandet Volda – Lauvstad.

Møre og Romsdal fylkeskomme ser at sambandet Volda – Lauvstad ligg ei takstsone for høgt i forhold til sambandets lengde. Med bakgrunn i at det er oppdaga at dette sambandet er feil registrert, har vi bestilt ei oppmåling av alle fylkeskommunale ferjesamband i Møre og Romsdal.

Som tidlegare skrevet, er billettinntekter ei stor finansieringskjelde for ferjedrifta i Møre og Romsdal. For å sikre vår finansiering, er det derfor viktig for Møre og Romsdal Fylkeskommune å kontrollere alle våre samband med omsyn på korrekt lengdeberekning og tilhøyrande takstsone. Når desse berekningane ligg føre, vil vi sjå på mogelegheita til å justere takstane på blant anna ferjesambandet Volda – Lauvstad.

Møre og Romsdal Fylkeskommune vonar at dette arbeidet vert avslutta i løpet av våren 2019.

Med helsing


Arild Fuglseth
samferdselssjef



Stig Helle-Tautra
seksjonsleiar drift kollektiv



Møre og Romsdal
fylkeskommune

Innselset og Dravlausbygda grendalag

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
	25.11.2018	130841/2018	Stig Helle-Tautra, 71 28 02 53	06.12.2018

Oppfølging - Folkemøte på Lauvstad

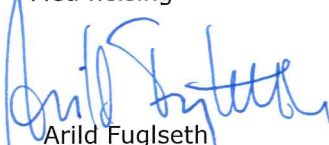
Vi viser til Dykkar brev datert 25.11.2018 om lovnadar om å gå ned ei takstsone for sambandet Volda – Lauvstad.

Møre og Romsdal fylkeskomme ser at sambandet Volda – Lauvstad ligg ei takstsone for høgt i forhold til sambandets lengde. Med bakgrunn i at det er oppdaga at dette sambandet er feil registrert, har vi bestilt ei oppmåling av alle fylkeskommunale ferjesamband i Møre og Romsdal.

Som tidlegare skrevet, er billettinntekter ei stor finansieringskjelde for ferjedrifta i Møre og Romsdal. For å sikre vår finansiering, er det derfor viktig for Møre og Romsdal Fylkeskommune å kontrollere alle våre samband med omsyn på korrekt lengdeberekning og tilhøyrande takstsone. Når desse berekningane ligg føre, vil vi sjå på mogelegheita til å justere takstane på blant anna ferjesambandet Volda – Lauvstad.

Møre og Romsdal Fylkeskommune vonar at dette arbeidet vert avslutta i løpet av våren 2019.

Med helsing


Arild Fuglseth
samferdselssjef


Stig Helle-Tautra
seksjonsleiar drift kollektiv



Statens vegvesen

Lauvstad og Velsvik grendautval
v/ Silje Tilseth
6133 LAUVSTAD

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
(Trafikk) Odd Barstad - 22073794

Vår referanse:
2007/178325-007

Deres referanse:

Vår dato:
04.05.2009

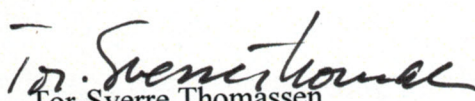
Endring av takstzone på ferjestrekninga Lauvstad - Volda

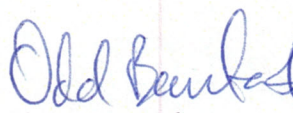
Vi viser til tidligere kontakt samt brev av 5. januar 2009.

Det har i 2008 vært gjennomført kontrollmåling av seilingsdistanser i alle riksvegsamband i Norge. Disse målingene ble gjennomført etter et standardisert opplegg i alle samband. Målingene viste avvik i 38 riksvegsamband. Disse fikk justerte takstsoner fra 1.1.2009. Justeringene går begge veier.

For sambandet Lauvstad-Volda viste kontrollmålingen at takstsonen ikke stemte med den faktiske seilingsdistansen. På bakgrunn av dette ble takstsonen endret i dette sambandet på samme måte som i de andre sambandene der dette var aktuelt.

Veg- og ferjeforvaltning
Med hilsen


Tor-Sverre Thomassen
seksjonsleder


Odd Barstad

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no

Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Odd Barstad
Statens Vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 OSLO

Lauvstad og Velsvik Grendautval
v/ Silje Tilseth
6133 Lauvstad

Endring av taksone på ferjestrekninga Lauvstad – Volda.
Dykkar ref. 2007/178325-007

1. Syner til dykkar brev datert 4.5.2009 og tidlegare kontakt.
2. Vi kan ikkje av brevet frå dykk sjå at punkta i klaga vår vil verte tatt hensyn til, og vi kan heller ikkje sjå at de har vurdert dei momenta som står i den klaga.
Vi veit at der var tydeleg mangelfull utføring av målingane ved denne ferjestrekninga og vi vil be om ei ny måling snarast. Føraren av ferja som utførte målinga var ikkje klar over kva denne målinga skulle nyttast til, og tok både unødvendige og store svingar under målingane, noko som er innrømt i etterkant. Det er svært synd om trafikkantane på dette målegrunnlaget må betale for høg avgift.
3. Det vert i tillegg hevda av kunnige at ferjestrekninga vart oppmålt av Kystverket då Statens Vegvesen flytta ferjeleiet i Volda for ca. 25 år sidan. Seglingsdistansen vart då satt til 6800 m. Vi kan difor svært gjerne tenkje oss at ei upartisk og nøytral part som dette utfører den igjen.

Med venleg helsing

Silje Tilseth
Grendautvalsleiar

Kopi: Tor-Sverre Tomassen

Lauvstad og Velsvik grendautval
v/ Silje Tilseth
6133 Lauvstad

5.januar 2009

Statens Vegvesen Region Midt
Fylkeshuset
Att: Synnøve Sørflaten
6404 Molde

ENDRING AV TAKSTSONE PÅ FERJESTREKNINGA LAUVSTAD-VOLDA

Om lag to veker før jul kom det oppslag på ferja om at takstsona ville verte auka frå 7 til 8 med verknad frå nyttår. Dette vart grunngjeve med ei kontrollmålingperiode av distanse gjennomført i sommar, der ein meinte at ein no kom rett over soneskiljet på 7000 m. Denne distansen vart målt av BF "Lauvstad" åleine. Landoppmålingskartet frå Rådhuset i Volda syner at avstanden er om lag 6700 m frå kai til kai. Vi kan ikkje akseptere ei takstsona-auke ettersom vi meiner at auken kom på feil grunnlag.

Føraren av ferja, som tok desse målingane, fortel også at dei ikkje fekk opplyst kva oppmålingane gjaldt, slik at det på desse oppmålingsturane også vart medrekna påverknad frå vind- og værforhold, samt venting på Folkestad-ferja som bruker same kaia i Volda. I tillegg ligg kaiene *frå* kvarandre og ferjeturen går i ein langstrakt omvendt S. Når ferja skal til og frå kai vert det difor personavhengig kor stor sving ho gjer, og dette kan *ikkje* vere gjeldande når ein føreteik ein slik avstandsmåling. Det er ingen skjær eller andre forhold i leia som tilseier at ferja brukar fleire hundre meter meir enn det karta syner. Vi krev difor at denne distansen vert oppmålt på ny etter kriteriet om *kortast farbar veg* over fjorden. Vi bed også om at personellet som skal måle dette, vert instruert slik.

Det er passasjerane sitt uvedkomande korleis ferjeselskapet vil manøvrere for å leggje til kai – i bildekk si retning i ein omvendt S eller mot bildekk si retning i ei N-form-, MEN kostnadane ved ei takstauke er i høgste grad passasjerane sitt vedkomande, og då er det kortast mogleg strekning som gjeld.

Dette er ei ferjestrekning som er ein del av mange menneske sin arbeidsveg, og utgiftsauken som soneendringa medfører årleg er betydeleg. Takstauken er umogleg å finne seg i når vi samstundes jobbar for å fremje busetjing i bygdene våre.

Vi krev at det vert gjort ei ny oppmåling på strekninga snarast slik at ikkje passasjerane lid unødig kostnadsmessig av denne takstauken, som vi meiner er gjort på feil grunnlag.

Vi ser fram til eit snarleg svar og at vi i neste omgang får att sone 7 på strekninga.

Lauvstad, 5.januar 2009

Med helsing
Lauvstad og Velsvik grendautval
Silje Tilseth, leiar.

Kopi: Ordføraren i Volda

Vedlegg: Landoppmålingskart

Lauvstad og Velsvik grendautval
v/ Silje Tilseth
6133 Lauvstad

6.januar 2009

Ordføraren i Volda
Rådhuset
6100 Volda

ENDRING AV TAKSTSONE PÅ FERJESTREKNINGA LAUVSTAD-VOLDA

Vedlagt er ein kopi av brevet som vart sendt til Statens Vegvesen i høve endring av takstsona.

Sona vart brått auka frå 7 til 8 frå 01.01.09, og som det går fram av brevet meiner vi at dette hende på feil grunnlag. Mellom sone 7 og 8 går grensa på 7000 m. Landmålingskartet syner ein distanse på om lag 6700 m, og vi finn det derfor heilt urimeleg at taksten har vorte auka.

Som vedlagde tabell syner ser ein at dette medfører betydelege kostnader for dei reisande. Svært mange som er busette på Vestsida har sitt arbeid på den andre sida av fjorden. I tillegg finst her fleire anleggsbedrifter med lange bilar som reiser jamt med ferja, og ein kostnadsauke på 20-30 kr *kvar veg* er dramatisk.

Vi ynskjer å behalde innbyggjarane våre med ein positivetet om nettopp det å leve på bygda. Tiltaket som vart sett i verk ved nyttår er eit steg i feil retning for bygdene våre.

Vi bed om ordføraren si støtte i denne saka, og oppfordrar til at ordføraren ved ei eventuell henvending stiller seg bak vårt krav om ei ny oppmåling av distansen frå kai til kai. På denne måten kan vi få tilbake takstsona 7 på strekninga.

Lauvstad, 6.januar 2009

Med helsing
Lauvstad og Velsvik grendautval
Silje Tilseth, leiar

Lauvstad og Velsvik Grendautval
v/ leiar Solgunn Tilseth Breivik
6133 Lauvstad
Tlf nr 700 50319 / 700 67 381 / 99 22 78 85
E-post: soltb@online.no

Statssekretær Steinulf Tungesvik
Samferdselsdepartementet
Oslo

Lauvstad 06.09.07

FERJESTREKNINGA LAUVSTAD-VOLDA I UTVIKLING?

Vi er i ferd med å gjennomføre ei spørjeundersøking der utflytta sambygdingar vert spurde om kva som skal til (i prioritert rekkjefølgje) for at dei skal flytte heimatt. Svara dei kjem med er klare: på 1.plass kjem **raskare ferje og betre samband til Volda**. Vi i Grendautvalet har difor konkludert med at dette er det viktigaste for at bygda vår fortsatt skal kunne utvikle seg og verte meir attraktiv å busetje seg i.

Når strekninga Lauvstad – Volda vart lyst ut på anbod på nytt klaga vi på kravspesifikasjonane som Statens Vegvesen – Region midt har utarbeidd, då dei på langt nær dekkjer pendlarane sine behov, sjå brev av 12.07.07. Vi fann mellom anna ingen krav om kor fort ferja skal kunne gå. Vi meiner bestemt at vi har krav på ei utvikling i høve til dette.

Ferja tek 25 min, det same som den gjorde for 40 år sidan. No når vi får nytt ferjeselskap frå nyttår får vi ei ferje som går 11,5 knop altså 0,5 knop mindre enn i dag.

Rederiet Tide er svært positiv til å gjere endringar slik at ferja kan halde den farta som bygdene ønskjer. Grendautvalet har i dag hatt kontakt med driftssjef Havnerås på telefon, og etter det han sei er det fullt mogeleg å gjere tekniske endringar for å få meir fart. Etter det han seier er det ikkje dei store kostnadene å få til dette. Han seier vidare at det som skal til for å få større fart er å setje inn større scottelar slik at dei toler belastninga av å køyre to motorar samtidig.

Hadde der vore stilt meir krav til fart og frekvens frå Statens Vegvesen si side hadde ikkje dette vore noko problem. Vi har forøvrig ikkje fått svar på krava vi har sendt, men fått signal om at det skal opp i samferdselsutvalget i september.

Kort oppsummert er ferjeproblematikken slik:

- **Fart**, vi meiner at ferja bør kunne gå med ei fart på minimum 15-17 knop som vil gi ei overfartstid på ca 15 min.
- **Volda sjukehus**: Heile Dalsfjorden, Velsvik og Vanylven kommune er tilknytt Volda sjukehus bl.a ved akutte situasjonar. Då seier det seg sjølv at det er viktig med ei rask ferje.
- **Pendling**: Dei aller fleste av dei som bur på Lauvstad har arbeidet sitt i Volda og Ørsta og vi har mange skuleelevar som pendlar.

- **Hyppigare frekvens.** Vi må få bort dei store pausene på opptil 2 timar. Der bør vere ein avgang til mellom 05.45 og 07.20 pga pendlarane som byrjar på jobb 07.00 og 07.30. Dette er vanlege arb.tider både for dei som jobbar i Helsevesenet og i Næringslivet elles. Det vert for mykje dødtid og lange arbeidsdagar.

Mellom 19.40 og 21.25 frå Volda er der ingen avgang. Det er det same som å stengje vegen mellom Ørsta og Volda nesten 2 timar på kveldstid !

Vi treng også hyppigare avgangar på kveldstid, både kvardagar og helg, for slik det er no vert vi avstengt frå kulturlivet i kommunen vår. Det er til dømes ofte ein ikkje får med seg slutten på ein kino o.l sidan siste ferje går frå Volda 23.20 kvardagar og 23.10 i helgane.

Søndagar og heilagdagar må der vere ein tidlegare avgang frå Lauvstad dette er særleg viktig for dei som jobbar i Helsevesenet. Slik det er no går ikkje første ferja før 08.20.

Dei rekk då ikkje første vakta si og må overnatte i Volda. Laurdagar manglar der også ein avgang mellom 16.15 og 18.15. Generelt kan ein seie at gap på ca 2 timar er alt for lenge og dekkjer ikkje på langt nær behovet til pendlarane. Vi er leie av å høyre at vi er "over standard".

Kven bestemmer kva som er standard og korleis er standarden i forhold til det reelle behovet?

- Sidan dette også er ei beredskaps-ferje er det **ikkje ekstra lønns-kostnader** knytt til å ha fleire avgangar istadenfor pause. Det vil kun vere ekstra olje-utgifter.

Ferja er berebjelken i bygda vår og Volda er kommunesenteret vårt. Det er difor eit **folkekrav** at vi har eit ferjetilbod som er framtidsretta og som folket er tente med!
Vi vonar du som statssekretær vil bidra i denne prosessen.

Takk for besøket og på gjensyn.

Med venleg helsing

Solgunn T. Breivik

Solgunn T. Breivik
leiar



Møre og Romsdal

01.03.2009

Nye ferjetakstar



Strekninga som ferjene tilbakelegg på turane sine skal målast på nytt - og no skal også svingane som ferja tek telje med. Dette fører til at billettprisen aukar.

SVEIN SMØRDAL
svein.smordal@nrk.no

Publisert 27.02.2009 10:50. Oppdatert 27.02.2009 12:08.

GPS-målingar

Målingar ved hjelp av GPS har ført til at ferjestrekninga mellom Volda og Lauvstad på Sunnmøre har auka med over 800 meter - og dermed ei takstsone høgare. Dette passar dårleg for dei reisande, men protestane synes forgjeves.

No må også andre som reiser med ferje bu seg på justering av takstane.



Seinorrådgjevar i Statens vegvesen, Leif Heggstad.

Foto: Roar Strøm/NRK

Statens vegvesen står bak

Det er Statens vegvesen som har kravd nye målingar av alle ferjestrekningar i landet. Dei nye måla har kome fram ved at det er tatt eit gjennomsnitt av 20 GPS-målingar der også dei ekstra svingane som ferja tek før ho legg til kai blir tatt med. På den måten har Statens vegvesen fått fram den distansen som ferja verkeleg seglar, seier seniorrådgjevar Leif Heggstad.



Leiar i Lauvstad grendautval, Silje Tilseth, seier dei vil protestere mot dei nye takstane.

Lita forståing

Passasjerane har lite til overs for ny billettpris og meiner det no har vore same takstsone på strekninga i alle år og meiner at det ikkje finns nokon grunn til å endre dette. Grendautvalsleiar Silje Tilseth seier dei vil protestere mot dei nye målingan og forlange å få behalde gjeldande takst.



SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Per Ernst Lundberg

Arkivsak nr.: 2008/460
Arkivkode: Q64

Utvalsaksnr Utval
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

FERJESTREKNINGA LAUVSTAD - VOLDA

Administrasjonen si tilråding:

Volda kommunestyre viser til ordføreren sitt brev av 13.1.06 og seier seg samd i det som der det kjem fram m.a. om at Volda kommune framleis ynskjer at ferjesambandet Volda - Lauvstad vert oppretthalde som i dag med ferjekai i Volda sentrum og på Lauvstad.

Vedleggsliste:

1. Brev av 27.2.08 frå Lauvstad og Velsvik Grendalag
2. Ordføreren sitt brev av 16.1.06 til m.a. Vegvesenet

Uprenta saksvedlegg:

1. Oppslag i Møre 6.3.08
2. Oppslag i Sunnmørsposten 10.3.08

Samandrag av saka:

Lauvstad og Velsvik Grendalag ber om at Volda kommunestyre gjer eit vedtak om at ferjestrekninga Lauvstad-Volda skal bestå som i dag også etter at anbudsperioden har gått ut, altså etter 2012 (frå Lauvstad til Volda sentrum).

Saksopplysningar:

I brev av 27.2.08 ber Lauvstad og Velsvik Grendalag om at Volda kommune gjer eit vedtak om at ferjestrekninga Lauvstad-Volda skal bestå som i dag også etter at anbudsperioden har gått ut, altså etter 2012 (frå Lauvstad til Volda sentrum).

2

Dei forventar at Volda kommune gir pendlarane og innbyggjarane på vestsida si fulle støtte i denne saka. Dei skriv vidare at for at bygdene skal vere i vekst og utvikling, er dei avhengige av å vere tilknytt eit sentrum

Vurdering og konklusjon:

Bakgrunnen for oppmodinga reknar eg med er Vanylven kommune sine ynskje om at ferja bør gå på tvers av fjorden, t.d. til Mork. Eg viser i denne samanheng til at ordførar Iversen i Møre 6.3.08 har uttalt at det ikkje er noko tema for Volda å flytte ferjekaia til Mork.

Elles viser eg til at Volda formannskap i møte 16.1.06 slutta seg til innhaldet i eit brev ordføraren hadde skrive til Vegvesen, Fylket og Fjord1 om ferjesambandet Lauvstad – Volda, sjå vedlegg 2. I brevet står det:

"Volda formannskap viser til oppslag i Sunnmørsposten, der det går fram at eit utval i Sande kommune ynskjer at ferjesambandet Lauvstad – Volda vert lagt ned, og erstatta med eit nytt samband frå ytst i Rovdefjorden til Eika og med tilknytning til Eiksundsambandet.

Også tidlegare har det vore reist forslag om endring av dette sambandet, men då slik at ferja er tenkt å gå frå Laustad til Mork.

Volda formannskap vil i denne samanheng vise til at sambandet Lauvstad-Volda, i tillegg til å fungere som samband på RV 652, er eit svært viktig lokalsamband for folk på heile vestsida i Volda kommune. Dette gjeld både for pendlarar som skal til/frå jobb, og for folk som skal handle, oppsøkje offentlege institusjonar (m.a. sjukehuset) og anna. For desse er det avgjerande at ferja har tilkome i Volda sentrum.

Volda kommune held i desse dagar på med framlegg til ny reguleringsplan for ferjeleiet på Vikeneset, der filene vert dimensjonert for den auka trafikken som er venta både på E 39 og RV 652.

Etter Volda formannskap si meining må offentlege vegmidlar i tida framover nyttast til oppgradering og rassikring av utsette vegstrekningar, i tillegg til nyanlegg det alt er semje om, jfr. regionale prioriteringar.

Såleis vil Volda formannskap halde på at ferjesambandet Lauvstad- Volda vert oppretthalde, med auka frekvensar, og med ferje av slik storleik og komfort at den stettar krava til auka bruk, både for vanlege reisande og næringslivstransportar, jfr. formannskapet sitt vedtak i sak 106/05."

Helse og miljøkonsekvensar:

For miljøet ville det nok vere betre med kortare samband, då det vil bli mindre utslepp frå ferja. Derimot vil det kunne bli auka biltrafikk/busstrafikk til evt. ny ferjekai på Mork, med auka utslepp frå desse. For lokalbefolkninga på vestsida vil ferjekai på Mork vere ei ulempe med lengre avstand til/frå Volda sentrum.

Økonomiske konsekvensar:

Ingen for kommunen

Beredskapsmessige konsekvensar:

Kortare ferjestrekning vil vere betre for den sivile beredskapen.

Jarle B Krumsvik
adm. sjef

3

Utskrift av endeleg vedtak:
Lauvstad og Velsvik Grendalag
Statens Vegvesen
Vanylven kommune

Krig om lengda på fjorden

F.v. Leif Heggstad og Synnøve Sørflaten frå Statens vegvesen, og Idar Myklebust og Frode Ohr frå Fjord1 MRF under anbodssiglasen på strekninga Volda – Lauvstad i 2006. Etter nye målingar gjekk dei 800 meter lenger enn dei trudde. Arkivfoto: Knut Arne Aarset

På kartet er det 6.700 meter mellom ferjekaiene i Volda og på Lauvstad. – Ferja går 812 meter lenger, seier vegvesenet og skruar opp prisen. Då blir det krig med fjordfolket.



[Knut Arne Aarset](#)

–Vi krev at det vert gjort ny oppmåling på strekninga snarast slik at ikkje passasjerane lid unødig kostnadsmessig av denne takstauken, forlanger Lauvstad og Velsvik grendautval i eit protestskriv til Statens vegvesen Region Midt. Folk frå fleire bygdelag på vestsida av Voldsfjorden er til dagleg avhengig av å bruke Lauvstadferja. At strekninga ferja går over fjorden brått skal ha vorte mange hundre meter lengre enn i alle år før, har fått fleire til å sjå raudt.

GPS-målingar

Men det er ikkje vegvesenet som har stelt i stand bråket på fjorden, forklarar seniorrådgjevar Leif Heggstad i Region Midt.

– Nei, vi har handla på direkte instruks frå Vegdirektoratet. Og tiltaket med finoppmåling gjeld alle ferjestrekningar i heile landet, opplyser Heggstad. Han stadfestar å ha motteke klageskrivet frå Lauvstad og Velsvik grendautval.

Distansemålingane på ferjestrekningane er utført ved hjelp av GPS.

– 20 turar er målte i kvart samband for å få eit sikkert gjennomsnitt. Når det gjeld overfarten Volda – Lauvstad så syner målingane at strekninga ferja går er på 7.510 meter. Dermed måtte overfarten automatisk flyttast opp frå takstsone sju til sone åtte, forklarar Heggstad.

Ferjestridd i Nord-Norge

Utgangspunktet for Vegdirektoratet sitt omfattande fjordoppmålingsprogram skal ha vore krangel og rettssaker om lengda på nokre langdistansesamband i Nord-Norge. Der synte kontrollmålingar at kontraktsgrunnlaget for nokre distansar var feil.

For Sunnmøre er det tre ferjestrekningar som frå nyttår i år har fått auka billettprisen grunna endra takstsoner. Berre ein stad i Region Midt, på Leka i Nord-Trøndelag, skal GPS-målingane ha ført til motsett resultat, at takstsona har vorte flytta ned og prisen minka.

2

Har forståing

– Så vidt eg kjenner til, er det berre for strekninga Volda – Lauvstad det har kome inn formelle protestar i vår region, i alle fall som har hamna hos oss. Vi er no klare til å sende protesten vidare til handsaming i Vegdirektoratet, opplyser Heggstad.

– *Har du forståing for at det vert protestert?*

– Ja, eg må vedgå at det har eg. Det er snakk om eit heilt bygdesamfunn i ein utkant, både privatpersonar og næringsliv, som brått frå ein uventa kostnadsauke dei ikkje kan velje bort. Eg forstår at dei reagerer, seier Heggstad.

Negativt fokus

Leiar Silje Tilseth i grendautvalet seier at denne saka har skapt spesielt stort engasjement.

– Eg er redd slik sak kan skape eit varig negativt fokus mot ferja og dei som driv ho.

Folk kan tole mykje, men finn seg ikkje i å verte overrumpla på denne måten.

– Særleg vert det negativt når vi ikkje ein gong får ei forklaring. I dette tilfellet kom heile varselet i form av eit lite oppslag på ferja, to veker før prisauken vart sett inn, seier Tilseth. Ho fortel at ingen kan skjønne at ferja brukar fleire hundre meter ekstra på dei to svingane før dei legg til ved kvar kai.

812 meter skilnad

Grendalaget har innhenta kart med oppmålte distansar frå Volda kommune. Dette syner at strekninga i bein linje mellom kaia på Lauvstad og i Volda er på 6.700 meter. Ferja brukar 812 meter meir.

Det er skipperen på kvar ferje som har gjennomført GPS-målingane. Dette har forsterka brukarane sitt spørsmål, om dette er som å setje bukk til å passe havresekk.

I klagen står det mellom anna:

«–Når ferja skal til og frå kai, vert det personavhengig kor stor sving ho gjer... . . . vi krev difor at distansen vert oppmålt på nytt, etter kriteriet om kortast farbar veg over fjorden. Vi bed også om at personellet som skal måle dette, vert instruert slik».

Grendautvalsleiar Silje Tilseth understrekar at den meirutgifta brukarane får på årsbasis er monaleg.

– Denne takstauken er umuleg å finne seg i, når vi samstundes jobbar for å fremje vekst og busetnad i bygdene våre. Det er gale nok at vi ikkje har nattferje, slik mange andre samband no har fått, seier ho.

Publisert fredag 27. februar 2009 kl. 16:57.

Sist oppdatert fredag 27. februar 2009 kl. 16:56.

Fwd: Sv: Vs: Lengdemåling Volda-Lauvstad

Jon Grebstad <jon.grebstad@voldamaskin.no>

ti. 18.12.2018, 19.52

Til: Jorunn Beate Lillebø Lande <jobe_lilleboe@hotmail.com>

Sendt fra min Samsung Galaxy-smarttelefon.

----- Opprinnelig melding -----

Fra: Arne Torvik <arne.torvik@yahoo.no>

Dato: 14.12.2018 09:45 (GMT+01:00)

Til: Jorunn Beate Lillebø Lande <jobe_lilleboe@hotmail.com>

Ko: Jon Grebstad <jon.grebstad@voldamaskin.no>

Emne: Sv: Vs: Lengdemåling Volda-Lauvstad

Hei Her er målinger som ble utført etter oppdrag fra statens vegvesen. I brevet fra statens vegvesen til rederiet står det ikke noe som har bestilt dette, men det ligger vel i sakens natur at det kommer fra fylket. Ellers så må han dere Tautra bli kraftig tilrettesatt av fylkesordfører. Dette er ikke i samsvar med det som er sagt på folkemøtet og det er vel så nær svindel man kan komme. Håper at vi får til et møte på tirsdag kveld, og at vi alle kladder ned et svar så vi har noe og begynne på. Jorun Beate du bestemmer tid.

Mvh

Arne.

----- Original Melding -----

Fra: "M_F Ørland" <orland@norled.no>

Til: arne.torvik@yahoo.no

Sendt: 13.12.2018 13:59:20

Emne: Vs: Lengdemåling Volda-Lauvstad

M/F "Ørland"

Tlf/Phone: +47 916 81 152

orland@norled.no

Kontor/Office: Børehaugen 1, Stavanger

Postboks / P.O. Box 839 Sentrum

4004 Stavanger, Norway

+47 5186 8700

[] www.norled.no

----- Videre sendt av M_F Ørland/Fartoy/Norled den 13.12.2018 13:57 -----

Fra: M_F Ørland/Fartoy/Norled

Til: oddkaaremork@hotmail.com

Dato: 10.11.2018 11:55

Emne: Vs: Lengdemåling Volda-Lauvstad

M/F "Ørland"

Tlf/Phone: +47 916 81 152

orland@norled.no

Kontor/Office: Børehaugen 1, Stavanger

Postboks / P.O. Box 839 Sentrum
4004 Stavanger, Norway

+47 5186 8700

[] www.norled.no

----- Videresendt av M_F Ørland/Fartoy/Norled den 10.11.2018 11:55 -----

Fra: M_F Ørland/Fartoy/Norled

Til: Inge André Utåker/Land/Norled@DSD

Cc: Kari Ytreland/Land/Norled@DSD

Dato: 09.11.2018 21:56

Emne: Ad: Vs: Lengdemåling Volda-Lauvstad

Hei Inge Andre.

Her har du det.

(See attached file: Distanse målt fra kjørebro til kjørebro total seilingsdistanse etter.docx)

mvh

Tore Giske

M/F "Ørland"

Tlf/Phone: +47 916 81 152

orland@norled.no

Kontor/Office: Børehaugen 1, Stavanger

Postboks / P.O. Box 839 Sentrum
4004 Stavanger, Norway

+47 5186 8700

[] www.norled.no

Inge André Utåker---09.11.2018 13:30:39---Bare ta målingen nå og så beskriver vi situasjonen med tekst (gammel kai og noe ekstra manøvrering p

Fra: Inge André Utåker/Land/Norled
Til: M_F Ørland/Fartoy/Norled@DSD
Dato: 09.11.2018 13:30
Emne: Ad: Vs: Lengdemåling Volda-Lauvstad

Bare ta målingen nå og så beskriver vi situasjonen med tekst (gammel kai og noe ekstra manøvrering pga arbeid med en ny kai).

Med vennlig hilsen / Best Regards

Inge André Utåker

Regionssjef ferger / Regional Manager Ferries
Mob/Cell: +47 934 39 466 | Office: +47 51 86 87 68 | inge.andre.utaker@norled.no

Norled AS

Besøksadresse/Visiting address: Kong Christian Frederiks plass 3, Bergen I P.O. Box 839 Sentrum, NO-4004 Stavanger, Norway I +47 51 86 87 00
Website: <http://www.norled.no>

M_F Ørland---09.11.2018 13:06:12---Hei det kan vi gjøre, hvis det gjelder for fremtidig bruk så vil det bli feil for distansen har blitt

Fra: M_F Ørland/Fartoy/Norled
Til: Inge André Utåker/Land/Norled@DSD
Dato: 09.11.2018 13:06
Emne: Ad: Vs: Lengdemåling Volda-Lauvstad

Hei det kan vi gjøre, hvis det gjelder for fremtidig bruk så vil det bli feil for distansen har blitt lenger pga arbeidet med ferge kayen i Volde kan tenke meg en ca 150-200 meter per ank/avg fra kjøre bro til kjøre bro.

mvh
Tore Giske
M/F "Ørland"

Tlf/Phone: +47 916 81 152
orland@norled.no

Kontor/Office: Børehaugen 1, Stavanger

Postboks / P.O. Box 839 Sentrum
4004 Stavanger, Norway

+47 5186 8700
[] www.norled.no

Inge André Utåker---09.11.2018 12:46:18---Hei Kan dere logge utseilt GPS-distanse på 12 turer slik vegstellet ber om?

Fra: Inge André Utåker/Land/Norled
Til: M_F Ørland/Fartoy/Norled@DSD
Cc: Kari Ytreland/Land/Norled@DSD
Dato: 09.11.2018 12:46
Emne: Vs: Lengdemåling Volda-Lauvstad

Hei

Kan dere logge utseilt GPS-distanse på 12 turer slik vegstellet ber om?

Med vennlig hilsen / Best Regards

Inge André Utåker

Regionssjef ferger / Regional Manager Ferries
Mob/Cell: +47 934 39 466 | Office: +47 51 86 87 68 | inge.andre.utaker@norled.no

Norled AS

Besøksadresse/Visiting address: Kong Christian Frederiks plass 3, Bergen | P.O. Box 839 Sentrum,
NO-4004 Stavanger, Norway | +47 51 86 87 00
Website: <http://www.norled.no>

----- Videresendt av Inge André Utåker/Land/Norled den 09.11.2018 12:45 -----

Fra: "Raknes Siri Rennestraum" <siri.rennestraum.raknes@vegvesen.no>
Til: "kari.ytreland@norled.no" <kari.ytreland@norled.no>, "inge.andre.utaker@norled.no" <inge.andre.utaker@norled.no>
Dato: 09.11.2018 12:22
Emne: Lengdemåling Volda-Lauvstad

Hei

Vi har mottatt en forespørsel vedrørende ny lengdemåling av fergestrekningen Volda–Lauvstad. Dette har tidligere blitt gjort ved at operatør har benyttet AIS-måling på 10– 12 turer etter hverandre. Kunne dere foretatt en tilsvarende måling for oss? Altså hvor dere måler sambandslengden på 12 etterfølgende turer?

Med hilsen
Siri Rennestraum Raknes

Seksjon: Ferjeseksjonen

Postadresse: Statens vegvesen Region midt, Postboks 2525, 6404 MOLDE

Besøksadresse: Fylkeshuset. Julsundvegen 9, 3. etg., MOLDE

Mobil: +47 98837582 **e-post/Lync:** siri.rennestraum.raknes@vegvesen.no

www.vegvesen.no **e-post:** firmapost-midt@vegvesen.no

Tenk miljø - spar papir. Trenger du å skrive ut denne e-posten?

Fra: Jorunn Beate Lillebø Lande[jobe_lilleboe@hotmail.com]

Sendt: 21.12.2018 23:02:08

Til: Stig Helle-Tautra; post@mr fylke.no

Kopi: Arild Fuglseth; jon.aasen@mr fylke.no; Avis Møre Redaksjon; synste møre synste møre; redaksjon@morenytt.no; sunnmørsposten; Jørgen Amdam; Lena Landsverk Sande; Postmottak Volda; Postmottak Vanylven; kristin.marie.sorheim@mr fylke.no; rolf dyb@gmail.com; arne.torvik@yahoo.no; jon@voldamaskin.no; jan@aksnesferien.no; anikasaa@hotmail.com; andreaslyngnes@hotmail.com

Tittel: Sv: Oppfølging - Folkemøte på Lauvstad

Sjå vekk frå førre eposten då det mangla eit vedlegg.

Sender komplett på ny.

Mvh.

Jorunn Bea

Fra: Jorunn Beate Lillebø Lande <jobe_lilleboe@hotmail.com>

Sendt: fredag 21. desember 2018 21.49

Til: Stig Helle-Tautra; post@mr fylke.no

Kopi: Arild Fuglseth; jon.aasen@mr fylke.no; Avis Møre Redaksjon; synste møre synste møre; redaksjon@morenytt.no; sunnmørsposten; Jørgen Amdam; lena.landsverk.sande@vanylven.kommune.no; Postmottak Volda; postmottak@vanylven.kommune.no; kristin.marie.sorheim@mr fylke.no; Arild Fuglseth; rolf dyb@gmail.com; arne.torvik@yahoo.no; jon@voldamaskin.no; jan@aksnesferien.no; anikasaa@hotmail.com; andreaslyngnes@hotmail.com

Emne: Sv: Oppfølging - Folkemøte på Lauvstad

Hei.

Sjå vedlagt brev med tilhøyrande vedlegg.

Mvh.

Jorunn Beate Lillebø Lande

For grendalaga.

Fra: Stig Helle-Tautra <Stig.Helle-Tautra@mr fylke.no>

Sendt: onsdag 12. desember 2018 13.52

Til: jobe_lilleboe@hotmail.com; arne.torvik@yahoo.no; rolf dyb@gmail.com

Kopi: Arild Fuglseth

Emne: SV: Oppfølging - Folkemøte på Lauvstad

Hei.

Vedlagt følger svar fra Samferdselssjef Arild Fuglseth på Deres henvendelse datert 25.11.2018.

Mvh

Stig Helle-Tautra

Seksjonsleder

Samferdselsavdelinga - drift kollektiv

Møre og Romsdal fylkeskommune

Tlf. 71 28 02 53 / 934 04 626

stig.helle-tautra@mr fylke.no

mr fylke.no



Fra: Arild Fuglseth
Sendt: onsdag 5. desember 2018 15:01
Til: Stig Helle-Tautra <Stig.Helle-Tautra@mr fylke.no>
Emne: Fwd: Oppfølging - Folkemøte på Lauvstad

Dei må få svar på kva vi gje og når vi kan vente ein konklusjon.
Gi meg tilbakemelding.
Med helsing

Arild Fuglseth
Tlf. 915 30 085

Videresendt melding:

Fra: Kristin Marie Sørheim <Kristin.Marie.Sorheim@mr fylke.no>
Dato: 5. desember 2018 kl. 14:58:05 CET
Til: Arild Fuglseth <Arild.Fuglseth@mr fylke.no>
Emne: Fwd: Oppfølging - Folkemøte på Lauvstad

Sendt fra min iPad

Videresendt melding:

Fra: Jorunn Beate Lillebø Lande <jobe_lilleboe@hotmail.com>
Dato: 25. november 2018 kl. 20.30.04 CET
Til: "post@mr fylke.no" <post@mr fylke.no>, "arild.fuglseth@mr fylke.no" <arild.fuglseth@mr fylke.no>, "kristin.marie.sorheim@mr fylke.no" <kristin.marie.sorheim@mr fylke.no>
Kopi: "arne.torvik@yahoo.no" <arne.torvik@yahoo.no>, "rolfdyb@gmail.com" <rolfdyb@gmail.com>, "jon@voldamaskin.no" <jon@voldamaskin.no>, "jan@aksnesferien.no" <jan@aksnesferien.no>, "andreaslyngnes@hotmail.com" <andreaslyngnes@hotmail.com>, "anikasaa@hotmail.com" <anikasaa@hotmail.com>, Avisa Møre Redaksjon <red@mre.no>, "redaksjon@morenytt.no" <redaksjon@morenytt.no>, sunnmørsposten <redaksjonen@smp.no>, "postmottak@volda.kommune.no" <postmottak@volda.kommune.no>, "jon.aasen@mr fylke.no" <jon.aasen@mr fylke.no>, "arne.flatin@nrk.no" <arne.flatin@nrk.no>, "03030@nrk.no" <03030@nrk.no>, "postmottak@vanylven.kommune.no" <postmottak@vanylven.kommune.no>, Jørgen Amdam <jorgen.amdam@volda.kommune.no>, "lena.landsverk.sande@vanylven.kommune.no" <lena.landsverk.sande@vanylven.kommune.no>
Emne: Oppfølging - Folkemøte på Lauvstad

Hei
Sjå vedlagte skriv.

Mvh.
Jorunn Beate Lillebø Lande
leiar, Dravlaus og Innselset grendalag



NOTAT

Interne mottakarar:
Formannskapet

Sak: Gbr 15/3 Ørstavegen 75 - Sanitetshuset - Tilbod om kjøp av eigedom

Arkivsak nr.	Løpenr.	Arkivkode	Avd/Sakshandsamar	Dato
2018/1222	16004/2018	611	ADM/ASBMOL	19.11.2018

GBR 15/3 ØRSTAVEGEN 75 - SANITETSHUSET - NOTAT

I møtet i formannskapet 26.06.2018 orienterte rådmannen om status og prosess kring Volda Sanitetslag sin eigedom «Pleieheimen». Eigedommen ligg i eit alternativt område for nytt hovudreinseanlegg for Volda sentrum.

I same møtet orienterte teknisk sektor, ved Lars Fjærvoll, orienterte om status for saka og vidare prosess omkring hovudreinseanlegg i Volda sentrum.

Iflg. Media er det no kjent at sanitetslaget har fråfalle anka mot Tomteservice AS.

Det har i lengre tid vore kjent for Sanitetslaget at kommunen i samband med nytt hovedreinseanlegg for Volda sentrum vurderer Klippa som eit av fleire aktuelle plasseringar.

M.a. skriv kommunen i brev til sanitetslaget 19.februar 2015;

"Utfrå ei totalvurdering er ei utbygging i Klippa-området vurdert som den beste løysinga for eit fullgodt og framtidsretta bygg / hovudreinseanlegg. For vidare utgreiing vil vi varsle grunneigarane som kan verte berørt dersom dette alternativet vert valt."

Som svar på skrivet ovanfor skriv advokat Bjørn Kristian Hove på vegne av sanitetslaget til Volda kommune 5. mars 2015 m.a.:

«...På vegne av Volda sanitetslag protesteres på det mest bestemte mot lokalisering av kommunens hovedrenseanlegg innen sanitetslagets verdifulle strandeieendom. Dertil kreves at lokaliseringsspørsmålet undergis lovformelig plansaksbehandling – herunder at lokaliseringen av et så vidt dominerende teknisk infrastrukturanlegg avgjøres under kommuneplanprosess. ...»

Som ein vidare kjenner til har det sidan den tid vore utgreidd ulike alternativ for lokalisering av hovedreinseanlegg for Volda sentrum og ein er no inne i slutfase av arealplanarbeidet i samsvar med det adv. Hove på vegne av Sanitetslaget i ovannemnde skriv ber om. Likevel gjer styret for sanitetsforeininga vedtak om å selje eigedommen.

Då det på nyåret 2017 vart kjent at sanitetsforeininga skulle selje eigedomen, tok ordføraren kontakt med foreininga. Han forhørte seg då om det var mogleg for kommunen å kjøpe eigedomen direkte, men dette var ikkje aktuelt for sanitetslaget då dei allereie hadde inngått avtale med Kragset Egedomsmeikling om salsformidling.

Kommunen v/ordføraren tok torsdag 20. april 2017 vidare kontakt med Andre Kragset pr. telefon der kommunen informerte om dei moglege planane og forhørte seg generelt om salet av eigedommen.

Etter å ha drøfta situasjonen internt vurderte ein det slik at kommunen i høve til informasjon-splikta bør skrive eit brev til Kragset egedom AS som står for salet.

Skrivet som ligg ved dette notatet til orientering er dat. 26.04.16 (sak 2016/718) .

Volda kommune syner til finn.no annonse og annonsering i avisa Møre kor Sanitetshuset på Klippa er lagt ut for sal og skriv;

Det er ennå uklart kvar eit nytt reinseanlegg skal ligge, men området rundt Klippa er av dei mest aktuelle områda å plassere eit slikt anlegg. Ei plassering på Klippa kan medføre at heile eller deler av eigedomen som no er til sals blir råka.

Volda kommunen oppmodar Kragset Egedomsmeikling As sterkt og informere alle interessentar og kjøparar av eigedommen om kommunens moglege planar i det aktuelle området.

Når kommunen først hadde bede om at vart gjort kjent for aktuelle bodgjevarar, fann ein det rettast å **ikkje** legge inn bod på eigedomen då det kunne oppfattast som om kommunen ynskte å få ned prisen på eigedomen før ein la inn bod. Ein vurderte det slik at her vart aktuelle kjøparar informert og prisen for eigedomen fekk bli det den blei. Dersom kommunen ved eit seinare høve skulle realisere planane med eit reinseanleg på eigedomen eller deler av eigedomen ville prisen uansett verte fastsett etter erstatningsrettslege prinsipp.

Då adv. O.A. Nilsen ba om eit møte med kommunen 30.01.2018 hjå Kragset Egedom AS der ikkje Tomteservice skulle vere involvert valde kommunen å svare slik;

*Fra: Asbjørn Moltudal 30.01.2018 15:50:00 Til: 'nilsen@hoveco.no'
Kopi: Rune Sjurgard; Jørgen Amdam Tittel: SV: Sanitetslaget, eiendom*

Hei;

Syner til telefonsamtale i dag om evt. kommunen si interesse i «sanitetseigedomen».

Etter avtale tok eg opp spørsmålet og drøfta det her på huset med rådmann og ordførar.

Volda kommune har, slik situasjonen er i dag ikkje planar om å kjøpe «sanitetseigedomen». Ein syner likevel til skrivet frå Volda kommune d.s 26.04.2017 til Kragset Egedomsmeikling AS og står framleis fast ved det. Dette til orientering.

Etter at dommen fall i saka i byrjinga av juni 2018, hadde Volda sanitetslag den 12.06.2018 eit møte med ordføraren utan at administrasjonen var til stades. Dei kom då med eit tilbod til Volda kommune med om kjøp av eigedomen;

*«om å kjøpe eiendommen Ørstavegen 75 i Volda,
gnr. 15 bnr. 3 i Volda kommune (Sanitetshuset), for en pris stor
kr. 5,2 mill
Beløpet gjenspeiler markedspris på salgstidspunkt, samt
kostnader vi har hatt i etterkant av det omtvistede salget.
Tilbudet er gyldig i to uker.»*

Kommunen heldt fast på det som ein tidlegare hadde sagt og svarte den 21.06.2018 at kjøp av eiegenomen frå kommunen si side ikkje er aktuellt før plasseringa av hovedrenseanlegget er endeleg avklara.

Når det vart varsla om at saka torsdag 21.06 skulle på sakskartet til kommunestyret og med ei tilråding om at saka skulle utgreiast til formannskapsmøte fire dagar etter (26.juni) tok ass.rådmann kontakt med kommuneadvokaten med tanke på å få råd om korleis handtere saka med så kort handsamingsfrist som det var lagt opp til i framlegget til vedtak. På det tidspunktet var det ikkje kjent for kommunen at kommuneadvokaten sit i styret for Holdingsselskapet.

Med tanke på tid til forsvarleg handsaming av saka hadde rådmannen si tilråding om ikkje å handsame saka i kommunestyret torsdag 21.juni vore den same om administrasjonen hadde kontakta kommuneadvokaten eller ikkje.

På møtet i formannskapet 26.06.2018 orienterte rådmannen og ass. rådmann Asbjørn Moltudal om status og prosess kring Volda Sanitetslag sin eiegenom «Pleieheimen».

For å unngå å kome i situasjonar der det kan vere interessekonflikt har rådmannen og kommuneadvokaten i ettertid inngått skriftlege samarbeidsrutiner.

I månadsskiftet juni/juli 2018 vert kommunen gjennom media gjort kjent med at Sanitetslaget ankar dommen

Ut på hausten 2018 byttar sanitetslaget advokat og kommunen svarar på ei rekkje spørsmål i samband med saka frå det nye advokatfirmatet Lippestad AS.

19.11.2018 vert kommunen gjennom media gjort kjent med at Volda sanitetslag trekkjer anken i saka dei har hatt mot Tomteservice As.

Dette er ei oppsummering av fakta knytt til kommunen si befatning med saka. Kommunen si ev interesse for eiegenomen vil vere avhengig av arealformålet som eiegenomen får i kommuneplanen, samt om heile eller delar av eiegenomen vil verte lokasjon for hovudreinseanlegg for Volda sentrum. I første omgang konsentrerer administrasjonen seg om å rehabilitere anlegget på Vikeneset, og prosessen med utgreiing av nytt hovudreinseanlegg er komplisert der ein treng meir tid. Dette ut frå at vi er midt i kommunesamanslåingsprosessen og ny leiing for sektor for samfunnsutvikling har no hovudfokus på å få på plass organisering og rutiner for nye Volda.

Rådmannen har forståing for at at det kan virke uheldig for Sanitetslaget at det tek tid å få avklart kor vidt kommunen vil ha behov for heile eller delar av Sanitetseiegenomen. Samtidig er det ikkje uvanleg at grunneigarar over tid får uavklart status for sin eiegenom fram til at det offentlege interesser for eiegenomen er utgreidd og avklart.

Volda 14.01.2019

Fra: Jørgen Amdam[jorgen.amdam@volda.kommune.no]
Sendt: 03.01.2019 09:30:26
Til: Postmottak Volda
Tittel: VS: Aksjon for nytt osteoporoseapparat ved Volda sjukehus



Jørgen Amdam

Ordførar

□ Ordførar

Direkte 95463942 Mobil 95463942

www.volda.kommune.no

Fra: Karen Høydal <kho@revmatiker.no>
Sendt: torsdag 3. januar 2019 08:06
Til: Stein Aam <stein.aam@orsta.kommune.no>; Jørgen Amdam <jorgen.amdam@volda.kommune.no>
Kopi: Wenche Solheim <Wenche.Solheim@orsta.kommune.no>; Rune Sjurgard <Rune.Sjurgard@volda.kommune.no>; synnove_hill@hotmail.com
Emne: SV: Aksjon for nytt osteoporoseapparat ved Volda sjukehus

Godt Nyttår!

Jula er over og aksjonen for eit nytt apparat ved Volda sjukehus må halde fram. Det vil vere til stor hjelp om kommunane kan kome på bana for å oppretthalde engasjement og interesse. I dag viser innsamlingskontoen kr 836 980, det er eit godt fundament å bygge vidare på for å nå målet 1.3 mill. Det er kjekt å sjå at Volda sjukehus har effektiv og god drift. Innbygarane sin innsats i denne saka gir motivasjon til dei tilsette. Gi oss gjerne ei tilbakemelding!

Mvh Karen

Fra: Karen Høydal
Sendt: 12. oktober 2018 10:51
Til: 'Stein Aam' <stein.aam@orsta.kommune.no>; 'Jørgen Amdam' <jorgen.amdam@volda.kommune.no>
Kopi: Wenche Solheim <Wenche.Solheim@orsta.kommune.no>; Rune Sjurgard <Rune.Sjurgard@volda.kommune.no>; 'synnove_hill@hotmail.com' <synnove_hill@hotmail.com>
Emne: Aksjon for nytt osteoporoseapparat ved Volda sjukehus

Hei Stein og Jørgen!

Det var med stor undring vi las i lokalavisene at Volda sjukehus ikkje fekk nytt apparat for beintettheitsmålingar etter å ha gitt teneste på dette område i 20 år, og har fått opparbeida god kompetanse. Vi er kjent med at dette råkar mange, om lag 40 personar per veke har tatt denne undersøkinga. Det forebyggande perspektivet på beinskjørheit er stort.

Synnøve Rekkedal Hill og eg har som politikarar tatt eit initiativ og sett i gong ein aksjon som de vil sjå av avisene i morgon. Vi har spurt folk/organisasjonar om det er grunnlag for ein aksjon, og har fått tydeleg positive tilbakemeldingar.

Torsdag 25. oktober kl 11.00 vil det bli eit møte på kirurgisk avdeling i Volda der sentrale personar frå sjukehuset vil orientere.

Vi håper at begge kommunane kan støtte aksjonen verbalt og litt økonomisk for å vise at dugnad gir resultat!

Mvh Synnøve Rekkedal Hill og Karen Høydal

Osteoporose – beinskjør er ein sjukdom i skjelettet som gjer at beinstrukturen blir meir skjør og dermed

blir ein utsett for beinbrot. Det skjer tap av beinmasse frå 40-årsalderen og med aukande alder utviklar ein beinskjørheit.

Ei rekke sjukdomar kan også medføre utvikling av sjukdomen som hormonsjukdomar (stoffskifte), nyresvikt og bindevevssjukdomar. Dessutan langvarig bruk av fleire medikament, og det er det mange i samfunnet som har behov for å bruke dagleg.

Konsekvensen er beinbrot, sjanse for fleire brot, kroniske smerte, funksjonstap og redusert livskvalitet.

Ein kan redusere risikoen for plager ved at ein får diagnose og behandling inkludert eigenbehandling.

Her er det målingar av beintettheit som må til og derfor er apparatet ved sjukhuset så viktig. Det er ei stor gruppe i samfunnet som har behov for denne type måling og det undrar oss at det skal vere få apparat rundt om.

Erfaringar vi får høyre om er pasientreiser for eks til Ålesund der ein må vente i timar på oppsamling, fleire må har følgjer til undersøkingar og vanskeleg parkeringsforhold. Reiseavstandar tek tid.



VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

Formannskapet

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2018/1099	17577/2018	151	SVK/ SONHAV	18.12.2018

**MELDING OM POLITISK VEDTAK - OVERSENDINGSFRAMLEGG -
ÅRSBUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN 2019-2022 - FRÅ KOMMUNESTYRET
13.12.2018 TIL ADMINISTRASJONEN - SYNERGIFORDELAR SAMLA
UTBYGGING VOLDA CAMPUS ARENA OG NYTT SYMJEANLEGG**

Vi melder med dette frå at kommunestyret den 13.12.2018, hadde føre ovannemnde i sak PS 137/18 og gjorde slikt vedtak:

Volda kommunestyre ber administrasjonen hente inn ei vurdering av moglege synergifordelar ein kan få ved ei samla utbygging av Campus Arena og nytt symjeanlegg. Kommunestyret ber om at ei slik vurdering vert lagt fram for formannskapet.

Volda kommune, servicekontoret

Sonja Håvik
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:
Rune Sjurgard – rådmann
Asbjørn Moltudal – ass. rådmann



SANDE KOMMUNE
Tlf. 70 02 67 00
postmottak@sande-mr.kommune.no
www.sande-mr.kommune.no

Domstolkommisjonen
v/sekretariatsleder Terese Ulseth

<i>Saksnr</i>	<i>Løpenr</i>	<i>Arkiv</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2018/300	6124/2018	023	RÅD / OI	12.12.2018

MELDING OM VEDTAK

MELDING OM POLITISK VEDTAK - SØRE SUNNMØRE TINGRETT - DOMSTOLGRENSER

Vi melder med dette frå at Sande kommunestyre den 11. desember 2018, hadde føre
ovannemnde som sak, der det vart gjort slikt samrøystes vedtak:

Sande kommunestyre gir slik fråsegn til arbeidet med domstolstruktur:

Sande kommune er kjent med at regjeringa i 2017 sette ned eit utval som skal utgreie domstolane si
organisering, og der utvalet skal gje si innstilling gjennom ein NOU i august 2020.

Det har ved fleire høve våre gjort forsøk på å endre domstolstrukturen. Seinast i 2014 vart fleire tingrettar og
jordskifterettar samlokalisert. Vidare vart fleire tingrettar slått saman til større einingar. Det vidare arbeidet
med samanslåingar vart stoppa av Justiskomiteen sidan det ikkje var Stortingsfleirtal for vidare gjennomføring
av prosessen.

Slik vi no tolkar situasjonen vert det på administrativt nivå arbeidd for å få framskunda ein prosessen med å få
fram ei strukturutgreiing i løpet av 2019. Dette er eitt år før ein NOU skal ut på høyring, og dette kan ikkje
tolkast på annan måte enn at ein på administrativt nivå ynskjer å «overstyre» ein politisk prosess. Sande
kommune er svært kritisk til ei slik utvikling i ei så viktig sak for regionen sine innbyggjarar.

Sande kommune vil derfor med dette kome med følgande fråsegn:

- Arbeidet med ny domstolstruktur skal gjennomførast etter vedteke mandat og framdriftsplan. Framlegg
til ny struktur vert å legge fram i ein samla NOU i august 2020.
- Ny domstolstruktur skal handsamast politisk i Stortinget.

Rett utskrift
Økonomi- og administrasjonavdelinga

Tove Cathrine Kvamme
Politisk sekretær

Kopi til:

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET	Postboks 8005 Dep.	0030	OSLO
Søre Sunnmøre Tingrett	Postboks 85	6101	VOLDA
Sunnmøre Jordskrifterett	Postboks 102	6151	ØRSTA
VANYLVEN KOMMUNE	RÅDHUSET	6143	FISKÅ
HAREID KOMMUNE	Rådhusplassen 5	6060	HAREID
HERØY KOMMUNE	Postboks 274	6099	FOSNAVÅG
ULSTEIN KOMMUNE	Postboks 143	6067	ULSTEINVIK
VOLDA KOMMUNE	Stormyra 2	6100	VOLDA
ØRSTA KOMMUNE	Dalevegen 6	6153	ØRSTA

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.